

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

26'ncı Birleşim 9 Aralık 2020 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	257
II.- GELEN KÂĞITLAR	260
III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER	284,294,298,310,350, 362,366,394,400,424, 439,447,458,463

A) KANUN TEKLİFLERİ

284:293,294:297,298:310,
310:346,350:361,362:366,
366:390,394:398,400:420,
424:435,439:445,447:454,
458:461,463:483

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve
Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230)

284:293,294:297,298:310,
310:346,350:361,362:366,
366:390,394:398,400:420,
424:435,439:445,447:454,
458:461,463:483

2.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280),
2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak
Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim
Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay
Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve
2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair
Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu
(S. Sayısı: 231)

284:293,294:297,298:310,
310:346,350:361,362:366,
366:390,394:398,400:420,
424:435,439:445,447:454,
458:461,463:483

A) ADALET BAKANLIĞI

284:293,294:297,298:310,
310:346,350:361,362:366,
366:390,394:398,400:420,
424:435,439:445,447:454,
459:461,464:471,471

1) Adalet Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 284:293,294:297,298:310,
310:346,350:361,362:366,
366:390,394:398,400:420,
424:435,439:445,447:454,
459:461,464:471,471

2) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 284:293,294:297,298:310,
310:346,350:361,362:366,
366:390,394:398,400:420,
424:435,439:445,447:454,
459:461,464:471,471

B) YARGITAY 284:293,294:297,299:310,
310:346,350:361,362:366,
366:390,394:398,400:420,
424:435,439:445,447:454,
459:461,464:471,471:472

1) Yargıtay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 284:293,294:297,299:310,
310:346,350:361,362:366,
366:390,394:398,400:420,
424:435,439:445,447:454,
459:461,464:471,471:472

2) Yargıtay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

284:293,294:297,299:310,
310:346,350:361,362:366,
366:390,394:398,400:420,
424:435,439:445,447:454,
459:461,464:471,472

C) DANIŞTAY

285:293,294:297,299:310,
310:346,350:361,362:366,
367:390,394:398,400:420,
424:435,439:445,448:454,
459:461,464:471,472

1) Danıştay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

285:293,294:297,299:310,
310:346,350:361,362:366,
367:390,394:398,400:420,
424:435,439:445,448:454,
459:461,464:471,472

2) Danıştay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

285:293,294:297,299:310,
310:346,350:361,362:366,
367:390,394:398,400:420,
424:435,439:445,448:454,
459:461,464:471,472

<i>Ç) CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU</i>	285:293,294:297,299:310, 310:346,350:361,362:366, 367:390,395:398,400:420, 424:435,439:445,448:454, 459:461,464:471,472:473
---	---

1) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2021 Yılı

Merkezî Yönetim Bütçesi	285:293,294:297,299:310, 310:346,350:361,362:366, 367:390,395:398,400:420, 424:435,439:445,448:454, 459:461,464:471,472:473
-------------------------	---

2) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2019 Yılı

Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	285:293,294:297,299:310, 310:346,350:361,362:366, 367:390,395:398,400:420, 424:435,439:445,448:454, 459:461,464:471,473
------------------------------	---

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ

	285:293,294:297,299:310, 311:346,351:361,362:366, 367:390,395:398,400:420, 425:435,439:445,448:454, 459:461,464:471,473:474
--	---

1) Türkiye Adalet Akademisi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 285:293,294:297,299:310,
311:346,351:361,362:366,
367:390,395:398,400:420,
425:435,439:445,448:454,
459:461,464:471,473:474

2) Türkiye Adalet Akademisi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 285:293,294:297,299:310,
311:346,351:361,362:366,
367:390,395:398,400:420,
425:435,439:445,448:454,
459:461,464:471,474

E) HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU

285:293,294:297,299:310,
311:346,351:361,362:366,
367:390,395:398,401:420,
425:435,439:445,448:454,
459:461,464:471,474:475

1) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 285:293,294:297,299:310,
311:346,351:361,362:366,
367:390,395:398,401:420,
425:435,439:445,448:454,
459:461,464:471,474

2) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 285:293,294:297,299:310,
311:346,351:361,362:366,
367:390,395:398,401:420,
425:435,439:445,448:454,
459:461,464:471,474:475

F) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU 285:293,295:297,299:310,
311:346,351:361,362:366,
367:390,395:398,401:420,
425:435,439:445,448:454,
459:461,464:471,475

1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim

Bütçesi

285:293,295:297,299:310,
311:346,351:361,362:366,
367:390,395:398,401:420,
425:435,439:445,448:454,
459:461,464:471,475

2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim

Kesin Hesabı

285:293,295:297,299:310,
311:346,351:361,362:366,
367:390,395:398,401:420,
425:435,439:445,448:454,
459:461,464:471,475

G) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU

285:293,295:297,299:310,
311:346,351:361,362:366,
367:390,395:398,401:420,
425:435,439:445,448:454,
459:461,464:471,476

1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 285:293,295:297,299:310,
311:346,351:361,362:366,
367:390,395:398,401:420,
425:435,439:445,448:454,
459:461,464:471,476

2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin

Hesabı

285:293,295:297,299:310,
311:346,351:361,362:366,
367:390,395:398,401:420,
425:435,439:445,448:454,
459:461,464:471,476

Ğ) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI

285:293,295:297,299:310,
311:346,351:361,362:366,
367:390,395:398,401:420,
425:435,439:445,448:454,
459:461,464:471,476:477

1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 285:293,295:297,299:310,
311:346,351:361,362:366,
367:390,395:398,401:420,
425:435,439:445,448:454,
459:461,464:471,476:477

2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 285:293,295:297,299:310,
311:346,351:361,362:366,
367:390,395:398,401:420,
425:435,439:445,448:454,
459:461,464:471,477

H) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

285:293,295:297,299:310,
311:346,351:361,363:366,
367:390,395:398,401:420,
425:435,439:445,448:454,
459:461,464:471,477

1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 285:293,295:297,299:310,
311:346,351:361,363:366,
367:390,395:398,401:420,
425:435,439:445,448:454,
459:461,464:471,477

2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 285:293,295:297,299:310,
311:346,351:361,363:366,
367:390,395:398,401:420,
425:435,439:445,448:454,
459:461,464:471,477

1) KAMU İHALE KURUMU

285:293,295:297,299:310,
311:346,351:361,363:366,
367:390,395:398,401:420,
425:435,440:445,448:454,
459:461,464:471,478

1) Kamu İhale Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

285:293,295:297,299:310,
311:346,351:361,363:366,
367:390,395:398,401:420,
425:435,440:445,448:454,
459:461,464:471,478

2) Kamu İhale Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

285:293,295:297,299:310,
311:346,351:361,363:366,
367:390,395:398,401:420,
425:435,440:445,448:454,
459:461,464:471,478

İ) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI

285:293,295:297,299:310,
311:346,351:361,363:366,
367:390,395:398,401:420,
425:435,440:445,448:454,
459:461,464:471,478:479

1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

285:293,295:297,299:310,
311:346,351:361,363:366,
367:390,395:398,401:420,
425:435,440:445,448:454,
459:461,464:471,478:479

2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin

Hesabı

285:293,295:297,299:310,
311:346,351:361,363:366,
367:390,395:398,401:420,
425:435,440:445,448:454,
459:461,464:471,479

*J) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI**KURUMU*

285:293,295:297,299:310,
311:346,351:361,363:366,
367:390,395:398,401:420,
425:435,440:445,448:454,
459:461,465:471,479:480

1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 285:293,295:297,299:310, 311:346,351:361,363:366, 367:390,395:398,401:420, 425:435,440:445,448:454, 459:461,465:471,479:480

2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 285:293,295:297,299:310, 311:346,351:361,363:366, 367:390,395:398,401:420, 425:435,440:445,448:454, 459:461,465:471,480

K) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU

285:293,295:297,299:310, 311:346,351:361,363:366, 367:390,395:398,401:420, 425:435,440:445,448:454, 460:461,465:471,480:481

1) Türkiye İstatistik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 285:293,295:297,299:310, 311:346,351:361,363:366, 367:390,395:398,401:420, 425:435,440:445,448:454, 460:461,465:471,480

2) Türkiye İstatistik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 285:293,295:297,299:310,
311:346,351:361,363:366,
367:390,395:398,401:420,
425:435,440:445,448:454,
460:461,465:471,480:481

L) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU 285:293,295:297,300:310,
311:346,351:361,363:366,
367:390,395:398,401:420,
425:435,440:445,448:454,
460:461,465:471,481

1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2021 Yılı Merkezî
Yönetim Bütçesi 285:293,295:297,300:310,
311:346,351:361,363:366,
367:390,395:398,401:420,
425:435,440:445,448:454,
460:461,465:471,481

2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2019 Yılı Merkezî
Yönetim Kesin Hesabı 285:293,295:297,300:310,
311:346,351:361,363:366,
367:390,395:398,401:420,
425:435,440:445,448:454,
460:461,465:471,481

M) SERMAYE PİYASASI KURULU

286:293,295:297,300:310,
311:346,351:361,363:366,
368:390,395:398,401:420,
425:435,440:445,449:454,
460:461,465:471,482

1) Sermaye Piyasası Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

286:293,295:297,300:310,
311:346,351:361,363:366,
368:390,395:398,401:420,
425:435,440:445,449:454,
460:461,465:471,482

2) Sermaye Piyasası Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

286:293,295:297,300:310,
311:346,351:361,363:366,
368:390,395:398,401:420,
425:435,440:445,449:454,
460:461,465:471,482

*N) SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE
DENETLEME KURUMU*

286:293,295:297,300:310,
311:346,351:361,363:366,
368:390,396:398,401:420,
425:435,440:445,449:454,
460:461,465:471,482:483

1) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 286:293,295:297,300:310,
2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 311:346,351:361,363:366,
368:390,396:398,401:420,
425:435,440:445,449:454,
460:461,465:471,482:483

O) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI

286:293,295:297,300:310,
312:346,352:361,363:366,
368:390,396:398,401:420,
425:435,440:445,449:454,
460:461,465:471,483

1) Millî Savunma Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

286:293,295:297,300:310,
312:346,352:361,363:366,
368:390,396:398,401:420,
425:435,440:445,449:454,
460:461,465:471,483

2) Millî Savunma Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

286:293,295:297,300:310,
312:346,352:361,363:366,
368:390,396:398,401:420,
425:435,440:445,449:454,
460:461,465:471,483

IV.- AÇIKLAMALAR

293,298,361,445,454

- 1.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Mecliste en çok söz hakkının muhafefette olduğuna, iktidara düşenin olgunluk olduğuna, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın partisi izin verirse söylenecek sözü varsa kürsüde söyleyebileceğine, görüşmeleri saygı çerçevesinde götürmek gerektiğine ilişkin açıklaması 293
- 2.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 298
- 3.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde İYİ PARTİ adına yaptığı konuşma sırasında TRT yayınının kesildiğine ilişkin açıklaması 361:362
- 4.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan'a yeni görevinde başarılar dilediğine, bu bütçeyi savunması gerekenin Berat Albayrak olduğuna, Hazine ve Maliye Bakanının Türk lirasının arkasında durması gerektiğine ilişkin açıklaması 445:446
- 5.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, nokta atışı yapan FIRTINA obüslerinin Sakarya ilindeki Tank Palet Fabrikasında üretildiğine, neden bu fabrikanın değerinin 250 milyon dolar olarak açıklandığına ve bu fabrikanın sağladığı üretimin yirmi beş yıllığına Katar'a verildiğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 454:455
- 6.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Adalet Bakanı, Hazine ve Maliye Bakanı ile Millî Savunma Bakanına yaptıkları açıklamalar için teşekkür ettiğine, Cumhur İttifakı olarak ekonomi, demokrasi ve hukuk alanlarında sağduyulu hamlelerle muhteşem bir kalkışın yaşanacağını düşündüklerine, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin Türk milletinin geleceğinin mimarı olacağına, görüşülen bütçelerin hayırlı olmasını dilediğine ilişkin açıklaması 455:456
- 7.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Adalet Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Millî Savunma Bakanlığı hakkındaki eleştirilerini kayda geçirdiklerine, ülkenin dış politikasının diplomasinin arka

plana itildiği, diyaloğun yok edildiği bir anlayış üzerine Őekillendirildiđini dūřunduklerine, Birleřmiř Milletlerin Suriye ve Dođu Akdeniz'le ilgili raporlarına bakıldığında verilen pembe tablodan farklı raporlar olduğunu çok net gördüklerine, bölgedeki terör örgütlerinin Türkiye toplumu için ciddi sorunlar yaratacağını dūřunduklerine ilişkin açıklaması

456:457

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI**294,310,366**

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Sakarya Milletvekili Engin zko'un geçmiş olsun dileği için teşekkür ettiğine, görüşmeler sırasında milletvekillerinin birbirlerine laf atmalarını engellemenin mümkün olmadığına ama bakanların konuşmacıları dikkatle dinlediğine ilişkin konuşması

294

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, 3 bakanlığın btceleri görüşüldüğü için mümkün olduğunca çok milletvekilinin soru sorabilmesi için bir milletvekilinin soru sorma süresini bir dakikadan kırk saniyeye indirdiğine, milletvekillerinin soruları kırk saniye içinde soracak Şekilde hazırlamalarını rica ettiğine ilişkin konuşması

310

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bt Kanun Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 Yılı Kesin Hesap Kanun Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde İYİ PARTİ adına yaptığı konuşma sırasında Meclis Televizyonunun Meclis içinden yayın çıkışında herhangi bir sorun olmamasına rağmen TRT'ye yayın girişini sağlayan teknik aksamda kısa süreli bir arıza meydana geldiğine, Meclis Televizyonunun uyarısı zerine TRT'nin kendi tarafındaki sorunu çözdüğüne ve yayının devam ettiğine ilişkin konuşması

366

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR**346,390,398,420,435,
446,457,462**

- 1.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Düzce Milletvekili Ayşe Keşir'in 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasında HDP'ye sataşması nedeniyle konuşması 346:347
- 2.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında AK PARTİ Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a sataşması nedeniyle konuşması 347:349
- 3.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında HDP'ye sataşması nedeniyle konuşması 349:350
- 4.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Tokat Milletvekili Yücel Bulut'un 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde MHP Grubu adına yaptığı konuşmasında HDP'ye sataşması nedeniyle konuşması 390:391
- 5.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında MHP'ye sataşması nedeniyle konuşması 391:392
- 6.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında HDP'ye sataşması nedeniyle konuşması 392:393
- 7.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında MHP'ye tekraren sataşması nedeniyle konuşması 393:394
- 8.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında HDP'ye sataşması nedeniyle konuşması 398:399
- 9.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında MHP'ye sataşması nedeniyle konuşması 399:400

- 10.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına konuşan milletvekillerinin yaptıkları konuşmalarında AK PARTİ'ye sataşması nedeniyle konuşması 420:422
- 11.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında HDP'ye sataşması nedeniyle konuşması 422:424
- 12.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasında CHP'ye sataşması nedeniyle konuşması 435:436
- 13.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasında HDP'ye sataşması nedeniyle konuşması 436:437
- 14.- Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç ve Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptıkları konuşmalarında Hükûmete ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması 437:438
- 15.- Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan'ın, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasında Hükûmete sataşması nedeniyle konuşması 446:447
- 16.- Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar'ın, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptıkları açıklamalarında Hükûmete sataşması nedeniyle konuşması 457:458
- 17.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu'nun 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde şahsı adına yaptığı konuşmasında AK PARTİ'ye sataşması nedeniyle konuşması 462:463
- 18.- İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu'nun, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 463

VII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, Meclis Başkanı'nın ikamet ettiği konuta ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/36778)

484:485

2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Bitlis ili için ayrılan ödenek miktarına,

Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Bingöl ili için ayrılan ödenek miktarına,

Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Erzurum ili için ayrılan ödenek miktarına,

Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Diyarbakır ili için ayrılan ödenek miktarına,

Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Bayburt ili için ayrılan ödenek miktarına,

Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Batman ili için ayrılan ödenek miktarına,

Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Ardahan ili için ayrılan ödenek miktarına,

Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Aksaray ili için ayrılan ödenek miktarına,

Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Erzincan ili için ayrılan ödenek miktarına,

Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Ağrı ili için ayrılan ödenek miktarına,

Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Bolu ili için ayrılan ödenek miktarına,

Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Çankırı ili için ayrılan ödenek miktarına,

Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Düzce ili için ayrılan ödenek miktarına,

İlişkin soruları ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın cevabı (7/37062), (7/37063), (7/37064), (7/37065), (7/37066), (7/37067), (7/37068), (7/37069), (7/37070), (7/37071), (7/37072), (7/37073), (7/37074)

486:499

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 11.00'de açılarak altı oturum yaptı.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 230), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322), ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun (S.Sayısı: 231) görüşmelerine devam edilerek;

Türkiye Büyük Millet Meclisi,
Kamu Denetçiliği Kurumu,
Anayasa Mahkemesi,
Sayıştay,
Kültür ve Turizm Bakanlığı,
Radyo ve Televizyon Üst Kurulu,
Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü,
Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü,
Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı,
Vakıflar Genel Müdürlüğü,
Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı,
Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı,
Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu,
Atatürk Araştırma Merkezi,
Atatürk Kültür Merkezi,
Türk Dil Kurumu,
Türk Tarih Kurumu,
Kapadokya Alan Başkanlığı,

2021 yılı merkezî yönetim bütçeleri ile 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesapları kabul edildi.

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Nevşehir Milletvekili Faruk Sarıaslan'ın Covid-19 nedeniyle bugün Kapadokya konuşmasını yapamayacağına,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanunu Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Antalya Milletvekili Hasan Subaşı, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanunu Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, RTÜK'ün özerk, anayasal ve tarafsız bir kurum olması gerektiğine, şu anda AKP'nin medya sansür kurulu olarak çalıştığına, RTÜK Başkanının derhâl istifa etmesi gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, terör örgütlerinin en çok istediği şeyin devletin hukuk dışına çıkması olduğuna, demokrasinin bir tepki ve protesto rejimi olduğuna, Alevilere yönelik ayrımcılığın hep var olduğuna, RTÜK'ün demokrasi normlarına çekilmesinin bir zaruret olduğuna,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, bir milletvekilinin bedelli askerliğiyle ilgili meselede kusurun Meclis Başkanlığında olduğuna,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın TBMM Başkanlığının Askerlik Kanunu'nun 55'inci maddesini ihlal ettiğine dikkat çektiğine, bunun üzücü bir durum olduğuna, meselenin daha fazla uzatılmasının bir anlamı olmadığına,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, Hükûmetin 1997 yılında temeli atılan Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Konser Salonunun iktidarda olduğu on sekizinci yılda bitirilmesini bir başarı olarak anlatmasının kültür ve sanat hizmetlerinden ne kadar uzak olduğunu gösterdiğine,

Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, aynı işi yapan Meclis personeli arasındaki farklılıkların toplu iş sözleşmesiyle en kısa sürede çözülmesini umduğuna, milletvekili danışmanlarının sıkıntılarıyla ilgili taleplerini de belirtmek istediğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Antalya Milletvekili Kemal Bülbül, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasında şahsına,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki ve Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanunu Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptıkları konuşmalarında AK PARTİ'ye,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün satışma nedeniyle yaptığı konuşmasında şahsına,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve Muğla Milletvekili Mürsel Alban'ın 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanunu Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptıkları konuşmalarında AK PARTİ'ye,

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un satışma nedeniyle yaptığı konuşmasında şahsına,

Konya Milletvekili Selman Özboyacı, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasında şahsına,

TBMM Başkanı Vekili Süreyya Sadi Bilgiç, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanunu Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 Yılı Kesin Hesap Kanununun Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasında TBMM Başkanlığına ve şahsına,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Hatay Milletvekili Abdulkadir Özel'in 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanunu Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde şahsı adına yaptığı konuşmasında CHP'ye,

Satışması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar, kürsüden yapılan konuşmalara yapılacak eleştiri ya da satışma nedeniyle söz taleplerini o grubun konuşmaları tamamlandıktan sonra karşılayacağına, azami dikkat gösterilirse görüşmelerin rahat bir şekilde yürütülebileceğine ilişkin bir açıklama yaptı.

Kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesaplarını sırasıyla görüşmek için 9 Aralık 2020 Çarşamba günü saat 11.00'de toplanmak üzere birleşime 23.59'da son verildi.

Haydar AKAR

Başkan Vekili

Mustafa AÇIKGÖZ

Nevşehir

Kâtip Üye

Rümeysa KADAK

İstanbul

Kâtip Üye

Şeyhmus DİNÇEL

Mardin

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 45

9 Aralık 2020 Çarşamba

**Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi
(Silahlı Kuvvet Kullanılmasına İzin Verme)**

1.- Türkiye'nin Milli Çıkarlarına Yönelik Her Türlü Tehdit ve Güvenlik Riskine Karşı Uluslararası Hukuk Çerçevesinde Gerekli Her Türlü Tedbiri Almak, Libya'daki Gayrimeşru Silahlı Gruplar ile Terör Örgütleri Tarafından Türkiye'nin Libya'daki Menfaatlerine Yönelebilecek Saldırıları Bertaraf Etmek, Kitlesele Göç Gibi Diğer Muhtemel Risklere Karşı Milli Güvenliğimizin İdame Ettirilmesini Sağlamak, Libya Halkının İhtiyacı Olan İnsani Yardımları Ulaştırmak, Libya Ulusal Mutabakat Hükümeti Tarafından Talep Edilen Desteği Sürdürmek, Bu Süreç Sonrasında Meydana Gelebilecek Gelişmeler İstikametinde Türkiye'nin Yüksek Menfaatlerini Etkili Bir Şekilde Korumak ve Kollamak, Gelişmelerin Seyrine Göre İleride Telafisi Güç Bir Durumla Karşılaşmamak İçin Süratli ve Dinamik Bir Politika İzlenmesine Yardımcı Olmak Üzere Hudut, Şümül, Miktar ve Zamanı Cumhurbaşkanınca Takdir ve Tayin Olunacak Şekilde, Türk Silahlı Kuvvetlerinin Gerektiği Takdirde Türkiye Sınırları Dışında Harekât ve Müdahalede Bulunmak Üzere Yabancı Ülkelere Gönderilmesi, Bu Kuvvetlerin Cumhurbaşkanının Belirleyeceği Esaslara Göre Kullanılması ile Risk ve Tehditlerin Giderilmesi İçin Her Türlü Tedbirin Alınması ve Bunlara İmkân Sağlayacak Düzenlemelerin Cumhurbaşkanını Tarafından Belirlenecek Esaslara Göre Yapılması İçin Anayasa'nın 92'nci Maddesi Uyarınca 2 Ocak 2020 Tarihli ve 1238 Sayılı Kararla Verilen İzin Süresinin 2 Ocak 2021 Tarihinden İtibaren On Sekiz Ay Uzatılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1459) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.12.2020) (GÜNDEME)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkkulu'nun, siyasi ahlak konusunda bir kanun teklifi çalışması bulunup bulunmadığına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37088) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

2.- İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz'ın, kamu kurumları tarafından kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin Cumhurbaşkanını Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/37089) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2020)

3.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Cumhurbaşkanını'nın katıldığı etkinliklerde yapılan çay dağıtımına ilişkin Cumhurbaşkanını Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/37090) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2020)

4.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Kars'ın Diğor ilçesinde yaşandığı iddia edilen bir olaya ilişkin Cumhurbaşkanını Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/37091) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2020)

5.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, akademi de cinsiyete dayalı eşitsizlik ve dezavantajların ortadan kaldırılmasına ve kadın akademisyen oranının artırılmasına yönelik çalışmalara ilişkin Cumhurbaşkanını Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/37092) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

6.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Kuran kurslarında yüz yüze eğitimin devam etmesine ve kurslara dair bazı verilere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/37093) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

7.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, Covid-19 nedeniyle uygulanan bazı kısıtlamaların yeniden gözden geçirilmesi talebine ve esnafa yönelik desteklemelere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/37094) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

8.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Van'da bulunan geri gönderme merkezinde yaşadığı iddia edilen adli bir olaya ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/37095) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

9.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Munzur Üniversitesi öğrencisi bir kadının kaybolmasına dair yapılan soruşturmanın akıbetine ve bazı iddialara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/37096) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

10.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2015-2020 yılları arasında Cumhurbaşkanlığı Külliyesinin giderlerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/37097) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

11.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Ekonomik ve Sosyal Konseyin toplanmama sebebine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/37098) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

12.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2018-2020 yılları arasında Cumhurbaşkanlığına bağlı birimlerde yapılan temsil ve ağırlama harcamalarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/37099) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

13.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Cumhurbaşkanı ve yanındaki heyetin KKTC ziyaretine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/37100) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

14.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, KADES uygulamasını kullanan kadın sayısı ile uygulama aracılığıyla müdahale edilen olay sayısına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/37101) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

15.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, dahilinde işleme rejimi kapsamında 2018 ve 2019 yıllarında ithalatı yapılan ürünlere ve bunların tutarlarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/37102) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

16.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçilmesinden sonra devletin borç tutarına ve bu tutarın kalemlerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/37103) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

17.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Çaykur'un vekalaten yönetilmesinin gerekçesine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/37104) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

18.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Van'da tutuklanan bazı kişilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37105) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2020)

19.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, cezaevlerindeki Covid-19 vaka verilerinin açıklanmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37106) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2020)

20.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Menemen Cezaevinde tutuklu bir kişinin sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37107) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2020)

21.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Yargıtay tarafından verilen bozma kararına rağmen tahliye edilmeyen bir tutuklunun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37108) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2020)

22.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, hasta bir mahkuma ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37109) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2020)

23.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Erzurum Oltu T Tipi Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir kişinin yargılanma sürecine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37110) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.11.2020)

24.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, Muğla'nın Milas ilçesinde bir kadının, bir grup tarafından cinsel ve fiziksel şiddete maruz kalmasına ve vakanın soruşturulmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37111) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.11.2020)

25.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, faili meçhul cinayetler ve zorla kaybetmelere dair araştırmalara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37112) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.11.2020)

26.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Tarsus Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna sevk edilen iki mahkuma sevk sırasında kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37113) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.11.2020)

27.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, İzmir 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ve konuyla ilgili Anayasa Mahkemesi kararına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37114) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

28.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, çocuklara yönelik ayrımcılık ve eşitsizliklerin önlenmesine yönelik çalışmalara ve cezaevlerinde bulunan veya yargılanması devam eden çocuk sayısına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37115) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

29.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, cezaevlerinde bulunan hasta mahkum sayısına ve bazı verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37116) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

30.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Munzur Üniversitesi öğrencisi bir kadının kaybolmasına dair yapılan soruşturmanın akıbetine ve bazı iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37117) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

31.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2020 yılları arasında cezaevlerinde yaşamını yitiren çocuklara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37118) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

32.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında mahkeme heyeti değiştirilen dava verilerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37119) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

33.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, kadına yönelik şiddetle mücadele amacıyla yürütülen çalışmalara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37120) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.11.2020)

34.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, ev içi görünmez emeğin ücretli iş kapsamına alınması ve kadınların sosyal güvencelerinin yeniden düzenlenmesi önerisine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37121) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.11.2020)

35.- Batman Milletvekili Feleknaş Uca'nın, kadına yönelik şiddetle mücadele amacıyla yürütülen çalışmalara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37122) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.11.2020)

36.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, kadına yönelik şiddete dair bazı verilere ve alınan önlemlere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37123) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.11.2020)

37.- Çorum Milletvekili Tufan Köse'nin, Çorum'da bulunan bir huzurevindeki koronavirüs vakalarına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37124) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

38.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, erken yaşta evlilik yapan veya suç mağduru olan çocuklara yönelik yapılan çalışmalara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37125) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

39.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar'ın Bolvadin ilçesinde küçük bir çocuğun hayatını kaybettiği olaya ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37126) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

40.- Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, İstanbul'da özel bir fabrikada işçilerin işverenle yaşadığı bazı sorunlara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37127) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

41.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, kadın girişimciliğinin desteklenmesi ve kadınların çalışma yaşamına katılmaları konusunda yapılan çalışmalara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37128) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

42.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, kadına yönelik şiddete dair bazı verilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37129) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

43.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, 2002 yılından bu yana yaşanan kadın cinayetlerine dair bazı verilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37130) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

44.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, pandemi tedbirleri kapsamında işten çıkarmanın yasaklanması düzenlemesinden kendi isteği ile işten ayrılanların muaf tutulması ve kıdem tazminatı verilmesi önerisine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37131) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2020)

45.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, pandemi sürecinin başından bu yana kadın işgücündeki azalış oranına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37132) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2020)

46.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, 2020 yılının Mart-Kasım ayları arasında kadına yönelik şiddet kapsamındaki bazı verilere ve şiddetle mücadele bağlamında yürütülen çalışmalara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37133) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2020)

47.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, kısa çalışma ödeneğinden yararlananların sigorta primlerinin devlet tarafından karşılanması talebine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37134) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

48.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, KADES uygulamasını kullanan kadın sayısı ile uygulama aracılığıyla müdahale edilen olay sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37135) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

49.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Bakanlıkça müdahil olunan davalara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37136) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

50.- İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, Bakanlıkça yayımlanan genelgede belirtilen PCR test ücretlerinin özel hastanelerde daha yüksek olmasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37137) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

51.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Antalya'nın Kaş ilçesinde bulunan Hidayet Koyu'ndaki kaçak tesisin yıkılmamasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37138) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2020)

52.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Göller Bölgesinde yaşanan kuraklığın önlenmesine ve bazı verilere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37139) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

53.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, çevre mühendislerinin istihdam verilerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37140) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2020)

54.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Akkaya Barajı'nın temizlenmesine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37141) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

55.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın Seyhan ilçesinde bulunan Gölbaşı Mahallesi'nin tapu sorununa ve Adana iline yapılan yatırımlara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37142) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

56.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Balıkesir'in Balya ilçesinde bulunan ve üzerinde kurşun ve çinko madeni atıklarının bulunduğu sahanın çevresel risk oluşturmasına karşın rehabilite edilmemesine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37143) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

57.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Bakanlık bünyesine çevre, inşaat, jeoloji, harita, makine, maden ve endüstri mühendisi ile şehir plancısı alımlarının yapılması istemine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37144) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

58.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şırnak'ın Cizre ilçesine bağlı bir köyün elektrik sorununa ve konuyla ilgili bazı iddialara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37145) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2020)

59.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Bilecik'in Bozüyük ilçesine maden ocağı kurulacağı yönündeki iddialara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37146) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.11.2020)

60.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Türkiye genelinde ve Eskişehir ilinde 2020 yılında fatura borcunu ödeyemediği için elektrik ya da doğalgazı kesilen abone sayısına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37147) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

61.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne Spor Salonu'nun ne zaman hizmete açılacağına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37148) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

62.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Sarayıçı Er Meydanı'nın düzenlenmesine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37149) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

63.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne Stadyumu'nun ne zaman tamamlanacağına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37150) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

64.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, tütün mamulleri ile alkollü içkilere türün izleme sistemi kurulması için yapılan ihaleye dair çeşitli iddialara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37151) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.10.2020)

65.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Güreç'in, işletmelere kira desteği verilmesi ile otomobil ve beyaz eşya sektöründe KDV ve ÖTV indirimi yapılması önerisine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37152) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

66.- İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, pandemi nedeniyle mağdur olan sektörlerin desteklenmesine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37153) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

67.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar'ın Sandıklı ilçesi Akharım beldesinde yapılan bir personel alımıyla ilgili iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37154) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.10.2020)

68.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya'nın Emet ilçesinin şebeke suyundaki arsenik miktarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37155) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2020)

69.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Batman'da bulunan bir sinema binasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37156) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2020)

70.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde bulunan bir köye dair bazı sorunlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37157) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2020)

71.- Antalya Milletvekili Feridun Bahşı'nın, 20 Kasım 2020 tarihinde bir Uygur Türkünün gözaltına alınmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37158) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

72.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, 5901 sayılı Kanun'a göre son 5 yılda Türk vatandaşlığı verilen kişilere dair verilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37159) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

73.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, bir derneğe kamu yararına dernek statüsü verildiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37160) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

74.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Van'da bulunan geri gönderme merkezinde yaşadığı iddia edilen adli bir olaya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37161) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

75.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Munzur Üniversitesi öğrencisi bir kadının kaybolmasına dair yapılan soruşturmanın akıbetine ve bazı iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37162) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

76.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, kayyum atanan belediyelerle ilgili çeşitli verilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37163) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

77.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, 2020 Kasım ayı itibarıyla Türkiye'de geçici koruma statüsü kapsamında olan Suriyeli kadınların sayısına ve bunlarla ilgili çeşitli verilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37164) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2020)

78.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, KADES uygulamasını kullanan kadın sayısı ile uygulama aracılığıyla müdahale edilen olay sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37165) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

79.- İstanbul Milletvekili Ali Şeker'in, 12 Mayıs 2019 tarihinde Mogadişu'da gerçekleştirilen terör saldırısında bir Türk mühendisin hayatını kaybettiği olayın soruşturulmasına ve vefat eden mühendisin yakınlarının 6353 sayılı Kanun'dan yararlandırılmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37166) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

80.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, İstanbul Restorasyon ve Konservasyon Merkez ve Bölge Laboratuvarı Müdürlüğü hizmet binasının ve içindeki tarihi eserlerin akıbetine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37167) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2020)

81.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, pandemi nedeniyle mağdur olan seyahat acentelerinin desteklenmesine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37168) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

82.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Van'da öğrencilere tablet dağıtımının bir siyasi partiye üye olma koşuluyla yapıldığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37169) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2020)

83.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki'nin, Aydın'da bir lisede yaşandığı iddia edilen olaya ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37170) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2020)

84.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, çocukların örgün eğitime katılımlarına ve pandemi sürecinde alınan tedbirlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37171) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

85.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Adana ilinde Covid-19'a yakalanan öğretmen ve öğrenci verilerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37172) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2020)

86.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, internet erişiminin olmaması nedeniyle uzaktan eğitimden yararlanamayan öğrencilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37173) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2020)

87.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, yatılı Kuran kurslarında yüz yüze eğitime devam edilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37174) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2020)

88.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2020 yılı için öğretmenlerin iller arası yer değiştirmelerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37175) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

89.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, pandemi ve uzaktan eğitim nedeniyle öğretmenlere tablet, bilgisayar ve hijyen paketleri verilmesine ve internet masraflarının karşılanması önerisine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37176) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

90.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, uzaktan eğitim araçlarına sahip olamayan öğrenciler ile bu konudaki eşitsizliğin giderilmesi için Bakanlıkça alınacak önlemlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37177) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

91.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Türkiye genelinde branşlara göre görev yapan kadrolu ve sözleşmeli öğretmen sayılarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37178) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

92.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 15 Temmuz 2016-25 Kasım 2020 tarihleri arasında KHK ile ihraç edilen öğretmen verilerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37179) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

93.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, okullarda bulunan derslik sayısına ve uzaktan eğitim döneminde derslik sayısındaki açığın kapatılması talebine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37180) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

94.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2015-2020 yılları arasında üniversitelerin araştırma ve öğretim görevlisi kadrosu verilerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37181) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

95.- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, 2002 yılındaki köy okulu sayısına ve taşınmalı öğrenci sisteminden yararlanan öğrenci verilerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37182) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

96.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, 24 Mart 2018 tarihinden bu yana Afrin'den göç eden kişilere ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37183) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.11.2020)

97.- Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'ın, Türkiye ile Rusya arasında Azerbaycan'da varılan ateşkese uyulup uyulmadığını denetlemek üzere bir ortak merkez oluşturulmasına dair imzalanan anlaşmaya ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37184) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

98.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, astsubayların subaylığa geçiş kontenjanlarının artırılması önerisine ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37185) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

99.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Mersin'deki Covid-19 vakalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37186) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.10.2020)

100.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, Bakanlığın temaslı kişilerin semptom göstermemesi halinde PCR testi yapılmaması yönündeki genelgesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37187) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2020)

101.-Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, çocuklara yönelik ayrımcılık ve eşitsizliklerin önlenmesine yönelik çalışmalara ve PCR testi pozitif çıkan çocuklara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37188) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

102.-Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Bakanlık bünyesinde görev yapan evde bakım teknikeri sayısına ve bu kadroya alım yapılması istemine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37189) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

103.-Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, Bakanlığın sterilizasyon ve dezenfeksiyon ihalelerini yapmama kararı almasına ve bu işi yapan çalışanların işten çıkarılacağına dair iddialara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37190) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

104.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, SARS ve diğer salgın hastalıklara karşı alınan önlemlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37191) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

105.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, olası bir kuş gribi salgınına karşı alınacak önlemlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37192) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

106.-Giresun Milletvekili Necati Tıǧlı'nın, koronavirüs tedavisinde kullanılan bazı ilaçlara ve yan etkilerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37193) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

107.-İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, hastanelerde yatak ve yoğun bakım sıkıntısı yaşandığı iddiasına ve bu konuda yürütülen çalışmalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37194) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

108.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Adana'da koronavirüse yakalanan sağlık çalışanlarına ve bunlardan hayatını kaybedenlerin sayısına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37195) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2020)

109.-İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, İzmir ilindeki Covid-19 vaka verilerine ve konuyla ilgili yürütülen çalışmalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37196) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2020)

110.-Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, kamu hastaneleri için alınan tıbbi cihaz ve donanımların şehir hastanelerine gönderildiği iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37197) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

111.-Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Gökçeada'da gerekli tıbbi cihaz ve hasta nakil imkanları olmadığı için kalp krizi geçiren bir kişinin hayatını kaybettiği iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37198) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

112.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, HES uygulaması ile tespit edilen Covid-19 vakalarının yoğun olduğu bölgelere ve bu bölgelerde hayatını kaybeden kişi sayısına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37199) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

113.-İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, ALS, SMA gibi tedavisi tespit edilmeyen nadir hastalıklarda tedavilerin ve ilaçların ödeme kapsamına alınması talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37200) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

114.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, pandemi sürecinde görev yapan psikologlara dair çeşitli verilere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37201) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

115.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Denizli'nin bazı ilçelerinin yatırım teşviklerinden yararlanacaklar arasında yer almamasına ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37202) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

116.-Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, 2020 yılının Nisan ayından bu yana kapanan iş yerlerine ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37203) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

117.-İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, İzmir Kemalpaşa Lojistik Merkezinin yapımına ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37204) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

118.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Bor ilçesinde yapılması planlanan güneş enerjisi paneli üretim tesisinin akıbetine ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37205) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

119.-Giresun Milletvekili Necati Tıǧlı'nın, tarımsal destek ödemelerinin geç açıklanmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37206) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2020)

120.-Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Tokat'ın Erbaa ve Niksar ilçelerinde başlayan altın madeni arama faaliyetlerine ve siyanür kullanımının çevresel etkilerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37207) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2020)

121.-Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl'de yürütülen bir projeye ve yaşanan mağduriyetlerin giderilmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37208) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2020)

122.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Afrin'den getirilen zeytin ve zeytinyağına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37209) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2020)

123.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Tarım Kredi Kooperatifleri ile Tareks Hayvancılık'a dair bazı iddialara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37210) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.11.2020)

124.-Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, Kızılırmak Havzasından Konya Havzasına su aktarılması konusunda yürütülen çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37211) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

125.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, kırmızı et fiyatlarına ve yerli üretimin desteklenmesi önerisine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37212) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

126.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Tarım Kredi Kooperatiflerinin bir spor kulübüne sponsor olduğu yönündeki iddialara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37213) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

127.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla'nın Dalaman ilçesindeki Kilter Deresi üzerine yapılacak sulama göleti projesinin akıbetine ve ilçede yer alan Kapuzlu Deresi'nin üzerine yapılan sel kapanının tabanına geçirimsiz malzeme serilmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37214) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

128.-Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, çiftçilerin Ziraat Bankası ile Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borçlarının yapılandırılması veya ertelenmesi önerisine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37215) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

129.-Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, mevsimlik tarım işlerinde çalışan çocuklara ve bu çocukların eğitime erişimlerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37216) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

130.-Giresun Milletvekili Necati Tıgılı'nın, 2020 yılına ait tarımsal destekleme ödemelerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37217) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

131.-Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Bakanlığın yayımladığı milli parklara dair bir genelgeye ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37218) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

132.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Tokat'ın Niksar ilçesine bağlı Geyikgözü köyünde bulunan ağaçların kesileceği iddiasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37219) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

133.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Tokat'ın Almus ilçesine bağlı Mescit köyünde bulunan yayla ve meraların başka köylerin kullanımına açıldığı iddiasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37220) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

134.-Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, borçlarını ödeyemeyip icralık olan çiftçi sayısına ve söz konusu borçların yeniden yapılandırılması veya ertelenmesi talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37221) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2020)

135.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, balon balığı ihracatına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37222) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2020)

136.-Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Suakacağı Barajı'nın yapımı için Bulgaristan ile gerçekleştirilen görüşmelere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37223) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

137.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Ulukışla ilçesi Darboğaz köyünün sulama sorununa ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37224) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

138.-Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Bakanlık bünyesine ziraat, gıda, su ürünleri, orman mühendisi ve veteriner hekim alımlarının yapılması istemine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37225) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

139.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, makarna ihracatında uygulanan kota uygulamasına ve bazı verilere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37226) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

140.-Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat'ta gümrük müdürlüğü kurulması talebine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37227) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

141.-İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, İzmir Kemalpaşa Lojistik Merkezinin yapımına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37228) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

142.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, ülkemizin ihracat verilerine ve ihracata yönelik projelere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37229) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

143.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Rusya'ya ihracat yapmasına izin verilen firmalara ve kota uygulaması devam eden tarım ürünlerine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37230) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

144.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yerel paralarla ticaret yapılan ülkeler ile ithalat ve ihracatta yerel paraların kullanım oranına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37231) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

145.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Mardin'in Derik ilçesine bağlı Düztaş Mahallesi'nin yol sorununa ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37232) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2020)

146.-Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdali'nin, navlun fiyatlarındaki artışa karşı ihracatçıları korumak için alınan önlemlere ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37233) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

147.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'de yaşanan bazı trafik kazalarına ve burada yaşanan kazaların önlenmesine yönelik yapılacak çalışmalara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37234) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

148.-İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, İzmir Kemalpaşa Lojistik Merkezinin yapımına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37235) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

149.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Çukurova Bölgesel Havalimanı projesinin akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37236) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

150.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şırnak'ta yolların bozuk, trafik ve uyarı levhalarının yetersiz olmasından dolayı yaşanan trafik kazalarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37237) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2020)

151.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde Havaalanı'nın ne zaman tamamlanacağına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37238) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

152.-Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Karayolları Genel Müdürlüğü bünyesinde çalışan işçiler arasındaki maaş farkının giderilmesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/37239) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2020)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Fuat Oktay)

1.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Cumhurbaşkanlığı bütçesinden 2011 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36327)

2.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Cumhurbaşkanlığı bütçesinden 2012 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36328)

3.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Cumhurbaşkanlığı bütçesinden 2013 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36329)

4.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Cumhurbaşkanlığı bütçesinden 2015 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36330)

5.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Cumhurbaşkanlığı bütçesinden 2014 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36331)

6.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Cumhurbaşkanlığı bütçesinden 2016 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36332)

7.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Cumhurbaşkanlığı bütçesinden 2017 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36333)

8.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Cumhurbaşkanlığı bütçesinden 2020 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36334)

9.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Cumhurbaşkanlığı bütçesinden 2019 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36335)

10.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Cumhurbaşkanlığı bütçesinden 2018 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36336)

Adalet Bakanlığı

11.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, cezaevlerinde kalan mahkumlara ve ziyaretçilere çıplak arama uygulaması yapıldığı iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36246)

12.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kars T Tipi Kapalı Cezaevinde kalan bir hükümlünün mahkumiyet nedeni ile ilgili iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36247)

13.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Aliağa 3 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde kalan bir mahkumun infaz koruma memurları tarafından darp edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36248)

14.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Akhisar T Tipi Kapalı Cezaevinde kalan bir hükümlünün sağlık durumuna ve nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36249)

15.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bünyan 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi ile ilgili kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36250)

16.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan L Tipi Kapalı Cezaevinde kalan bir tutuklunun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/36251)

17.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, mahkeme veya savcılığın toplatma ve yasaklama kararı olmaksızın cezaevlerine alınmayan gazete ve kitaplara ilişkin yazılı soru önergesi (7/36252)

18.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, cezaevleri yakınındaki işletmelerden koku yayıldığı iddiasına ve cezaevlerindeki astım ve KOAH hastaları için alınan tedbirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36253)

19.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, cezaevlerinde Covid-19 tedbirleri nedeniyle karantinaya alınan mahkum sayısına ve karantina süresi dolmasına rağmen bazı mahkumların karantina hücrelerinden çıkarılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36254)

20.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Bakanlığın kiralık olarak kullandığı bina ve araçlarla ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36255)

21.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Antalya ilinde ve Türkiye genelinde cezaevlerinde görülen Covid-19 vakalarına ve karantina koğuşlarıyla ilgili alınacak önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36256)

22.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Batman M Tipi Kapalı Cezaevinde Covid-19 testi pozitif çıkan iki mahkumun telefon haklarının engellendiği iddiasına ve salgına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36257)

23.- Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın, adliye binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36258)

24.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2011 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36337)

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

25.- Niğe Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kadın çiftçilerin sosyal güvenlik sistemine katılımının desteklenmesi için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/36259)

26.- Niğe Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tarım Bağ-Kur primlerinin indirilmesi önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36260)

27.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, sosyal çalışmacı atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36261)

28.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, Bakanlığa bağlı yatılı bakım kuruluşlarında 14 günlük sürekli vardiya sistemi ile çalışan personele nöbet ve iyileştirme ücreti ödenmesi önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36262)

- 29.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Milli Dayanışma Kampanyası ile toplanan başlıklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/36263)
- 30.- Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un, Covid-19 kapsamında zarar gören kantinci esnafa ekonomik destek sağlanması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36264)
- 31.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Bakanlığın müdahil olduğu kadına yönelik şiddet davalarına ve konuyla ilgili verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36265)
- 32.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2012 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36338)
- 33.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2013 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36339)
- 34.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2016 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36340)
- 35.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2014 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36341)
- 36.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2015 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36342)
- 37.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2017 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36343)
- 38.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2011 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36344)
- 39.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2020 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36345)
- 40.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2018 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36346)
- 41.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2019 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36347)

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

- 42.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, bazı işletmelerden çevreye kötü koku yayıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36266)
- 43.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, 17 Ağustos 1999 Marmara depreminden sonra Kocaeli ilinde tespit edilen hasarlı binalara yönelik yürütülen işlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36267)
- 44.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, İstanbul ilinde meydana gelecek olası bir depremde yaşanabilecek kayıplara ilişkin yazılı soru önergesi (7/36268)
- 45.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, alt katında iş yeri olan apartmanlara ve yapılan denetimlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36269)
- 46.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, deprem ve kentsel dönüşüm nedeniyle yıkılan binalara ve deprem toplanma alanlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36270)
- 47.- Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın, park ve sosyal alan yapılması şartı ile bağışlanan arsalarla ilişkin yazılı soru önergesi (7/36271)
- 48.- Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın, Muğla'da imar barışından yararlanmak için yapılan başvurulara ilişkin yazılı soru önergesi (7/36272)

- 49.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, Gaziantep ilinde olası bir depreme karşı alınan tedbirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36273)
- 50.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir'in deprem risk haritasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36274)
- 51.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Denizli ilinde olası bir depreme karşı alınan tedbirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36275)
- 52.- İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, güvenli bisiklet kullanımının yaygınlaştırılması için yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/36276)
- 53.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl Kültür Mahallesi Kentsel Dönüşüm Projesi için verileceği belirtilen hibe ve kredi desteğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36277)
- 54.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, hakkında ağır hasarlı raporu verilen Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığı binasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36278)
- 55.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2011 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36348)
- 56.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2012 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36349)
- 57.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2013 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36350)
- 58.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2015 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36351)
- 59.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2014 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36352)
- 60.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2016 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36353)
- 61.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2017 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36354)
- 62.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2020 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36355)
- 63.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2019 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36356)
- 64.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2018 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36357)

Dışişleri Bakanlığı

- 65.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ithalat ve ihracat yapılan ülkelerle kurulan siyasi ilişkilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36279)
- 66.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2011 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36358)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

- 67.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2012 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36359)
- 68.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2013 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36360)
- 69.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2015 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36361)
- 70.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2014 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36362)
- 71.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2016 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36363)
- 72.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2017 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36364)
- 73.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2020 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36365)
- 74.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2018 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36366)
- 75.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2019 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36367)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

- 76.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2012 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36368)
- 77.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2013 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36369)
- 78.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2011 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36370)
- 79.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2017 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36371)
- 80.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2016 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36372)
- 81.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2015 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36373)
- 82.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2014 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36374)
- 83.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2020 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36375)
- 84.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2019 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36376)
- 85.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2018 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36377)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

86.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, öğrenci servisi işletmecilerine Covid-19 salgını kapsamında bazı ekonomik kolaylıklar sağlanması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36280)

87.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, engellilere araç alımında tanınan istisnalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/36281)

88.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2012 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36378)

89.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2013 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36379)

90.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2011 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36380)

91.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2017 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36381)

92.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2016 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36382)

93.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2015 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36383)

94.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2014 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36384)

95.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2020 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36385)

96.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2019 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36386)

97.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2018 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36387)

İçişleri Bakanlığı

98.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İstanbul'da kaçırıldığı iddia edilen bir kişinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36282)

99.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 5 Kasım 2020 tarihi itibarıyla özel iletişim vergisi olarak toplanan tutara ilişkin yazılı soru önergesi (7/36283)

100.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Antalya merkezli bir haber sitesinin ofisinin 30 Ekim 2020 tarihinde kimliği belirsiz kişiler tarafından basılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36284)

101.-Antalya Milletvekili Feridun Bahşi'nin, yabancılara verilecek ikamet izninden alınan harç miktarlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36285)

102.-Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçın'ın, Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi bünyesinde çalışan taşeron işçilere maaşlarının verilmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36286)

103.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2012 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36388)

- 104.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2013 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36389)
- 105.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2011 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36390)
- 106.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2017 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36391)
- 107.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2016 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36392)
- 108.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2015 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36393)
- 109.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2014 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36394)
- 110.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2020 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36395)
- 111.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2019 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36396)
- 112.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2018 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36397)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

- 113.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Bakanlığa bağlı olarak faaliyet gösteren Döner Sermaye İşletmesi ile ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36287)
- 114.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Diyarbakır'da bulunan ve 2016 yılında ziyarete kapatılan Gazi Köşkü'nün akıbetine ve çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/36288)
- 115.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2012 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36398)
- 116.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2013 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36399)
- 117.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2017 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36400)
- 118.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2016 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36401)
- 119.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2015 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36402)
- 120.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2014 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36403)
- 121.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2020 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36404)
- 122.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2018 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36405)
- 123.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2019 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36406)

Milli Eğitim Bakanlığı

124.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi ile ilgili olarak Sayıştayın 2019 yılı raporunda yer alan tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36289)

125.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Muş Alparslan Üniversitesi ile ilgili olarak Sayıştayın 2019 yılı raporunda yer alan tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36290)

126.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesinde bulunan anabilim dallarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36291)

127.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli Üniversitesi ile ilgili olarak Sayıştayın 2019 yılı raporunda yer alan tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36292)

128.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, İstanbul'da bir okul hakkında yıkım kararı verilmesine rağmen eğitime devam edildiği iddiasına ve hakkında yıkım kararı verilen okul sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36293)

129.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2021 yılında öğrencilere verilmesi planlanan KYK burs ve harç miktarlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36294)

130.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kurum yöneticiliğine atanarlara belli bir süre için atandığı bölgede görev zorunluluğu getirilmesi önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36295)

131.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'da depreme dayanıksız olduğu tespit edilen okul binalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36296)

132.-Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, okullarda sınavların yüz yüze yapılacağı açıklamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36297)

133.-Antalya Milletvekili Feridun Bahşi'nin, öğretmen ataması yapılması talebine ve öğretmenlerin sorunlarının çözümüne yönelik bazı önerilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36298)

134.-Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, 31 Ağustos 2020 tarihinden itibaren yüz yüze eğitime geçilmesiyle birlikte öğretmen ve öğrencilerde görülen Covid-19 vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36299)

135.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2012 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36407)

136.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2013 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36408)

137.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2011 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36409)

138.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2017 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36410)

139.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2016 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36411)

140.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2015 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36412)

141.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2014 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36413)

142.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2020 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36414)

143.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2018 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36415)

144.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2019 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36416)

Milli Savunma Bakanlığı

145.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, 2004-2020 yılları arasında askerlik görevi sırasında çatışma dışı nedenlerle hayatını kaybeden kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36300)

146.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, 2002-2020 yılları arasında yurt içi ve yurt dışında yürütülen terörle mücadele operasyonlarında şehit olan ve yaralanan Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36301)

Sağlık Bakanlığı

147.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, koronavirüs salgınının İstanbul'daki seyri için düzenlenen toplantıya İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanının davet edilmemesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36302)

148.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, grip aşısı yapılacak kronik hastaların belirlenme kriterlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36303)

149.-Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, Aydın'ın Çine ilçesinde eve gönderilen bir Covid-19 hastasının hayatını kaybetmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36304)

150.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yabancı ilaç şirketlerine olan toplam borç miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36305)

151.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Antalya ilinde ve Türkiye genelinde hastanelerde bulunan mahkum koğuşu verilerine ve bu koğuşlarda Covid-19 tanısı konulan hastalarla diğer hastaların birlikte tedavi gördüğü iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36306)

152.-İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, 30 Ekim 2020 tarihinde İzmir'de meydana gelen deprem sonrası Covid-19 salgınına yönelik alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36307)

153.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, karantina süresi biten kişilere tekrar test yapılmamasının gerekçesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36308)

154.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Bakanlığa bağlı döner sermaye işletmeleri ile ilgili olarak Sayıştayın 2019 yılı raporunda yer alan tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36309)

155.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Covid-19 testi için çalışma izni verilen tanı laboratuvarları ile özel sağlık kuruluşlarına ve bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/36310)

156.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2012 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36417)

157.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2013 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36418)

158.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2011 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36419)

159.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2017 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36420)

160.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2016 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36421)

161.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2015 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36422)

162.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2014 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36423)

163.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2020 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36424)

164.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2019 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36425)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

165.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2012 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36426)

166.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2013 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36427)

167.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2014 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36428)

168.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2015 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36429)

169.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2016 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36430)

170.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2017 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36431)

171.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2011 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36432)

172.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2020 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36433)

173.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2018 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36434)

174.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2019 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36435)

Tarım ve Orman Bakanlığı

175.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, hayvan ithalatı verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36311)

176.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ülkemizdeki üzüm yetiştiriciliğine dair bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36312)

177.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, çiğ süt üreticilerine yapılacak destek ödemelerine ve kivi üreticilerinin gelirlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36313)

178.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, ülkemizdeki gıda stokunun durumuna ve yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/36314)

179.-Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, arıcılık sektöründe yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/36315)

180.-Antalya Milletvekili Feridun Bahşi'nin, veteriner hekim istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36316)

181.-Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdali'nin, ülkemizdeki bir firma tarafından kurulması öngörülen polipropilen üretim tesisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36317)

182.-Ankara Milletvekili Erkan Haberal'ın, Ankara'nın bazı ilçelerinde üretim yapan çiftçilerin desteklenmesine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/36318)

183.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, glifosat maddesinin kullanımına ve olumsuz etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36319)

184.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, yem fiyatlarına ve piyasa düzenlemesi için yapılacak çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/36320)

185.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2012 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36436)

186.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2013 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36437)

187.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2014 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36438)

188.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2016 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36439)

189.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2015 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36440)

190.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2017 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36441)

191.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2011 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36442)

192.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2020 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36443)

193.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2018 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36444)

194.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2019 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36445)

Ticaret Bakanlığı

195.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 2002-2020 yılları arasında yapılan pamuk ithalatına ve 2020 yılında pamuk fiyatlarında gerçekleşen artışa dair verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36321)

196.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2012 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36446)

197.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2013 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36447)

198.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2014 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36448)

199.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2016 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36449)

200.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2015 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36450)

201.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2017 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36451)

202.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2011 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36452)

203.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2020 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36453)

204.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2018 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36454)

205.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2019 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36455)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

206.-Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, Muğla'da bulunan Gökova-Köyceğiz karayolunda yaşanan trafik kazalarının önlenmesi adına yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/36325)

207.-Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, şehir içinde yük taşımacılığı yapan araçların yük taşıma sınırının artırılması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36326)

208.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2012 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36456)

209.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2013 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36457)

210.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2014 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36458)

211.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2016 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36459)

212.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2015 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36460)

213.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2017 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36461)

214.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2011 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36462)

215.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2020 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36463)

216.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2018 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36464)

217.-Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bakanlık bütçesinden 2019 yılında kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36465)

9 Aralık 2020 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.02

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Necati TİĞLİ (Giresun)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 26'ncı Birleşimini açıyorum.(x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Sayın milletvekilleri, gündemimize göre 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi üzerinde görüşmelere devam edeceğiz.

Program uyarınca bugün ikinci turdaki görüşmeleri yapacağız.

İkinci turda Adalet Bakanlığı, Yargıtay, Danıştay, Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu, Türkiye Adalet Akademisi, Hâkimler ve Savcılar Kurulu, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, Kişisel Verileri Koruma Kurumu, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Kamu İhale Kurumu, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu, Türkiye İstatistik Kurumu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulu, Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Millî Savunma Bakanlığı bütçe ve kesin hesapları yer almaktadır.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230) (xx)

2.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 231) (xx)

A) ADALET BAKANLIĞI

1) Adalet Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) YARGITAY

1) Yargıtay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yargıtay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(x) 7/4/2020 tarihli 78'inci Birleşimden itibaren coronavirus salgını nedeniyle Genel Kurul Salonu'ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

(xx) 230, 231 S. Sayılı Basmayazılar ve Ödenek Cetvelleri 7/12/2020 tarihli 24'üncü Birleşim Tutanağı'na eklidir.

*C) DANIŞTAY**1) Danıştay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Danıştay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**Ç) CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU**1) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ**1) Türkiye Adalet Akademisi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türkiye Adalet Akademisi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**E) HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU**1) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**F) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU**1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**G) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU**1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**Ğ) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI**1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**H) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI**1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) KAMU İHALE KURUMU**1) Kamu İhale Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Kamu İhale Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI**1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**J) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU**1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin**Hesabı**K) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU**1) Türkiye İstatistik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türkiye İstatistik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**L) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU**1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

*M) SERMAYE PİYASASI KURULU**1) Sermaye Piyasası Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Sermaye Piyasası Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**N) SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU**1) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**O) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI**1) Millî Savunma Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Millî Savunma Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince tur üzerindeki görüşmelerde siyasi parti gruplarına ve İç Tüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi hâlinde görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye seksener dakika söz verilecek, bu süreler birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir ve şahsı adına yapılacak konuşmaların süresi beşer dakika olacaktır. Ayrıca, konuşmalar tamamlanınca soru-cevap işlemi; on dakika soru, on dakika cevap olarak yapılacak ve sorular gereksiz olarak yerinden sorulacaktır.

Bilgilerinize sunulur.

İkinci turda siyasi parti grupları, yürütme ve şahıslar adına söz alanların adlarını sırasıyla okuyorum:

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına: Sayın Bülent Kuşoğlu, Sayın Rafet Zeybek, Sayın Tufan Köse, Sayın Turan Aydoğan, Sayın Zeynel Emre, Sayın Mustafa Sezgin Tanrıku, Sayın Alpay Antmen, Sayın Mehmet Akif Hamzaçebi, Sayın Süleyman Bülbül, Sayın Ensar Aytekin, Sayın Neslihan Hancıoğlu, Sayın Haşim Teoman Sancar, Sayın Mehmet Ali Çelebi.

AK PARTİ Grubu adına: Sayın Leyla Şahin Usta, Sayın İsmail Bilen, Sayın Cengiz Aydoğdu, Sayın İbrahim Yurdunuseven, Sayın İshak Gazel, Sayın Salih Cora, Sayın Cemal Öztürk, Sayın Sami Çakır, Sayın Mehmet Emin Şimşek, Sayın Fatma Aksal, Sayın Yücel Menekşe, Sayın Emine Nur Günay, Sayın Habibe Öçal, Sayın Semiha Ekinci, Sayın Ekrem Çelebi, Sayın Ayşe Keşir.

İYİ PARTİ Grubu adına: Sayın Ayhan Erel, Sayın Feridun Bahşi, Sayın Erhan Usta, Sayın Durmuş Yılmaz, Sayın Bedri Yaşar, Sayın Fahrettin Yokuş, Sayın Dursun Ataş.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına: Sayın Halil Öztürk, Sayın Yücel Bulut, Sayın Metin Nurullah Sazak, Sayın Esin Kara, Sayın Mustafa Hidayet Vahapoğlu.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına: Sayın Ayşe Acar Başaran, Sayın Abdullah Koç, Sayın Züleyha Gülüm, Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit, Sayın Serpil Kemalbay, Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu, Sayın Necdet İpekyüz, Sayın Tulay Hatımoğulları Oruç.

Şahıslar adına: Lehide Selim Yağcı, aleyhte Musa Piroğlu.

Yürütme adına da Sayın Bakanlarımız kendileri için tahsis edilen seksen dakikalık süreyi kullanacaklardır.

Şimdi, ilk söz Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Bülent Kuşoğlu'nun.

Buyurun Sayın Kuşoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakanlar, değerli bürokratlar ve ekranları başında bizi izleyen değerli vatandaşlarımız; hepinize saygılar sunuyorum.

Bugün Adalet, Hazine ve Maliye, Millî Savunma Bakanlığı ve bağlı kurumların bütçelerini ağırlıklı olarak görüşeceğiz. Konuşmama başlamadan önce, dün akşam Başakşehir-Paris Saint-Germain maçındaki ırkçılık nedeniyle yapılan protesto bir ilkti, ben de katılıyorum; bu protestoyu gerçekleştiren futbolcuları ve kulüp yönetimini kutluyorum.

Yine, özellikle bu dönemde sağlık çalışanlarımıza ve Azerbaycan'dan İdlib'e kadar her tarafta görev yapan askerlerimize de minnettarlığımızı belirtmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, Adalet, Hazine ve Maliye, Millî Savunma Bakanlıkları bugün için en sorunlu bakanlıklar, en fazla sıkıntısı olan bakanlıklar bu 3 bakanlık. Plan ve Bütçe Komisyonunda konular görüşülürken bu bakanlıklar ve ilgili kurumlarla ilgili biz görüşlerimizi belirttik, sorunları belirttik; Sayıştay raporlarına ve kesin hesaba değindik, bunlardaki sorunları aktardık. Bugün özellikle Maliye ve Hazine Bakanlığı ve Gelir İdaresi Başkanlığındaki Sayıştay raporlarıyla ilgili ve diğer bakanlıklarımızla ilgili olarak ilgili bakanların cevap vereceğini, kesin hesaba daha fazla yer ayıracıklarını ümit ediyorum.

Ben müsaadenizle bugün farklı bir konuya değinmek istiyorum bu 3 bakanlığımızla ilgili. Biraz önce dediğim gibi Adalet, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Millî Savunma Bakanlığı. Bu 3 bakanlıkla ilgili olarak da reforma ihtiyaç var ve reform sözleri özellikle son bir aydan beri telaffuz ediliyor. Başlangıçtaki kadar böyle hareketli değil, sıcak değil ama yine reform, özellikle yeni Hazine ve Maliye Bakanımız tarafından ve Adalet Bakanımız tarafından hararetle de savunuluyor, onu görüyoruz.

Peki reform nedir yani özellikle adalet ve ekonomi konusunda yapılması gerekenler nelerdir? Biliyoruz, tabii ki birçok kurum ve mevzuatta değişiklik yapılması lazım, sosyal güvende, vergide, ihale mevzuatında, kamu mali yönetiminde, yargı alanında birçok konuyla ilgili, kurumla ilgili, mevzuatla ilgili reform yapılması lazım ama reform bu mudur? Onlardan önce yapılması gereken, reformla Türkiye'nin küresel seviyeye gelmesidir. Nasıl Türkiye Cumhuriyeti'nin çağdaş uygarlık seviyesine gelmesi amaçsa reformla da çağdaş bir seviyeye gelmesi, reform konularıyla ilgili olarak da çağdaş seviyeye gelmesi amaçtır.

Şimdi, burada özellikle adalet ve ekonomide sorun nedir? Güvendir, güven duyulmamasıdır, iktidara güven duyulmamasıdır özellikle, sorun bu. Kim güven duymuyor, güven duymayan kim? Bir, kendi vatandaşımız, kendi yatırımcımız. İki, yabancılar, yabancı yatırımcılar güven duymuyorlar. Bir örnek vereyim: 1 milyar dolarınız olsa şu anda yatırım yapar mısınız bu ülkede? Belki yapmak istersiniz, ülkenizi seviyorsunuz ama kendinizi de garantiye almak istersiniz. Birisinin bir ihbarı nedeniyle, küçük bir ihbar nedeniyle malınıza mülkünüze el konabilir, terörist, FETÖ'cü, bilmem neci, yatırımınız yarım kalabilir. Onun için 1 milyar dolarınızın yarısını belki yurt dışına götürürsünüz, ondan sonra yatırım yaparsınız belki. Ama ben hani belki demeyeyim, bazı gerçeklerden hareket edeyim.

Şöyle: Çok ilginç bir araştırma var, Wealth Fund diye bir kurum tarafından yapılan bir araştırma. Buna göre, 2016 yılından 2019'a kadar, dört yıl içerisinde -bakın, dört yıl- Türkiye'den 1 milyon dolar ve üzeri meblağda 17.100 hesap yurt dışına çıkarılmış. 17.100 hesap 1 milyon dolar ve üzeri -yani 1 milyon dolar en az, 10 milyon, 20 milyon, 50 milyon, 100 milyon dolar da olabilir- hesaplar yurt dışına çıkarılmış. Dört yıl boyunca -2020 dâhil değil- hep ilk sırada olan ülke Türkiye. Dünyada nüfusuna göre en fazla yurt dışına servet kaçırılan ülke Türkiye şu anda, en fazla servet kaçırılan ülke şu anda. Diğerlerini de gösteriyor. Raporu isteyenlere verebilirim, rapordan çıkarılmış bir özeti. Türkiye, on yıl önce, Orta Doğu ülkeleri arasında en iyi servete sahipken, millî geliri en önde olan ülkeyken şimdi 4'üncü sıraya düşmüş. En fazla servet kaçırılan ülke durumunda Türkiye.

Şimdi, ben diyorum ki: Türk vatandaşlarının, Türklerin yurt dışında en az 200 milyar doları var. "Nasıl?" diyeceksiniz. Bakın, biraz önce söylediğim bu raporda 17.100 hesabın, 1 milyon dolar ve üzeri hesabın yurtdışına kaçırıldığından bahsediliyor. Ortalama 10 milyon dolar olsa 170 milyar dolar yapar. 2013'te ve 2015'te Maliye Bakanı Sayın Mehmet Şimşek açıklamıştı, iki ayrı açıklaması var 2013 ve 2015'te. "Yurt dışında Türklerin en az 130 milyar doları var." demişti. Diğer merkez bankalarıyla

yaptığı iş birliği sonucu bu rakamı bulmuş. En az o tarihte 130 milyar dolar vardı, o tarihten beri para gelmedi, gitti. En az 300 milyar dolar yapıyor. Ben 300 milyar dolar demiyorum, 100'ün atıyorum, 200 milyar dolar en azından yurt dışında Türklerin serveti var. 800 milyar dolarlık bir gayrisafi yurt içi hasılaya sahip olan ülkede bu çok önemli ve çok vahim bir rakamdır arkadaşlar, çok vahim; bunun üzerinde durulması lazım. Neden Türkler paralarını yurt dışına götürüyor? Bu güven sebebiyledir, bu çok önemli bir konu. Bakın, dörtte 1'i yapıyor, en azından gayrisafi yurt içi hasılamızın dörtte 1'i yapıyor. Bunu 400 milyar dolara kadar çıkarabilirsiniz. Yani gayrisafi yurt içi hasılamızın neredeyse yarısı yurt dışındadır diyebiliriz. Bu çok vahim bir rakamdır ve çok vahim bir konudur ve bu muhakkak çözüm bulunması gereken bir konudur; bu güven meselesidir, güven sorunudur. Bu dönemde, özellikle AK PARTİ döneminde para kazanmış olan, servet yapmış olanlar özellikle yurt dışına götürmüşlerdir. Bunun böyle olmadığını kimse iddia edebilir mi? Maalesef böyle durum. Bunun muhakkak gereği yapılmalıdır, ekonomide ve adalette yapılması gereken asıl reform budur.

Şimdi, geçmişte, tarihte örnekleri var. İspanya Krallığı bir tarihte servet sahiplerine baskı yapıyor. Para, servetler Hollanda'ya kaçıyor; Hollanda Krallığı onlara kucak açıyor. Hollanda'nın bugünkü gelişmişliği, bugün dünyaya önemli ölçüde ticarete hâkim olmasının en önemli sebebi servetlerin Hollanda'ya aktarılmasıdır. Şimdi, biz sürekli olarak servet kaybeden bir ülke konumundayız özellikle son dört yılda, beş yılda. Bunun muhakkak çaresinin bulunması lazım. Yani servet, ekonomik kalkınmada çok önemli bir unsur.

Hollanda Kralı nasıl “Gelin, burada bağımsız yargı var, servetleriniz garanti altındadır. Bağımsız yargıyla, bağımsız mahkemelerle sizin sorunlarınız çözülecektir.” diyebilmişse, Türkiye’de de aynı şey olmalıdır. Yani ekonomi ile adalet, yargı iç içe konulardır. Bunun, muhakkak halledilmesi lazım.

SALİH CORA (Trabzon) – Hollanda'nın Kralına güveniyor, Cumhurbaşkanımıza güvenemiyorsunuz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Evet, sorun bu. Hollanda'nın Kralına güveniliyor. Maalesef işte dediğiniz gibidir sorun, maalesef. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Cora, pas vermeyin.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Yüzde 53 güveniyor, yüzde 53.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Hayır, bu konuyu Sayın Cumhurbaşkanı da teyit etmiştir. Daha önce Sayın Cumhurbaşkanının demeçleri var: “Yurt dışından paralarınızı getirin.” dedi, birkaç kere de bunu söylemiştir kendisi. Bu, teyit edilen bir konu, bildiğimiz bir konudur arkadaşlar. Yargı güvencesi olmadıktan sonra ekonomik kalkınma mümkün değildir. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Üstat, güvensizliği sizin partiniz mi pompalıyor?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, uzun bir güne başlıyoruz. Sizden rica ediyorum...

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – KÖİ projeleri var, kamu özel iş birliği projeleri...

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, ilave sürenizi vereceğim.

Yani kendi düşüncelerini gayet kibar ve son derece düzgün bir şekilde ortaya koyarken bu lafi atıyor olmanın bir anlamı yok. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Grup Başkan Vekili orada. Bir sataşma olduğunu düşünüyorsa söz isteyecek, ben de turun sonunda vereceğim, tabii başında vermeyeceğim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Çok cimrisiniz Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, KÖİ projeleri, kamu özel iş birliği projeleri... Değerli arkadaşlar, neden Londra mahkemeleri yetkili, şehir hastaneleriyle ilgili bir dava söz konusu olursa neden Londra mahkemeleri yetkili de Ankara mahkemeleri yetkili değil? (CHP sıralarından alkışlar) Bu, bağımsız bir yargı olduğunu mu gösteriyor Türkiye’de? Tam tersine, yargının bağımsız olmadığını gösterdiği için bu yapılıyor. Bunları dikkate almak zorundayız. Bakın, çok önemli konular bunlar.

İkide bir mevzuatını değiştiren, ikide bir vergi oranlarını değiştiren, kanunların uygulanması konusunda ikide bir ikirciklilik gösteren bir ülkede yatırımcı güveni söz konusu olabilir mi? Bakın, geçen ay bir kanun teklifi geldi, bir torba kanundu, hatırlıyorsunuz, kurumlar vergisi oranını -yüzde 20’dir- yüzde 5’e kadar düşürmeye ve artırmaya Cumhurbaşkanına yetki veriyoruz. Yahu, peki şimdi yabancı yatırımcı Türkiye’ye gelecek, soracak: “Türkiye’de kurumlar vergisi oranı kaçtır?” Yüzde 20’dir ama Cumhurbaşkanının yetkisi var, yüzde 5 düşürebilir yani yüzde 25 oranında düşürebilir, çıkarabilir. Böyle bir yetki olur mu? Krallarda yok bu yetki. Bu, Cumhurbaşkanı için de doğru bir şey değil. Bu, istikrarsızlığı gösteren bir durumdur. Yüzde 25 oranında indirilip çıkarılabilen bir kurumlar vergisi oranı istikrarsızlığı gösterir, güven vermez ki. Bunların hepsini düşünmemiz gerekir.

Tabii ki reform yapacağız ama önce bu zihniyette reform yapılması lazım, düşüncemizi değiştirmemiz lazım. Tabii ki birçok şey önemli yani mesela nevezuhur siyasetçi midir artık bürokrat mıdır bilmiyorum -siyaseti buranın yapması lazım ama bürokrat olarak yapıyorlar- mesela Sayın Fahrettin Altun’un birkaç yerden eşi ve kendisi maaş alıyor. Bunların da düzeltilmesi, bunların da reform konusu edilmesi lazım. (CHP sıralarından alkışlar) Hemen her konunun reforma tabi tutulması lazım. Türkiye’nin mali kurumlarıyla ve mevzuatıyla düzgün bir ülke olması lazım, güven veren bir ülke olması lazım tabii ki ama önce bu zihniyetin değişmesi şarttır.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Doğru değil bu.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bülent Bey, İstanbul Belediyesindekileri de söylüyor musunuz?

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Hepsinin düzelmesi lazım, hepsinin düzelmesi lazım, ne yanlışsa hepsinin düzelmesi gerekir tabii ki.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Eksik söylüyorsunuz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Anayasa Mahkemesi üyeleri, yüksek mahkeme üyeleri diyebilmeliler ki: “Ben alanımın en iyisiyim, layığım, liyakatliyim, onun için ben buraya geldim. Falan partinin başkanının takdiriyle gelmedim. Mesleğimin en iyisi olduğum için, yıllardan beri kendimi ispat ettiğim için buradayım.” Bunlar olursa işte o zaman reform olur.

Değerli arkadaşlar, reformun bir de farklı bir ayağı var, bu da çok önemli. Şimdi, reform yapıyorsak değerli bakanların farkında olması lazım; çağımızda, özellikle bu pandemi sonrası küresel entegrasyonlar çok önemli hâle gelmeye başladı. Bakın, geçen ay İngiltere ve Japonya çok önemli bir ticaret anlaşması yaptı, serbest ticaret anlaşması. Yine geçen ay RCEP anlaşması yapıldı; 15 Uzak Doğu ülkesi bir araya geldi, bu “RCEP” denilen entegrasyonu oluşturdu. Sekiz yıldan beri görüşmeler devam ediyordu, 2,1 milyar kişi bu RCEP’e dâhil şu anda ve dünya yurt içi hasıllarının yüzde 30’u dâhil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bakın, Avrupa Birliğinden uzaklaşıyoruz; NAFTA Kuzey Amerika’da kuruldu, RCEP Uzak Doğu’da kuruldu; biz dışarıda kaldık, biz Araf’tayız. Biz neredeyiz? Araf’tayız; idare etmiyoruz, Araf’ta kaldık. Bu entegrasyonlar içerisinde de yeni dönemde yeni ticaret zihniyetiyle olmamız gerekiyor. Bunları yapamazsak reform yapmanın hiçbir anlamı yok maalesef. Türkiye, NATO dâhil olmak üzere, birçok konuyla ilgili olarak maalesef Araf’ta.

Reform konusunda, kısaca, Millî Savunma Bakanlığı için de bir şeyler söylemek istiyorum. Özellikle Millî Savunma Bakanlığında sağlık konusunda, yargı konusunda sıkıntılar var; bunların düzeltilmesi gerekir. Sayın Bakanın da bu kanıda olduğunu biliyorum ama şu anda müttefik ülkelerle sorun yaşayan, NATO'yla -biraz önce söylediğim gibi- sorun yaşayan bir ülke durumundayız. NATO'nun bu dönem belirlenen yeni hedefleri var; Çin, Rusya, siber savaşla mücadele ve terörizmle mücadele gibi. Bunların Türkiye tarafından daha farklı bir şekilde ele alınması lazım.

Özellikle bu dönemde, AK PARTİ döneminde tek bir savaş uçağı alınmadı ve ihtiyaç olunan tank ihtiyacının da çok altında tank alındı maalesef. Şu anda Kara Kuvvetlerimiz de Hava Kuvvetlerimiz de bu bakımdan çok zayıf maalesef. Bu alanların bir an önce giderilmesi, tamir edilmesi lazım.

Evet, bu vesileyle herkese saygılar sunuyorum.

Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Rafet Zeybek, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA RAFET ZEYBEK (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, bugün Türkiye’de yargının çok ciddi sorunları var. Bu anlamda, Sayın Cumhurbaşkanının ve Sayın Adalet Bakanının yargıda reform yapılacağını söylemesini önemsiyoruz ama gerçekten yapılacak olan bu yargı reformu Türkiye’de yargıyı bağımsız ve tarafsız yapamayacaksa hiçbir anlamı yoktur.

Değerli arkadaşlarım, hepimiz biliriz, devletin temeli adalettir, adaletin temeli de yargıdır, yargının temeli de bağımsız Hâkimler Savcılar Kuruludur. (CHP sıralarından alkışlar) Eğer bağımsız bir yargı istiyorsak, yargıda reform yapmak istiyorsak Hâkimler Savcılar Kurulunun yapısının derhâl değiştirilmesi gerekir, evet, derhâl, hiç gecikmeden değiştirilmesi lazım.

Değerli arkadaşlarım, bakınız, gerçekten, bu ülkede adalet isteniyorsa, “Yargı bağımsız ve tarafsız olsun.” deniyorsa iki hareketi yapmak zorundayız: Bir, evet, biz gerçekten adalet isteyeceğiz, yargının bağımsız ve tarafsız olmasını isteyeceğiz, buna inanacağız ve bu inançla bunun gereklerini yerine getireceğiz. Hem siyaset yapıp hem yargıyı dizayn etmeye kalkarsanız ne kadar yargı reformu yaparsanız yapın, ne kadar yasal değişiklik çıkarırsanız çıkarın hiçbir sonuç elde edemezsiniz. İkincisi, evet, yasal düzenlemelerdir. Bu yasal düzenlemelerde mutlaka anayasa değişikliği şarttır, Hâkimler ve Savcılar Kurulu Kanunu değişmelidir ve Hâkimler ve Savcılar Kurulu değişmelidir. Eğer bu değişiklikleri yapamazsak, Sayın Adalet Bakanımız, yargı reformu için hiç boşuna kendinizi yormayın. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, bakınız, 2009 yılında iyi niyetle bir yargı reformu paketi hazırlandı. 2011 yılında, 2012 yılında ve 2013 yılında bu reform paketlerinin gereği için yasal düzenlemeler yapıldı ama 2014 yılında o zaman AK PARTİ Genel Başkan Yardımcısı olan Adalet Bakanımız Sayın Abdulhamit Gül bir konuşmasında “Öncesinde yargıya güven yüzde 60-70’ken bugün yargıya güven yüzde 20’nin altında.” demiştir. O 3 tane reform hiçbir sonuç değiştirmedir. Ne değiştirdi sonucu? 2010 yılında yapılan anayasa değişikliği, 2 maddesi. Biliyorsunuz, 2010 yılı anayasa değişikliğinde 27 madde vardı; 2’si, birisi Hâkimler ve Savcılar Kurulu -o zaman “Yüksek”ti- birisi de Anayasa Mahkemesi. 25’i hiç sorun değildi, 2 madde Türkiye’de yargıyı çökertti.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Siz Anayasa Mahkemesine götürdünüz, siz iptal ettirdiniz.

RAFET ZEYBEK (Devamla) – İptal edilmese çok daha farklı olurdu, 2014’ü de alırdı HSYK, merak etmeyin.

Bu yanlış gördük, bu yanlış gördü, hepiniz gördünüz, bu kez 2017’de Anayasa’yı tekrar değiştirdik; o zaman belli cemaatlere, gruplara teslim edilen yargıyı bu sefer yürütmeye teslim ettik. Ne değişti? İnanın, hiçbir şey değişmedi ve değişmez değerli arkadaşlarım, değişmez. (CHP sıralarından

alkışlar) Bunun için yargının bağımsızlığını ve tarafsızlığını içtenlikle isteyin diyoruz. Gelin, bunun için derhâl anayasa değişikliğini, Hâkimler ve Savcılar Kurulu değişikliğini, Hâkimler ve Savcılar Kanunu değişikliğini gerçekleştirelim, reform yapalım. Biz de katkıda bulunalım. Bakın, Türkiye Barolar Birliğinin, Antalya Barosunun Adalet Bakanına önerdiklerinin başında “Hâkimler ve Savcılar Kurulunun yapısı değişsin.” diyor. Bunu toplum da istiyor. Buna bu Meclis, milletin istediği bu isteğe eğer bu Meclis gözünü yumarsa bu millete ihanet etmiş olur. (CHP sıralarından alkışlar) Bunun için, arkadaşlar, Kaboğlu Hocamız geniş bir çalışma yaptı, bütün kesimlerle görüştü. Bu üç kanunla ilgili anayasa değişikliği, Hâkimler ve Savcılar Kurulu Kanunu değişikliği, Hâkimler ve Savcılar Kanunu değişiklikleriyle ilgili önerilerimizi hazırladık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

RAFET ZEYBEK (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Elbette sizin de önerileriniz olacak, başka siyasi partilerin de olacak. Gelin, samimiyseniz, bütün bu önerileri toplayalım, bir komisyon kuralım, bu milletin yargısını millete teslim edelim diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına üçüncü söz talebi Sayın Tufan Köse'nin.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TUFAN KÖSE (Çorum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum ben de. Sayın Bakanlara ve Bakanlığın kıymetli bürokratlarına da hoş geldiniz diyorum. Umarım bütçemiz ülkemize hayırlı olur.

Değerli arkadaşlar, ben de Avrupa'daki temsilcimiz Başakşehir'in teknik heyetinden Webo'ya yapılan çirkin saldırıyı, ırkçı saldırıyı huzurlarınızda kınıyorum. Bunun yanı sıra bugün özellikle adalet sistemimizdeki gecikmeden kaynaklanan bir hususa da değinmek istiyorum. Berkin Elvan vardı; Gezi olaylarında polisin kapsülüyle yaralanan, devamında da ölen. Davası bugün, duruşması bugün. Yaklaşık yedi yıl üzerinden geçmiş olmasına rağmen hâlen adalet tecelli etmemiş, bir an evvel orada da adaletin tecelli etmesini umuyoruz.

Değerli arkadaşlarım; hukuk reformu çok zor değil, çok kolay yeter ki niyetler iyi olsun, niyetler doğru olsun. Arkadaşlarımız hep söylüyorlar HSK'nin yapısı mutlaka, hemen değişmeli eğer bir hukuk reformunun iyi niyetli olduğuna bizi inandıracaksanız HSK'nin yapısını değiştirin. Sizin buna inandırmanız mümkün değil. Örnek olsun; şimdi pandemi döneminde yaşıyoruz, çok hızlı yayılıyor pandemi ama yaklaşık on dokuz yıllık iktidarınızda keyfilik ve hukuksuzluk, pandemiden çok daha hızlı yayılmış ülkemizde. Biraz sonra örneklerle, kısa kısa örnekleriyle açıklayacağım.

Ben, Sayın Bakanı çok iyi niyetli bulurum, milletvekilliği döneminden beri beğenirim ama Sayın Bakanın yapacağı şeyler de çok sınırlı. Onun döneminde, özellikle bu hükümet sistemi değişikliğinden sonra onun önünde, yargı bağımsızlığının önündeki en büyük engel olan Sayın Cumhurbaşkanının tavırları, söylemleri var, yargıya bakışı var. Yargıya bakışı şöyle: Hem referandum süreçlerinde gördük hem daha sonraki yasal süreçlerde gördük yargıyı bir kere kendisinin eline pranga vuran bir anlayış olarak düşünüyor ve görüyor. Yani bağımsız yargı, onun kendi kafasındaki ülke hayali için bir engel. O, engel olarak gördüğü sürece de, bu tavırlarını devam ettirdiği sürece de ne reform yaparsanız yapın ya da ne reform ihtiyacı olursa olsun yargımızı bağımsız hâle getirme imkânımız yok diyoruz.

Hep yapılan şu, reform diye getirdiğiniz şeylerde hep yapılan şu: Yargının bağımsızlığını sağlamak yerine, yargıya nüfuz etmeye çalıştınız. Öncelikle, daha evvelinden bu Fetullahçı terör örgütüyle iş birliği yaptığınız dönemde onların lehine, bilahare de parti üyesi hâkim ve savcılarını mesleğe çok az puanlarla kabul ederek kendi siyasi anlayışınıza hizmet ettiniz.

Değerli arkadaşlarım, şimdi şöyle kısaca birkaç cümle daha söyleyeyim. Az evvel Sayın Cumhurbaşkanının tavırlarını ve üslubunu, yargının bağımsızlığı önündeki en büyük engel olarak söylemiştim. İki tane örnekle bu konuya son vereceğim. Mesela, Sayın Demirtaş, bir siyasi partinin Genel Başkanı ve daha sonra da Cumhurbaşkanı adayı olarak görev yaptı. Hakkında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinden bir karar verildi, hem beraat etmesi gerektiği yönünde hem de hak ihlali olduğu yönünde. Sayın Cumhurbaşkanı, hemen bir söylemiyle “Biz karşı hamlemizi yaparız, işimizi bitiririz.” dedi. Sanki meslekten hâkim, sanki onun görevi.

Üstelik sen partili bir Cumhurbaşkanısın, hadi onu da geçtik, sen Cumhurbaşkanısın, milletimizin birliğini ve varlığını temsil ediyorsun, bağımsızlığını temsil ediyorsun, adaletini temsil ediyorsun. Bu söz, söylenecek bir söz müdür?

Yine, bu sözün devamında hâkimleri izliyoruz, hâkimlere bakıyoruz: Mesela Rıfât Serdaroğlu eski bakanlardan birisi; geçenlerde Cumhurbaşkanı hakkında bir açıklama yapmış, havaalanına giden yoldan çeviriyorlar, alelacele gözaltına almaya çalışıyorlar, işte, savcılığa götürüyorlar. Buna benzer onlarca örnek var. Cumhurbaşkanına yapılan en küçük bir söz, söylem, eleştiri dahi hemen sabahlara karşı gözaltına alınmaya, savcılıklara, tutukluluklara yol açıyor ama Cumhurbaşkanı, barış bildirisini imzalayan akademisyenler hakkında “alçak, zalim, kapkaranlık, cahil, ruhu kirlenmiş” filan diyebiliyor yani bir sövmediği kalmış, beraat ediyor. Yani yargının geldiği noktaya, hani hukuksuzluğun ve keyfiliğin geldiği noktaya örnek olması bakımından bunları söylüyorum.

Tabii, yargıda Sayın Cumhurbaşkanına bu konularda yardımcı olanlar ne oluyor? Bakın, adamın birisi -ismini vermeme gerek yok, herkes biliyor- çok değil, bir buçuk ay kadar önce, 27 Ekimde Yargıtay üyeliğine seçiliyor. Yani Yargıtayın en tecrübesiz, en genç -yaşı kaçtır bilmem- üyesi ama adamdaki hadsizliğe bakın ki 17 Aralıkta yapılacak Anayasa Mahkemesi üyeliğine de göğsünü gere gere aday olabiliyor. Yani hiçbir tecrüben yok senin, oradaki en yeni Yargıtay üyesisin! Demek ki bir yerlerden destek alıyor, kimden destek alıyor? Yıllardır bakışlarından anlayarak mesleğini hizmetine sunduğu Sayın Cumhurbaşkanından demek ki yetki ve destek alıyor, anladığımız bu bizim.

Kısaca, Sayın Bakandan beklediğimiz reformları da burada söylemek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız sözlerinizi.

TUFAN KÖSE (Devamla) – Öncelikle Sayın Bakanım, yapacağımız şeylerden birisi: HSK'nin yapısını çok hızlıca değiştirmek zorundayız, hemen değiştirelim, hiç durmadan. Bu kanun hükmünde kararnamele atılanlar hususu var. Bakın, kesinleşmiş bir yargı kararı olmaksızın, hatta hiç yargı kararı olmaksızın, hatta savcılıklarca verilen takipsizlik kararları olmasına karşın görevlerine iade edilmiyorlar. FETÖ soruşturmasında meslekten atılan 5 bine yakın hâkim var, dünyanın hiçbir yerinde olmayan. Bu hâkimlerin verdikleri kararlar var. Bu kararlara ilişkin öncelikle ve ivedilikle, çok hızlıca yeniden bir denetleme yapılmalı, denetim yapılmalı. Çok mağdur insanlar çıktı bunların arasından, her gün sizlere de geliyordur mutlaka.

Hâkim, savcı alımları... Yani bizim zamanımızda herhangi bir dönemde parti üyesi olanın dahi -başvurduğu zamanı söylemiyorum- hâkim, savcı olma ihtimali yoktu. Şimdi bütün partililer, il başkanı, ilçe başkanı, kadın kolları başkanı hâkim oldular. Bunlarla ilgili mutlaka bir çalışma yapılmalı, mutlaka.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hangi zamandıydı bu?

TUFAN KÖSE (Devamla) – 1988'de ben hâkimlik sınavına girdiğim de şeyde yazılıydı orada “Herhangi bir siyasi parti üyesi olan, hâkim alınmaz.” derdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TUFAN KÖSE (Devamla) – Evet, böyle derdi, arkadaşlar.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – CHP dönemini söylüyorsunuz.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Koridorlarda AK PARTİ’li avukat bırakmadınız; hepsi hâkim, savcı oldu.

TUFAN KÖSE (Devamla) – CHP dönemi, başka dönem... Ben Türkiye Cumhuriyeti’nin bir milletvekili olarak konuşuyorum değerli arkadaşlar.

Sayın Bakanım, can dostlarımız var. Onlarla ilgili düzenlemenin de -burada Meclis araştırma önergesi de görüşüldü, raporlar da çok, 35’e yakın da kanun teklifi var- hayvan haklarıyla ilgili yasal düzenlemenin de acilen, ivedilikle geçirilmesi gerekir diyorum, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Efendim Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, öncelikle sağlığınıza kavuşup tekrar Mecliste olduğunuzdan dolayı mutluluk duyduğumuzu ifade etmek istiyorum. Geçmiş olsun diyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkanım...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Başkanım, ses açılmadı.

BAŞKAN – Açmadım mikrofonu.

Konu nedir? Onu bir öğreneyim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkanım, hatiplerin konuşmasıyla ilgili bir konuyu kayda geçirmek için müsaade ederseniz 60’a göre söz istiyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, Mecliste en çok söz hakkının muhalefette olduğuna, iktidara düşenin olgunluk olduğuna, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya’nın partisi izin verirse söylenecek sözü varsa kürsüde söyleyebileceğine, görüşmeleri saygı çerçevesinde götürmek gerektiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkanım, Türkiye Büyük Millet Meclisinde en çok söz hakkı olan, muhalefettir; iktidara düşen, olgunluktur. Özellikle bütçede iktidarı dinleyerek kendi yaptıkları icraatlar konusundaki eksiklikleri önümüzdeki dönem ne şekilde düzelterekleri konusunda not alması gereken ve büyük bir saygıyla muhalefeti burada dinlemesi gereken, tam da iktidarın kendisidir. Sayın Ali Özkaya, eğer partisi izin verirse kürsüye çıkar, orada söylenecek bir söz varsa söyler.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Her zaman söylüyorum ki.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) - Sus ya!

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin lütfen.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kendisi ve diğer arkadaşlarımız, artık, hepimiz, bu Mecliste yeni değiliz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Birbirimizi saygı çerçevesi içerisinde, birbirimize tahammül edebileceğimiz yegâne yer, demokrasinin beşiği Türkiye Büyük Millet Meclisidir. O yüzden Sayın Başkanım, arkadaşlarımızın bu konuya riayet etmeleri, burada, hatip olan arkadaşlarımızın kendi fikirlerini, beyanlarını çok uygun bir şekilde ifade ettikleri de sizin takdirinizdedir. Bu konuda da sizin desteğinizi rica ediyor, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un geçmiş olsun dileği için teşekkür ettiğine, görüşmeler sırasında milletvekillerinin birbirlerine laf atmalarını engellemenin mümkün olmadığına ama bakanların konuşmacıları dikkatle dinlediğine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Ben de, öncelikle, nazik geçmiş olsun dilekeleriniz için teşekkür ediyorum. Emin olabilirsiniz, Sayın Bakanlar -yürütme burada- bütün konuşmacılarımızı tam dikkat içerisinde dinliyorlar. Yani, ama, tabii ki, birinci, ikinci ya da üçüncü, dördüncü, beşinci parti gruplarından milletvekili arkadaşlarımızın, konuşmacıların ara ara birbirlerine laf atmaları falan, yani, bu, hep yaşadığımız bir şey. Bunu engellemek de mümkün değil ama yürütme, iktidar can kulağıyla dinliyor. Değil mi Sayın Bakanlarım?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Evet.

BAŞKAN - Yani, şöyle, biliyorsunuz yeni hükümet sistemi içerisinde artık ana muhalefet falan demiyoruz; birinci parti, ikinci parti, üçüncü parti... Ben değerlemeyi o şekilde yapmak durumundayım.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230) (Devam)

2.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 231) (Devam)

A) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

1) Adalet Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) YARGITAY (Devam)

1) Yargıtay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yargıtay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DANIŞTAY (Devam)

1) Danıştay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Danıştay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)

1) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Adalet Akademisi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Adalet Akademisi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU (Devam)

1) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

- 1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) KAMU İHALE KURUMU (Devam)

- 1) Kamu İhale Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kamu İhale Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Devam)

- 1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye İstatistik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İstatistik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

- 1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) SERMAYE PİYASASI KURULU (Devam)

- 1) Sermaye Piyasası Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Sermaye Piyasası Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

- 1) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

O) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Millî Savunma Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Millî Savunma Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Turan Aydoğan.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, sayın hazırun hoş geldiniz.

Size bir annenin feryadını okuyacağım: “Çocuğumun elini kolunu bağlayıp dövdüler. Ben ağladığımı duymasın diye dudaklarımı ısırarak dinledim çocuğumu. Elini kolunu bağlayıp dövdüler. Benim de burada elim kolum bağlı, çocuğumun yaralarına merhem veriyorlar mı bilmiyorum.” Daha yeni, sosyal medyada “trend topic” olmuş “Silivri’de işkence var.” diye. Bu hanımefendi, Silivri’de hükümlü Muhammet Taş’ın annesi. Bir başka genç çocuk daha, o da yine aynı feryatta bulunuyor: Tunahan Kurt.

Sayın Bakanım, bu olay gündemde, haberinizin çoktan olması gerekiyor idi, olmadı ise ben Türkiye Cumhuriyetinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir vekili olarak burada, halkın huzurunda bu olayı size ihbar ediyorum. Sosyal medyada dünden beri “trend topic” olmuş “Silivri’de işkence var.” ifadelerini kamuoyunun önünde ya aklamak zorundasınız ya da cezalandırmak zorundasınız. (CHP sıralarından alkışlar) Bu ülkeye böyle bir karanlığı yaşatamazsınız ama bunun kaynakları var; Türkiye, tercihlerini değiştirmeye başladı. Türkiye’de ilginç bir 90’lı yıllar özlemi birdenbire önümüze düştü. Otuz yıl öncesinin iflas etmiş fikriyatını tekrar Türkiye’nin önüne teslim olmuş bir pozisyonla sokuyorsunuz. Buradan çıkmamız lazım, buradan çıkmamız lazım; Türkiye’ye aynı şeyleri tekrar yaşatmayın. Unutmayın ki sizi iktidara taşıyan, o 90’lı yılların işkenceleriydi, haksızlıklarıydı, hukuksuzluklarıydı, eşitsizlikleriydi; yaşatmayın Türkiye’ye bir daha bunları. (CHP sıralarından alkışlar)

Ha, dener misiniz? Deniyorsunuz. Yaşatabilir misiniz? Allah yolunuzu açık etsin, gidicisiniz, yaşatamazsınız. Geleceğiz, Türkiye’ye eşitliği, kardeşliği, adaleti, hukuk devletinin tadını kana kana içireceğiz. Sayın Genel Başkanımızın çokça ifade ettiği Şirazi’nin bir lafı var: “Dünyanın bütün nehirleri, adalete susamış bir insanın susuzluğunu gidermeye yetmez.” O nehir biz olacağız, akacağız, akacağız, akacağız; bu topraklardaki bütün kadim uygarlıkların insanları barış ve kardeşlik içinde yaşayacak.

Siz ne yaptınız? Siz gayet iyi niyetli olarak bir “reform” ifadesini sahaya taşıdınız, birdenbire ortaklığınız çatlar hâle geldi. Arkasından Türkiye’de tehditler havada uçuşur hâle geldi. Bu “90’lı yıllar” diye ifade ettiğim tablonun ayak seslerini partinizin içinde de duyar hâle geldik ve partinizin kurucularından birini linç ettiniz.

Sayın Bakanım, “reform” lafını önce siz söylemişsiniz; bence güzel bir söz. Reform yapılacaksa sizin yıktıklarınızın üzerine yapılacak, onu siz yapamazsınız, onu gelir biz yaparız. Ama iyi niyetli, destek olalım tabii, güzel şeyler yapacaksanız elinizden tutalım, getirin o güzel yasaları buradan geçirelim. Ama reform sadece bir yasa meselesi değil, reform bir zihniyet meselesi. (CHP sıralarından alkışlar) Reform bir zihniyet meselesi, Anayasa Mahkemesinin kararlarına uymayan hâkimlerle reform yapamazsınız. Grup Başkan Vekilimizin “ayaklı gladyatör, seyyar gladyatör” dediği 14. Ağır Ceza Mahkemesi Başkanıyla da yapamazsınız bunu. Az önce burada sevgili dostumuz Çorum Milletvekilimizin söylediği “kariyer meraklısı, hastalıklı isteklerle” de yapamazsınız. Reform; bir irade meselesidir, bir duruş meselesidir, bir ilkesel meseledir, bir toptan kapsayıcılık meselesidir, sizin dışınızdakileri de var sayma meselesidir.

Dün akşamdan beri ırkçılığa karşı bir söylem var. Avrupa, faturasını ödedi, Paris Saint-Germain Takımı, hemen refleks verdi. Hepimiz karşı olmamız gerekiyor, insanlık suçudur ama burnumuzun dibinde de insanlık suçları işleniyor. Niye karşı olamadınız? Niye dilsiz şeytansınız? Niye sesiniz çıkmıyor arkadaşlar? Ama ben size söyleyeyim; burnunuzun dibindekileri görmediğiniz sürece yani Cumartesi Annelerini görmediğiniz sürece yani KHK’lileri görmediğiniz sürece yani bu ülkede feryat eden yoksulları görmediğiniz sürece...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Diyarbakır Anneleri...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Diyarbakır Analarından da bahset, Diyarbakır Analarından!

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – ...yani bu ülkenin bir bölgesindeki bütün halkın iradesini yok sayıp kayyumlarla idare etmeye devam ettiğiniz sürece...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Diyarbakır'ı da gör bir defa!

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – ...yani, yani, yani sizin bu baskıcı, totaliter, otoriter mantığının devam ettiği sürece siz bunları göremezsiniz, bunları ancak biz görürüz. Bunları ancak biz görürüz, Diyarbakır Anneleri dâhil olmak üzere. (CHP sıralarından alkışlar) Çifte standartlı olmayacaksınız hem Cumartesi Annelerini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Sayın Başkanım, bir ek süre vereceksiniz galiba.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Hem Cumartesi Annelerini hem Diyarbakır Annelerini hep beraber görmemiz gerekiyor. Ama siz sınıfta kaldınız; bu, sizin işiniz değil, siz emekli oldunuz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Terör nereden geliyor, biliyor musun Diyarbakır Analarının gösterdiği zulmün adresini?

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Biliyorum.

Siz ne olacaksınız biliyor musunuz? Sayın Genel Başkanımızın burada söylediği gibi kendinize bile hesap veremeyeceksiniz, emekli olup bu Meclisten gideceksiniz. Sizin yerinize pırl pırl insanlar gelecek ve bu ülkeyi çok da güzel yönetecekler. (CHP sıralarından alkışlar) Ama ne yaptınız? Ama ne yaptınız? “Kurşun asker” lafına çok takıldınız ya Sayın Genel Başkanımızın, kurşun yargı da yarattınız. Buradan yargının o yürekli insanlarını tenzih ediyorum, çok kaliteli insanlar var yargıda onlara sesleniyorum: Ne olursunuz, biliyoruz, kan kusuyorsunuz, kızılılık şerbeti içiyorsunuz. Biraz daha tahammül edin, çok lazımsınız, bugün de lazımsınız, yarın da lazımsınız. Yanınıza monte edilmiş olan kurşun askerler, sizin yanınızda hiçbir değer taşıyor. Hep beraber bu ülkeyi aydınlık, müreffeh, güzel bir geleceğe hazırlayacağız.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - 90'lı yıllar bitti; 90'lı yılları çok beklersiniz.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – 90'lı yıllara dönün siz, dönün. Bizim işimiz yok.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – O yıllarda işte Moğultay vardı, Seyfi Oktay vardı, biliyoruz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – O yıllarda katiller vardı, mafya vardı. Yine getirdiniz. Mafya vardı, katiller vardı, siz getirdiniz

BAŞKAN – Arkadaşlar, sayın milletvekilleri; bütçe görüşmeleri bir maraton, uzun sürüyor. İstiyorsanız... Benim için sorun değil ama yorulursunuz yani birbirimizi yormadan süreci götürelim.

Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, satışmadan kaynaklı söz taleplerimizi şimdi mi değerlendirebiliriz, yoksa gruplar adına konuşmalar bittikten sonra mı?

BAŞKAN – Hayır, grupların söz taleplerinin tamamı karşılandıktan sonra, her bir siyasi partinin grubunun söz talebi karşılandıktan sonra bütün satışmalara sadece bir sefer olmak üzere iki dakika kürsüden, isteyenlere söz vereceğim, Grup Başkan Vekillerimize.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum, bu prensibe uyacağız ancak izin verirsiniz 60'a göre bir dakika söz istiyorum.

BAŞKAN – 60'a göre yerinizden veriyorum, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- *Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, hatibin ağır eleştirilerini dediğiniz gibi prensibimize uyararak sonra cevap vereceğiz ancak özellikle Silivri’de bir mahkûma büyük bir işkence yapıldığı iddiasıyla ilgili şunu demek isterim: Tabii ki konunun muhatabı olan yürütme adına Sayın Bakanımız, akşam konuşmasında cevap verecektir fakat bu, yürütmenin ötesinde bir anlayış meselesi. Biz AK PARTİ olarak “işkenceye sıfır tolerans” diyerek iktidar olmuş bir ekibiz. Dolayısıyla dün bu işin nasıl olduğuna baktığımızda Sayın Savcı açıklamasında 2 mahkûmun birbiriyle yoğun kavgasından kaynaklı bir sıkıntı olduğunu ifade etmiştir. Dolayısıyla, burada sosyal medyadaki her iddianın Meclis gibi önemli bir kurumun kürsüsünde alelade bir ifadeyle kullanılmasını doğru bulmadığımızı ifade etmek istiyorum Sayın Başkanım.

Teşekkür ediyorum.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Avukatlarıyla görüşün kardeşim. Dövmek mi lazım, birbiriyle sürtüşenleri dövmek mi lazım?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – “Kardeşim” diyeceğine, bağırma.

BAŞKAN – Sayın Aydoğan, üslubunuz üslup değil.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bu nasıl bir iş Sayın Başkan ya?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, sizin de üslubunuz üslup değil!

BAŞKAN – Kusura bakmayın, üslubunuz üslup değil.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sizinki de üslup değil!

BAŞKAN – Lütfen oturun, lütfen...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sataşmaya cevap vermiyoruz, Aydoğan devam ediyor.

BAŞKAN – Sayın Aydoğan, oturun lütfen.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – “Oturun.” diyemezsiniz bana Sayın Başkan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ayağa kalk o zaman!

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- *2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230) (Devam)*

2.- *2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 231) (Devam)*

A) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

1) *Adalet Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

B) YARGITAY (Devam)

- 1) Yargıtay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Yargıtay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DANIŞTAY (Devam)

- 1) Danıştay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Danıştay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)

- 1) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

- 1) Türkiye Adalet Akademisi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Adalet Akademisi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU (Devam)

- 1) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

- 1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) KAMU İHALE KURUMU (Devam)

- 1) Kamu İhale Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kamu İhale Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Devam)

- 1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye İstatistik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İstatistik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) SERMAYE PİYASASI KURULU (Devam)

1) Sermaye Piyasası Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sermaye Piyasası Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

1) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

O) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına 5’inci söz, Sayın Zeynel Emre’nin.

Buyurun Sayın Emre. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bütçe üzerinde konuşacağız ancak yargının bütçesine ilişkin konuştuğumuzda salt rakamlar üzerinden bir değerlendirmenin, içinde yaşadığımız yargı düzeni içerisinde çok sığ ve gereksiz olacağı kanaatindeyim. O nedenle, ben Türkiye’deki yargıya ilişkin düzeltmemiz gereken 3 temel başlığa değinmek istiyorum:

Birincisi, Türkiye’de kişiye özel hukuk var; olması gereken, herkese eşit hukuk. Bununla ilgili çarpıcı bir örnek vereceğim. Bakın, geçtiğimiz gün İstanbul’dan bir hanımefendi aradı -anlattığım bu olaya ilişkin dosyayı Sayın Adalet Bakanına da ilettim- ve dedi ki: “Benim annem, Instagram’da sizin Grup Başkan Vekiliniz Özgür Özel’i takip ediyor.” E? “Grup Başkan Vekiliniz kendi Instagram hesabında bir televizyon programına ilişkin bir paylaşım yapıyor, kısa bir kesit. Orada Fahrettin Altun’a ilişkin bir eleştiri var.” Peki. “80 yaşındaki annem de oraya Instagram oranın altına ‘Yeter sömürdünüz.’ yazıyor.” Tamam, ne var bunda? Evi polisler basıyor. Fahrettin Altun şikâyetçi, hakareten şikâyette bulunuyor. Polisler eve geliyor, 80 yaşında kadın, diyorlar ki çocukları “Ya, bunu adliyeye götürmeyin. Kalıtsal hastalıkları var, Covid salgını var. Hiç olmazsa burada ifade versin.” “Haklısınız.” diyorlar. “Teyze, biz bir savcıya soralım. İzin verirse senin ifadeni burada alalım.” Savcı izin vermiyor, adliyeye götürüyorlar ve adliyede ifadesini alıyor. Asliye Ceza Mahkemesinde savcı, hakareten ceza istiyor, 125’in bütün maddelerinden ceza istiyor. Şimdi, değerli arkadaşlar, işte kişiye özel hukuk dediğimiz bu. Bu ifade de bir hakaret yok. Bu Parlamentodaki -bakın ayırım yapmıyorum- AK PARTİ milletvekilleri de bundan, böyle bir ifadeden şikâyetçi olsa, belki orada da dava açmayacaklar ama saray kaynaklı bir kast sistemi oluşmuş ve oradaki herkese her şeye özel muamele! (CHP sıralarından alkışlar) Deniyor ki, bakın... Biz çok meraklı değiliz. Bana ne ya İletişim Başkanından! Benim muhatabım bile değil ama seçilmemiş, oturmuş bir adam orada her şeye cevap veriyor. Sanki Genel Başkanınız da o! Muhalefet Lideri konuşuyor, o cevap veriyor.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Görevi o.

ZEYNEL EMRE (Devamla) – Efendim, fazladan maaş alıyor, diyor ki “Ben hayır yapıyorum.” Kardeşim kendi maaşınla yap hayrı. Var mı böyle bir şey? Türkiye’de hayır yapacaksa vatandaşımız, buyursun yapsın. Herkes kendi maaşıyla yapıyor, hayır için kime ekstra maaş veriyorlar Türkiye Cumhuriyeti’nde? (CHP sıralarından alkışlar) İşte kişiye özel hukuk budur.

Mevcut Anayasa’yı -beğeniriz beğenmeyiz- değiştirene kadar uygulamak zorundayız. Mevcut Anayasa’yı uygulamak zorundayız. Anayasa Mahkemesi kararları kesin, uygulanmıyor. Yargıçlar da bunu uygulamıyor. AİHM kararları bağlayıcı -Anayasa madde 90 açık- uygulanmıyor. Peki, ne

yapacağız arkadaşlar? Bu ekonominin yansımaları, yargıyla ilintili problemler nedeniyle vatandaşa yansıtıldığında ikide bir “Hukuk reformu...” Ya, on sekiz yıllık bir iktidar daha neyin reformunu yapacak? Ben size söyleyeyim: 12 Eylül 2010 yılında ve 16 Nisan 2017 tarihinde anayasa değişikliğiyle yargı bağımsızlığını yok ettiniz, hukuk devletini yok ettiniz; AYM’nin ve AİHM’in beğenmediği kararları uygulamadınız, parti örgütündeki avukatları yargıç yaptınız, tarafsız ve sorumsuz Cumhurbaşkanı için getirilen Cumhurbaşkanı hakaret düzenlemesiyle tüm muhalefet üyelerine davalar açtınız, tahliye kararı olan sanıkları tahliye etmeden yeniden tutukladınız, medyayı baskı altına aldınız; ekonomi iflas noktasına gelince de “Hukuk reformu...” Reform için yapısal değişikliklere ihtiyaç var. “Biz reform yapıyoruz.” Peki, ne yapıyorsunuz arkadaşlar? Yani somut bir şey söyleyebilir misiniz?

Bakın, Erdoğan 2018’de ne diyor, 12 Haziran 2018: “24 Haziranda bu kardeşinize Başkanlığı verin; ondan sonra, şu faizle, dövizle, bununla, şununla nasıl uğraşılır, göreceksiniz.” Gördük mü arkadaşlar, nasıl uğraşıldı? (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ZEYNEL EMRE (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bakın, ne olmalı? Böyle tali işlerle uğraşmayalım, gerçek anlamda hukukun tarafsızlığını ve bağımsızlığını sağlayacak yargı reformu yapmamız lazım. Geçen yargıya ilişkin düzenleme, OHAL altında geçen düzenleme... Defalarca söyledik, bakın, birçok ülkede OHAL altında ve sıkıyönetim altında anayasa değişikliği yapamazsınız; Arnavutluk’ta yapamazsınız, Gürcistan’da yapamazsınız, Belçika’da yapamazsınız, İspanya’da yapamazsınız, Litvanya’da yapamazsınız, Portekiz’de yapamazsınız, Ukrayna’da yapamazsınız; say say bitmez ve mesela, anayasa değişikliğini de öyle, yönetmelik değiştirir gibi yapıyorsunuz, onu da yapamazsınız. Norveç’te bir parlamento, anayasa değişikliğini ilk üç yılda görüşür, eğer değişiklik gerçekleşirse, yeni gelen seçim sonrasındaki parlamento ilk üç yılda onu yasalaştırırsa, o anayasa değişikliği referandumdan “evet” almak kaydıyla yürürlüğe girer.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ZEYNEL EMRE (Devamla) – Danimarka’da da benzer; bir parlamento, eğer ki anayasa değişikliği yaparsa, bir dahaki dönem yeni seçilen parlamento, anayasa değişikliği yapması durumunda...

Sayın Başkan, çok kısa bir...

BAŞKAN – Yok, teşekkür ediyorum, tamamdır.

ZEYNEL EMRE (Devamla) – Ve bu, şunu gösteriyor değerli arkadaşlar, ciddiyeti gösteriyor.

BAŞKAN - Sayın Emre, ilave süreniz de doldu, teşekkür ediyorum.

ZEYNEL EMRE (Devamla) – Bitiriyorum.

Biz, mevcut bu ucube düzeni değiştirmedığımız sürece yargıya ilişkin hiçbir şeyi de düzeltemeyiz.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Evet, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına şimdi de Sayın Mustafa Sezgin Tanrıkulu.

Sayın Tanrıkulu, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şunu ifade edeyim öncelikle: Başakşehirli Webo’ya karşı yapılan ırkçı saldırıyı ben de kınıyorum ama yıllardır Amedspor Türkiye’nin her yerinde ırkçı saldırıya maruz kalıyor. Keşke bu ortak tepkiyi Amedspora yapılan ırkçı saldırılar karşısında da gösterebilseydik. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar) Bu notu da buraya düşmek istiyorum.

Değerli dostlarım, biraz önce Turan Aydoğan, Silivri'deki işkenceden bahsetti. Dün gece saat 11.40'ta annesi beni Kayseri'den aradı, tam yedi dakika boyunca ağladı. Sayın Bakan, telefonu bende var, isterseniz veririm size, siz de ararsınız. Şunu söyleyeceğim: Sizler, yani bu işkence iddiaları konusunda, yaşam hakkı ihlalleri konusunda savcıların, valilerin, kolluğun açıklamalarına kuşkuyla bakmadığınız sürece bunları önleyemezsiniz. Dolayısıyla "Savcı bunu söylemiş, vali bunu söylemiş, böyledir." dediğiniz sürece önleyemezsiniz. Buna bu şekilde bakmalıyız öncelikle.

Sayın Millî Savunma Bakanı burada. Çok ağır işkence iddiaları var, yaşam hakkı ihlalleri var. Daha yakın zamanda bakın, Van'ın Çatak ilçesinde bundan bir ay kadar önce helikopterle gözaltına alınan 50 ve 60 yaşlarında 2 tane köylü; birisi daha sonra öldü, diğeri çok ağır yaralandı, linç edildiği iddiası var. Bu iddiayı çok iyi bir biçimde milletvekilimiz Ahmet Şık ortaya koydu. Şimdi, Hükümetiniz acaba bu ağır yaşam hakkı ihlali konusunda bugüne kadar bir kelime söyleyebildi mi, bir kelime? Ne oldu? Soruşturmayla gizlilik kararı getirildi, 4 gazeteci gözaltına alındı.

Daha yakın zamanda, geçen hafta, Hakkâri'nin Derecik ilçesinde 16 yaşındaki bir gencin, yargısız infazla yaşamına son verildi. Savcılığın ve Valiliğin açıklaması var: "Sözlü uyarıldı, uyarılara cevap vermediler, sonra havaya açılan ateş sonucu yaşamını yitirdi." Ya, bu çocuk kuş mu, havada mı uçuyor? Bakın, bunlar çok ağır insan hakları ihlalleri ve sizlerden tek kelime gelmedi, tek kelime. Bunlar orta yerde durduğu sürece inandırıcı olamazsınız.

Daha yakın bir olay: Bakın, Polis Memuru Barış Göl geçen hafta Maraş'ta şehit edildi, bir cinayet şüphelisini yakalarken. Bütün polis camiasına ve ailesine başsağlığı diliyorum ama şurada şu olay var; bakın, gözden kaçırmayalım: Bir cinayet zanlısına operasyon yapılırken bir polis memuru nasıl şehit olur, nasıl olur? Bu operasyon nasıl bu şekilde yanlış planlanır? Polislerin canı bu kadar ucuz mu? Neden Maraş Emniyet Müdürüyle ilgili, bu polisin yanlış bir operasyon sonucu yaşamını yitirmesinden dolayı bir soruşturma başlatmadınız?

Dahası var; gözaltına alınan bu zanlı, arabada işkence görüyor -görüntüleri var, polisler tarafından paylaşılmış- ve bu zanlı, sağlam bir şekilde gözaltına alınan bu zanlı, gözaltında yaşamını yitirdi. Bakın, bu çok ağır bir şey, çok ağır. Gözaltına alınan, bir polisi şehit eden bir zanlı, sağ alınan bir yurttaş -zanlı, sanık, katil neyse- yaşamını yitirdi. Bakın, bu konularda bir şey söylemezseniz inandırıcı olamazsınız. Nasıl öldü? Çıkmı, açıklayın. Evet, katil; ölmesi mi lazım, infaz mı edilmesi lazım? Bakın, bunun gibi, gerçekten çok ağır olaylar var.

Yargıyla ilgili bir şey söylemiyorum, arkadaşlarım paylaştılar. 14. Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı orada durduğu sürece siz yargı konusunda inandırıcı olamazsınız. Selahattin Demirtaş, Osman Kavala, Anayasa Mahkemesi kararına rağmen, AİHM kararına rağmen cezaevinde kaldığı sürece yargı konusunda inandırıcı olamazsınız. Göz bebekleriniz Ankara ve İstanbul Cumhuriyet Başsavcılarını terfi ettirecek Yargıtaya atadıktan sonra onlara yer açıp Anayasa Mahkemesi üyeliğine, HSK üyeliğine atamak için yol açarsanız inandırıcı olamazsınız. Dolayısıyla, bu kadar çok ağır insan hakları ihlallerine imza atmış bu başsavcılar, bu prensleri, bu oligarkları bu şekilde koruyarak inandırıcı olamazsınız. Bakın, daha yeni yapılan araştırma var, çok daha yeni, Metropoll araştırma şirketinin. Yapacağınız yargı reformuna güven sıfır neredeyse. Yurttaşlarımızın yüzde 60'ı güvenmiyor. Neden güvenmiyor? On sekiz yıldır inandırıcılığınızı yitirdiniz. Türkiye'nin her yerinde çok ağır sistematik, yaygın insan hakları ihlalleri var ve cezasızlık var, bunları koruyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Dolayısıyla, Sayın Bakanın iyi niyeti bunları önlemeye yetmez. Hangi reformu yaparsanız yapın bir adım atamazsınız ve muhataplarımız bakımından inandırıcı olamazsınız. Çünkü rejimi değiştirdiniz, denetim mekanizmalarını ortadan kaldırdınız. Bu rejim, artık hukuk devleti rejimi değil, parlamenter rejim değil, tek bir insanın yetkisiyle donatılmış bir otokrasidir. (CHP sıralarından alkışlar) Otokrasi de

ancak baskıyla ve zulümle ayakta kalır. O nedenle, ne yaparsanız yapın bu rejim değişmediği sürece... Bu baskılarla ancak ayakta kalacaksınız ama şunu da bilin, bütün bu baskılara karşı direneceğiz ve dayanışmayla, mücadele ederek Türkiye’de demokrasiyi sizlere rağmen inşa edeceğiz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Alpay Antmen.

Buyurun Sayın Antmen. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; adaletin bütçesini konuşuyoruz ama sayenizde bu güzel ülkede ne adalet kaldı, ne hukuk. Zaten yargının başına ne geldiyse 12 Eylülde geldi. Yargı 12 Eylül askerî darbesiyle nasıl vesayet altına alındıysa 12 Eylül referandumunda da yatağa bağlı bir hasta hâline getirildi. Bakınız, 2010 yılının Şubat ayında bir anket yapılıyor, yargıya güven burada yüzde 65 çıkıyor, 2010 referandumundan sonra 22 Kasım 2012’de yapılan aynı mahiyette bir ankette yargıya güven sadece yüzde 5, şimdi Merkez Bankasının rezervleri gibi maalesef ekside. Bugün böyle bir gerçeklik varken ben meslektaşlarım olan değerli hukukçu AKP milletvekillerini anlayamıyorum. Ortada hukukçu olmayan insanların, hatta çocukların dahi kolaylıkla kavrayabileceği karanlık bir tablo varken niye susuyorsunuz arkadaşlar, kafanızı niye kuma gömüyorsunuz? Siz milletin vekilisiniz, lütfen müdahale edin.

Bakın, yargı bugün saraya bağlanmış, kendi başına karar vermemesi istenmektedir, kendi başına karar verememektedir. Bazı başsavcılar adalet isteyenlere başsavmacı, iktidarın çuvalladığı işlerde ise başsavmacı oldu. Hâkimler dersiniz bazıları sadece iktidarın ne istediğine hâkimler, gözleri kulakları sarayda.

Değerli milletvekilleri, adalet mülkün temelidir. Adalet gücü bağımsız olmayan bir milletin devlet olarak devamından söz edilemez. Siz ne yaptınız? Sayenizde vatandaşa “Adalet mülkün değil; malın, mülkün temeli.” görüşü hâkim olmaya başladı. Böyle giderse ülkeyi mafyaya teslim edeceksiniz dedik, dinlemediniz. Ne oldu? Mafya kendini devlet olarak görmeye başladı. (CHP sıralarından alkışlar) Mafya artığının biri, Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu’nu tehdit etti, hiçbiriniz kınayamadınız, üstüne bir de iktidarın küçük ortağı ona sahip çıktı. Bu yetmedi, Aydın’ın Kuşadası ilçesinde bir vatandaş mafya artığına hakaret ettiği için önce gözaltına alındı, ondan sonra tutuklandı. Bundan hiç utanmadınız mı? (CHP sıralarından alkışlar)

Aslında bugün adaletin iki temel sorunu vardır: Biri yargıya hükmetmeye çalışan saray, diğeri saray karşısında el pençe duran birtakım bazı hâkimler. Adalet reformu gündemde. Sayın Adalet Bakanının niyetinden şüphemiz yok ama hâkimler ve yargı tarafsız ve bağımsız olmadan, hâkimler liyakatli olmadan seçilmeden boşuna reform yapmayın, hiçbir şey düzelmez, değişmez, değişmeyecek.

Değerli milletvekilleri, ben bir milletvekili olarak, bu elimde tuttuğum Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’na sadakatten ayrılmayacağıma ve bağlı kalacağıma yemin ettim. “Buna uymayacağım.” diyebilir miyim? Ne ben, ne siz demezsiniz ama kendini Anayasa’nın üstünde gören, Anayasa’ya bağımlılık yemini eden bir hâkim Akın Gürlek ne yaptı? “Ben Anayasa Mahkemesinin kararını tanımıyorum.” dedi, Anayasa’yı açıkça ihlal etti, ona ne yaptınız? Hâlen görevde. Anayasa Mahkemesinin kararını tanımayan Akın Gürlek yeni Zekeriya Öz olma yolunda. FETÖ’nün sözünden çıkmayan Zekeriya Öz’e zirhli arabasını veren Sayın Cumhurbaşkanı sanyoruz bu adama da zirhli bir uçak verir, nasıl olsa sarayda uçaklar çok.

Sayın milletvekilleri, kendi atadığınız FETÖ’cü hâkimler, şanlı ordumuza tuzaklar ve kumpaslar kurup 15 Temmuz hain darbe girişiminin yollarını döşediler. General yaptığınız vatan hainleri askerî darbe yapmaya kalktılar ama siz hâlâ bunlardan tek bir ders almadınız, kandırıldınız ama bari bir ders alın. Bakın, dedik ki: “Liyakati getirin, yargıda yandaşlık, tarikat, cemaat olmaz.” Siz ne yaptınız? AKP il ve ilçe teşkilatlarında çalışan avukatları hâkim ve savcı yaptınız. Çeşitli tarikat, cemaat ve odaklardan hâkim ve savcı aldınız. Sorarım size: 15 Temmuzdan sonra ihraç edilen FETÖ’cü, alçak

hâkim ve savcılar yerine mesleğe alelacele aldığınız hâkim ve savcılar içinde AKP teşkilatlarından tarikat, cemaat, dernek ve benzeri gerici oluşumlardan referansı olmayan bir tek kişi var mı? Bunu çıkın açıklayın! (CHP sıralarından alkışlar) Bu aldığınız liyakati şüpheli bir kısım hâkim ve savcılar duruşma yapamıyor, karar veremiyor, karar yazamıyor. Vatandaşa adalete susanmış bir şekilde beyhude bekliyor. İşte sizin eseriniz bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Antmen.

ALPAY ANTMEN (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bir de dünyada olmayan bir garabete imza attınız. FETÖ’cülerin getirdiği, FETÖ’cü projesi olan bir çoklu baro garabetini Türkiye’ye layık gördünüz. Bütün baro başkanları, bütün avukatlar karşı çıktı ama siz bunu kanunlaştırdınız, ne oldu? Baskıyla, zorla, tehditle baro kurduymaya çalışıyorsunuz, başaramıyorsunuz; olmadı, olmayacak.

Son söz: Mensubu olmaktan ve Baro Başkanlığını yapmaktan onur duyduğum Mersin Barosu eski Başkanı olarak söylüyorum: Barolar dimdik ayakta, hukuka, kadınlara, gençlere, çocuklara ve en önemlisi insan haklarına sahip çıkmaya devam edecekler ve size rağmen sahip de çıkacaklar.

Teşekkür ediyorum, her birinizi saygılarımla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Mehmet Akif Hamzaçebi.

Buyurun Sayın Hamzaçebi. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Lütfi Elvan’a üstlenmiş olduğu bu zorlu görevde başarılar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye ekonomisi uzunca bir süredir ağır sorunlarla karşı karşıyadır. Bu sorunların son üç yıllık dönemdeki görünümünü çok kısaca Genel Kurulun bilgisine sunmak istiyorum. Birincisi, Türkiye ekonomisi 2017 yılından itibaren çift haneli enflasyonla yaşamaktadır. En son Kasım 2020 rakamına göre de Türkiye’de enflasyon yüzde 14’tür. Bundan daha önemli olmak üzere enflasyonun düşeceği yönünde herhangi bir beklenti, herhangi bir umut bulunmamaktadır.

İkincisi, büyüme oranı düşmüştür. 2018-2020 döneminin ortalama yıllık büyüme oranı yüzde 1,4’tür; düşen büyüme oranı refahta azalmadığı, gelirden azalmadığı ve insanların geleceğe karamsar bakmasıdır. Türkiye ekonomisinin toplam borcu yükselmektedir, hazinenin toplam borcu yükselmektedir, kamu borcu yükselmektedir. Rakamlara göre 2017 sonu itibarıyla 867 milyar TL olan hazine borcu, Ekim 2020 itibarıyla 1 trilyon 935 milyara çıkmıştır, toplamda 2 kattan çok daha fazla bir artış. Eğer bir ülkenin borcu millî gelir büyümesinin üzerinde artıyor ise durum iyi değil demektir, gelecek karamsar demektir. Kaldı ki bu dönemde millî gelir artmamış, azalmıştır; azalmaya rağmen borçta 2 katın üzerinde bir artış bir krizin habercisidir.

“Türkiye’nin kamu borcu düşüktür.” şeklindeki cümle artık bir şehir efsanesidir değerli arkadaşlar. Varlık Fonunun borçlanması ve kamu-özel iş birliği projeleri çerçevesinde kamunun üstlendiği yükümlülükler dikkate alındığında, Türkiye’nin toplam kamu borcu çok daha yüksek seviyelerdedir. Türkiye’nin uluslararası kredi notu “yatırım yapılabilir ülke” notunun 2 puan altındadır ve uluslararası rezervlerimiz eksidir.

Değerli milletvekilleri, böyle bir tabloda Sayın Maliye Bakanı göreve başladı ve göreve başlar başlamaz Sayın Adalet Bakanıyla birlikte iş dünyasının birtakım kurumlarını ziyaret etmeye başladı; TUSİAD, Odalar Birliği, MÜSİAD gibi kurumlar, belki başka kurumları da ziyaret etmiştir. Sayın Bakana önerim, sadece iş dünyasını dinlemeyin, emek kesimini de dinleyin, sendikaları dinleyin, memur sendikalarını dinleyin, esnafı dinleyin, TESK’i dinleyin, emeklileri dinleyin; belki bir Ekonomik ve

Sosyal Konsey toplantısına ihtiyaç var, birkaç gün süren bir toplantıya ihtiyaç var. Sayın Bakan doğru bir yerden başladı, Adalet Bakanıyla ziyaret ediyor. İlk kez böyle bir şey oluyor, Hazine ve Maliye Bakanı iş dünyasını Adalet Bakanıyla birlikte ziyaret ediyor. Bu çok çarpıcı bir olay, Sayın Bakanı tebrik ediyorum, Türkiye’de demokrasiye ihtiyaç olduğunu, hukuk güvenliğine ihtiyaç olduğunu ve bu talebin bizzat Adalet Bakanı tarafından dinlenmesi ihtiyacını hissetmiş ve Sayın Adalet Bakanıyla birlikte bu toplantılara katılıyor. Eğer bir ülkede demokratik kurumlar ekonomik kurumlar kadar güçlü değil ise o ülkede ekonominin ileri gitmesi, millî gelirin artması, refahın artması mümkün değildir.

Size bir grafik göstermek istiyorum. The Economist dergisinin yayınlamış olduğu demokrasi endeksi. Her şey burada belli arkadaşlar. 1996 yılından beri ülkelerin demokrasi durumunu endekslemiş, puanlamış ve bir tabloya yansıtılmış. Dört grup ülke var burada; birinci grup ülke tam demokrasiler, 8 puanın üzerinde. Bu 8 puan Kopenhag Kriterlerine tam uyum seviyesidir. İkinci grup ülkeler, 4 puanın altında olan ülkeler, bunlar otoriter rejimler. Bu alttaki grup, şöyle Sayın Bakanlara da göstereyim. Bu ikisi arasında, hemen tam demokrasilerin altında kusurlu, eksik demokrasiler var; 6 ile 8 arasında bunlar puan almış. Bunlar, tam demokrasi olma yolunda gidiyorlar, iyiye doğru giden ülkeler; elbette aşağıya düşmesi de mümkün. Bunun altında 4 ile 6 puan arasında hibrit yani melez ülkeler var, rejimi melez olan ülkeler var. Evet, bir demokrasi var, siyasi sistem seçim üzerine kurulmuş, siyasi partiler var ama otoriter uygulamalar da var. 6 puanın altı... Altı puan, Kopenhag Kriterleri eşliğidir. Türkiye, 1995 yılından beri yapmış olduğu reformlarla burada sürekli mesafe almış olan bir ülke. Ne zamana kadar? Ta ki 2012 yılına kadar. AK PARTİ’nin ilk iktidar döneminde bu reformlar devam etmiş, 2004 anayasa değişikliklerini birlikte yaptık, 2005 anayasa değişikliklerini birlikte yaptık, AB’den müzakere takvimi alındı ve Türkiye’nin o yıl notu 2012’de 5,76’ya gelmiş, 6 puana yaklaştığı değerli arkadaşlar. Fakat, sonra, bir anda gerilemeye başlıyor. 2014 Cumhurbaşkanlığı seçimi, 2017 anayasa referandumu ve 2018 Cumhurbaşkanlığı seçimiyle birlikte 2019’da Türkiye’nin notu 4,09’a inmiş. Az kalmış, belki 2020 yayınlandığı zaman Türkiye otoriter rejimler içerisinde yer alacak. Bu dönemlerde değerli milletvekilleri, kişi başına gelirin ve toplam millî gelirin de bu azalışa paralel olarak azaldığını görüyoruz. Bakın, 2012’de 11.675 dolar olan kişi başına gelir, 2019’da 9.212 dolara ve şimdi de 2020’de 8 bin doların altına düşüyor. Bakın, bu grafikteki azalışa paralel olarak millî gelirin bu yıllarda azaldığını söyleyebilirim. Buradan çıkış için elbette reform lazım ama reform, lafını etmekle olmuyor. Reform cümlesini kurup sonra “ama”lı cümlelerle şunlar, şunlar, şunlar olmaz dediğiniz anda reform yapma iradesi ortada yok demektir.

Değerli milletvekilleri, şimdi, Türkiye ekonomisi zor bir dönemden geçiyor dedim. Türkiye ekonomisi uzun yıllar bir faiz problemiyle uğraştı. Sayın Cumhurbaşkanı “Faiz enflasyonun nedenidir.” gibi bilimsel hiçbir tabanı olmayan bir iddia ortaya koydu ve Merkez Bankasını bu iddia çerçevesinde yönetmeye çalıştı; zaman zaman yönetti, baskı altına aldı ve “Bu faizlerle asla yatırım olmaz, mümkün değil; bunu Hans’a, George’a bırakamayız.” dedi. Tamamen gerçek dışı. Yatırım güvenle ilgilidir değerli arkadaşlar, güven yoksa, hukuk güvenliği yoksa yatırım da olmaz, biraz önce gösterdim. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Bakın, 2003-2007 dönemi AK PARTİ’nin ekonomide en başarılı olduğu dönem. Reel faiz oranı yüzde 10, enflasyonun üzerinde 10 puanlık bir reel faiz var. Yatırımın bir önceki yıla göre artış oranı yüzde 20’dir.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Güven vardı, güven.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Yüzde 10 reel faiz, yatırım artışı onun daha üzerinde. 2008-2014’te enflasyonun üzerinde 2 puan reel faiz var, yatırımlar bir önceki yıla göre bu dönemde yüzde 6,6 artmış. 2014-2020’de reel faiz yüzde 1, yatırımlar yıllık yüzde 2,6 artmış. 2018-2020 döneminde reel faiz yüzde 1, hatta sıfır -son faiz artışını ihmal ediyorum- yatırımlar eksi 3,1 azalmış. Demek ki yatırımın faizle bir ilgisi yok, güvenle ilgisi var, hukuk güvenliğiyle ilgisi var; problem buradadır. Hukuk güvenliği inşa edilmediği sürece Türkiye’nin alabileceği bir yol yoktur.

Bu faiz problemi nedeniyle, faizlerin baskılanması nedeniyle Merkez Bankası tam 128 milyar dolar satmıştır, 128 milyar dolar. Sonuçta anlaşıldı ki, görüldü ki -aslında biz gördük, biliyoruz bunu ama bunu “Faiz, enflasyonun nedenidir.” diyenler anladı, gördü ki- faiz enflasyonun nedeni değilmiş. Ama bunu öğrenmek için, görmek için 128 milyar doları satmaya gerek var mıydı?

Şimdi, 128 milyar dolar satıldı; vatandaşlar, esnaf beni arıyor -400 bin iş yeri kapalı, 130 bin kahvehane kapalı, 200 bin lokanta, restoran, kafe kapalı, 50 bin kantinci kapalı, iş yapmıyor- bari şuradan 1 milyar doların karşılığı bir parayı da bu esnafa verseydiniz olmaz mıydı? (CHP sıralarından alkışlar)

Ardahan Çıldır’dan bir vatandaşımız arıyor beni: “Bir kamu bankasından 5 bin lira kredi aldım. E, kapalı şimdi, lokanta yine kapandı. Açıldı, bir umut var oldu, e yine kapalı. Şimdi banka müdürü beni aradı ‘Ödeyeceksin kredi taksitini.’ diyor. ‘Ben, ödeyemeyeceğim, ödeyemem.’” diyor. Bu esnafı... Sayın Bakan, evet, siz bunların farkındasınız ama lütfen bu saydığım esnaf grubunu dikkate alın. Bunlara, yaşayacakları bir parayı verin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri; devlet, kurumlarıyla güçlüdür. Kurumları zayıflatarak, kurumları ortadan kaldırarak, parçalayarak devleti güçlü tutma imkânınız yoktur. Bakın, Sayıştay 1862 yılında kurulmuştur, Danıştay 1868 yılında kurulmuştur. Cumhuriyet bunları almış, devam ettirmiştir. “Bunları kaldırayım.” dememiştir. “Bunlar imparatorluğun kurumları.” dememiştir. Maliye Teftiş Kurulu 1879’da kurulmuştur, Hesap Uzmanları Kurulu bir cumhuriyet kurumudur, 1945 yılında kurulmuştur, Devlet Planlama Teşkilatı 1961 yılında kurulmuştur. Bunlar, Türkiye’de devleti ayakta tutan kurumlardır. Ne yaptı iktidar? Maliye Teftiş Kurulunu, Hesap Uzmanları Kurulunu, Devlet Planlama Teşkilatını kapattı.

Kurumlar, yasayla kurulu ama kültürleri yasayla oluşmaz, kültürler zamanla oluşur. Bu kurumları kapatırsanız devleti kapatmaya, devleti gücünden kaybettirmeye doğru gidiyorsunuz demektir. Devleti kapatmaktan kastım bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Devlet elbette devam eder ama kurumları güçsüz bırakarak devleti güçlü kılmanın imkânı yoktur.

Teşekkür ediyorum, hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Süleyman Bülbül.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Özelleştirme ve TÜİK bütçesi konusunda görüşlerimi Cumhuriyet Halk Partisi olarak anlatacağım. 1986 yılından AKP’nin iktidara geldiği döneme kadar 8,2 milyar dolarlık özelleştirme yapılmış. 2002 yılından günümüze kadar da toplam 62 milyar dolarlık satış gerçekleştirilmiş. AKP iktidarda olduğu süre boyunca 273 kuruluşta satış, devir işlemleri yapılmış; bu kuruluşlardan 268’indeyse kamu payı bırakılmamış yani kamu payı sadece 5’inde kalmış, 268’inde kamu payı bir kenara itilmiş. Bu paralar nereye gitmiş? Yatırıma mı gitmiş? Hayır. Bu paralar on sekiz yıl sonunda geldiğimiz noktada uçup gitmiş. 70 milyar dolar, nereye gittiği belli değil. 2002 yılından beri yerli millilik, yerli millilik iddiası söylenmiş ancak özelleştirmeyle ilgili olarak yabancı şirketlere, yerli iş birlikçilerine ekonomi, yatırımlar, cumhuriyet değerleri peşkeş çekilmiş. Özelleştirme adı altında satılan bütün varlıklarımız bir avuç iktidar yandaşına peşkeş çekilmiş, önce fabrikalar elden çıkarılmış -Türkiye Şeker Kurumuna ait 14 şeker fabrikası özelleştirilmiş, sonra TÜRK TELEKOM Lübnanlıların, TÜPRAŞ İsraililerin,

PETKİM Azerbaycan'ın- Tank Palet ise Katarlılara peşkeş çekilmiş. Satacak şirket bırakmayınca tesis ve varlık satmaya başlanılmış, önce elektrik dağıtım şirketlerini, sonra da kamu arazilerini, elektrik santrallerini, limanlarını elden çıkarmaya başlamışsınız ve çıkarmaya hâlâ devam etmektesiniz.

2002-2019 arasında 11 liman, 98 elektrik santrali, 50 tesis ve işletme, 11 otel, 3.917 taşınmaz ve araç muayene hizmetleri ile maden ruhsatları özelleştirilmiş; buralarda çalışan 72.825 kişiden 9.295'i ise işten çıkarılmış. Peki, ne için, kim için?

Enerji dağıtım şirketleri devletin elindeki hatları bakım ve yenileme güvencesiyle devralmışlardı ancak bakım, onarım ve kayıp maliyetlerini kendileri karşılamadılar, faturalara yansıtılar. Bu uygulamanın doğru olmadığına hükmeden Yargıtay kararını ise birkaç saat içinde çıkarılan yasayla bertaraf ettiniz. Dün de bir tebliğ yayımlandı, pandemi ve ekonomik kriz yüzünden işsiz kalan, geliri düşen halk elektrik faturasını ödemekte zorluk çekerken elektrik şirketlerinin temsil, ağırlama ve seyahat gibi keyfi giderleri beş yıl daha elektrik faturalarına eklenecek, tüketiciyi ilgilendirmeyen bu tip birçok harcama elektrik faturasına yansıtılacak. Bu uygulamanın doğru olmadığına hükmeden Yargıtay kararında -biraz önce söylediğim gibi- bir karara gittiniz. Sizin düzeninizde her zaman kazanan hep şirketler, kaybedense vatandaş. İşte, sizin özelleştirme politikanız bu. (CHP sıralarından alkışlar) Biz, buna, millet malının yandaşlara peşkeş çekilmesi diyoruz.

Kamu varlıklarının şirketlere aktarılması bir yana, devletin yapması gereken yatırımları da devrettiniz. KÖİ'ye "yap-işlet-soy" yöntemiyle yurttaşın cebinden ödediği alım garantisini getirdiniz, Türkiye'nin yirmi beş yılını ipotek altına aldınız ve "Milletin cebinden beş kuruş çıkmayacak." lafının koca bir yalan olduğunu ortaya çıkardınız. KÖİ projelerinin 2008-2020 arasında kamuya getirdiği toplam maliyet 153,8 milyar doları bulmakta. Bugünkü kur üzerinden hesaplandığında, bu maliyet Türkiye'nin neredeyse bir yıllık bütçesi olmakta. Hepsini "garanti" adı altında yandaş beşli çeteye verdiniz, zararını da halkın cebine yüklediniz.

Sayıştayın Özelleştirme İdare Başkanlığıyla ilgili raporunda başkan yardımcısının aracına dikkat çekildi. Raporda "06 ADE 688 plakalı aracın herhangi bir resmî görev yazısı olmaksızın olağan kullanım düzeyini aşan bir şekilde 2019 yılı içerisinde 57.415 kilometre yol yaptığı görülmüştür." ifadesi yer aldı. Burada sarayın lalelerine 1,3 milyon lira ödendiği aklımıza geliyor; israf, şatafat sarayın yönetiminin yöntemi oldu. İşte, zihniyet bu. Kamu kaynaklarını sömürmek, israf ve şatafat zihniyet hâline getirildi.

Diğer bir batık gemi ise saraya bağlı çalışan TÜİK. Pandemiden önce var olan ekonomik kriz salgınla beraber ekonomik buhrana dönüştü, işsizlik, döviz kurları rekor kırdı ama TÜİK'e göre her şey güllük gülistanlık, "İşsizlik oranları azalıyor, ekonomimiz büyüyor." diye açıkladı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – İşsizlik kasım ayı raporlarına göre 10 milyonu çoktan geçti, TÜİK'e göre ise Türkiye genelinde işsiz sayısı 456 bin kişi azalarak 4 milyon 194 bin kişi oldu. Enflasyon yüzde 40'lara dayanmış, TÜİK yüzde 14'lerde diyor, kısaca TÜİK yurttaşın cebindeki enflasyonu değil, sarayın arka odalarındaki enflasyonu hesaplıyor.

TÜİK'in bize yaşattığı bir diğer sevinçse yaşadığımız iddia edilen ekonomik büyüme! Ancak OECD raporları Türkiye'deki ekonomik aktivitedeki düşüşün yüzde 15 olduğunu söylüyor. Bizim haberimiz yoktu ama TÜİK'in hesaplarına göre bu yılın üçüncü çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre ekonomimiz yüzde 6,7 büyümüş. Hepsi yalan, TÜİK yine gerçeklerle uzaktan yakından bağdaşan tespitlerde bulunmuyor. Ülkemizde yaşanan krizin tamir edilmesi bir yana tüm bunlar bilerek saklanıyor. Sayıştayın sunduğu TÜİK'in 2019 yılı raporunda da kurumun kendi hesaplarının bile hatalı tutulduğu belirtildi. TÜİK açıkça yalan söylüyor, büyüme verileri, istihdam verisi, enflasyon da yalan; kurumlarda liyakati bitirdiniz, sadakat dönemini getirdiniz. Artık bu kurumun inandırıcılığının, tarafsızlığının kalmadığını biliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Şu an iktidarın ve ona bağlı kurumların tanımı şu: Körlük sağlırlar birbirini ağırlar.

Hepinize saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aytekin, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ENSAR AYTEKİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ile Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu bütçeleri üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kamu Gözetimi Kurumu, genel olarak bağımsız denetçilerle bilinen, ülkemizdeki denetim ve muhasebe standartlarını belirleyen bir kurum. Ancak bu kurum son zamanlarda işi gücü bıraktı, “İslami finans kuruluşlarının paralarını sisteme nasıl sokarız?” sorusuna cevap arıyor ve buna ilişkin tebliğler yayınlıyor. Örneğin, 14/12/2019 tarihli Resmî Gazete’de denetçilerin uyacağı dinî esaslar yayımlandı. Bu esasların içinde, mesela, “Denetçi, meslekteki görev ve hizmetlerinin yerine getirilmesiyle ilgili her hususun fıkıh ve ilke kurallarına uygun olduğundan emin olmalıdır.” ifadesi yer alıyor. Şaka gibi ama gerçek.

Değerli arkadaşlar, dinimize göre faiz haramdır. Örneğin, bir denetçi denetimini yaptı, zararı buldu, kuruma tebliğ etti; kurum bunu faiziyle ödemek zorunda. E, şimdi, denetçi faizin haram olduğunu bile bile hangi fıkıha bunu uyduracak? Böylesi bir tebliğ cumhuriyet tarihinde ilktir. Bu tebliğ, Katar sermayesine ülkeyi peşkeş çekerken, diğer yönden de peşkeş kılıf arama tebliğidir, Emevi zihniyetinin, Muâviye düzeninin fıkıdır.

Bir diğer kurum, Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu. Yeni kurulan bir kurum, ilişkili olduğu bakanlık Hazine ve Maliye Bakanlığı ama gelin görün ki devlet kurumu olan bu yapının merkezi Ankara’da değil, İstanbul’da. Neden? Çünkü müstafî Bakan damat bey, zamanında, öyle uygun görmüştü.

Bu kurumun yetki alanlarına baktığımızda, bireysel emeklilik ve tarım sigortalılarını görüyoruz. TARSİM, yerine göre çiftçinin dostu, yerine göre de düşmanı olan bir sigorta. Pandeminin içerisindeyiz, 5 maske dağıtmaktan aciz iktidar, uçak biletinden KDV’yi kaldırıp uçakla seyahati yasaklayan dâhiyane pandemi önlemlerini alırken ülkede yüz binlerce çiftçiyi ise âdeta sefaletle terk etti. Vatandaş Hükümetten destek bekliyordu ki Hükümet vatandaşa IBAN gönderdi. Sokağa çıkma yasağı getirildi, çiftçiler “Biz üretimi nasıl yapacağız?” dedi, bir tebliğ daha geldi “Çiftçi Kayıt Sistemi’ne kayıtlı çiftçiler çıkıp ekim yapabilirler.” denildi.

ÇKS kaydı bu ülkede çiftçilerin büyük problemlerinden birisidir. Örneğin, köyde yaşayan çekirdek bir aile tarlasında ekim yapmak istiyor, ÇKS sistemine de kayıtlı değil ama araziyi ipotekli gösterip devletten kredi ve traktör alabiliyor.

Pandemi sürecinde dediniz ki: “ÇKS’ye kaydın yoksa sokağa çıkamazsın, ekim yapamazsın.” Üreticiyi mağdur ettiniz. Üretici zarardayken destek paketleri geldi. Aynı çiftçi kredi ertelemesi için başvurdu, bu sefer “ÇKS’ye kaydın yoksa kredi ertelemesi yapamazsın, TARSİM’den faydalanamazsın.” denildi, yani göz göre göre çiftçi mağdur edildi. 2019’da ÇKS’ye kayıtlı 2 milyon 83 bin çiftçi vardı, 2020’de bu sayı 1 milyon 803 bine düştü.

Diğer yandan, TARSİM eksperlerinden dolayı çiftçiler çeşitli illerde sıkıntılı. Afetlerin mağdur ettiği çiftçiler, kayıtlı oldukları TARSİM’e “Gelin, zararımızı hesaplayın.” diyor, tarlada hiçbir şey kalmamış ama eksperler “Zarar yoktur.” diye rapor düzenliyor.

Sonuç: Çiftçiler mağdur olmuş, mahsul tarlada ölmüş, pazarda ise fiyatlar ateş pahası.

Değerli milletvekilleri, AKP'nin on sekiz yılda kurduğu düzen özetle şudur: Müteahhitlere gelince yap-işlet-devret, ormanlara gelince yat-izle-seyret, kendilerine gelince ye-iç-sarf et, vatandaşa gelince "Nankörlük etme, şükret." (CHP sıralarından alkışlar)

2021 bütçesinin yapacağınız son bütçe olması dileklerle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bu dil hiç yakışmadı Sayın Hatip, bu dil hiç yakışmadı, sizin tarzınıza hiç yakışmadı.

BAŞKAN – Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Neslihan Hancıoğlu.

Buyurun Sayın Hancıoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NESLİHAN HANCIOĞLU (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ile Sermaye Piyasası Kurulu bütçesi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Vatandaşlarımızın bilmesi gerekiyor ki hem bankacılıkta hem de sermaye piyasası sisteminde oyunun kuralları bellidir ve sistemin bütün aktörleri aynı hukuka tabidir. Her iki kurum da sorumlu kılındıkları alanlarda sistemin sağlıklı çalışmasını sağlamakla yükümlüdür. Tabii, bu durum, kuralların herkese eşit uygulandığı, hukukun üstünlüğü ilkesine bağlı kalındığı demokratik sistemler için geçerli, bizdeyse durum çok farklı. Buna basit bir örnekleme yaparsam; Sayın Cumhurbaşkanı 19 Ağustos günü bir açıklama yaparak, iki gün sonra müjdeli bir haberi kamuoyuyla paylaşacağını söylüyor. Aynı dakikada her yere haber uçuruluyor, bütün yandaş kanallarda şu kadar doğal gaz bulunduğu haberleri dönmeye başlıyor. Borsada işlem gören enerji hisseleri birdenbire tavan yapıyor. Müjde randevusu verildiği günle müjdenin açıklandığı gün arasında geçen sürede bu hisseler para yatıranlara yüzde 20-25 kâr ettiriliyor. Sağlıklı işleyen bir sistemde böyle bir manipülasyon yapılabilir mi? (CHP sıralarından alkışlar) Bu vurgunu yapan kimlerdir? SPK'nin görevi bunu ortaya çıkarmak değil mi? SPK ne yapmıştır bu konuda? Maalesef oturup seyretti.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; verdiğim örnekten de görülüyor ki bugünün Türkiye'sinde bu evrensel ilkelerin esamesi bile okunmuyor, bankacılık sistemi iktidarın siyasi çıkarları doğrultusunda çalıştırılıyor; sermaye piyasası, yine, siyasi iktidarın çıkarlarına hizmet edecek şekilde dizayn ediliyor. Kimlerin fonlanacağına, kimlerin yok edileceğine bir siyasi otorite karar veriyor; yetkiyi elinde bulunduran kurumları da bu iş için maşa olarak kullanıyor. O irade vatandaşa IBAN numarası gönderip para isteyen, sonra dönüp hazinedeki paraları garanti ödemeli ihalelerin verildiği patronlara oluk oluk akıtan iradedir, bu irade pandemi döneminde daha da dara düşen ve borcunun yeniden yapılandırılmasını isteyen çiftçiye sırtını dönüp küçük mutlu bir azınlığın devlete olan vergi borcunu "uzlaşma" maskesi altında silen iradedir. Hep yandaşlarla mı uzlaşacaksınız? Bir defa da traktörü, tarlası haczedilen çiftçiyle uzlaşsanıza, bu devlete kırk yıl vergi ödeyen fakat pandemi döneminde kapatılan iş yerinden hâlâ stopaj vergisi tahsil etmeye çalıştığınız esnafımızla uzlaşsanıza. İktidar, tercihini zaten yaptı; çiftçinin traktörünü haczetti, esnafa da "Ne hâlin varsa gör." dedi ama kur yükseldiği için istediği kârı elde edemeyen yayıncı kuruluşa 90 milyon dolarlık kıyak çekti.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün ülkemiz ekonomisinde ciddi bir güven ve istikrar sorunu vardır. Öngörülebilirlik ve güven sağlamak için devletin önce, vatandaşa hizmet eder hâle getirilmesi gereklidir. (CHP sıralarından alkışlar) Devletin kurumsal kimliği sıcak siyasetin yani bir partinin organı olmaktan çıkarılmalıdır, devleti yönetenler devletin kurumlarına ve işleyişlerine saygı göstermelidir. Bütçeleri üzerinde söz aldığım BDDK, SPK ve bunların yanında Kamu İhale Kurumu ve Merkez Bankası gibi kurumlar bir kişinin iradesine, vesayetine terk edilmemelidir. (CHP sıralarından alkışlar)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Bravo!

NESLİHAN HANCIOĞLU (Devamla) – Bu devlet organları siyasi müdahalelere kapatılmalı, liyakatli atamalarla güçlendirilmelidir.

Ne yazık ki bugün siyasi irade “Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi” adı verilen bu rejimden aldığı güçle şu sıraladığım bütün devlet mekanizmaları üzerinde vesayet inşa etmiştir. O hâlde sorunumuz bir sistem sorunudur ve bunu aşmanın bir tek yolu, harcadığı her kuruşun hesabını millete veren, hukuka bağlı, demokrasiyi bütün kurum ve kurallarıyla özümsemiş bir yönetim sistemini yeniden ülkemizde egemen kılmaktır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARİ (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, 3 bakanlığın bütçeleri görüşüldüğü için mümkün olduğunca çok milletvekilinin soru sorabilmesi için bir milletvekilinin soru sorma süresini bir dakikadan kırk saniyeye indirdiğine, milletvekillerinin soruları kırk saniye içinde soracak şekilde hazırlamalarını rica ettiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bugün 3 Bakanlığın bütçelerini görüşüyoruz. Çok sayıda milletvekili arkadaşımızın soru sorma noktasında talepleri var.

Biliyorsunuz, soru ve cevap işlemi yirmi dakika ve bunun on dakikasını soruya, on dakikasını da cevaba ayırıyoruz ve genel uygulama olarak da her bir milletvekilimiz için bir dakika gibi uyguluyorduk; çok sayıda talep geldiği için, ulaştığı için bugün soru sorma sürelerini milletvekillerimiz için kırk saniye olarak uygulayacağım, çok sayıda milletvekilimizin soru sorabilmesine imkân vermek için ben de biraz tolerans göstereceğim. O yüzden de soru için sisteme giren milletvekili arkadaşlarımızın sorularını kırk saniye içerisinde soracak şekilde hazırlamalarını rica ediyorum.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Süreleri 2 katına çıkarsanız Başkanım.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230) (Devam)

2.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 231) (Devam)

A) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

1) Adalet Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) YARGITAY (Devam)

1) Yargıtay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yargıtay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DANIŞTAY (Devam)

1) Danıştay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Danıştay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)

1) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

- 1) Türkiye Adalet Akademisi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Adalet Akademisi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU (Devam)

- 1) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

- 1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) KAMU İHALE KURUMU (Devam)

- 1) Kamu İhale Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kamu İhale Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Devam)

- 1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye İstatistik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İstatistik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

- 1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) SERMAYE PİYASASI KURULU (Devam)

- 1) Sermaye Piyasası Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Sermaye Piyasası Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

- 1) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

O) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN - Şimdi de Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Haşim Teoman Sancar.

Buyurun Sayın Sancar. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; öncelikle, sınır boylarında vatan toprağı için millet ve memleket mücadelesi veren kahraman Mehmetçik’imizi buradan sevgiyle, saygıyla, muhabbetle selamlıyorum, Allah yollarını açıkylesin. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bundan birkaç yıl önce AKP Genel Başkanı Sayın Erdoğan, bedelli askerliği sorduklarında “Ben bedelli için fikrî cevap veremem. Parası olan var, olmayan var; gariban var, zengin var. Parası olan askerliğini bedelli yapacak, parası olmayan adam da gidip sınırdaki mücadele edecek. Ben bu riskin altına giremem.” demişti. Aynı AK PARTİ Genel Başkanı askerliği bugün 40 bin lira yaptı, 40 bin lira. Ben size soruyorum değerli arkadaşlar, bu 40 bin lirayı hangi memur, hangi işçi, hangi öğretmen, hangi emeklinin oğlu ve hangi asgari ücretle çalışan verebilir? (CHP sıralarından alkışlar)

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Askerliği altı aya düşürdük, askerliği altı ay yaptık.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Devam) – Tam bir zenginlik memleketi yaptınız, zenginlik memleketi. O garibanı o gün düşünen Sayın Erdoğan, saraya çıktı, garibanı unuttu, zenginlerden yana hareket etti. Askerliğin kutsiyeti bedellisinde değildir, bedelli bir zenginlik tercihi de olmamalıdır. Öğretmenlik yapıyor özel okulda, eczacı olmuş, tıpta hemşire olmuş, teknisyen olmuş, diyor ki: “Vekilim, işimi bırakamıyorum, ben nasıl gideceğim?” Cumhuriyet Halk Partisi olarak önerge verdik Sayın Bakanım “Bedelli askerliklerin bedeli düşürülsün ve AFAD eğitimi verilsin: Türkiye deprem bölgesi, Türkiye deprem memleketi.” dedik, yanlış söylediğimiz hiçbir şey var mı? Ama maalesef, o bir ayı yaptırıyorsunuz. O asker gidiyor, ne yaptığını anlamıyor, işinden de ayrılıyor, geriye döndüğünde maalesef işine ulaşamıyor.

Yine, Sayın Genel Başkanımız yıllardır “Türk Silahlı Kuvvetleri Peygamber ocağıdır, kışlaya siyaset sokmayın.” dedi, ısrarla dedi. Siz, ne siyaseti; savcıyı soktunuz, hâkimi soktunuz, polisi soktunuz kışlaya, koca komutanları tutuklattınız. Ondan sonra, en son, Yüksek Askerî Şûra’daki terfi, tayin, taltif ve ihraçlara karar veren kurula bütün bakanları soktunuz, askerden başka herkes Yüksek Askerî Şûra’nın içinde.

Değerli arkadaşlar, ben Sayın Millî Savunma Bakanımıza da soruyorum, Sayın Adalet Bakanımıza da, Maliye Bakanımıza da: Bir albayın terfisine bütün bakanlar karar veriyor da bir hâkimin, bir savcının tayinine Sayın Millî Savunma Bakanı acaba karar verebiliyor mu, imza atabiliyor mu? İşte, Türk Silahlı Kuvvetlerinin bütün hiyerarşisini, bütün kutsiyetini maalesef yerle bir ettiniz. Bunun için tekrar söylüyoruz: Kışladan siyaseti çıkarın; kışlayı askerimizin Peygamber ocağına tekrar çevirin.

Bu vesileyle çok önemli bir konuya değinmek istiyorum değerli arkadaşlar. Sayın Fuat Oktay bütçeyle ilgili açıklamalarında “Öncelikle vergi ve sosyal güvenlik prim yükümlülüklerini ertelerek esnafı rahatlattık.” dediler. Denizli esnafı bu konuda hiç rahatlamadığını, size de isyan ettiğini özellikle bana ilettiler. Size söyleyeyim: Siz SGK primlerini nerede ötelediniz? Sayın Maliye Bakanımız da burada. Hazirandaki, temmuzdaki, ağustostaki SGK primlerini ekim, kasım, aralıkta çifter prim olarak alıyorsunuz şu anda. Ben de size soruyorum: Hangi dükkân açık da SGK primi ödenecek, hangi dükkân açık da stopaj ödenecek, hangi dükkân açık da vergisini ödeyecek? (CHP sıralarından alkışlar) Allah aşkına, pandemi döneminde bile her işi ticarete döktünüz. Sizin Denizli’ye verdiğiniz beş kuruş para yok. Sayın Maliye Bakanımız, Halk Bankası 301 milyon para kullandırdı ama Denizli size ne ödedi

biliyor muşunuz? Denizli size bedelli askerlikten sadece 2019'da 150 trilyon lira para ödedi. Denizli size imar barışından 454 trilyon lira para ödedi, 454 trilyon. Denizli size vergi barışından 285 trilyon lira para ödedi. Ya, siz Denizli'den aldıklarınızı Denizli'ye verseniz Denizli ihya olacak, Denizli ihya olacak! (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Denizli örnek; Türkiye'nin tüm illerinde durum aynı.

Değerli arkadaşlar, bakın, siz aldıklarınızı değil, verdiklerinizi söylüyorsunuz, lütufta bulunmuyorsunuz. Daha esnafın ödediği vergiyi, daha iş adamının ödediği vergiyi, ticaret odalarını, esnaf odalarını anlatmıyorum bile. Bakın, ne çiftçiye 5 kuruş para verdiniz ne memura verdiniz ne esnafa verdiniz. Yarından itibaren, pandemiyle mücadele edilecekse, esnaf kefalet kredilerini 100 bin liraya çıkarın. 24'er bin lira para verdiniz -işte 300 milyon lira dediğim para- 24.500 lirayı 28.500 olarak geri alıyorsunuz. Ya pandemi döneminde bile tefecilik yapıyorsunuz. Allah aşkına, bu esnaf nasıl rahatlayacak? (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bu mücadele millet ve memleket mücadelesidir. Allah aşkına, yapıyormuş gibi görünmeyin. Ama ben tekrar söylüyorum, Denizlili hemşehrilerim buradan sizi dinliyor; esnafı perişan ettiniz, işçiyi perişan ettiniz, emekliyi perişan ettiniz.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – İmar barışında...

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Devamla) – İmar barışını bedavadan topladın 454 trilyon, ekrandan, yerinden bile kalkmadın sen.

BAŞKAN – Sayın Demiröz, lütfen maskeyi takalım.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Devamla) – Yerinden bile kalkmadan topladın parayı.

Denizlililer diyor ki: “Bizden selam olsun AKP'ye, biz onlara para da verdik, oy da verdik; bundan sonra para da yok, oy da yok. Hayırlı yolculuklar diliyoruz.”

Selamlar, saygılar. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına son söz talebi Sayın Mehmet Ali Çelebi'nin.

Buyurun Sayın Çelebi. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Atatürk diyor ki: “Devletin yüksek bünyesinin sarsılmaz temeli olan millî ideali, millî varlığı ve bağımsızlığımızı koruyup kollayan cumhuriyet ordusunun ve onun kıymetli ve fedakâr mensuplarının daima hürmet ve şeref mevkiinde tutulmasına özel itina gösteriniz.” İşte bu söz hepimize büyük bir derstir değerli milletvekilleri, özellikle de AK PARTİ'ye büyük bir derstir çünkü on sekiz yılda orduya şunları yaşattınız: 2003'te askerimizin başına çuval geçirildi, müzik notası dahi veremediniz. 2007'den sonra FETÖ'nün kumpaslarına müsaade ettiniz; subaylar, ben dâhil terörist olarak yargılanırken Habur'da teröristleri kırmızı halılarla karşıladınız. 26'ncı Genelkurmay Başkanını terörist, sanık olarak yirmi altı ay hapis yatırdınız, terörist Şemdin Sakık'ı ona tanık yaptınız. 2008-2014 yılları arasında FETÖ işkenceleriyle ve FETÖ'cü doktorların sahte sağlık raporlarıyla 3 bin askerî öğrencinin harp okullarından atılmasını izlediniz, hâlen haklarını vermediniz. Kozmik Oda'ya FETÖ teröristlerini soktunuz, askerî casusluk yapılmasına müsaade ettiniz. Kumpaslarla alan temizliği yaptılar, FETÖ'cülerini general yaptınız. Sonra “Aldatıldık, kumpas yaptılar.” dediniz ama hâlen Ali Tatar'a “şehit” diyemediniz, mezarına gidemediniz, (CHP sıralarından alkışlar) donanmanın kutup yıldızı, Amiral Cem Çakmak'a, Türkiye Cumhuriyeti gemilerinden birine adını veremediniz. 15 Temmuzdan sonra da, fırsat bu fırsat kuvvetler ve Genelkurmayı ayrı ayrı Millî Savunma Bakanlığına

bağladınız, Genelkurmayın işini boşalttınız. Askerî liseleri kapatarak betonları cezalandırdınız. Millî Savunma Üniversitesi kurdunuz, başına bir tarih hocası getirdiniz, harp okullarını ona bağladınız. Askerî hastaneleri kapattınız, sağlık sistemini bozdunuz; ilk müdahale yapılamadığı için maalesef şehit sayılarımız arttı. Askerî mahkemeleri kaldırdınız, disiplini zayıflattınız.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) - Ne ilgisi var ya!

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) - 15 Temmuz darbesinde “Terör tehdidi var.” denilerek suçla sürüklenen masum askerlere maalesef sahip çıkmadınız; hâlen FETÖ’nün bunları istismar etmesine müsaade ediyorsunuz. Devletin tüm kurumlarında olduğu gibi askerî öğrenci alım komisyonlarında haksızlıklar yaptınız. Yüksek Askerî Şûra’yı, ilgili, ilgisiz sivillerle doldurdunuz, ordunun işleyişini bozdunuz. YAŞ’da, yaş işler yaptınız, kıyım makinesi gibi çalıştırdınız. 15 Temmuz gecesi, kumpaslardan mağdur olan komutanlara güvenciniz, sonra onlarla işiniz bitti, onları emekli ettiniz. Afrin’e bayrak diken Mustafa Barut’a önce “kahraman” dediniz, 2019 YAŞ’da emekli ettiniz. “Risk ve tehdit ortamındayız.” dediniz, 2020 YAŞ’ında geçmiş yıllara oranla 2-3 kat daha fazla albayı emekli ettiniz, albay kıyımını yaptınız. Aralarında tuğay komutanı, tuğay komutan yardımcısı, kurmay başkanı, daire başkanı, pilot, okul komutanı, özel kuvvetler personeli var. Hayırdır, bu mu millî tavır? Ve tasfiye bitmedi. 15/10/2020 tarihinde Cumhurbaşkanlığı kararıyla “Millî Savunma Bakanlığı personelinin Bakanlığa intibak edemeyenler sınırlamaya tabi tutulmadan başka kurum ve kuruluşlara gönderilebilir.” dediniz. Ne demek bu? “Millî Savunma Bakanlığının içini ben boşaltacağım.” demek. Neden buna ihtiyaç duyudunuz? Bu mu millî tavır?

İşte, böyle muameleye tabi tutulan ordumuz, bunlara, bütün yaptıklarınıza rağmen Zeytin Dalı’nda, Barış Pınarı’nda, Afrin’de, Fırat Kalkanı’nda, mavi vatanda destan yazdı; daima muzaffer olsunlar. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Ordu siyasetin emrinde olmalıdır, doğru, ancak, ordu siyasetin oyuncuğu olmamalıdır, bu da doğru. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Kahraman Türk Silahlı Kuvvetleri personeline sözler verdiniz, yapmadınız. “Astsubaylarımızın kademe, derece sorununu çözeceğiz.” dediniz, dokuz yüz on beş gün oldu “Makam, görev tazminatı vereceğiz.” dediniz, unuttunuz. “Sözleşmeli erler evlerine çıkabilecek.” dediniz, Komisyonca dedim ki sorun çıkar, böyle göndermeyelim; sorun çıktı, yüzde 20’sinden fazlası evlerine gidemiyor ve yedi yıllık görev süreleri sonrasında da kamuya geçmekte, memur olmakta zorlanıyorlar -bunları çözmediniz-yıllık izinleri zaten sorumlu.

Binbaşılarımız makam tazminatı alamıyor dedik, söz verdiniz, yapmadınız. En fazla şehit veren uzman çavuşlarımızı yandaş kanallarınızda “Kadro yolda.” diyerek aldattınız ama bunu çözmediniz. Şehit olsa cenaze namazını kırdıracak imama “3600 ek gösterge vereceğiz.” diyorsunuz ama uzmanımı görmüyorsunuz. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) “6000 sayılı Kanun mağdurlarının sorunlarını öncelikle çözeceğiz.” dediniz, hâlen sıra gelmedi. 20 bin, malul sayılmayan gazimizi burada ben söyledim, Grup Başkan Vekili söz verdi “Çözeceğiz, çalışıyoruz.” dedi, hâlen sıra gelmedi; yani bunların hepsi havada kaldı. Ancak, onlar Kuvayimillîye’nin evlatları, onlar fedakâra görevlerini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) - ...yapmaya devam edeceklerdir. Ana vatan Türkiye, yavru vatan Kıbrıs, mavi vatan denizlerimiz, gök vatan semalarımız ve Azerbaycan’da kutsal nöbetlerine devam eden kahraman Türk ordusuna sonsuz selam olsun. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Ordunun bir evladı olarak ben de yüce Mecliste kalbimizin ve zihnimizin duvarlarına kazınmış olan o sözü tekrarlıyorum: “Mevzubahis vatansa bizim için gerisi teferruattır.” ve Kuvayimillîye dimdik ayaktadır, Türk milleti dimdik ayaktadır.

Güçlü ordu, güçlü Türkiye diyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi AK PARTİ Grubu adına ilk söz Sayın Leyla Şahin Usta'nın.

Buyurun Sayın Usta. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA LEYLA ŞAHİN USTA (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adalet Bakanlığının 2021 yılı bütçesi üzerine grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

Değerli milletvekilleri, Genel Kurulu, Bakanlarımızı, bürokratlarımızı ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlarken Başakşehir teknik spor ekibimize yapılan çirkin, ırkçı saldırıyı kınıyor ve Başakşehir sporcularının çirkin bu saldırı ve söyleme karşı tutumlarını da tebrik ediyorum.

Bugün 9 Aralık, tam da 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü'nün arifesindeyiz. Batı dünyasında bir kasırga gibi büyüyen ırkçılığın ve İslam karşıtlığı politikaların artık kurumsal hâle gelmesini izliyoruz ve bu gidişatın Avrupa'ya bir faydası olmayacağı noktasında da uyarıyoruz; varacakları tek yer kavga, kaos ve yıkımdır. Türkiye'ye not veren, demokrasisini sorgulayan Avrupa, aşırı sağ politikalarıyla demokrasisini sıfırlamıştır.

AK PARTİ iktidarı olarak on sekiz yıldır yaptığımız sessiz devrimlerle hukuk devleti kurallarının tüm güç unsurlarından daha üstün olduğu, gücünün değil haklının korunduğu ve toplumsal ahengin tesis edildiği bir anlayışla ülkemize hizmet ediyoruz. Bu anlayışla yaptığımız aslında pek çok reformumuzdan birkaç tanesini sayacağım:

2010 yılında Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru hakkını biz getirdik. 2010 yılı ve daha sonrasında yapılan referandumlarla, anayasa değişikliği paketleriyle pozitif ayrımcılık, kişisel verilerin korunması, çocuk hakları, kadın hakları, örgütlenme özgürlüğü, seyahat özgürlüğü, bilgi edinme hakkı, ombudsmanlık kurumu, seçme ve seçilme hakları, askerî yargının görev alanı ve denetimi, Anayasa Mahkemesinin ve HSK'nin oluşumu konusunda önemli gelişmeler sağladık. Bunların Türkiye için ne kadar kıymetli ve önemli olduğunu biliyoruz. Kabul etmekte zorlansanız da bunları başaran biziz ve insanımıza değer katan biziz.

Sabahtan beri muhalefetin adaletle ilgili yaptığı sanki adalet kendilerine ait bir söylemişçesine üstenci bir tavırla konuşmalarını izliyorum ve sormak istiyorum: Adalet nedir? Adalet, herkese hak ettiğini verebilmektir, fail ile mağduru eşit tutmak adalet değildir. Yasin Börü ve arkadaşlarını katleden, bizzat katliam emrini veren adamın ismini milletin bu kürsüsünden zikredip hakkını savunmak, salıverilmesini istemek adalet değildir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Yalan, yalan!

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) – Bu millet sizleri seçerken sizlere oy verirken zalimlere ve katillere sözcülük yapın, vekillik yapın diye vermedi. Bu milletin hukukunu ve hakkını savunmak benim için en önemli adalettir.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Bu halk size de “yolsuzluk yapın” demedi.

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) – Yine aynı şekilde Eren Bülbül'ü öldüren... PKK tarafından ailelerinden, arkadaşlarından, okullarından kopartılarak dağa kaçırılan çocuklar için ses çıkarmamak adalet değildir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Siz ancak PKK ve teröristleri için adalet istersiniz.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Siz de ancak yolsuzluk yaparsınız, çalarsınız.

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) – Vatana ihanet eden, vatandaşımıza kurşun sıkan, bomba atanlara özgürlük istemek adalet değildir, zülümdür. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – İnsanları öldürenler sizlersiniz. Taybet anayı kim öldürdü? Taybet anayı kim öldürdü? Onu söyle ya!

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Tutanakları isteyin; temiz bir dille konuşması lazım. Bize bakarak özellikle itham ediyor.

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) – Aynı şekilde kadınlara yapılan taciz olaylarını örtbas etmek, tacizcilere sahip çıkıp çıkmayı mağdurları susturmak, tehdit etmek adalet değildir, zalimlik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Hakaret ediyor Başkan, müdahale edin. Genel Kurula değil, bize konuşuyor şu an. Hakaret edemez bize.

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) – Bu millet sizlerin adalet adı altında yaptığımız onlarca haksızlığı ve zulmü yaşamış ve görmüştür. Artık bu milletin gözünün içine bakıp bu Mecliste doğruları gizlemekten vazgeçin. Doğru olun, hatalarınızı da örtbas etmekten vazgeçin.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Doğruları gizleyen sizlersiniz, sizler. Yalanlarla milleti kandırıyorsunuz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) – Az önce, işkence iddialarıyla bir isim verdiniz, Muhammet Taş, Silivri Cezaevinde. Buyurun, Bakanlığın resmî açıklaması var. Bunu hep söylüyoruz.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Yalanınız, yalanınız...

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) – Yalan söyleyen sizsiniz. Bu kürsüden yalanı ancak siz konuşursunuz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Bundan bile haberin yok.

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) – Bakın, Bakanlığın açıklaması çok açık ve net. Muhammet Taş bir başka tutukluyla koğuşunda kavgaya başlıyor, kavga sürecinde 2 tutuklu da birbirini yaralıyor.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Yeni yalanınız da o sizin, yeni yalanınız!

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) – Bahçeye çıkıyorlar, kamera görüntüleri altında bu 2 tutuklunun birbirini yaraladığı tespit edilmiş oluyor.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Senaryo bu, senaryo!

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Yine bir yalan senaryosu! Milletin kürsüsünü kendi yalanların için kullanma!

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) – Bütün koğuştakilerin ifadeleri de tutanaklarla sabit, tutuluyor. Hatta Muhammet Taş, infaz memurunun ayağına tekmeyle vurarak onu da yaralıyor.

Sizin bu söz konusu olayla ilgili çarptırmanız, saptırmanız, hayalleriniz, yalanlarınız artık milletin kabulü değildir.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – O işleri siz yapıyorsunuz, siz!

Başkan, hatip temiz bir dille konuşsun.

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) – Biz işkenceye sıfır toleransı 2003 yılında kabul ettik. Bununla olan mücadelemizi sonuna kadar devam ettirdik. En son da 23 Ocak 2017 tarihinde 682 no.lu Kararname'yle memurluktan çıkarılma gerekçesi olarak da bunu kabul eden yine biziz. Ancak siz doğruyu söyleyin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Sizin ortaklarınız onlar.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Başkan, hatibi temiz bir dille konuşması için uyarın.

BAŞKAN – Sayın Usta, tamamlayın sözlerinizi.

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) – Yine “Hangi reformu yaparsanız yapın bu rejim değişmediği sürece mücadelemiz devam edecek.” diyen sayın vekilimize sesleniyorum: Bu ne hukuktur, bu ne adalettir?

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Evet, tek adam rejimi değişmeli, sizin rejiminiz değişmeli, faşizm değişmeli, otoriteniz değişmeli.

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) – Bu rejimi değiştiren bu milletin kendisidir, Cumhurbaşkanlığı sistemini getiren bu millettir. Siz o zaman bu milletin iradesine bu milletin kürsüsünden saygı duymadığınızı ve bu millete mücadele açtığınızı söylüyorsunuz. Bu, aleni, bir millete rağmen siyaset yapma politikasıdır.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Milletin iradesini gasbeden sizlersiniz! Milletin iradesini gasbeden, rehin alan sizlersiniz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Dinle, dinle, doğrular zoruna mı gidiyor, dinle!

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) – Size bu politikanızda başarılar dilerken, öncelikle millete saygı duymanız gerektiğini tekrar hatırlatıyorum. İşinize gelmeyince bağırıp çağırmaktan ve yalanları savunmaktan lütfen vazgeçin. Açıklamaları ve doğruları kabul edin diyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Onların işleri odur, onların işleri güçleri odur.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – O sizin işiniz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) - Hakaret edince ne yapacağız?

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) – İnsan haklarının küresel düzeyde güçlü bir şekilde hayata geçirilmesine en çok ihtiyaç duyulan bir zaman dilimindeyiz.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – O kürsüyü hakaret etmek için kullanamazsın.

Bütçeyi konuş, hakaret edemezsin bize. Bütçeyi konuş, halka hesap ver!

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) – Biz insan hakları perspektifinden kardeşlik ve dayanışma ruhunun en güzel örneklerini bugüne kadar gösterdik, bundan sonra da göstermeye devam edeceğiz.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – İnsan hakları perspektifinden anlamıyorsunuz!

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) – Sürdürülebilir ve insan odaklı kalkınma, adalet reformlarımızla bu salgın sürecinden de başarıyla çıkacağız inşallah.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – İnsan hakları perspektifinden işkence, katliam, ölüm anlıyorsunuz. Sizin insan hakları perspektifiniz işkence, kötü muamele.

BAŞKAN – Tamamlayalım.

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Efendim, Sayın Oluç.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – İnsan haklarından anladığımız şey işkence, işkence!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – İnsan hakkında söz edemezsin bize. Sen git Diyarbakır Annelerine konuş.

BAŞKAN – Arkadaşlar müsaade edin.

Sayın Aydemir...

Rica ediyorum, lütfen, duyamıyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – “İnsan hakkı” diyor bir de.

BAŞKAN – Müsaade edin Sayın Aydemir.

Rica ediyorum lütfen, duyamıyorum.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, hatibin ağır hakaretleri karşısında 60’a göre söz istiyorum.

BAŞKAN – Şöyle biliyorsunuz, sataşmadan sözleri kürsüden veriyorum, grup konuşmaları tamamlandıktan sonra; onu başında da söylemiştim, vereceğim.

Sadece Sayın Taşdemir, sizden ricam var, bağırırken lütfen, Sayın Oluç'u ve Sayın Kerestecioğlu'nu bir tehdit altında bırakıp da maskenizi indirmeyin. Biz sesinizi öyle de duyabiliyoruz, sesiniz gür, sıkıntı yok.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Duyamıyorsunuz Başkanım.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Hakaretler daha çok zarar veriyor, Covid daha az; merak etmeyin. Nezaketiniz için sağ olun. Hakaret daha çok zarar veriyor bazen sonuçta.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Bir kere de temiz dil kullanmayan hatibi uyarsaydın.

BAŞKAN – Evet, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına ikinci söz Sayın İsmail Bilen'in.

Buyurun Sayın Bilen. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL BİLEN (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin Yargıtay bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisi hürmetle selamlıyorum. 2021 yılı bütçemizin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyorum.

Arkadaşlar, her vesileyle bu kürsüye çıktığımda konuşma metnine bağlı kalmaya azami gayret göstermeme rağmen o kadar haksız, mesnetsiz, dayanaksız eleştiriler geliyor ki bunlara da cevap verirken konuşma metnimi, ifademi sizlerle paylaşmadan huzurunuzdan ayrılıyorum.

Birçok arkadaşımız burada eleştiride bulunurken çelişkilerde, tezatlarda bulundular -yani geçmiş alışkanlıklardan kaynaklı- gerek yargımızı gerekse ordumuzu esir alan, onların içine sızan bu vesayet odaklarının zaman zaman millete, milletin seçtiklerine ve milletin değerlerine karşı verdikleri mücadeleyi özler bir tavır içerisinde görüyorum; bunun hem kendilerine hem de “Egemenlik kayıtsız ve şartsız millete aittir” ifadesine ve cumhuriyetimizin banisi Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e de büyük bir haksızlık ve saygısızlık olduğunu düşünüyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bravo!

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Kıymetli arkadaşlar, burada orduya ait hastanelerin kapatıldığı ifade edildi, tam aksine -yanlış da hatırlamıyorsam- bütün partilerin de ittifakıyla bu hastaneler halka da açıldı yani millete de açıldı, kapatılma söz konusu değil.

Bir başka husus da burada birçok dosya hakkında ifadelerde bulunuldu yargının önünde olan, mahkemenin önünde olan dosyalarla ilgili. Elimizde herhangi bir delil yok, bilgi yok, dosyaya vâkif değiliz ve o hâkimleri tesir altında bırakacak ifadelerde bulunuyoruz. O deliller nedir? Mermi midir? O mermide balistik inceleme yapılmış mıdır? O polise ait midir ya da o helikopterden atıldığı iddiası gerçek midir? Var mı elinizde bir belge, bir kanıt? Hayır, bir iddia, bir dedikodu.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – İçişleri Bakanı kabul ediyor.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – İçleri Bakanı Komisyonunda söyledi.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Niye o işkence yapılan adamı yerde öldürmüyor da helikoptere alıp aşağıya atıyor? Bunun akılla, hayatın olağan akışıyla -hukukta tabirdir bu- hiçbir alakası yoktur arkadaşlar. Bu iddiaların tamamı yalandır, gerçek dışıdır. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Bakan yalan mı söylüyor? Bakanınız yalan mı söylüyor?

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Bakın, bir haksızlık daha. Zalime merhamet mağdura zulümdür arkadaşlar.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Bakanınız yalan mı söylüyor? Bakan Komisyonunda kabul etti ya!

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Şimdi, Sayın Cumhurbaşkanı yüzde 52 oyla bu aziz milletin, bu necip milletin helal oylarıyla millet tarafından seçilmiş ilk ve tek Cumhurbaşkanıyken ona saygı göstermeyeceksiniz, en ağır hakaretlerde bulunacaksınız, eleştirilerde bulunacaksınız, size birileri bir şey söylediğinde şurada yazan yazının anlamına sığınacaksınız.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Servet Turgut nasıl öldü? Cevabını ver.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Bu çifte standart değil midir? Allah aşkına, yapmayın bunu.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Servet Turgut nasıl öldü? Açıklamasını yap.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Servet Turgut nasıl öldü?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Biraz sussan ne olur?

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Koro hâlinde... Bakın, hiçbir hatibinize ben bunu yapmıyorum.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Servet Turgut nasıl öldü? Bu soruya cevap ver. Servet Turgut nasıl öldü?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Müdahale edin lütfen.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Hiçbir konuşmanızı...

Sayın Başkan, konuşamıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bilen, sorun yok, siz devam edin.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, hatibi duyamıyoruz ya! Kulağımızın dibinde dırdır dırdır...

BAŞKAN – Sayın Akçay, ben de Sayın Bilen'in bütçe üzerinde konuşmaya gelmesini bekliyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Onlar gerçekler duyulmasın diye bağırıyor.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Sayın Başkan, elbette bütçe hakkında konuşmak için de bir metin hazırlamıştım ancak bütçe hakkında konuşmayı da bu haksız ithamlarda bulunanlara bir cevap vermeyelim mi? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Gerçekler acıtıyor değil mi? Gerçekler acıtıyor.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Servet Turgut nasıl öldü?

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Servet Turgut nasıl öldü?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Gerçekler burada, burada. Dinleyeceksiniz, tahammül edeceksiniz.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Geçmişte yargıyı vesayet altında tutan odaklara bir şey söylemeyecek miyiz? Öyle cumhuriyet başsavcılarını vardı ki, öyle Anayasa Mahkemesi üyesi ve başkanları vardı ki, iktidarda bulunan AK PARTİ'ye muhtıra veren öyle cuntacılar vardı ki...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Servet Turgut nasıl öldü? Servet Turgut nasıl öldü?

İSMAİL BİLEN (Devamla) - ...kapatma davası açan koca koca sözüm ona öyle yargıçlar vardı ki onun özlemi içerisinde olduğunuzu biliyorum. Geçti o devir, geçti o devir, bitti. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) - Servet Turgut nasıl öldü? Servet Turgut nasıl öldü?

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Servet Turgut nasıl öldü, nasıl?

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Arkadaşlar, millet tercihini ortaya koydu, bir sistem değişikliği yaptı ve Cumhurbaşkanımıza da itimadını ortaya koydu...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Servet Turgut nasıl öldü?

EBRÜ GÜNAY (Mardin) - Servet Turgut nasıl öldü, bunu açıkla.

İSMAİL BİLEN (Devamla) - ...Cumhurbaşkanımızı kendisine Cumhurbaşkanı olarak ilk defa kendi oylarıyla seçti. Eskiden Parlamentoda yapılan seçimler milletin huzurunda yapıldı. Buna hepimizin de saygılı olması gerektiğini düşünüyorum.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Saygıyı siz öğrenin!

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Sizden mi öğreneceğim!

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Gerekirse bizden öğreneceksiniz! Bizden öğreneceksiniz! Milletin iradesine saygı duymayı bizden öğreneceksiniz!

(AK PARTİ ve HDP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Arkadaşlar...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Milletin iradesine saygı duymayı bizden öğreneceksiniz!

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi Sayın Bilen, buyurun.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Sizde olmayan bir şeyi başkasına öğretemezsiniz, sizde olmayan bir şeyi başkasına öğretemezsiniz; kendinize bakın! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Bizden öğreneceksin, işine bak!

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Siz kim, saygı kim!

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Milletin iradesini gasbedenler mi saygıdan bahsediyor ya.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – “Dilsiz şeytan” ifadesini kullanan bir arkadaşımız oldu. Vallahi bu söz sahibine daha çok yakışıyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Buradaki arkadaşlarımızın tamamı geldiğimiz 2002’den beri hep şeytanlarla, şeytanın avukatlarıyla mücadele etti, bunu da bilmenizi istiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2021 yılı merkezî bütçemizin ülkemize, milletimize, bize umut bağlayan bütün gönül dostlarımıza hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyor, sizleri saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bağıriyorsunuz ama inanın, hiçbir şey anlaşılmadığı için stenograf arkadaşlarımız zorlanıyor ve kayıtlara dahi girmiyor.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Başkan, bize hakaret ediyor.

BAŞKAN - Bakın, Grup Başkan Vekilinizin söz talebi var, konuşmalar tamamladıktan sonra ben kendisine söz vereceğim, o da kürsüden cevaplayacak.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Hatipleri temiz bir dil kullanmaya davet ediyorum.

BAŞKAN – Ama tahammül edeceksiniz. Sizin arkadaşlarınız çok daha ağırını konuşuyor. Tahammül...

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Cengiz Aydoğdu.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA CENGİZ AYDOĞDU (Aksaray) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Danıştay bütçesi üzerinde grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

Kıymetli milletvekilleri, Danıştay, Osmanlı modernleşmesinin ihdas ettiği, cumhuriyete intikal eden bir kurumdur. 10 Mayıs 1868’de Sultan Abdülaziz “Şûra-yı Devlet” adıyla Danıştayı kurarken şöyle diyordu: “Kavanin ve nizamât layihalarını tetkik ve tanzim, mesalihi mülkiyeyi tetkik.” Yani bir nevi bir danışma ve inceleme mercisi olarak. İkinci olarak: “Hükümet ile eşhas beyninde mütehaddis deaviyi rü’yet.” Hükümet ile şahıslar arasında ortaya çıkabilecek meseleleri görüşmek, ayrıca “Memurini devletin ahvaliyle ilgili hususları muhakemat.”

Sultan Abdülaziz tarafından Danıştayın kuruluşuyla ilgili ifade edilen bu hususlar hiç değişmeden, günümüze kadar ufak tefek rötuşlarla intikal etmiştir. İkinci kısım -zamanla, 1961 Anayasası’nda girmiş; şu anda da Anayasa’mızda muhafaza ediliyor- idarenin bütün eylem ve işlemlerinin yargı denetimine

tabi olduğu şeklinde. Ayrıca, 82 Anayasası'yla da ilk derece vergi ve idare mahkemelerini kurarak Danıştayı bir temyiz mercisi hâline getirmişiz. Daha sonra, Anayasa'mızda, idarenin adli denetiminin sınırları yerindelik ve takdir yetkisiyle tahdit edilmiş.

Ne var ki, bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de yargı ile siyaset ve idare arasında zaman zaman siyasetin kazaileşmesi, adaletin siyasileşmesi iddialarıyla karşı karşıya kalınmış. Hepimiz biliyoruz ki, bu tür çatışma hâllerinde siyaset hiçbir şey kazanmaz, adalet çok şey kaybeder.

Eski bir hukukçumuz, kudemadan eski bir Yargıtaycımız "Adalet çiçeği yüksek seciyeli hukukçuların ruhlarında açar." diyor. Buradan hareketle, Danıştayın bütçesini konuşmak, Sevgili Bakanım, Danıştay personelinin beşerî sermayesini konuşmaktır; Danıştay personelinin ilmini, irfanını, yeteneğini, dirayetini, hukuk nosyonunu konuşmaktır. Hepimiz biliyoruz ki, kamu personelinin niteliği devletlerin bekası cümlesindedir, adalet ricalinin niteliği ise devletin sigortası hükmündedir, hatta diğer kamu personelinin de sigortası hükmündedir çünkü adaletin niteliğini hukukçuların niteliği tayin eder. Bizim milletimiz, teminini devletin kuruluş gayesi saydığı nizamiâlem ülküsü için mübarek kitabının emriyle emanet ve ehliyet dengesini en yüksek standartlarda hayata geçirmiş bir millettir. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Bu itibarla, Danıştay personelinin genel olarak Adalet Bakanlığındaki bütün hukukçularımızın yetiştirilmesinde yani adaletin beşerî bütçesinin temininde hiç tartışmasız dünyanın en büyük hukukçuları arasında sayılan Ebu Hanife'den Kutadgu Bilig'e gelen çizgiyi, Kutadgu Bilig'ten Ömer Nasuhi Bilmen'lere, Sıddık Sami'lere, Ali Fuat Başgil'lere gelen çizgiyi ince ince adalet personelimizin ruhlarına işlemek, Danıştay bütçesinin bu yılki başlangıcı olsun Sevgili Bakanım.

Adaletin icrasında -adalet bir sanattır çünkü- hiçbir şekilde vasata tahammül edilmez sevgili milletvekilleri. "Devletin Şûrâsı" dedik, buna İngilizler "Council of State" demişler, Fransızlar "Conseil d'Etat" demişler; bir nevi devletin dimağı. Bizim milletimiz kıymetli evlatlarını, seçkin evlatlarını çok sevmiş, yetkilendirmiş, onlara sınırsız güç vermiş ancak hiçbir zaman devlette ruhbaniyete müsaade etmemiştir. Ancak temsili olarak söylüyorum, hukuk personeli devletin ruhban sınıfı mesabesindedir. Ruhban sınıfını kabul etmeden, tebcil etmeden söylüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız sözlerinizi.

CENGİZ AYDOĞDU (Devamla) – Bu itibarla, devletin aklı, fikri, dimağı, idarenin kalitesini tayin edecek olan hukuk personelinin yetiştirilmesi, hukuk nosyonunun verilmesi, bunun için bütün malzeme bizim tarihimizde mevcuttur. Bizim tarihimizde -sadece bir anekdot olarak aktarayım- hiçbir şekilde şahsın hukukunu, kişinin temel hak ve hürriyetlerini düzenleme devlete bırakılmamıştır, bunu toplum kendisi yapmıştır. Şeriat her şeyin üzerindedir yani hukuk her şeyin üzerindedir. "Şeriat" kelimesinden korkarız, hayır, öyle değildir, şeriat bizim hukukumuzdur, genel hukukumuzdur, örfi hukuk bunun içindedir, padişahların yaptığı hukuk, hukukçuların hukukudur. Bu itibarla, klasik idaremizde hukukun üstünlüğü fikrini, Türk milletinin ortaya koyduğu şekliyle -Avrupa'nın bugünkü hukuk devleti nosyonu Almanya'da ortaya çıkmıştır ama- bizim icra ettiğimiz hukukun üstünlüğü idealini onlar hayal dahi edemezler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Hürmetlerimi arz ediyorum. Adaletin icrasında vasata tahammül edilemez.

Bütçemiz hayırlı uğurlu olsun.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sadece kayıtlara geçsin diye söylüyorum. Laik, demokratik Türkiye Cumhuriyeti'nde şeriat hukuku değil; adaletli, medeni hukuk geçerlidir. Valilik görevi yapmış bir kişinin en azından bunu biliyor olması gerekir, kendisini kınıyorum.

BAŞKAN – Bunun dışında bir şey söylemedi konuşmacı, ben de kayıtlara geçmesi için söylüyorum. Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın İbrahim Yurdunuseven. Buyurun.

CENGİZ AYDOĞDU (Aksaray) - Ben de kayıtlara geçmesi için söylüyorum. Ben “Şeriat...”

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Senin öyle bir hakkın yok.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Söyleyemezsin.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Söyleyemez efendim kendisi. Kendisinin böyle bir hakkı yoktur. Ben Grup Başkan Vekili olarak konuşuyorum.

BAŞKAN – Milletvekilidir, yapmayınız lütfen.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – O zaman bütün milletvekili arkadaşlarımıza söz verin kayıtlara geçmesi için. Öyle bir şey yok.

BAŞKAN – Arkadaşlar lütfen...

CENGİZ AYDOĞDU (Aksaray) - Ama siz benim adımlı söyleyerek...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, biliyorsunuz, zaman zaman, bakın...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Burada, Türkiye Büyük Millet Meclisinde “Şeriat bizim hukukumuzdur.” diye bir konuşmayı bir vali yapamaz, doğru değildir.

CENGİZ AYDOĞDU (Aksaray) – “Şeriat bizim hukukumuzdur.” demedim, “Şeriat hukukumuzdur.” demedim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Laik Türkiye Cumhuriyeti’nin hukuku medeni hukuktur. Böyle bir şeyi kabul etmiyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkoç, bir yanlış anlama var. Sayın Aydoğdu böyle bir ifade kullanmış olsaydı ben buradan müdahale ederdim ama Sayın Aydoğdu böyle bir şey söylemedi.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Söyledi.

CENGİZ AYDOĞDU (Aksaray) – Demedim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – “Bizim hukukumuz odur” dedi.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, Sayın Aydoğdu.

Evet, Sayın Yurdunuseven, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adalet Bakanlığı bütçesi içerisinde yer alan Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2021 bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, Gazi Meclisi ve ekranları başında bizleri seyretmekte olan aziz milletimizi saygıyla selamlarım.

2002 yılından beri AK PARTİ’yi iktidara getirip bizlere bütçe hazırlama yetkisi veren aziz milletimize, partimize ve Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’a verdiği destek nedeniyle şükranlarımı sunuyorum.

Öncelikle, “Siyahın beyaza beyazın siyaha üstünlüğü yoktur.” diyen bir dine ve bir Peygamber’e inanan onur onuruyla Başakşehir futbolcusuna yapılan ırkçı girişimi şiddetle kınıyorum.

Adalet Bakanlığımıza bağlı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü taşra teşkilatına bağlı kurumlarda görev yapan personelin sayısı 71.121 olup bunların 42.960’ı kadrolu 28 bini sözleşmeli, 161’i sürekli işçi statüsündedir. 2002 yılı Aralık ayı itibarıyla ülkemizde 367 ceza infaz kurumunda 264.465 hükümlü ve tutuklu barınmakta olup bunlardan 72 bin kişisi Covid nedeniyle izinli bulunmaktadır. 2002 yılından bu yana, Avrupa Birliği normlarına uygun 224 yeni ceza infaz kurumu inşaatı tamamlanarak 179.291 kişilik kapasite artışı gerçekleştirilmiştir. Aynı zamanda, infaz rejimine uygun olmayan, yeterli eğitim ve iyileştirme çalışması yapılamayan çok eski yapılardan oluşması ve bazılarının taş bina olması nedeniyle fiziki kapasitesi yetersiz olan 356 infaz kurumu kapatılmıştır.

Mevcut ceza infaz kurumlarımızın elektrik, su, doğal gaz, sıhhi tesisat, çatı ve genel tadilatları kapsamında büyük ve küçük onarımları yaptırılarak kurumlarımızın fiziki şartları da iyileştirilmiştir. Yine, herkesin malumdur ki yıllardır infazlara ve mahkûm isyanlarına tanıklık eden darbe yıllarının acılarının yaşandığı cezaevleri de AK PARTİ döneminde müze hâline dönüştürülmüştür.

AK PARTİ olarak ceza infaz kurumlarını uluslararası sözleşmelerin belirttiği standartlara uygun hâle getirdik. Ceza infaz sisteminde tutuklu ve hükümlülerin haklarını koruyacak gerekli tüm tedbirleri de aldık. Hükümlü ve tutukluların işeleri Sağlık Bakanlığının belirlediği günlük kalori ihtiyacına göre hazırlanmaktadır. Hükümlü veya tutuklu aileleriyle birlikte kalan çocuklar için kreşler yapılmış, kurumda annesiyle birlikte kalan çocuklar ve süt emziren hükümlü, tutuklu anneler için günlük iyeş bedelleri de artırılmıştır.

Sağlık alanında yapılan iyileştirmelerle hükümlü ve tutukluların, tedavileri sırasında gerekli görülen her türlü ilaç, muayene, tetkik, tahlil ve tıbbi hizmetleri Bakanlığımız tarafından karşılanmaktadır. Ayrıca, hükümlü ve tutuklulardan maddi imkânı yetersiz olanların hijyen malzemeleri de Bakanlığımız tarafından karşılanmaktadır.

Kurumlarda olası Covid-19 pozitif vakaların önüne geçilebilmesi için dinamik bir çalışma modeli oluşturulmuş, pozitif vaka belirtisine rastlanması veya pozitif vakanın tespit edilmesi hâlinde ise izlenecek yöntemlere dair etkin, süratli ve eş güdüm içinde bir çalışma yürütülmesi sağlanmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; “işkenceye karşı sıfır tolerans” politikası çerçevesinde, insan hakkı ihlallerine hiçbir müsamaha göstermeyen Bakanlığımız, kötü muamelenin yaşanmaması ve bu yöndeki iddiaların ortadan kaldırılması için tüm yasal değişiklikleri yapmış olup, buna ilişkin tüm adli ve idari denetim ve sivil izleme mekanizmalarını da oluşturmuştur.

AK PARTİ olarak, iktidara geldiğimiz günden bugüne kadar ceza infaz sisteminde köklü değişiklikler ve önemli reformlar gerçekleştirilmiştir. Bugün geline nokta sağlanan değişim ve gelişim sürecine ivme kazandıran tamamlayıcı unsurlardan biri de kuşkusuz, başta Avrupa Birliği olmak üzere, diğer ülkeler ve uluslararası kuruluşlarla yapılan iş birliği çalışmaları ve bu kapsamda yürütülen projelerdir.

Bu manada, Ceza İnfaz Kurumlarında Terör ve Tehlikeli Mahkûmların İdaresinin İyileştirilmesi ve Radikalleşmenin Önlenmesi Eşleştirme Projesi, Ceza İnfaz Kurumlarında Sivil İzleme Kurullarının Etkinliğinin Avrupa Standartları Doğrultusunda Artırılması Projesi gibi ceza ve adalet alanında pek çok Avrupa Birliği destekli projeyi başarıyla yürütmüş ve hâlihazırda yürütmeye devam etmekteyiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İşyurtları Kurumu, hükümlü ve tutukluların meslek ve sanatlarının korunup geliştirilmesi veya bir meslek ve sanat öğrenmeleri amacına yönelik olarak çalışmalarını sağlamak üzere 1997 yılında kurulmuş özel bütçeli, Adalet Bakanlığına bağlı bir kuruluştur. Bu bağlamda, hükümlü ve tutukluların mesleki eğitimlerinin sağlanması yanında ayrıca, Adalet Bakanlığının merkez ve taşra teşkilâtı ile bağlı kuruluşlarının yatırım ve cari ihtiyaçlarını da karşılamaktadır. Hükümlü ve tutukluların istihdam olanaklarının ve meslek kazanım oranlarının artırılması için “İşyurtları Ortak Üretim ve İşbirliği Programının Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik” hazırlanarak Resmî Gazete’de yayımlanmıştır. Bu sayede, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör paydaşları arasında sağlıklı iş birliği kurularak hükümlü ve tutukluların meslek sahibi edindirilmelerine yönelik imkân sağlanmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2021 bütçemizin tüm ülkemize hayırlı olmasını, hayırlı hizmetlere vesile olmasını diliyorum.

Başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere, bugüne kadar görev yapmış bütün Adalet Bakanlarımızı, bütçenin hazırlanmasında emeği geçen Plan ve Bütçe Komisyonundaki

tüm milletvekili arkadaşlarımızı, tüm Adalet Bakanlığı personelini ve gerçekten büyük bir özveriyle çalışan infaz koruma memuru kardeşlerimi saygıyla selamlar selamlar, Gazi Meclisi saygıyla selamlar, saygılarımı sunarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.18

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 13.37****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Şeymus DİNÇEL (Mardin), Necati TİĞLİ (Giresun)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 26’ncı Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon? Yerinde.

Şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına 5’inci konuşmacı Sayın İshak Gazel.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İSHAK GAZEL (Kütahya) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Hâkimler ve Savcılar Kurulu ve Türkiye Adalet Akademisi Başkanlığı bütçesi üzerinde konuşacağım.

Tabii, Hâkimler ve Savcılar Kurulu bazı arkadaşlarımız tarafından, milletvekillerimiz tarafından olumsuz yönde bazı eleştirilere tabi tutuluyor, özellikle 2017’den sonraki düzenlemeleri. Ben, aslında bu eleştiriler yapılırken diğer ülkelerin de karşılaştırmalı olarak Hâkimler ve Savcılar Kurulu benzeri yapıları nedir, nasıldır, nasıl işliyor, bunların da araştırılması, bunların da göz önünde bulundurulması gerektiği kanaatindeyim. Bununla alakalı da Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığımızın yapmış olduğu, buradaki uzman arkadaşlarımızca hazırlanan çok güzel çalışmalar var. Örneğin, bu, bugün internette indirdiğim bir çalışma, “Bazı Ülkelerdeki Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Benzeri Yapıların İncelenmesi” isimli bir çalışma. Burada ülkelerin, özellikle Avrupa’daki ülkelerin bu kurul benzeri yapıları bir incelemeye tabi tutulmuş. Mesela, Amerika Birleşik Devletleri’nde de bununla alakalı başkanın, senatonun, hâkimlerle alakalı atama yetkisi üzerinde durulmuş. İşte Fransa’da Hâkimler Savcılar Yüksek Konseyi diye bir konsey var değerli milletvekilleri, bunun Başkanı Cumhurbaşkanı; Adalet Bakanı bunun üyesi ve üyelerinin bir kısmı da senato tarafından seçiliyor. İtalya da aynı şekilde, önemli bir örnek bu konuda: Cumhurbaşkanı’nın başkanlık ettiği bir Hâkimler Savcılar Kurulu söz konusu İtalya’da da.

Bizim düzenlememizin de bu anlamda, özellikle 2017 yılından sonra gerçekleştirilen düzenlemenin daha demokratik ve millet iradesine uygun bir düzenleme olduğu kanaatindeyim. Şimdi, bu konuyu da incelemek için aslında “egemenlik” kavramı üzerinde de düşünmek lazım. Anayasa’mızın 6’ncı maddesi, egemenliğin kayıtsız şartsız millete ait olduğunu ifade ediyor ve “Millet, bu egemenliğini Anayasa’da belirtilen organlar vasıtasıyla kullanacak.” diyor. Şimdi, bu millet, bu egemenliği nasıl kullanıyor? Mesela yasama üzerindeki milletin bir egemenliği söz konusu ve bu egemenliği beş senede bir yapılan seçimlerle -işte, Türkiye Büyük Millet Meclisi yasama organı seçiliyor- millet, bu yasama üzerindeki egemenliğini bu şekilde kullanmış oluyor.

Millet, yürütme üzerindeki egemenliğini kullanıyor, nasıl kullanıyor? Beş senede bir seçimler yapılıyor, yürütme organı, Cumhurbaşkanı seçiliyor ve milletin burada bizzat kullanmış olduğu bir egemenlik söz konusu.

Ancak yargıyla alakalı bundan önceki düzenlemelerde de milletle ilişkilendirilmiş bir yapı yok. Bunu nasıl çözeceğiz? Aslında 2017 anayasa değişiklikleri, bu anlamda bağımsız mahkemelerin egemenliğin sahibi milletle ilişkilendirilmesi adına bulunmuş bir çözüm yolu. Yani burada bağımsız

mahkemeleri temsil eden bir Hâkimler ve Savcılar Kurulu söz konusu. Bu kurulun, Türk milleti adına karar veren bu kurulun milletle ilişkilendirilmesi nasıl sağlanacak? Bu soru üzerine yapılan çalışmalar, Avrupa’da yapılan tartışmalar üzerine ortaya konan düşünceler sonucu ortaya çıkmış bir çözüm önerisi bu. Üstelik, şunu da ifade etmem lazım: Komisyon aşamasında, Karma Komisyon Hâkimler ve Savcılar Kurulu üyelerini önce kendisi seçiyor, ilk önce üçte 2, sonra beşte 3 çoğunluk zarureti konuluyor. Ondan sonra Genel Kurula geliyor, Hâkimler ve Savcılar Kurulu seçimi için; Genel Kurulda da önce üçte 2 çoğunluk aranıyor, o çoğunluk sağlanamazsa beşte 3 bir çoğunluk aranıyor. Burada, hiçbir şekilde, 2017 değişikliklerinden sonra yapılan düzenlemede de nitelikli çoğunluktan asla ve asla taviz verilmiyor. Yani bugün bir Hâkimler ve Savcılar Kurulu üyesinin ilk etapta Meclisten seçilebilmesi için beşte 3 çoğunluğu mutlaka ve mutlaka sağlaması gerekiyor; eğer sağlayamazsa en yüksek oyu alan 2 üye burada bir kuraya tabi tutulacak. Bu kuranın neticesinde, tamamen demokratik bir şekilde ve mahkemelerin özellikle bağımsızlığını sağlayıcı; mahkemelerin, bağımsız yargının kuruluşunu sağlayıcı bir düzenleme söz konusu. Tabii, bir de Adalet Bakanının kurula başkanlık yapması söz konusu. Bu genelde eleştiriliyor. Anayasa’yla düzenleme altına alınmış, Anayasa’yla teminat altına alınmış bir şey var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İŞHAK GAZEL (Devamla) – Hemen, çok küçük...

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi Sayın Gazel.

İŞHAK GAZEL (Devamla) – Bunu, geçen, bir konuşmasında Sayın Bakanımız da ifade etti, Anayasa’da da bunun yeri var. Adalet Bakanı kurul başkanı olarak kurulu temsil ediyor ama daire toplantılarına, özellikle hâkimlerin, savcılarının özlük haklarıyla, tayinleriyle alakalı yapılan toplantıların hiçbirisine katılmıyor Adalet Bakanı. Yani burada da Anayasa’yla güvence altına alınmış bir bağımsız yargıdan söz edebiliriz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ben Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

2021 bütçemizin hayırlı olmasını temenni ediyorum, Sayın Bakanlarımıza da hayırlı olmasını temenni ediyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına şimdi söz talebi Sayın Salih Cora’nın.

Buyurun Sayın Cora. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kişisel Verileri Koruma Kurumu ve Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Başkanlığının bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, ekranları başında bizleri izleyen ve bize şu ana kadar 19 kez bütçe yapma imkânı veren aziz milletimize şükranlarımızı sunuyor ve saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, tüm bu süreçte, adaletle toplanan her bir vergiyi hakkaniyetle dağıtan, her bir kuruşu da ülkemizin gelişmesi ve kalkınması noktasında harcayan, milletimizin huzur ve barışı için kullanan bir iktidar olarak milletimizin yine karşısındayız.

Değerli Başkan, kıymetli milletvekilleri; AK PARTİ, kurulduğu ilk günden bu yana, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’ın liderliğinde, inandığı değerler etrafında, milletimizin bize çizdiği istikamet doğrultusunda kutlu bir yürüyüşe devam etmektedir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Tabii, Sayın milletvekilleri, zor bir yılın son ayının son günlerini geçirmekteyiz. Bu yıl Covid-19 küresel pandemi salgını, sağlık başta olmak üzere ekonomi, siyaset, hukuk alanında çok yoğun, zorlu bir dönemi geride bıraktık. Tüm bunlara rağmen siyaset eksenimizde dik duruşumuzu muhafaza ederek ülkemizin millî çıkarlarını, milletimizin hak ve hukukunu koruyan önemli adımlar attık. Sevinçlerimiz oldu, heyecanlarımız oldu. Karabağ’ı hilaliyle buluşturduk, Ayasofya secdeyle buluştuk. Yine, Libya Mutabakatı’yla Doğu Akdeniz’de mavi vatanı koruduk. Kapalı Maraş’ın ziyaretçilere açılmasıyla yavru

vatanın hakkını ve hukukunu koruduk. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Suriye’de terör koridorunu güvenlik koridoruna dönüştürdük; geleceğimizi, becamızı koruduk.

Değerli milletvekilleri, bakan, özellikle son beş yılda ülkemizin etrafında büyük bir ateş çemberi varken; içeride hendek, barikat çukur, her türlü, envaiçeşit terör eylemi varken; darbelerin, kaosların, karışıklıkların pençesinde çetin bir mücadele ortaya koyarken bir taraftan bu Parlamentoda 6701 sayılı Yasa’yla Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunu kurduk. Yine, aynı şekilde, 2016 yılında, 6698 sayılı Yasa’yla da Kişisel Verileri Koruma Kurumunu oluşturduk. Yani, demem o ki ülkemizin güvenliğine yönelik ciddi saldırıların olduğu bir dönemde dahi reformist kimliğimizi ortaya koyduk, bundan ödün vermedik; insan hakları, demokrasi, özgürlük, hukukun üstünlüğü noktasında hiçbir mazerete sığınmadık, Fransa gibi davranmadık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Çünkü biz büyük bir medeniyetin temsilcisiyiz. Biz, evrensel olarak kabul edilen tüm değerleri, yani hakkı, hakikati, adaleti, merhameti, eşitliği, özgürlüğü velhasıl emri maruf olarak değerlendirilen tüm değerleri Batı’nın riyakâr kurumlarında değil; bu ülkenin, bu toprakların, bu medeniyetin çınarının gölgesinde arayan, bu topraklarda vücut buldurtmaya çalışan bir anlayışın temsilcileriyiz. Türkiye’nin böyle bir gücü, böyle bir potansiyeli her zaman vardı. Biz biliyoruz ki insan yaratılmışların en şerefliisidir, insana hizmet ise siyasetin vazifesidir. Biz biliyoruz ki yine, insan kutsaldır, insan hakkı da kutsaldır. Millete efendilik yoktur, millete hizmet vardır. “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” anlayışının temsilcileriyiz. Bu minvalde İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumumuzun, Kişisel Verileri Koruma Kurulunun ortaya koyduğu projeksiyonu ve çalışmalarını önemsiyoruz.

Değerli arkadaşlar, Covid salgınında hepimiz genelde evlerimizde olduk ve evlerimizde şunu fark ettik ki dünya ticarete de çok farklı bir yöne doğru evrilmektedir. Teknolojinin sınırlarını aştığı bir dönemde ticaret de kendini aşmış bir durumdadır. Geçen yıl Türkiye’de 35 milyon üzerinde kişi internet üzerinden on-line alışveriş yaptı. Bu alışveriş esnasında kimlik bilgilerini, banka hesap bilgilerini, adres bilgilerini ve yine telefon bilgilerini, kişisel bilgilerini muhtelif kurum ve kuruluşlarla paylaştı. Hepimiz bu dijital platformları kullandık. Peki, zihnimizden ne geçti? “Acaba, bu kişisel verilerimiz bir yerde kullanılır mı, bizi rahatsız ederler mi, kötüye kullanılır mı, hak ihlali olur mu?” İşte, Kişisel Verileri Koruma Kurulu bu durumda devreye giriyor, kanundan aldığı yetkilerle kurumları denetliyor, kişileri bilgilendiriyor, bilinçlendiriyor, resen veya şikâyet yoluyla inceleme yapıyor ve bağlayıcı kararlar alıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi Sayın Cora.

SALİH CORA (Devamla) – Hatta yargısal nitelikte de kararlar verebilmektedir. Bir başka ifadeyle temel hak ve özgürlüklerin teminat altına alındığı Anayasa’nın 20’nci maddesinde belirtilen özel hayatın gizliliği ve kişisel verilerin korunması hususunda pratik bir çalışma yapmaktadır.

Değerli milletvekilleri, hem Türkiye İnsan Hakları Kurumu hem de Kişisel Verileri Koruma Kurumu ülkemiz adına güzide kurumlardır. Fazla göz önünde olmayan ama herkesi ilgilendiren kurumlardır. Belki yeni ama esasında kadim bir kültürün tezahürleridir. Bu kurumlarımız insan hakları hassasiyetlerimizin daha derinine iniyor. Diğer bir kurumumuz ise kişisel verilerimizi, bir başka adıyla mahremiyeti koruyan tedbirler almaktadır. Kurumsal kapasitelerini de her geçen gün geliştirmektedirler, önemli sempozyumlar, konferanslar ve toplumsal bir bilinç oluşturmaktadırlar.

Her iki kurumun faaliyetlerini yakından takip ediyoruz ve bu her iki kurumla birlikte Adalet Bakanlığının, Maliye Bakanlığının ve Millî Savunma Bakanlığımızın bütçelerinin hayırlı olmasını diliyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Cemal Öztürk.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ADALET VE KALKINMA PARTİSİ GRUBU ADINA CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli Bakanlar, değerli Bakanlık görevlileri; Hazine ve Maliye Bakanlığımızın 2021 yılı bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin 3'üncü ve AK PARTİ hükûmetlerinin 19'uncu bütçesini görüşüyoruz. 2002 yılından beri aralıksız olarak bize bütçe yapma imkânı veren halkımıza, milletimize şükranlarımızı sunuyorum.

Bireyler gibi devletler de sınırlı kaynaklar ile sınırsız talepler arasında denge kurmak, harcamalarını yaparken de bu dengeyi gözetmek zorundadırlar. Bu nedenledir ki bütçeler hazırlanır, gelir ve giderler planlanır. Kamu hizmetlerini yerine getirmekle yükümlü olan devlet, kamu kaynakları ile ihtiyaçlar arasında denge kurmak, harcamalarını yaparken de bu denge üzerinde, denge içinde hareket etmek zorundadır.

Bütçe, devletin, gelecek bir yılda belirlediği gelir tahminleri ile yapacağı harcamaların plan ve programıdır. Bütçe Kanunu ise hükûmetlere, gelir toplama ve harcama yetkisi veren bir kanundur. Anayasa'nın 161'inci maddesinde kamu tüzel kişilerinin harcamalarının yıllık bütçelerle yapılacağı, merkezi yönetim bütçesinin hazırlanmasının, uygulanmasının ve kontrolünün kanunla düzenleneceği hükmü yer almaktadır. Bütçe kanunu yapma hakkı Türkiye Büyük Millet Meclisindedir, sarf hakkı ise Hükûmete aittir. Meclis de, Hükûmet de bu yetkiyi millettendir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; küresel şokların en büyüğü olan coronavirus salgını bütün dünyanın dengelerini bozduğu gibi Türkiye ekonomisini de olumsuz şekilde etkilemiştir. Ekonomiler salgın nedeniyle eşi benzeri görülmemiş bir arz ve talep daralmasından geçmektedir. Dünyanın en zengin ülkelerinin bile savrulduğu bir dönemde Türkiye aldığı tedbirlerle oluşabilecek sıkıntıları en aza indirmeye çalışmakta, her alanda güven ve kararlılıkla yoluna devam etmektedir. Ancak yaşadığımız kritik sürecin ruhuna uygun şekilde devlet ve millet olarak fedakârlık yapmak, bazı acı reçeteler uygulamak zorunda kaldığımız da bir gerçektir. İnşallah önümüzdeki zaman diliminde bu salgının etkilerinin azaldığı ve yeni fırsatların olduğu bir toparlanma dönemine gireceğiz. 1 trilyon 346 milyar Türk lirası gider ve 1 trilyon 101 milyar Türk lirası gelir öngörülen 2021 yılı bütçesi Covid salgınının tüm dünyayı ve Türkiye'yi etkilediği bir atmosferde hazırlanmıştır. Bu büyüklük içinde Hazine ve Maliye Bakanlığının bütçesi 570 milyar liradır ancak bunun sadece yüzde 1,2'sine tekabül eden 4,7 milyar lirası Bakanlık hizmetleri için kullanılacak, yüzde 98,8'lik kısmı olan 385,8 milyar lirası ise diğer kamu hizmetlerinin finansmanı için kullanılacaktır. Bu süreçte Hazine ve Maliye Bakanlığımızdan beklentilerimiz var. Bunlar fiyat istikrarını sağlayacak, mali disiplini koruyacak, para ve maliye politikalarında koordinasyonu artıracak, yatırım ortamını iyileştirecek, üretim odaklı gelir oluşturma potansiyelimizi yükseltecek, salgının olumsuz etkilerini giderecek, ekonomik ve sosyal dönüşüm programlarını hayata geçirecek bir performans bekliyoruz.

Ekonomi kurmaylarımızın verdiği mesajlardan, ekonomide nitelikli istihdam oluşturan, enflasyon ve cari açığa yol açmayan, ağırlıklı olarak yurt içi tasarruflar ve doğrudan uluslararası yatırımlarla finanse edilen bir büyüme yapısı oluşturulacağı anlaşılıyor.

Yine bu mesajlarda, ekonomi politikalarının fiyat istikrarı, finansal istikrar ve makroekonomik istikrar olmak üzere 3 sacayağı üzerinde inşa edileceği, uzun vadeli tasarruflar ve yatırımlar açısından elverişli bir ortam hazırlığı içinde olduğunu görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi Sayın Öztürk.

CEMAL ÖZTÜRK (Devamla) – Makroekonomik temelleri ve kurumsal kaliteyi güçlendirerek güven ve istikrara dayalı bir iş ortamının tesis edileceğinin kuvvetli sinyallerini alıyoruz. Yatırımcılar nezdinde Türkiye'nin riski az, güveni yüksek, kazancı tatminkâr bir cazibe merkezi hâline getirilmesi, bu alanda kararlı adımların atılması beklentileri var.

Vatandaşımızın satın alma gücünü korumanın, gelir dağılımının iyileştirilmesi, yatırımların cazibesinin artırılması ve enflasyonun tek haneli rakamlara düşürülmesine bağlı olduğunu da biliyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Bakanımızın ve ekibinin milletin ortak kasası olan bütçeyi en verimli şekilde koordine edip yöneteceğine inanıyoruz. Kendisine ve ekibine güveniyor ve başarılar diliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEMAL ÖZTÜRK (Devamla) – Bütçemizin hayırlı, uğurlu, bereketli olması dileklerle hepimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talebi Sayın Sami Çakır'ın.

Buyurun Sayın Çakır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin Gelir İdaresi Başkanlığı bütçesi üzerine AK PARTİ grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum. 2021 yılı bütçesinin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını temenni ediyorum. Konuya girmeden önce, önceki dönem Gelir İdaresi Başkanlığı yapan ve kalp krizi sonucu kaybettiğimiz Adnan Ertürk'ü rahmetle yâd ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; takdir edersiniz ki bütçenin en önemli gelir kaynağı vergilerdir. Vatandaşa sunulan her türlü hizmetin kesintisiz bir biçimde sürdürülebilmesi vergilerin toplanmasıyla doğru orantılıdır. Bu noktada, Gelir İdaresi Başkanlığı olarak, mükellef haklarını gözeterek vergiye gönüllü uyumu sağlayarak devlet gelirlerinin zamanında ve tam olarak ödenmesini temin etmek, gelir politikasını adalet ve tarafsızlık ilkesi içinde uygulamak temel görevleriyle ülkemiz mali yönetiminde önemli bir fonksiyonu yerine getirmektedir. Başkanlık, merkez teşkilatı ve doğrudan merkeze bağlı 29 ilde kurulmuş 30 vergi dairesi başkanlığı ile diğer illerde defterdarlık gelir birimlerinden oluşan ve taşra teşkilatında yaklaşık 38 bini aşkın personeliyle hizmet etmektedir. Hemen burada gelirlerin toplanmasında emeği geçen, gayret eden tüm personele teşekkürlerimi sunarken ülkenin kalkınması, büyümesi adına emek veren, üreten, çalışan tüm vergi mükelleflerimize de teşekkür ediyor, başarılar diliyorum.

Ekonomimizde yaşanan makroekonomik dengelenme sürecinin desteklenmesi için ihtiyaç duyulan finansmanın sağlanmasında, enflasyonla mücadelede, katma değerli üretim ve ihracatın teşvik edilerek uluslararası düzeyde rekabet gücünün artırılmasında ve büyümenin desteklenmesinde vergi politikalarının etkin bir şekilde kullanıldığını söyleyebiliriz.

18 Nisan 2020 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle Hazine ve Maliye Bakanlığının gelir politikasıyla ilgili görev tanımlamasında önemli değişiklikler yapılmıştır. Kararname gereği, gelir politikaları alanında çalışma yapma görevi Gelir İdaresi Başkanlığına verilmiş, buna göre devlet gelirleri politikasının plan, program, genel ekonomik politika ve stratejiler çerçevesinde oluşturulmasına ilişkin çalışmalar yapmak ve devlet gelirlerinin maliye politikalarıyla uyumlu şekilde tatbikini sağlamak da başkanlığın görevi sayılmıştır. Gelir İdaresinin 2019-2023 Stratejik Planı, bu bahsettiklerimizle de örtüşen tahsilatta etkinliği sağlayacak, vergi kayıp kaçığıyla etkin mücadele ederek kayıtlı ekonomiyi teşvik ederek, kaliteli hizmet sunarak mükelleflerin vergiye gönüllü uyumunu artıracak ana hedef ve stratejilerle hazırlanmıştır.

Gelir İdaresi Başkanlığı saydamlık, hesap verebilirlik, katılımcılık, verimlilik, etkili ve mükellef odaklı uygulamaları hayata geçirerek bütçede öngörülen gelir hedeflerine ulaşılmasında öncülük etmeye devam edecektir. Son yıllarda yapılan çalışmalara ve teknolojiye bağlı olarak e-fatura, e-defter, e-tahsilat, e-beyanname gibi elektronik uygulamalarla, kâğıt ortamında düzenlenmesi

gereken bazı defter ve belgeler elektronik ortama taşınmış, vergi dairesi dışında birçok vergi ödeme kanalları oluşturulmuş, beyannameler elektronik ortamda alınmaya başlanmış, mükellefler açısından hem zaman tasarrufu hem de kolaylık sağlanmıştır. Ayrıca, başkanlık, Hazır Beyan Sistemi gibi, önceden hazırlanarak mükelleflerin onayına sunulan beyanname sistemlerini geliştirmek amacıyla çok sayıda proje üzerinde çalışmalara devam etmektedir.

Önümüzdeki dönemde, bilgi teknoloji sistemlerini daha aktif bir şekilde kullanarak mükelleflere sunduğu kalitesini sürekli iyileştirmeye yönelik çalışmalarını desteklediğimizi ifade ederken, mükellefler nezdinde oluşmuş veya oluşacak olumsuz yaklaşım ve değerlendirmeler, tanıtım ve kamu spot bilgilendirmeleri çerçevesinde, kaynağından bilgilendirmeyle, hem telafi edilmiş hem de hep birlikte ülkenin kalkınmasına çalışıldığı ortaya konulmuş olacaktır.

Salgın hastalık döneminde mükellef odaklı bir çalışma sergilediği dikkatlerden kaçmayan Gelir İdaresi Başkanlığının, bugüne kadar mükelleflerden gelen taleplere makul yaklaşımı, sonuç odaklı ve karşılıklı çözümleri yakalamada etkili olduğu da bilinen ve kabul edilen bir gerçektir.

2021 yılında 4 milyar 446 milyon 12 bin Türk lirası olarak öngörülen başkanlık bütçesinin hayırlı olması temennisiyle çalışmalarında başarılar diliyor, Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına konuşmalara devam ediyoruz.

Sayın Mehmet Emin Şimşek, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET EMİN ŞİMŞEK (Muş) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kamu İhale Kurumu bütçesi üzerine konuşmak için söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi grubum ve şahsım adına saygıyla selamlıyorum.

2019 yılında millî gelirimizin yaklaşık olarak yüzde 3'ünü, merkezi yönetim bütçe giderlerinin yüzde 14'ünü oluşturan kamu alımları 4734 sayılı Kamu İhale Kurumu Kanunu'na tabi olarak yürütülmektedir. Alımlarda rekabet, saydamlık ve verimliliğin sağlanması kanunun temel ilkelerini oluşturmaktadır. Kamu İhale Kurumu bu ilkelerin güçlendirilmesini temin üzere 2002 yılından bu yana görev yapmaktadır. Kurum, şikâyet, inceleme ve mevzuat düzenleme faaliyetlerinin yanı sıra izleme ve eğitim odaklı çalışmalarla kurum görevinin etkinliğini sağlamaktadır.

Kurum, aynı zamanda, kamu alım sisteminin gelişmesine yönelik çalışmalarını teknoloji odaklı ve yenilikçi uygulamalarla desteklemeye devam etmektedir. Ülkemizde Avrupa Birliği standartlarında elektronik ihale yapısının kurulması hedefiyle 2017 yılında başlayan çalışmalar bu yıl itibarıyla çok daha olumlu sonuçlar göstermeye başlamıştır.

İçerisinde bulunduğumuz pandemi süreci küresel ticareti ve iktisadi faaliyetleri önemli ölçüde etkilemiştir. Pandeminin yol açtığı kısıtlamalar kamunun hizmet sunum yöntemlerinin de yeniden gözden geçirilmesini zorunlu hâle getirmiştir. Ülkemizde gelişmiş e-devlet altyapısı sayesinde kurumlarımızın vatandaşlara hizmet sunumunda herhangi bir aksaklık yaşanmamış, işlemler hızlı, güvenli ve kolay bir şekilde yürütülmüştür.

Yine, bir e-devlet uygulaması olan Elektronik Kamu Alımları Platformu kamu alımlarının sağlıklı bir şekilde yürütülmesine imkân sağlamıştır. Kamu İhale Kurumu tarafından yönetilen EKAP sayesinde küçük işletmelerin kamu alımlarında erişimi kolaylaştırılmış, kamusal ihtiyaçlar da aynı zamanda sıkıntısız karşılanmıştır. Elektronik Kamu Alımı Platformu, pandemi sürecinde sağladığı faydaların ötesinde, elektronik ilan, doküman, teklif verme ve tebligat gibi dijital ortamda sunulan hizmetler sayesinde önemli bir tasarruf aracı hâline gelmiştir. EKAP'ta sunulan bu hizmetlerle son üç yılda toplamda bir milyar lira civarında tasarruf elde edilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kamu alımlarıyla ilgili üzerinde durulması gereken önemli bir diğer husus ise yerli üretimin desteklenmesidir. On Birinci Kalkınma Planı başta olmak üzere son dönem politika belgelerinde kamu alımlarının üretimde yerliliği artırmada ve desteklemede önemli bir

araç olarak kullanılması öncelikli hedefler arasında sayılmıştır. Kamu İhale Kurumu buna bağlı olarak yıl içerisinde söz konusu politikalara uygun düzenlemeler yaparak ihalelerde yerli ürün ve yerli isteklileri destekleyici, teşvik edici tedbirleri hayata geçirmiştir. Kamu ihale mevzuatında yapılan 30 Eylül 2020 tarihli düzenlemelerle yerli isteklilerin ihalelere katılımının sağlanması, ihale konusu işlerde yerli ürün kullanılması... Ve buna bağlı denetimler artırılmıştır. Bu konudaki çalışmaların tüm kurumlarımızın iş birliği ve koordinasyonu ile yine önümüzdeki dönem de devam etmesinin yerli ve milli sanayimizde önemli katkılar sağlayacağı aşîkârdır. Kamu alım sistemimizin dinamik yapısını izlemek, denetlemek ve düzenlemekle görevli Kamu İhale Kurumu, yalnızca bir kısmını örnek verebildiğim iktisadi etkileri yüksek olan faaliyetler yürütmektedir. Kurumun bu faaliyetlerini yüksek teknoloji altyapısı, yetkin insan kaynağı, yerinde ve etkin karar alma mekanizmalarıyla güçlü bir şekilde sürdürmeye devam edeceğine ve 2021 yılı bütçemizin bu amaca hizmet edeceğine olan inancımız tamdır.

Bu vesileyle 2021 yılı merkezî yönetim bütçesinin ülkemize ve milletimize hayırlı ve bereketli olmasını temenni eder, bu bütçenin hazırlanmasında emeği geçen herkese teşekkürlerimi sunar, yüce Meclisi saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Fatma Aksal, buyurun lütfen. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA FATMA AKSAL (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Özelleştirme İdaresi 2021 yılı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi, Sayın Bakanlarımızı ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Cumhuriyetimizin ilk yıllarında Kamu İktisadi Teşebbüsleri, özel sektörün gerçekleştiremediği yatırımları yapmak, özel sektöre öncülük etmek, ekonomik kalkınmayı sağlamak, piyasada düzenleyici rol üstlenmek ve gelir dağılımını düzenlemek amaçları doğrultusunda hizmetlerini sürdürmüşlerdir. Ancak zaman içerisinde KİT'ler kârîlilik ve verimlilikten uzaklaşmış, görev zararları nedeniyle bütçe üzerinde sürekli baskı kuran bir yük hâline gelmişlerdir.

Verimliliğin artırılması, ülke kaynaklarının daha etkin kullanılması ve piyasa serbestleşmesinin önünün açılması amacıyla Özelleştirme İdaresi Başkanlığı kurulmuştur. 1986 yılından iktidarımız dönemine kadar geçen sürede 8 milyar dolar tutarında özelleştirme gerçekleştirilirken 2002 yılından bugüne, nominal değerlerle, bu rakam 62,4 milyar dolara ulaşmıştır. Yapılan özelleştirmelerle kamu üzerindeki finansman yükü hafifletilmiş, kaynak kullanımındaki verimlilik artırılmış, yeni yatırımların önü açılmış ve piyasada rekabet ortamı oluşturularak Türkiye'nin makroekonomik istikrarına katkı sağlanmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemiz sanayisinin gelişmesinin ana unsurlarından olan elektrik üretim sektöründe Özelleştirme İdaresi Başkanlığı aracılığıyla rekabet ortamının oluşması sağlanmış, gerçekleştirilen elektrik üretim sektörü özelleştirmeleriyle bu alanda özel sektörün payı yüzde 81,7'ye ulaşmıştır. Yapılan ihaleler neticesinde enerji sektöründe geniş bir yatırımcı yelpazesi oluşturulmuş ve sektöre onlarca yeni enerji oyuncusu kazandırılmıştır. Özelleştirme ihaleleriyle sektöre giren yatırımcılar, ilerleyen yıllarda sektörün farklı alanlarında da faaliyet göstermiş, sektörün büyümesine ve gelişmesine katkı sağlamışlardır.

Sadece enerji alanında değil, ülkemizin dış ticaret hedeflerinin yakalanması için oldukça verimli olan limancılık sektöründe de özelleştirme uygulamalarıyla büyük mesafe katedilmiştir. Limancılık sektöründe 1997-2018 yılları arasında Türkiye Denizcilik İşletmeleri AŞ'ye ve Devlet Demiryollarına ait limanların işletme haklarının devredilmesinin ardından yaklaşık 1,9 milyar dolarlık yatırım özel sektör eliyle gerçekleştirilmiş, ihracatımızın hızına yaraşır bir hizmet kalitesi yakalanmıştır. Özel sektöre yapılan işletme hakkının devriyle limanlarda verimlilik artmış, modern işletme teknikleri ve uygulamalarıyla yeni bir yönetim anlayışı sağlanmıştır.

Özelleştirildikleri tarih itibarıyla “Fabrikalar kapanıyor.” diye fırtınalar koparılan Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketine ait fabrikalar, yaşanan ağır pandemi şartlarına rağmen üretimlerine devam etmektedir. Özelleştirme sürecinde pancar çiftçimizin şeker üretimini koruyacak önlemler alarak fabrikaların buldukları şehirlerde üretim faaliyetlerini sürdürmesine, şehirlerin sosyoekonomik hayatına ve istihdamına katkı sunmaya devam etmesine özellikle dikkat ettik. Bundan sonraki süreçte de uygulayacağımız özelleştirme politikalarıyla şeker arz güvenliği ve pancar çiftçisinin menfaatlerini gözeterek bölgeler bazında pancar üretiminde devamlılığı sağlayacağız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; özelleştirme uygulamalarına sadece satış politikası olarak bakmamak gerekir. Türkiye’de gerçekleştirilen en büyük 10 arzdan 7’si kamu tarafından yapılan halka arzlar olup bunlardan 4’ü Özelleştirme İdaresi Başkanlığımız tarafından gerçekleştirilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen.

FATMA AKSAL (Devamla) – Ülkemizin en önemli iktisadi hamlelerinden olan özelleştirmeler, maalesef, neredeyse her zaman muhalefet açısından bir malzeme hâline getirilmiş, bunun üzerinden hamaset siyaseti yapılmaya çalışılarak gündem oluşturma çabası içine girilmiştir. Hiç şüpheniz olmasın ki önümüzdeki dönemde de ekonomide verimlilik artışı temelinde etkin bir piyasa mekanizması oluşturulması bakış açısıyla devletin kamusal fayda taşımayan iktisadi hayattaki payının azaltılmasına yönelik rekabetçi ve şeffaf bir şekilde gerçekleştirilen uygulamalara devam edilecektir.

Bu vesileyle 2021 yılı bütçesinin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını temenni ediyor, yüce heyetinizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yücel Menekşe, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA YÜCEL MENEKŞE (Nevşehir) – Sayın Başkan, Gazi Meclisimizin çok değerli milletvekilleri; 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nde yer alan Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ile Türkiye İstatistik Kurumu bütçeleri üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi ve televizyon karşısında bizleri takip eden aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, vefatının 744’üncü yıl dönümünde, büyük mütefekkir, mutasavvıf, gönül ve aşk insanı Mevlâna Celâlettin Rûmî’yi bir kez daha rahmet ve minnetle anıyorum.

Pandemi sürecinde Covid-19 virüsüne yakalanarak hayatını kaybeden tüm vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet, tedavisi devam edenlere Yüce Rabb’imden acil şifalar diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kamu Gözetimi Kurumumuzdan bahsetmek istiyorum. Hazine ve Maliye Bakanlığımıza bağlı olarak çalışan Kurumumuzun temel görevi, işletmelerin finansal tablolarıyla paydaşlarına tam, doğru, gerçeğe ve ihtiyaca uygun, karşılanabilir finansal bilgi sunmasını sağlamaktır. Ayrıca, kurumumuzun 2021 yılı bütçesi ticaretin düzenlenmesi, geliştirilmesi ve kolaylaştırılması hedefi doğrultusunda hazırlanmıştır. Kurumumuzun 2020 yılı gider bütçesi 49 milyon 709 bin lira olup 2021 yılı için teklif edilen bütçeyle 55 milyon 988 bin lira olup bu tutarın 44 milyon 850 bin lirası hazine yardımıyla, kalanıysa kurumun öz gelirleriyle finanse edilmektedir. Kurumumuzun gerçekleştirdiği başlıca faaliyetler -muhasebe standartları alanında, denetim standartları alanında, yetkilendirme ve eğitim alanında, gözetim ve inceleme alanında- doğru ve güvenilir finansal raporlama, tarafsız ve bağımsız denetimin yapılması bakımından hayati önem arz etmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçesini görüştüğümüz bir diğer kurumumuz olan Türkiye İstatistik Kurumunun işlevlerinden de kısaca bahsetmek istiyorum. TÜİK, ulusal ve uluslararası kullanıcıların ihtiyaç ve önceliklerini dikkate alarak kaliteli, güncel, güvenilir, tutarlı, tarafsız, uluslararası standartlara uygun istatistikleri üretmek, kullanıma sunmak ve resmî istatistik üretim

sürecinde yer alan kurumlar arasında eş güdümü sağlamakla mükelleftir. Aynı zamanda, resmî istatistik alanında, ülkemizde güçlü ve sürdürülebilir bir istatistik sistemini kurma ve sürdürme vizyonuyla hareket etmektedir.

Türkiye İstatistik Kurumu, Dünya Bankası ve Birleşmiş Milletler gibi uluslararası kuruluşlar tarafından finanse edilen ve üçüncü ülkelere yönelik uygulanan program ve projelerde teknik danışmanlık sağlayarak istatistik alanında sahip olduğu bilgi ve deneyimi de ülkelere aktarmaktadır. Ayrıca, Türkiye istatistik sisteminin genel durumu, uluslararası bağımsız uzmanlar tarafından, emsal tarama çalışmaları kapsamında değerlendirilmiş ve sonuç raporunda, TÜİK'in, Avrupa Birliği norm ve standartlarına yüksek düzeyde uyumlu olduğu tespit edilmiştir.

Dünyada etkili olan pandeminin getirdiği tüm olumsuzluklara rağmen, 2020 yılında ülkemizde olumlu gelişmeler yaşanmıştır; Ayasofya Camisi'nin seksen altı yıl sonra ibadete açılması, Karadeniz'de bulduğumuz 405 milyar metreküp doğal gaz rezervi, TEİ tarafından geliştirilen yerli ve millî helikopter motoru, Doğu Akdeniz'deki haklarımızı korumak adına Libya'yla deniz yetki alanları anlaşması, dost ve kardeş ülke Azerbaycan'ın yirmi sekiz yıl sonra Karabağ'ı işgalden kurtarması.

Sonuç olarak 2021 yılı bütçesi, mali disiplini sürdürmek, ihracatı artırmak, kaynakları üretken alanlara yönlendirmek, yatırımları ve istihdamı artırmak, tasarruf oranını yükseltmek, cari açığı azaltmak amaçlarıyla hazırlanmıştır. 2021 yılı bütçe teklifinin hazırlanmasında emeği geçen Hazine ve Maliye Bakanlığımıza, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığımıza, Plan ve Bütçe Komisyonumuza teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, zamanımız kısa olduğu için kısa bir konuya değineceğim. Dün akşam, biliyorsunuz, medeniyetin beşiği denilen, özgürlükler, demokrasi havarisi kesilen Avrupa'nın göbeğinde, ırkçılık ve ayrımcılık söz konusu olmuştur. Bugün, PSV Eindhoven-Başakşehir maçında, Kamerunlu Webo'yla ilgili bir ırkçılık propagandası yapılmıştır. Dolayısıyla, biz Türk milleti olarak onurumuzu, en iyi şekilde, sahadan çekilmekle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın lütfen.

Bir de sehven “Eindhoven” dediniz, onu da Paris Saint-Germain olarak...

YÜCEL MENEKŞE (Devamla) – Evet.

Webo'ya yapılan haksız, ırkçılık ve ayrımcılık konusunda, başta Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere, Bakanlarımıza ve tüm siyasi erkimize gerçekten çok teşekkür ediyorum, Başakşehir yöneticilerine, antrenöründen futbolcularına, o iradeyi gösterdikleri için. Mehmet Akif Ersoy'un bir dizesine kısa bir satırla değineceğim “Yumuşak başlıyız ama uysal koyun değiliz.” Türk milleti hakkını her alanda, Avrupa'da, Asya'da, bugün Myanmar'da, artı Diyarbakır Annelerine sahip çıkmayla... Bakın, her zaman, her platformda bu iradeyi ortaya koymak suretiyle hem kendi vatandaşına hem de Avrupa'da, Asya'da mazlum, mağduriyet yaşayan Müslüman tebaaya her zaman sahip çıkmayı bilmiştir. Bu konuda Cumhurbaşkanımıza tekrar teşekkür ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜCEL MENEKŞE (Devamla) – Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin 3'üncü ve AK PARTİ hükümetlerinin 19'uncu bütçesi olan 2021 merkezi yönetim bütçesinin devletimize, milletimize hayırlı olmasını diliyorum. Hepinizi saygı, sevgi, muhabbetlerimle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Emine Nur Günay, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi kapsamında Bankacılık Düzenleme ve

Denetleme Kurumu bütçesi hakkında AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Sizleri, yüce Divanı ve bizleri takip eden vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Gerek gelişmiş, gerekse gelişmekte olan ülkelerde sağlıklı bir ekonominin olması için güçlü bir bankacılık sisteminin ve bu sistemi de denetleyen, düzenleyen, görevini en doğru şekilde yapan bir kurumun olması en önemli önceliklerdendir. Bankacılık sistemi, özü itibarıyla, fon fazlası bulunan yani mevduat sahipleri ile harcama ya da yatırım amaçlı fona ihtiyacı olan, ticari veya kişilere özgü kredi ihtiyacı olan kişiler arasında çok önemli bir aracı görevi üstlenmektedir. Bu, yalnız, sadece güven sistemine dayalı değil aynı zamanda ekonominin verimli işleyişinde çok önemli bir aracı görev üstlenmektedir. Misyonu gereği BDDK, denetimi ve gözetimi altındaki kurumların faaliyetlerini güvenli ve sağlam şekilde gerçekleştirmesini, kredi sisteminin etkin şekilde çalışmasını, tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerinin korunmasını sağlama ve bu sayede finansal piyasaların gelişmesine ve finansal istikrara katkıda bulunma görevini üstlenmektedir.

Bankacılık ve finans sisteminin doğru şekilde yönetilememesinin en önemli sonuçlarını Amerika ve Avrupa’da 2008 finansal kriziyle gördük ve bütün dünya bunun bedelini çok ağır bir şekilde ödedi. İşte bu nedenle BDDK, Türkiye ekonomisinin doğru yönetiminde çok önemli bir görev üstlenmektedir çünkü gerek mali gerekse para politikalarında alınan tüm kararların ülke ekonomisine aktarıldığı nokta bankacılık sektörüdür.

Teknolojik gelişmelerin en hızlı dönüştürdüğü alanlardan biri de finans sektörüdür, yenilikçi yaklaşımların odak noktalarından birini oluşturmaktadır. Bu dönüşüme bir de 2020 yılında pandemi eklendi. İş yapma modelleri, tüketici alışkanlıkları değişti. Covid-19 gibi küresel bir salgının bankalar üzerinde etkilerini dört başlık altında özetleyebiliriz: Operasyonel etkiler; kredi riski, gelir kaybı ve likidite; müşteri davranışlarındaki değişim; fonlama ve maliyet yapısı.

İnternet bankacılığıyla başlayan gelişmiş yazılım ve yapay zekânın yanı sıra, biyometrik teknolojilerle de güvenliği öne çıkaran yaklaşımlarla pandeminin değiştirdiği alışkanlıklar finans sektörünü hızla dönüştürmektedir. Bu dönüşümlerin somut sonuçlarından biri olan açık bankacılık sistemi finans sektörünü etkileyen teknolojik bir inovasyon olarak gündemimizde yer alıyor. Pandemiyle birlikte gündelik hayatta dijitalleşmeye paralel olarak kullanımı artan temassız ödeme de “açık bankacılık” kavramının önemini artırmıştır. Potansiyel fırsatların çok daha iyi yönetilmesine olanak tanıyan bir sistem olan açık bankacılık, banka, müşteri ve FinTech şirketleri arasında yepyeni bir dönem başlatıyor. Kısacası 2021 yılında finans ve bankacılık sektörü daha da gelişecek, mobil ve yapay zekâ teknolojileriyle bankacılık yaşam evresinde 5.0 dönemi başlayacak. Doğal olarak ilgili teknolojik gelişmeler ve dijital bankacılık uygulamalarındaki artış yeni düzenleme ihtiyaçlarını gündeme getirmektedir. Bu çerçevede, bankaların bilgi teknolojileri altyapılarındaki iyileştirmelerin yanı sıra Bankacılık Kanunu’nda ve ilgili alt düzenlemelerde gerekli değişikliklerin yapılması gerekmektedir. G20 ülkelerinin yüzde 50’sindeki düzenleyiciler açık bankacılık API standartlarını oluşturmuştur. Türkiye 27 Haziran 2013 tarihli 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri ve Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kurumları Kanunu ve ikincil mevzuatla bankacılık ve ödeme hizmetlerinin dijital dünyası için yasal bir altyapı geliştirmiştir. Kanun 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 12 Kasım 2019’da, gelişen finansal hizmetler doğrultusunda değiştirilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın.

EMİNE NUR GÜNAY (Devamla) – Kısacası bankacılık sektörümüz hem bankalarımız açısından hem de BDDK açısından bu dönüşüme hem altyapı hem de mevzuat olarak hazırdır.

2021 yılı bütçemizin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum. 2021 yılının mutluluk, huzur ve sağlık getirmesini dileyerek sizleri saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Habibe Öçal, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HABİBE ÖÇAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi ve aziz milletimizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe ve 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'ne ilişkin görüşmeler kapsamında Sermaye Piyasası Kurulu bütçesiyle ilgili değerlendirmelerimi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Bu kanun teklifinin Genel Kurula getirilmesinde emeği geçen Bakanlığımıza, Komisyonumuza ve kamu idarelerinin temsilcilerine teşekkür ediyorum.

Ülkemizin kalkınmasının finansmanında önemli bir yer tutması gereken sermaye piyasalarını daha da geliştirmek için Sermaye Piyasası Kurulu gerekli düzenleme değişikliklerinin yapılmasına yönelik çalışmalarına aralıksız devam etmektedir. KOBİ'ler başta olmak üzere, başlangıç aşamasındaki girişimlerin finansmanı amacıyla hayata geçirilen kitle fonlamasına ilişkin düzenlemeler, yabancı merkezli saklama kuruluşlarının yurt dışında yerleşik hak sahiplerine ait sermaye piyasası araçları, toplu hesap yapısı oluşturulması, Borçlanma Aracı Sahipleri Kurulu, projeye dayalı menkul kıymetler ve sermaye piyasası araçlarının teminat varlıklı ihracı gibi yeni adımların önümüzdeki dönemde sermaye piyasalarına önemli katkılar sunacağı aşikârdır.

Ülkemizin yabancı yatırımcı çekmesi ve para piyasalarımızın cazibe merkezi hâline getirilmesi de bu çalışmaların sonucu ortaya çıkmıştır. Hepimizin bildiği gibi, geçtiğimiz hafta Türkiye Varlık Fonu ve Katar Yatırım Fonu arasında Borsa İstanbulun yüzde 10'luk payının devri için anlaşmaya varıldığı duyuruldu. Anlaşma kamuoyuna duyurulduğu günden beri ülkemizdeki bir kesim maalesef “Katar da Katar” kâbus görmeye başladı. Öyle hastalıklı cümleler döküldü ki ağızlarından, Allah şifa versin demekten kendimizi alıkoyamıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Peki, ülkemiz adına sevinmemiz, yatırımcı çektiğimiz için mutlu olmamız gereken bu olaydan dolayı düşülen bu hastalıklı hâlin sebebi neydi? Borsa İstanbulun yüzde 10'luk hissesi daha önce Avrupa İmar ve Kalkınma Bankasının elindeyken “Yabancı sermaye geldi.” diye sevinenlerin aynı oranda hisseler Katar'a satıldığında “Ülkemiz Katar'a satılıyor.” yaygarası koparmasını maalesef açıklayamıyoruz.

Peki, o zamanlar Avrupa Birliğinin linç edildiğine, “Ülke, Avrupa Birliğine satılıyor.” denildiğine şahit olduğunuz mu? Biz şahit olmadık.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Biz ikna olduk!

HABİBE ÖÇAL (Devamla) – On sekiz yıl içerisinde Türkiye'ye en fazla yatırım yapan 1'inci ülke 26 milyar dolarla Hollanda, 2'nci ülke 12 milyar dolarlık yatırımla ABD, 3'üncü ülke 11 milyar dolarlık yatırımla İngiltere oluyor, Katar ise 2 milyar dolarlık yatırımla ancak 17'nci sırada yer almaktadır.

2020 yılı rakamlarıyla Katar'ın dünya ülkelerine yaptığı yatırım 400 milyar dolardan fazladır. Hiçbir dünya ülkesinin medyası, muhalefeti, Katar ülkelerine yatırım yaptı diye ağladı mı?

Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın dediği gibi “Dünyanın hiçbir ülkesinde bu yatırımlardan dolayı Katar bizi ele geçiriyor.” diye zırvalayan kimse de çıkmadı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Muhalefetin Genel Başkan seviyesinde verdikleri röportajlarla “Türkiye'ye yatırım yapmayın, güvenli bir ülke değil.” diyen bir muhalefetten de başka bir şey beklemek abesle iştigaldir.

Yeni seçilen ABD Başkanından müdahale ve demokrasi ricasında bulunan Büyükelçi, seni bu millet de unutmadı. Millî Savunma Bakanlığımız Tank Palet Fabrikasıyla ilgili fabrikanın satılmadığını, mülkiyetinin ve yönetiminin Millî Savunma Bakanlığında olduğunu, buranın işletmesinin yirmi beş

yılığına özel sektöre verildiğini, her türlü denetim yetkisinin Millî Savunma Bakanlığında olduğunu defaatle açıklamasına rağmen “Tank Palet Fabrikası satıldı.” yaygarası yaparak, daha da ileri giderek “Ordu satıldı.” diyecek kadar da şursuz bir muhalefetle karşı karşıyayız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu duygu ve düşüncelerle ülkemin, milletimin ekonomisinin çıkarına atılan her türlü olumlu adımın yanında olduğumuzu ve destekçisi olduğumuzu ifade ederek 2021 yılı bütçesinin hayırlı olmasını temenni ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, sadece...

BAŞKAN – Buyurun.

Sataşmadan dolayı sözler bitince söz vereceğim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Biliyorum, sadece kayıtlara geçsin diye söylüyorum Sayın Başkan.

Dünyanın hiçbir ülkesi Katar’a bir ihaleyi verirken kapalı kapılar ardında vermemiştir ve hiçbir ülkesi kendi ordusunun fabrikasını... Satarsan para alırsın, kiralarsan para alırsın, devredersen para alırsın. Bu ülke ne satarak ne devrederek ne de kiralarak, beş kuruş para almadan ordunun imkân ve kabiliyetlerini yirmi beş yılığın Katar’a peşkeş çekmiştir.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Hâlâ devam ediyorsunuz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bunu söylemeye devam edeceğim. Ta ki akılları alana kadar.

AHMET TAN (Kütahya) – Bile bile söylüyorsunuz ya!

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Ayıplı hâllerinizden bıktık.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Kayıtlara geçmesi açısından ifade ediyorum ki Değerli Başkanım, biraz evvel grubumuz adına konuşan milletvekilimiz, hakikatleri teknik olarak da siyasi olarak da ortaya koymuştur. Grup olarak da hep beraber arkasındayız. Bununla beraber, bu konuyu geçen sene bütçe görüşmelerinde de görüşmüştük. Bunlar defaatle anlatıldı. Biraz evvel CHP Grup Başkan Vekilinin ortaya koyduğu iddialar hiçbir şekilde gerçeği asla ve kata yansıtmamaktadır.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Resmî Gazete yalan yazıyor.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sonuç itibarıyla bunun detayları geçen seneki bütçe görüşmeleri esnasındaki tutanaklarda da vardır. Hem Sayın Cumhurbaşkanımız hem Sayın Millî Savunma Bakanımız gerek milletvekillerimiz ve ilgili idarelerin başında bulunan kurum yetkilileri bu konuyla ilgili gerçeği kamuoyuna defaatle ortaya koymalarına rağmen bir yalan ve iftira siyaseti güdülmektedir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bunun amacı asla ve kata hakikati ortaya koymak değil, ordu üzerinden siyaset yaparak, hakikatleri çarpıtılarak milleti kaotik bir ortama doğru hazırlamaya dönük bir provokatif yaklaşımdır. Bu gerçekleri de kayda geçmesi için ifade ettim.

Teşekkür ediyorum.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Uçtunuz, uçtunuz, uçtunuz iyice!

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Grup Başkan Vekilleri, bu konuşmalarla ilgili olarak sataşmalar olduğunu düşünüyorsanız partilerin, siyasi parti gruplarının sözleri tamamlandığında sizlere kürsüden sataşmadan dolayı söz vereceğim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Müsaade edin Sayın Özkoç, müsaade edin lütfen.

Ama yine normal görüşmeler esnasında olduğu gibi Grup Başkan Vekillerimiz arasında bu karşılıklı konuşmalar başlarsa bizim bu görüşmeleri tamamladığımız mümkün olmaz.

Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkanım, sizin söylediğiniz ve aldığımız karara saygılıyız, sataşmadan bir söz istemiyoruz. Ama bizimle ilgili, partimizle ilgili yalan ve iftiralara karşı kayıtlara geçirmek zorundayız, görevimiz bunu gerektiriyor, onun için de söylüyoruz. Burada milletin bilmesi

gereken en önemli şey, Millî Savunma Bakanımız da burada oturuyor, kendisi “Acilen bu orduya tank lazım.” diyordu. Sayın Grup Başkan Vekilinin söylediği gibi, geçen sene burada biz konuşurken... Bir yıl içerisinde, on sekiz ay içerisinde Katar ordusu bize tank yapıp verecekti, iki yıl geçti hâlâ tank yok, aldatılanlar kendileri, hâlâ en büyük yalanın arkasında duran AKP’dir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Efendim?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Katar ordusu...

BAŞKAN – Yani Sayın Akbaşoğlu, müsaade edin bu konuyu yani günlerce müzakere ettik.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Yıllarca hatta.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şöyle Sayın Başkan, biraz evvel... Başka suçlamalarda bulunuyor.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ne gerekirse cevap veririz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sonuçta Katar ordusu güya tank yapacaktı da Türk ordusuna, efendim, teslim edecekti.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Evet.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Düpedüz hepsi yalan. Bir başka yalanla bir yalanı kapatmaya çalışmak, perdelemek hakikaten kamuoyunun gözü önünde...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Evraklar var burada, kayıtlar var, Cumhurbaşkanının kararı var.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Katar ordusunun yapacağı bir tank yok.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kim yapacak?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sonuç itibarıyla Millî Savunma Bakanlığının mülkiyetinde olan yerde İhale Kanunu çerçevesinde yapılan ihale gereğince...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Özelleştirme, özelleştirme...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yok öyle bir şey, yalan.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...Amerikan ortaklı bir şirket, İngiliz ortaklı bir şirket, Katar ortaklı bir şirketin ihaleye girmesi sonucunda en uygun fiyat teklifini veren Türk-Katar ortaklığına ait ve yönetimi Türk şirketi olarak BMC bu ihaleyi almış ve daha önce prototipin yapılmış olduğu Sakarya Arifiye’deki Otokar firmasının yapmış olduğu prototipin yapımı esnasında kullanılan alanın kullanım imkânı hızlı bir şekilde tank üretilip ordumuza verilsin... (CHP sıralarından gürültüler)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Tank nerede? İhale bitti, tank nerede?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...ve ordumuz da teröristlerin başını içeride, dışarıda bir an evvel daha güçlü bir şekilde ezsin diye bu çalışma yapılıyor.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Nerede, nerede?

ALİ ŞEKER (İstanbul) - Motor nerede, motor?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bunu baltalamak asla ve asla doğru değildir! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Helal olsun (!)

BAŞKAN – Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.37

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 14.54****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Şeymus DİNÇEL (Mardin), Necati TİĞLİ (Giresun)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 26’ncı Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

2021 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2019 yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon? Yerinde.

AK PARTİ Grubu adına yapılan konuşmalarda kalmıştık.

Şimdi Semiha Ekinci.

Buyurun Sayın Ekinci. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu bütçesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım.

Selçuklu’nun kalbî, Osmanlı’nın vicdanı, cumhuriyetin aklı, Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk ve Millî Mücadele’mize yüz sekiz gün ev sahipliği yapmış yiğitler diyarı, sultan şehrimiz Sivaslılar adına Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sigortacılık Genel Müdürlüğü ve Sigorta Denetleme Kurulu Başkanlığının yerine 47 sayılı Cumhurbaşkanlığı Karamamesi’yle kurulan Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu, başkan ve üyelerinin atanmasına müteakip 5 Haziran 2020 tarihi itibarıyla görevine başlamıştır. Kurum yeni olsa da ülkemizde sigortacılık eskidir. Ülkemizde sigortacılıkla ilgili faaliyetler, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu, 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu ve 6305 sayılı Afet Sigortaları Kanunu çerçevesinde düzenlenmektedir.

Ülkemiz ekonomisine teminat sunma, tasarruf sağlama işlemini yerine getiren sigortacılık ve özel emeklilik düzenleme sektörü her geçen yıl istikrarlı bir şekilde büyümeye devam etmektedir. Sektörde şu an “hayat dışı” tabiri kullandığımız 39 şirket, 3 reasürans şirketi, 6 hayat şirketi, 15 de emeklilik şirketi olmak üzere 63 şirket faaliyette bulunmaktadır.

Ayrıca, sigorta sektöründe, memleketim Sivas’ta 141 olmak üzere, ülke genelinde 16 bine yakın acente ve 50 binin üzerinde çalışan hizmet vermektedir. 2019 verilerine göre temel finansal varlıklar içerisindeki sigortacılığın payı 2020 yılı ikinci çeyreği itibarıyla yüzde 5’e çıkmış bulunmaktadır. Sigortacılık alanında bilinen gösterge yıl sonu itibarıyla yazılan primdir. 2002 yılında yazılan prim 3,7 milyar lira iken 2019 sonu itibarıyla 69 milyar liraya çıkmıştır. 2020 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla yüzde 15,6 artarak 45 milyar liranın üzerine çıkan primimizin bu veriler ışığı altında 2020 yılı sonunda yaklaşık 83 milyar lira şeklinde bir sonuçla biteceği düşünülmektedir. Yapılan üretimin yüzde 65’lik kısmı da -benim de milletvekili olmadan önceki mesleğim olan- sigorta acenteleri tarafından gerçekleştirilmektedir. Yıllar itibarıyla artan bu rakamlara baktığımız zaman, 2002’de 3,7 milyar lira iken bugün 83 milyar liraya gelen sigorta priminin bir diğer göstergesi de ülkemizdeki sigortalananabilecek değerlerin ve ülkemizin refah seviyesinin arttığını göstermektedir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkanım, değerli üyeler; özel emeklilik alanındaki verilere gelecek olursak gönüllü BES olarak tanımladığımız alanda yaklaşık 7 milyon katılımcı söz konusudur. Otomatik katılım sistemi diye tanımladığımız OKS’de ise 6 milyonluk bir katılım söz konusudur. Gönüllü BES içerisinde yaklaşık 153 milyar liralık bir fon birikimi, diğer otomatik katılım sistemlerindeyse yaklaşık 11 milyar liralık bir fon birikimi mevcuttur. 2003 yılından itibaren devam eden gönüllü BES içerisinde şu ana kadar yaklaşık 133 bin vatandaşımız emekli olmuştur. Bireysel emeklilik sisteminin gelişmesi noktasında genç kesimlerin sisteme dâhil edilmesi, bununla beraber yurt dışında çalışan vatandaşlarımızın değişik para birimleri çerçevesinde sisteme katılması için çalışmalar devam etmektedir.

Covid-19 hadisesi diğer tüm sektörlerde olduğu gibi sigorta sektörünü de etkilemiş bulunmaktadır. Kurum, bu konuda özellikle sigortalıların tazminatlarını zamanında alabilmesi, sigortacılık iş ve işlemlerinin zamanında yürütülebilmesi için gerekli tedbirleri almış ve 2020 yılı içerisinde daha önce başlayan projelere devam etmektedir. Özellikle ülkemizdeki reasürans riskinin yönetilmesi ve kapasitesinin artırılması konusunda daha önce kurulmuş olan Türkiye Sigorta AŞ hizmet vermeye başlamıştır.

Başkanım, bir dakika... Toparlıyorum.

BAŞKAN – Mikrofon kapansın söz vereceğim, süreniz bitmedi daha.

SEMİHA EKİNCİ (Devamla) – Teşekkür ederim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SEMİHA EKİNCİ (Devamla) – Sözlerime son verirken, sigorta bir ihtiyaç değil, zorunluluktur. Kendi hayatını düşünen, geleceğini planlayan, risklerin bilincinde olan herkes sigorta yaptırmalıdır. Sigorta, başımıza gelebilecek potansiyel risklere karşı korunmamızı sağlar, bu risklerin gerçekleşmesi hâlinde doğan zararları karşılar, bu nedenle de en büyük güvencemizdir diyor; on dokuz yıldır milletimize hizmetlerinden dolayı başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere, tüm bakanlarımıza şükranlarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2021 yılı bütçesinin ülkemiz ve milletimiz adına hayırlı olmasını; 2021 yılının ülkemize ve tüm İslam âlemine sağlık, huzur, barış getirmesini temenni ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ekrem Çelebi, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; 2021 yılı Millî Savunma Bakanlığımızın bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları ile şehit ve gazilerimizi rahmet, minnet ve şükranla anıyorum. Yurt içi ve yurt dışında görev yapan tüm güvenlik güçlerimizi, Mehmetçiklerimizi ve yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, konuşmama başlamadan önce, özellikle Millî Savunma Bakanımız Sayın Hulusi Akar’a terör ve teröriste aman vermeyen dik duruşu için huzurlarınızda teşekkür ediyorum ve Rabb’im yâr ve yardımcısı olsun.

Büyük milletlerin büyük hedefleri olmak zorundadır. Türkiye Cumhuriyeti devleti, Selçuklu ve Osmanlı İmparatorluğu’nun devamı olarak bu büyük hedefleri doğrultusunda kararlılıkla yürümektedir. İki bin yılı aşan devlet geleneği ve ordu sistemiyle, jeopolitik ve jeostratejik konumu gereği dünyanın en istikrarsız bölgesinde yer alan ülkemiz; bağımsızlığını, egemenliğini, toprak bütünlüğünü, hak ve menfaatlerini korumak zorundadır. Küresel boyutta yürütülen hâkimiyet çabaları ve bunun üzerine yapılan planlar, asimetrik tehditler, Gezi olayları, 15 Temmuz darbe girişimine zemin hazırlayan dış destekli, FETÖ, PKK, YPG, PYD ve DEAŞ gibi bölücü ve yıkıcı faaliyetlere ilave olarak ülkemize yönelik kontrolsüz, kitlesel göçler, doğrudan güvenliğimizi dolayısıyla bekamızı tehdit eden bir

hâle gelmiştir. Suriye topraklarından Hatay'a, Kilis'e, Gaziantep'e, Şanlıurfa'ya atılan sayısız havan mermilerini hepimiz hatırlıyorsunuz. Kısa süre önce gerçekleştirdiğimiz Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı, Barış Pınarı ve hatta Pençe Harekâtlarıyla bu tehditler bertaraf edilmiş, sınır ötesi operasyonla sınır güvenliğimiz hamdolsun Mehmetçik'imiz tarafından sağlanmıştır.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ olarak iktidara geldiğimiz günden bu yana reformlar ve kalkınmanın öncü ruhunu elimize aldık, her daim değişimin öncüsü olduk. Kültürde, adalette, ulaşım, sağlıkta, sanayide ama özellikle ve özellikle millî savunma ve burada sayamadığımız tüm alanlarda çığır açtık. 2002'de yüzde 18 olan yerli ve millî savunma sanayisindeki payımızı yüzde 70'lere yükselttik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Cumhurbaşkanımızın öncülüğünde hayata geçen millî teknoloji hamlelerimiz sayesinde İHA'larımız, SİHA, TİHA gibi insansız hava araçlarımız, yerli helikopterlerimiz, millî gemi sistemlerimiz, denizaltı çalışmalarımız, hava savunma sistemlerimiz ile savunma sanayisindeki başarılarımızı tüm dünyaya gösterdik. Kısacası, bu başarılarımızın neticesinde kendi göbeğimizi kendimiz kestik. Savunma gücümüzün refakat ve koruma görevleriyle özellikle Doğu Akdeniz'de araştırma ve sondaj yapan gemilerimize yönelik tehditlere karşı, bilmenizi isterim ki mavi vatanımızın güvenliğini sağlamış olduk. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ hükümetlerimizden önce savunma sanayisinde birçok Avrupa ülkesinin himmetine muhtaç bir ülke konumundaydık. Kötü bir Türkiye profili vardı, sanki o kadar silinmiş bir ülkediydi ki neredeyse kayıp bir ruh gibiydi. Bu gidişata "Dur." diyebilen tek bir liderimiz çıktı. Daha önce çıkıp da bu ülkede "one minute" diyebilmiş bir lider yok, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda tüm dünya liderlerinin gözünün içerisine bakarak "Dünya, 5'ten büyüktür." diyebilen kimse çıkmadı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ayasofya'yı ibadete açmayı hiç kimse ne düşünebildi ne de "Ben bunu açarım." diyen bir babayiğit ortaya çıkabildi, yıllardır kapalı olan Maraş'ı açma cesaretini kimse gösteremedi. İşte, bunların bütünü, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın dirayetli duruşu sayesinde oldu ve ülkemiz hamdolsun bugünlere geldi.

Bugünlerde bölgesel ve küresel gelişmelerin belirleyicisi oldu bu ülke. Akdeniz'de, Karadeniz'de, Libya'da, Afrika'da, Afganistan'da, Irak'ta, Suriye'de, Kafkaslarda, Balkanlarda ve Orta Doğu'da Türkiye olmadan bir çözüm olamayacağını artık herkes gördü ve anlamış oldu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Özellikle bazı muhalefet partileri hep der: "Ya, siz güvenlikçi bir siyaset izliyorsunuz." Evet, biz güvenlik ve özgürlük dengesi içerisinde bir siyaset izliyoruz çünkü bu topraklarda bütünlüğümüzü kıyamete kadar korumak zorundayız. Dört taraftan çevrilmiş bir durumdayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

EKREM ÇELEBİ (Devamla) - Eğer güçlü bir ordumuz olmazsa kurtlar sofrası hazır değerli milletvekilleri; Ermenistan hazır, Yunanistan tetikte, Suriye fırsat kolluyor. Türkiye'yi bir günde parçalamak isteyeceklerdir özellikle bunlar; PKK, PYD ve DAEŞ de bunların kanıtıdır.

Güçlü ordumuz sayesinde Suriye'deki terör koridorunu hamdolsun tuzla buz ettik, Libya'daki tuzakları başlarına geçirdik; Doğu Akdeniz'de gereğini yaptık, bizi Antalya Körfezi'ne hapsetmek istediler, orada yine gereğini yaptık, durdurduk onları; Karabağ'da Azerbaycan ordusuna desteğimizle yirmi sekiz yıllık işgali hamdolsun sonlandırdık. Bugün biliyorsunuz Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan da Azerbaycan'da. Azerbaycan halkını ve Cumhurbaşkanı Sayın Aliyev'i başarılarından dolayı tebrik ediyorum. Bu ülke zor oyunu bozdu ve bozuyor. Biz ülkemizde ve bölgemizde oynamak istenen tüm oyunları bozduk. Güçlü bir ordu, Türkiye için hayati bir zaruret. Biz, dünyanın en güçlü orduları arasında yer alan kahraman Türk ordumuza "Satılmış." deme gaffetinde bulunan aciz

durumdaki siyasi anlayışa karşı, “Bu bütçe, savaş bütçesidir.” diyen mesnetsiz ve gözü kör yaklaşıma karşı her zaman Peygamber ocağındaki vatan evlatlarımızın yanında olacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

EKREM ÇELEBİ (Devamla) – Bu vesileyle, 2021 yılı bütçemizin hayırlara vesile olmasını diliyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ayşe Keşir, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AYŞE KEŞİR (Düzce) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Millî Savunma Bakanlığı bütçesi üzerine söz almış bulunuyorum.

Sözlerime başlamadan evvel, Konur Alp Bey’in 14’üncü yüzyılın başlarında fethettiği ve 99 depreminden sonra bugün, 9 Aralık günü il olan şehrim Düzce’nin de 21’inci yaşını kutluyorum, hemşehrilerime de buradan selamlarımı iletiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, Anadolu topraklarına Yesevi erenlerinin ilk ayak bastığı günden, Sultan Alparslan’dan modern Türkiye’ye ve son dönemde de Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın liderliğinde bizler, her zaman bu topraklarda barışın, adaletin, huzurun temsilcisi olduk.

Değerli milletvekilleri, bu aziz millet, kadın ve erkeğiyle asker millettir. Bazen böyle dediğimde itirazlar geliyor ama şunu bilmenizi isterim ki bu vatanın her santimetrekaresi için gözünü kırpmayan, bu aziz milletin hayallerini hayalleri bilen, dilde, fikirde, işte birlik için heyecan duyan, o aşkla yanıp tutuşan her kadın ve erkek bu milletin asker ferdidir. Anneler bilirim koç gibi evlatlarını vatana feda eden, genç kızlar bilirim henüz 15 yaşındayken, on beş yıl evvel “Makine mühendisi olacağım, silah yapacağım, bağımsız savunma sanayisi olmayan milletler bağımsızlaşamaz.” diyen. İşte, bugün konuştuğumuz bu bütçe, o annelerin inançlarının, o kız çocuklarının hayallerinin bütçesidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, Nihal Atsız bir sözünde “Bir millet için büyümekten korkmak kadar ölümcül bir düşünce olamaz.” der. Son on beş yılda 350 yeni projeye, altını çiziyorum 350 yeni projeye yüzde 70 yerli savunma sanayisi, 3 milyar doları aşan ihracat, AK PARTİ iktidarının bağımsız savunma sanayisine inanmış adamların ve kadınların başarısıdır.

15 Ocak 1981’de bir gazete manşetinden bahsedeceğim size, 81, çok eskilere gitmiyorum. Diyor ki bu gazetede: “Anıtkabir’in bayrak direği ipini artık biz yapıyoruz. İpin içinde dört milimetre çelik tel var.” Bugün, sadece son on beş yılda 350 yeni projeden bahsediyoruz. Onun için mukayeseyi çok yakın tarihte yapabileceğinize inanıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Türk ordusunun savunma sanayisinin büyümesinden korkanlar ancak ahmaklardır.

Değerli milletvekilleri, Gazi Mustafa Kemal Atatürk: “İç cepheyi sağlam tutmalıyız.” der bir sözünde, bunu asla unutmamamız lazım. İçerde ve sınır ötesinde canla başla mücadele veren Türk ordusunu “satılmış” kelimesiyle yan yana almak akla ziyandır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Tank Palet Fabrikası için söylenen sözler, aynı zamanda büyük de bir cehaletin örneğidir; anlatacağım, öğreniniz. Tüm dünyanın çok iyi bildiği “...”(x) bir işletme yönetimi biçimidir. Yani, mülkiyeti devlette, işletmesi özel sektörde olan bir akıllı tedarik sistemidir, İngiltere başta olmak üzere pek çok ülke bunu kullanır. Şimdi, dünyadan bihaber siyaset de böyle yapılıyor işte. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bakın haşa, bırakın Türk ordusunun kullanıp attığı bir tek somunu, bir tek vıdayı satın alacak para da henüz icat edilmedi; bu da böyle bilinsin.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Değerli milletvekilleri, Sayın Cumhurbaşkanımızın dediği gibi “Türkiye, Türkiye’den büyüktür.” Hatay ve Gaziantep’in güvenliği, Suriye’nin güvenliğinden başlar; Edirne’nin güvenliği, Kosova’nın, Bosna’nın güvenliğinden başlar; Mersin’in güvenliği, Kıbrıs’ın, Libya’nın güvenliğinden başlar; Kars’ın güvenliği, Azerbaycan’ın, Karabağ’ın güvenliğinden başlar. Bu bütçe, dost ve kardeş ülkelerin ve gönül coğrafyamızın da güvenliğinin bütçesidir aynı zamanda.

Değerli milletvekilleri, bebek katili Abdullah Öcalan’ın, PKK’nın, PYD’nin 10-11 yaşlarındaki çocukların ellerine silah verdiği, uluslararası raporlara girmiştir. Yine o raporlarda -çok üzgünüm bunu söylediğim için- PKK’nın çocuk komutanı Reşo’dan bahsedilir, çocuk komutanı. Kısacası PKK ve PYD’de çocuk istismarı kurumsallaşmıştır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) İnsan Hakları İzleme Örgütü raporlarına, BM raporlarına bunun için detaylı olarak bakılabilir.

Romantik aile filmleriyle kamuoyundan merhamet uman Selahattin Demirtaş, Nisan 2014’te “Çocuklar kendi istekleriyle, kendi kararlarıyla katılım yapıyorlar.” diyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Çok ayıp bir şey ya! Gerçekten, bir kadın olarak bunu yapmanız çok ayıp yani.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Sizin yerinize biz utanıyoruz.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Boşanma komisyonunda tecavüzü savunan kadınsın, kadın.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

AYŞE KEŞİR (Devamla) – Uluslararası bütün raporlar, Cape Town İlkeleri, Paris Sözleşmesi bir çocuğun örgüt üyesi olma talebini hukuken rıza olarak nitelendiremez.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Boşanma Komisyonunda tecavüzü savunan kadınsın.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Tecavüzü savunan bir milletvekilinin konuşmaya hakkı yok burada.

AYŞE KEŞİR (Devamla) – Bütün yasalar buna karşı koyar. Bu bütçe, bugün konuştuğumuz bütçe, PKK’nın PYD’nin sermaye olarak gördüğü o küçük Kürt, Ezidi çocukları da kurtarmanın bütçesidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu bütçe, çocuklarımızı zehirleyen en büyük uyuşturucu baronu PKK’yla mücadelenin de bütçesidir. Bu bütçe, PKK tarafından kaçırılan, tecavüze uğrayan, zorla silahlendirilen, infaz edilen genç kızları da kurtarmanın bütçesidir. Sahada...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Boşanma Komisyonunda tecavüzü savunan milletvekilisin sen!

AYŞE KEŞİR (Devamla) – Bağırma, anlatamıyorsun bile derdini.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri lütfen.

AYŞE KEŞİR (Devamla) – Sahada DEAŞ’la mücadele eden tek ülke Türkiye’dir. Bu bütçe de onun bütçesidir. Bu bütçe, kardeşliğimizi, toplumsal barışımızı hedef alan tüm terör örgütleriyle, onun içerideki ve dışardaki iş birlikçileriyle mücadelenin bütçesidir.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Selahattin Demirtaş’ı nasıl rehin aldığınız belli oluyor.

AYŞE KEŞİR (Devamla) – Sözlerime son verirken Millî Savunma Bakanlığımızın bütçesinin hayırlı olmasını diliyor, heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi, İYİ PARTİ Grubu adına yapılacak olan konuşmalara başlıyoruz, ilk söz Sayın Ayhan Erel’in.

Buyurun Sayın Erel. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Aileyle uğraşıyorsunuz, ayıptır ya!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Söz istemiştim.

BAŞKAN – Sayın Oluç, siz söz istemediniz. Ben nereden bilebilirim ki?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, olur mu? Siz dediniz ki...

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Kürsüde hatip var Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Bir dakika. Sayın Erel, bir dakikanızı rica ederim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Siz dediniz ki...

BAŞKAN – Sayın Oluç, bunu tekrarlamazsanız...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Hayır, Sayın Başkan, siz dediniz ki... Bakın, kayıtlara bakın. Siz dediniz ki bittiği zaman...

BAŞKAN – Bittiği zaman talebiniz olursa vereceğim dedim. Bir talepte bulunmadınız ki.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Tamam, siz öyle dediğiniz için ben oturuyorum. Olur mu Sayın Başkan?

BAŞKAN – Evet, İYİ PARTİ adına Sayın Ayhan Erel, buyurun. (HDP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler)

AYHAN EREL (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; partim İYİ PARTİ adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. Şu an elleri tetikte nöbet tutan, kalbi vatan için atan, vatanımızı bekleyen tüm güvenlik güçlerimize selam olsun. Evrensel hukuk kuralları ve hukukun üstünlüğüne inanarak tarafsız ve bağımsız görev yapan hâkim ve savcılarımıza, adliye personelimize selam olsun.

Günümüzde asgari ücret 2.324, bir kısım emekli maaşı 1.500, açlık sınırı 2.500, yoksulluk sınırı ise 8.200 Türk lirasıdır. 17 milyona yakın insanımız açlık sınırının, 50 milyona yakın insanımız ise yoksulluk sınırının altında yaşadığı, insanlarımızın karnını doyurmak için pazar atıklarını, çöpleri umut hâline getirdiği, üniversite mezunu gencin, atanamadığından dolayı hayatının baharında hayatından vazgeçtiği, gençlerin artık Türkiye’den umudunu kestiği, gençlerimizin yüzde 67’sinin başka ülkelere sürekli yerleşmek amacıyla göçmeyi düşündüğü, düşlerine, hayallerine, umutlarına orada kavuşmak istediği, KPSS’den en yüksek puanı aldığı hâlde mülakat duvarına çarparak hakkı gasbedildiğinden çaresizlik içinde kıvranan gençlerimizin artık hayattan bir beklentilerinin kalmadığı, resmî okullar yetmiyormuş gibi bir de özel meslek liseleri açarak 15-18 yaş grubu arasındaki yüz binleri aşan gençlerimizin kısa yoldan hayata atılma umutlarını katlettiğimiz, her ile üniversite açarak gençlerimizin işsizliğini dört beş sene ötelediğimiz, her üniversite mezunu gençten üçte 2’sini işsizler ordusuna kaydettiğimiz, gençlerimizi umutsuzluğun en koyu karanlığında yaşamaya mahkûm ettiğimiz, akıl almayan düzenlemelerle bilmem kaç gruba ayırdığımız memurlarımız arasında adaletsizliğin zirve yaptığı, eşine, çoluğuna çocuğuna hasret insanların özlemle kavrulduğu ortamda yine aynı iş yerinde çalışan taşeron işçilerden bir kısmını kadroya alıp diğer kısmını almayarak devlet eliyle adaletsizliği sağlayıp çalışma huzurunu bozduğumuz bir yerde çiftçilerin, işçilerin alın terleri, nasırlı elleriyle ortaya çıkardığı emeklerinin karşılığını alamadığı zamanımızda, yapılan anketlerde “5 bin Türk liralık öngörülemeyen bir harcamayı karşılayamayız.” diyenlerin oranının yüzde 87’ye çıktığı korkunç bir sonuç karşısında, kısacası umutsuzluğun, fakirliğin, yoksulluğun hatta açlığın, karamsarlığın, hayal bile kuramayan insanların yüzde 80’leri aştığı günümüz Türkiye’sinde hangi adaletten ne şekilde konuşacağımın zorluğu içerisindeyim.

Sayın Adalet Bakanı, tabii ki bu sorunlar sizin doğrudan doğruya Bakanlığınızla ilgili değil, Bakanlığınıza yapacağımız eleştiriler de kesinlikle şahsınızla ilgili değil, bu sorunlar sizin üç yılı aşkın görev sürenizde oluşan sorunlar da değil. Şahsınızın bu sorunları çözmek için bir gayret ve çaba içerisinde samimiyetle mücadele verdiğinizi de özellikle belirtmek isterim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin temel sorun alanlarından birini yargı oluşturmaktadır. Yargının işleyişine ilişkin kamuoyunda oluşan yaygın güvensizlik duygusu ve toplumda güçlü bir şekilde kendisini hissettiren adalet anlayışı ve beklentisi, yargının kendisinden beklenen özgürlükleri koruma ve adalet dağıtma işlevini gereği gibi yerine getirememesinden beslenmektedir.

Ülkemizde yayın yapan ulusal televizyon kanallarının bazılarında, öğleden sonra yapılan programlarda, cinayete kurban giden yakını kimin öldürdüğünü, kızını kimin kaçırdığını, evinin kim tarafından soyulduğunu... Bunlara benzer, aydınlığa kavuşturulamayan ve yargının çözmesi gereken birçok olayın yargı tarafından çözüme kavuşturulamamasından dolayı vatandaşların çareyi televizyon kanallarında araması, maalesef, hepimizi üzmektedir. Bu durum dahi, yargıya olan güvenin ne denli azaldığını, vatandaşın çözümü medya yargısında aradığını üzülererek görmekteyiz. Bu sebeple, yargı alanında yaşanan sorunların çözümünde yargıya dair güvensizlik duygusunun bir an önce aşılması gerekmektedir.

Adli yıl açılışı törenlerinde yüksek mahkeme başkanlarının yargı sorununu tespit eden ve çözüm önerilerini sunan konuşma metinleri, konuyla ilgili meslek kuruluşlarının ve sivil toplum örgütlerinin hazırladıkları raporlar ile konuya ilişkin kaleme alınmış birçok akademik çalışma mevcuttur. Nitekim, son yıllarda, başta demokrasi, hukukun üstünlüğü ve insan hakları alanları olmak üzere hemen hemen her alana dair eksikliklerin ve yanlışlıkların dile getirildiğini görmekteyiz.

Yargının, görevlerini bağımsız ve tarafsız şekilde gerçekleştirmesine imkân tanıyan ve yürütmenin ve yasamanın kuvvetler ayrılığı ilkesine riayet ettiği bir ortamda çalışması bu sorunları çözecektir. Hâkimler ve Savcılar Kurulunu düzenleyen anayasal değişiklikler, kurulun yürütme erkinden bağımsızlığını daha da zayıflatmıştır. Bunun sonucu olarak, temel hak ve hürriyetleri korumak amacıyla tasarlanan anayasal ve hukuki mekanizmalar temel hak ve hürriyetlere müdahale etme aracı hâline dönüşmüştür. Hâkimler, temel hak ve hürriyetleri koruyan değil, temel hak ve hürriyetlere müdahale eden görevliler hâline gelmiştir.

Adalet dağıtma görevi, devletin temel fonksiyonlarından biridir. İnsanların devletten talep ettiği önceliklerin başında, şüphesiz, adalet gelmektedir. Toplumun adalet beklentisini karşılayan devletler, huzuru, güvenliği ve barışı sağlayarak daim olmuşlar; adaletten sapan devletler ise yıkılıp gitmişlerdir. Bu nedenledir ki "Adalet mülkün temelidir." ilkesi evrensel geçerliliğe sahip bir ilke olarak kabul görmüştür.

Toplum ve devlet hayatında hayati önemi nedeniyle hukukun üstünlüğüne dayalı demokratik devletlerde adaleti dağıtma görevi yasama ve yürütmeden bağımsız kılınan yargı organlarına bırakılmıştır. Yargının varlık sebebi, bireylerin hak ve özgürlüklerini devlet karşısında korumaktır. Yargının bu hayati işlevi, görevi yerine getirebilmesi için siyasi iktidardan bağımsız olması ve yargısal iktidarını kullanabileceği bir özerk alana sahip olması gerekmektedir. Bu sebeptir ki yargı, bireylerin hak ve özgürlüklerini güvence altına alabilmenin, herkese hak ettiğini teslim edebilmenin ve adaletli kararlar verebilmenin bir gereği olarak bağımsızlık zırhıyla donatılmıştır. Yargıya tanınan bu ayrıcalık, adaleti sağlama amacına yöneliktir. Bu bağlamda, yargı bağımsızlığı ilkesi, başlı başına bir amaç değil, hukuki barışın gerçekleştirilmesinin bir aracıdır. Yargının tarafsızlığı ise nihai amaç olan yargının adil kararlar verebilmesinin bir araç değeridir. Asıl amaç, yargının adalet dağıtmasının sağlanmasıdır. Buna göre, yargının adaletli kararlar verebilmesi için tarafsız olması, tarafsız olabilmesi için de bağımsız olması gerekmektedir.

Siyasal iktidarlar, hiçbir kayıtle kendisini bağlı kılmak istemediği için yargı organlarını zaman zaman ayak bağı olarak görmüşlerdir. Aslında siyasi iktidarın geçmişten ders alarak yargının araçsallaştırılması düşüncesini bir tarafa bırakması gerektiğini düşünüyorum. Muhalefet partisi sözcüsü ve bir avukat olarak ifade etmeliyim ki on sekiz yılda fiziki yapı olarak yargıda önemli ve güzel işler yapılmıştır. Hükümet konaklarının altında görev yapan mahkemeler, yapılan adliye binalarıyla sığıntı

olmaktan kurtarılmıştır. Bilişim sistemine ayak uydurmak suretiyle UYAP sistemi geliştirilmiş, yargı mercilerine ulaşmak kolaylaşmıştır. Artık adliyelere gitmeden duruşmalara girmenin yolu açılmıştır. Sorunları önlemek adına Arabuluculuk kurumu geliştirilmiş, özellikle İstanbul Havaalanı'na açılan mahkemeye yurt dışından gelen vatandaşlarımız için büyük sorun olan problem ortadan kaldırılmıştır. Diğer havaalanlarına da SEGBİS'le bir çözüm bulunabilir mi diye araştırılmasını teklif ediyorum. Sayın Bakan ve ekibine bu konularda teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iktidardaki AK PARTİ'nin siyasi hikâyesinde, siyasi rekabet ve mücadelede yargının nasıl kullanıldığına dair çok sayıda veri hâlâ zihinlerimizde tazeliğini korumaktadır. AK PARTİ'nin ana gövdesini oluşturan siyasi hareketin içinden çıktığı Refah Partisi ve Fazilet Partisinin Anayasa Mahkemesi tarafından kapatılması, partinin kurucu üyelerinden Sayın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Siirt'te bir miting esnasında okuduğu bir şiirden dolayı hakkında açılan davada mahkûmiyet kararı verilmesi, 2007 yılında Cumhurbaşkanlığı seçiminde AYM'nin meşhur 367 kararıyla Abdullah Gül'ün engellenmesi, 2008 yılında laiklik ilkesine aykırılık iddiasıyla AK PARTİ hakkında Anayasa Mahkemesinde dava açılması, 7 Şubat 2012 MİT krizi, 17-25 Aralık operasyonları, siyasi aktör ve siyasi parti düzeyindeki tasfiyelerde yargının nasıl kullanıldığını ve araçsallaştırıldığını açıkça ortaya koymaktadır.

Yine, yargının tarafsız olmayıp beynini ve kalemini başka yerlere kiraya verdiğinin hazin ve acı tablolarından bir tanesi de kahraman, şerefli Türk ordusuna şerefsizce Ergenekon, Balyoz, Poyraz, casusluk gibi isimlerle kurulan kumpaslardır. Yargının araçsallaştırıldığında bu devletin kahraman Genelkurmay Başkanı, terör örgütübaşı olarak yargılanmış ve hapsedilmiştir. Dolayısıyla, hukuk herkese lazım olacağından, bağımsız, tarafsız ve korkusuz olmalıdır. Tüm bunların ardından, bugün ülkemizde adaletin egemen olduğunu söylemek mümkün müdür? Türk insanı mutlu mudur, ülkemizde adalete olan güven tesis edilmiş midir? Bu soruya "Evet." cevabı vermeyi bir eğitimci ve hukukçu olarak herkesten çok ben isterdim ama maalesef, halkımız sokakta bu soruya haykırarak "Hayır." diye cevap vermektedir. Siyasal iktidar da umarım ve dilerim ki bu haykırışın ve feryadın farkına varır. Ülkemizde toplumun tüm kesimleri; adaletsizliğe, haksızlığa uğradığını düşünmekte, hukuksuzluğun egemen olduğu bir ülkede yaşadığını algılamaktadır. Genelde insanlık, özelde ülkemizin insanı, dün olduğu gibi bugün de adaletin peşinde koşmuş, aramış ve hâlen adaleti aramaya devam etmektedir. Bizim insanımız, ileri demokrasilerle yönetilen diğer ülkelerdeki insanlar gibi adaletin egemen olduğu bir ülkede yaşamak istemektedir. Bu istek, herkesten çok, yüce Türk milletinin hakkıdır. Bu nedenle, bizim insanımız; mutsuz, düş kırıklığı içinde, gelecekte umutsuz, psikolojisi bozuk bir hayatı sürdürmeye mecbur bırakılmamalıdır. Bu mecburiyet, Türk halkının, Türk milletinin kaderi olmamalıdır. Yoksulluk ve haksızlıkla sınanan bizim insanımız, çaresiz bırakılmamalıdır.

On sekiz yıldır siyasal iktidarı elinde bulunduran Adalet ve Kalkınma Partisi, acaba isminin içinde bulunan "adalet" duygusunu neden toplumda tesis edememiştir, bunu bir araştırmak ve soruşturmak lazım gelir diye düşünmekteyim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gündemde olan son adalet reformuyla ilgili de kalan süre içerisinde birkaç kelam etmek istiyorum. Türkiye'de, bana göre, adalet reformuna gerek yok çünkü kanunlarımız gayet açık ve net. Burada yapılması gereken, bu adaleti, kanunları uygulayanların kafalarında reform yapmak gerekiyor. Bazı kanun uygulayıcıları, bazı makamlara şirin görünmek adına hadlerini ve görevlerini aşarak çeşitli olumsuz kararlar vermektedirler, bu da Bakanlığımıza ve adalete mal edilmektedir.

Tartışmamız gereken diğer bir husus "Türkiye Cumhuriyeti devleti hukuk devleti mi olacaktır, kanun devleti mi olacaktır?" AK PARTİ'li arkadaşlarımızla konuştuğumuzda kendileri yaptıkları her işin kanunlara uygun olduğunu söylemektedir. Doğru, yaptığınız işler kanuna uygundur ama çıkardığınız kanunlar hukuka uygun mudur, bunu tartışmak gerek. Sayısal üstünlüğünüze güvenerek çıkardığınız kanunlarla milleti ve memleketi idare edebiliriz ama bu kanunların evrensel hukuk kurallarına, hukukun

üstünlüğüne uygun olup olmadığını tartışmadan çıkarırsak o zaman Türkiye Cumhuriyeti devleti bir hukuk devleti olmaz, kanun devleti, kararname devleti, tüzük ve yönerge devleti hâline gelir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

AYHAN EREL (Devamla) – Bütçemizin Türkiye Cumhuriyeti devletine, aziz Türk milletine hayırlı uğurlu olmasını diliyorum, hepimize saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun.

Sataşmadan dolayı, daha önce söylediğim gibi, kürsüden söz veriyorum Sayın Oluç.

Süreniz iki dakikadır.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- *İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Düzce Milletvekili Ayşe Keşir'in 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasında HDP'ye sataşması nedeniyle konuşması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle İYİ PARTİ Grubu, kusura bakmayın, araya girmek zorunda kaldım.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Estağfurullah, buyurun efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Sayın vekiller, şimdi, birincisi, Adalet ve Kalkınma Partisinin Grup Başkan Vekilleri, çeşitli vesilelerle -ben hatırlıyorum- buralarda defalarca “Aileyle uğraşmak ahlaksızlıktır.” filan gibi açıklamalar yaptılar. Ben size onu hatırlatıyorum. “Romantik aile filmleri” lafınızın, gerçekten, siyasi olarak ve insani olarak ahlaka sığmadığını ilk olarak söyleyeyim. (HDP sıralarından alkışlar) Bunu bir kenara koyalım. Ayıptır. “Ayıp” ve “utanmak” diye kavramları hatırlamanız gerekiyor bazen. Bunu söyleyeyim, bir kenara koyun.

İkincisi, şimdi başka bir sataşmaya cevap verecektim fakat baktık daha büyük bir sataşma var. Daha büyük sataşma Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı sıfatıyla konuşan Recep Tayyip Erdoğan'dan geldi. Biraz evvel Azerbaycan'a giderken demiş ki -Adalet Bakanlığı meselesini konuştuğumuz için söylüyorum- Selahattin Demirtaş'ı kastederek: “Varsa sözde hakkını koruyacak değiliz ki, öyle bir şey yok. Hakkı yok. Ben inanıyorum ki bizim yargımız onun gibi bir... Böyle bir imkân tanımaz.” demiş. Yargıya “imkân tanıma” demiş oluyor. “Kobani'nin faili, Diyarbakır'ın faili, Yasin Börü'nün faili odur.” demiş. Adalete açıkça talimat veriyor, açıkça talimat veriyor. “Bunları görmezden mi geleceğiz? Yargımız bunları görmezden mi gelecek?” demiş. Açıkça talimat veriyor. “Önünün açılmasına yol vermeyiz.” demiş. Yani anayasal suç işliyor Cumhurbaşkanı sıfatıyla Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı Tayyip Erdoğan. Anayasa'nın 138'inci maddesini açıkça çiğniyor, açıkça anayasal suç işliyor, yargıya talimat veriyor; ilk defa değil, daha evvel de verdi, dedi ki: “Bir yolunu buluruz, karşı hamlemizi yaparız.” Yaptı, yargıya talimatı verdi, “Gereken yapılacak.” dedi, yapıldı. Bu da yetmedi “Bırakamayız.” dedi, o da yapıldı. Sizin Genel Başkanınız Cumhurbaşkanı sıfatıyla anayasal suç işliyor, tekrar bunu söylüyoruz ve Sayın Adalet Bakanı, bakın, sizin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, süreniz iki dakika tamamlandı.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Sayın Başkan, ama bu, gerçekten adaletsizlik oldu.

BAŞKAN – Adaletsizlik değil.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Adalet Bakanlığı bütçesini tartışırken adaletsizlik oldu.

BAŞKAN – O şekilde zaten, uygulama dün de o şekildeydi.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Ben dün Mehmet Muş'un yaptığı gibi kayıtlara girmesi için bu kürsüden konuşmamı bitirene kadar inmeyeceğim.

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Yani kusura bakmayın, böyle bir şey olabilir mi? Şimdi Adalet Bakanlığı bütçesini konuşuyoruz, bu kadar ağır saldırılarla karşı karşıya kalıyoruz.

Sayın Grup Başkan Vekili, elinizi kaldırmayın öyle. Bakın, Sayın Adalet Bakanı ve Sayın Hazine ve Maliye Bakanı hangi turları yaparsa yapsın bu yapılan, bu edilen sözler sonunda hiç kimseye güvence veremezsiniz, uluslararası alana güvence veremezsiniz ve bugün, gün boyunca bu konuyu tartışmaya ve dile getirmeye devam edeceğiz. Anayasa’yı Cumhurbaşkanı sıfatıyla çiğneyen, ettiği yemini yok sayan ve çiğneyen bir kişiyle karşı karşıyayız. Bunu asla kabul etmiyoruz, bunu da söylemiş olayım. (HDP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, tabii ki prensibiniz gereği konuşmalara, satışmalara grupların konuşmaları bitince söz vereceksiniz ancak Sayın Grup Başkan Vekilinin ifade ettiği mesele, Sayın Cumhurbaşkanımız Azerbaycan’a giderken cümlenin başında da yargıya talimat veremeyeceğini söyleyerek başlıyor ancak... (HDP sıralarından gürültüler)

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Ya sonrası...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Aa, yapma!

HÜDA KAYA (İstanbul) – Onu tersinden bilin, ne demek istediğini çok iyi biliyoruz.

BAŞKAN – Kürsüden vereyim, satışmadan iki dakika, buyurun.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Niye? Cumhurbaşkanına satışınca o mu cevap verecek? AKP’li mi veriyor?

BAŞKAN - Kusura bakmayın İYİ PARTİ Grubu. İsteyen Grup Başkan Vekillerine satışmadan işer dakika söz verip sonra İYİ PARTİ Grubunun söz taleplerini karşılayacağım.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Cumhurbaşkanlığına adaydı, aday, pardon!

BAŞKAN – Buyurun.

2.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un satışma nedeniyle yaptığı konuşmasında AK PARTİ Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’a satışması nedeniyle konuşması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Meclis Başkan Vekilimizin satışmalarda Grup Başkan Vekillerine söz verirken grupların sözleri bitince söz vermesine saygıyla yaklaşıyorum ancak bir istisna olarak HDP’ye söz verince mecburen de söz almak durumunda kaldık. (HDP sıralarından gürültüler)

Konu şundan ibaret değerli arkadaşlar, sürem çok az, izin verin, Sayın Başkanın dediğine bir şey söylemek istiyorum.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Hadi söyle bakalım. Hele dinleyin, ne diyecek?

BÜLENT TURAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, Türkiye’de anayasal sisteme, mahkemelere, yargıya hiç kimsenin talimat vermemesini takip ederiz, isteriz, savunuruz.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Sözde... Sözde...

HABİP EKSİK (İğdır) – Veriyor.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bütün yargılamalarla ilgili objektif hukuk kriterleriyle beraber yargılama yapılmasını talep ederiz, isteriz. (HDP sıralarından gürültüler)

HÜDA KAYA (İstanbul) – İnanıyor musunuz buna ya? Allah Allah!

BÜLENT TURAN (Devamla) – Sayın Başkan, olmaz ki böyle!

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Siz devam edin, devam edin.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Yani siz söyleyin, biz ses çıkarmayalım o zaman, kanaatimi aktarmak istiyorum izin verirsiniz. Bir daha söylüyorsunuz, ne var katılmadığımız? “Bütün yargılamalar hukuk sistemi içerisinde tarafsız bir mahkemeye olsun.” diyorum. (HDP sıralarından gürültüler)

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Talimat veriyor, talimat.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Buna niye katılmıyorsunuz?

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Talimat veriyor yargıya.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, rica ediyorum, lütfen.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Aynı zamanda Sayın Cumhurbaşkanı tüm dünyanın bildiği bir gerçeği ifade etmiş.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Cevap veremiyor zaten.

BAŞKAN – Sayın Başaran, rica ediyorum.

BÜLENT TURAN (Devamla) – “Yasin Börü’nün katilleri” demiş. (HDP sıralarından gürültüler)

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Sizsiniz, siz. AKP’dir katilleri, AKP.

BÜLENT TURAN (Devamla) – “Herkes biliyor ki o zaman meydana davet edenler kimler, hangi genel başkanlar, bunu biliyoruz.” demiş.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – 52 kişinin katili sizsiniz, siz.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Hukuk yargılamalarının eksiksiz yerine getirilmesi başımızın tacı ancak birilerini sokağa çağırırken, birilerinin ölümüne vesile olurken dokunulmazlık varmış gibi davranmanın da hukuka aykırı bir tavır olduğunu ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım, sağ olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – 15 Temmuzda da siz çağırdınız, 250 kişinin de katili sizsiniz o zaman, 250 kişinin de katili AKP’dir.

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, müsaade eder misin.

Sayın Grup Başkan Vekilim, Sayın Turan, bir şeyi düzeltereğim: Ben bir istisna olarak Sayın Oluç’a söz vermedim. Sayın Oluç’un sataşmadan söz talebi vardı, ben bu talepleri parti gruplarının yapmış oldukları konuşma tamamlandıktan sonra vereceğimi ifade ettim. Arada kendisi tekrarlamadığı için vazgeçtiğini düşündüm, orada ben bir eksiye düştüğüm için yani bir istisna değil, onu tamiren, onu düzeltmek adına bu sözü verdim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sorun yok Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Bu sefer de “Oraya bir iltimas geçtiniz, bize de geçin.” gibi bir durumla karşılaşmamak için bunu söylüyorum. Geçilen bir iltimas yoktur.

Buyurun Sayın Oluç, talebiniz nedir?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sataşmada bulundu efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

İki dakika süre veriyorum, kürsüden.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ne dedim Sayın Başkanım, onu söylemesi lazım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – “Katil” dedin ya! “Katil” dedin.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ya, sen Cumhurbaşkanına sataşmadan söz aldın.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, eğer 60’a göreyse saygı duyuyorum, konuşsun ama sataşmadansa hangi ifade sataşma ki onu da ifade etmesi lazım. (HDP sıralarından gürültüler)

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – “Katil” dedin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – “Katil” dedin ya!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ya, söylesin, bir dakika.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Söyledim.

Bakın, Sayın Turan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sormanız lazım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Siz buyurun Sayın Oluç.

Konuşmaya başlamadan önce de hangi sözden dolayı söz aldığınızı da ifade ederseniz...

3.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında HDP'ye sataşması nedeniyle konuşması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul)– Geçmiş dönem Eş Genel Başkanımız Selahattin Demirtaş'a “Yasin Börü'nün katili.” dediniz. Bakın, siz hukukçusunuz değil mi? Yasin Börü mahkemesi görüldü, değil mi? O mahkeme sonuçlandı, değil mi? Sonuçlandı. Defalarca başka mahkemelerden, çeşitli mahkemelerden “Yasin Börü davasına Selahattin Demirtaş dâhil edilsin.” diye başvuruda bulunuldu ve Yasin Börü'nün mahkemesinin görüldüğü heyet, o talepleri reddetti, dâhil etmedi “Alakası yoktur.” dedi. Siz şimdi haksız yere bir suçlamada bulundunuz. Bunu külliyen reddediyoruz. Ayıptır ya! Siz hukukçu olarak nasıl bunu söylersiniz? Yasin Börü'nün mahkemesi sonuçlanmış ve ortaya bir ceza çıkmış, bunun Selahattin Demirtaş'la hiçbir alakası yok, davaya bile dâhil edilmedi. Doğru değil bu söylediğiniz.

İkincisi: Bakın...

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Selahattin Demirtaş dâhil edilmemiş.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla)– Oradan bağırmayın, bilmediğiniz şeyleri konuşuyorsunuz, ben bilerek konuşuyorum. Bilmediğiniz şeyleri konuşuyorsunuz.

Şimdi, efendim, bu işte sizin Genel Başkanınız, doğrudan doğruya yargıya talimat veriyor. 1 kere değil, 2 kere değil, 3 kere değil ya, sürekli veriyor ve bu yargıya verdiği talimatlar sonucunda, o yargı saraya bakarak -yasalara bakarak değil Sayın Bakan, kitaba bakarak değil Sayın Bakan- kararlarını veriyordu. Geçmişte Pensilvanya'ya bakanlar şimdi saraya bakarak karar veriyorlar, mesele budur. (HDP sıralarından alkışlar)

Sonucusu: Böyle bir şey olabilir mi? Hangi hukukta böyle bir şey var? 138'inci maddeyi açıkça çiğniyor ama başında diyor ki: “Ben bunu çiğnemeyeceğim.” Ne diyor? “Yargımız bunları görmezden mi gelecek?” diyor. Hangi hâkim vicdanına dayanarak bu laftan sonra kararını verebilir? Kimse veremiyor. Zaten hakkında 3 kere, 4 kere tahliye kararı verilmiş olan bir insanın tahliye edilememesinin nedeni nedir? “Bırakamayız.” dedi Genel Başkanınız. Sizin siyasi rehineniz çünkü o. (HDP sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Sayın Başkan, ben de haklarımı isteyeceğim daha sonra.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Sayın Başkan, zapta geçsin diye söylüyorum. Bir defa çok bağırarak haklı olunmaz, o kadar bağırma gerek yok.

İkincisi, yargı gereğini şu an yapmakta zaten. Konuya ilişkin davayı hep beraber takip ediyoruz.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) - Mükerrer dava, mükerrer. Mükerrer ya.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - O takibin sonunda kim haklı kim değil mahkeme karar versin. Ancak ben bir vatandaş olarak bırakın partiyi bir tarafa, HDP'nin ve Genel Başkanının bütün kamuoyunu, seçmenlerini sokağa davet etmesi “tweet”ini unutmadım, unutmayacağım Sayın Başkan.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – 15 Temmuzda siz de davet ettiniz.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) - Paralel dava açtınız, paralel dava.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Siz de davet ettiniz 15 Temmuzda. Demek ki 250 kişinin katili sizsiniz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Kayıtlara geçecekse söyleyeceğinizi yerinizden söyleyin, ayaktan. Buyurun, nedir? Yani bir sataşma yok, o yüzden söz veremem.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Nasıl yok? “Sokağa davet etti.” dedi.

BAŞKAN – “‘Tweet’ attı.” dedi canım, o “tweet”i herkes biliyor yani.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Ama “tweet” atmanın 6-8 Ekim Kobani eylemlerindeki şiddetle ne alakası var efendim.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Ya, 15 Temmuzda çağırdınız siz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Burada haftalarca bunu tartıştık. Çok ağır sataşma hem de. Suçlamayı atıyorlar, aynı Genel Başkanları gibi.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Ne demek ya! Sokağa çıktık diye Yasin Börü’yü mü öldürdünüz?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Aynı Genel Başkanları gibi suçlamayı atıyorlar, ondan sonra yargı mecburen karar veriyor, neden? İktidar var arkasında.

BAŞKAN – Bakın, burada bir sataşma yok. “‘Tweet’i unutmuyacağım.” dedi. “‘Tweet’ in varlığını siz de kabul ediyorsunuz.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Başkan, hâkim gibi yargılıyorsunuz şu anda siz.

BAŞKAN – Rica ediyorum, lütfen.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Hâkim gibi yargılıyorsunuz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - “‘Tweet’ in varlığını elbette ki kabul ediyoruz. Mesele “‘tweet’ atılması değil, “‘tweet’ in şiddetle bağlantılandırılması.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230) (Devam)

2.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 231) (Devam)

A) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

1) Adalet Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) YARGITAY (Devam)

1) Yargıtay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yargıtay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DANIŞTAY (Devam)

1) Danıştay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Danıştay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)

1) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

- 1) Türkiye Adalet Akademisi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Adalet Akademisi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU (Devam)

- 1) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

- 1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) KAMU İHALE KURUMU (Devam)

- 1) Kamu İhale Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kamu İhale Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Devam)

- 1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye İstatistik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İstatistik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

- 1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) SERMAYE PİYASASI KURULU (Devam)

- 1) Sermaye Piyasası Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Sermaye Piyasası Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

- 1) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

O) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubuna çok ayıp oldu.

Sayın Feridun Bahşi, buyurun lütfen. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FERİDUN BAŞŞI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yargıtay, Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu, Hâkimler ve Savcılar Kurulu, Türkiye Adalet Akademisi Başkanlığı ve Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu bütçeleri üzerine söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, geçtiğimiz günlerde Cumhurbaşkanı ve Adalet Bakanı yeni bir adalet reformu müjdesi verdi. Bildiğiniz gibi geçtiğimiz günlerde yine AK PARTİ iktidarı on sekiz yılını doldurdu. Bu süreçte defalarca yargı reform paketi açıklandı. Peki, bu kadar reformdan sonra ülkede adalet adına değişen bir şey olmuş mu? Mevcut Adalet Bakanına ve bir önceki Yargıtay Başkanına göre olmuş. Ne olmuş? Yargıya güven yüzde 80’lerden yüzde 20’lerin altına gelmiş. Yapılacağı söylenen yargı reformundan bir sonuç bekleyen var mı? Gördüğümüz kadarıyla AK PARTİ topluluğu beklemiyor, eski Adalet Bakanı Cemil Çiçek de beklemiyor. Zira, “Bize, topyekûn bir tevbe-i nasuh yani samimi tövbe lazım. ‘Reform’ kelimesi çok aşındı, kimse bir şey beklemesin.” diyor. “Reform” kelimesini kim aşındırdı? Olağan yasal düzenlemeleri bile reform olarak ambalajlayıp kamuoyuna kim sundu? Hatta birbirine zıt düzenlemelerin ikisine birden kim reform adını verdi? Tabii ki iktidar. Hâlbuki tüm reform paketlerinin içi boş çıktı, hele de yargı paketleri. Hatırlıyor musunuz geçtiğimiz yıl büyük törenlerle Yargı Reformu Strateji Belgesi açıklanmıştı. Ne yapıldı? Birkaç rutin düzenleme, ardında da iktidarın çok istediği çoklu baro yasası ve idarenin yargı üzerindeki müdahalesi hep arttı, artmaya devam ediyor.

Değerli milletvekilleri, Anayasa Mahkemesi kararını uygulamayan, siyasi davalarda yürütmeyle uyumlu kararlar veren hâkimler ödüllendiriliyor. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde siyasetin yargıya baskısı gerekçesiyle ağır tazminat kararları veriliyor. Cumhurbaşkanlığı sözcüsü “Demokratik hak ve özgürlük standartlarını yükseltecek bir şekilde yeni bir hamle yapmanın ekonomiye, siyasete, topluma, dış politikaya birçok olumlu etkisi olacak.” diyorsa da Cumhurbaşkanı elde ettiği gücü paylaşmak istemiyor. Gücünü diğer güçlerle paylaşmak istemediğinden kuvvetler ayrılığı ilkesini de kabul edemiyor. Bu düşüncede olsaydı Türkiye’nin son kıymetli varlıklarını elinde toplayan Varlık Fonunun Başkanlığına kendisini atamazdı Varlık Fonunun her türlü faaliyetlerini ticari sır kapsamına almazdı, işlemlerini Meclis denetimi, Sayıştay denetimi ve yargı denetimi dışına çıkarmazdı. Tüm bu sebeplerle hukuk ve ekonomi reformu yapılacağına pek de inanmıyoruz.

Değerli arkadaşlar, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi’nin 1’inci maddesi “Bütün insanlar hür, haysiyet ve hakları bakımından eşit doğarlar.” der. Türkiye’de herkes eşit ancak AK PARTİ yandaşları biraz daha fazla eşit. “Benden olan, benim gibi düşünen ve bana oy verenler” gibi değerlendirmeler her şeyin önüne geçti. Bakın, Adalet Bakanı yaptığı bir konuşmada “Yargı hiçbir kişi, kurum ve merciden emir, talimat, telkin almaz. Hiç kimse ve Adalet Bakanı da dâhil olmak üzere hiçbir kurum yargı yetkisini kullanan mahkemelere vekâleten konuşamaz.” diyor yani “Yargının yegâne ideolojisi adalettir.” diyor. Evet, Sayın Bakan, bu söyledikleriniz gerçekten de hukukun ilkeleri bakımından olması gerekenler. Ancak yargı ile siyasi iktidar arasındaki ilişki hakkını arayanları, yargıya başvuranları tedirgin etmeye devam ediyor. Siyasi iktidarın yargıyı biçimlendirmeye çalışması demokrasiyi zayıflatıyor ve hukukun zarar görmesine neden oluyor, insanımız özellikle siyasi davalarda yargıya güvenemiyor. Adalet reformu ihtiyacının temel sebebi, yargıya olan bu güven aşınmasıdır. Bu iktidar adil bir yargı sistemi getirebilir mi? Reform paketi yürütmenin yargı üzerindeki etkinliğini azaltabilir mi, buna inancımız var mı? Takdiri sizlere bırakıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yargı reformunun gündemde olduğu bu dönemde adliye topluluğunun çözüm bekleyen bazı sorunlarına da değinmek istiyorum. Bugün Türkiye’de 14.958 hâkim, 6.894 savcı olmasına rağmen bunlar iş yükü altında ezilmektedir. Adli yargıda hâkimler normalin neredeyse hâlâ 5-6 katı dosyaya bakmakta, mahkemelere yıllık ortalama 1.000-1.500 dosya gelmektedir. Hâlbuki gelişmiş ülkelerde bir hâkimin yıllık baktığı dosya sayısı ortalama 200 civarındadır, bizim hâkimlerimiz üzerindeki -biraz önce söz ettiğim- siyasi baskı da cabası. Ayrıca, yıllardır halk arasındaki adıyla “yıpranma payı” yani itibari hizmet süresiyle ilgili yasa da bir türlü çıkarılmıyor. Hâkim, savcı meslektaşlarımız itibari hizmet süresi yasasının çıkarılmasını ve özlük haklarında iyileştirilmeler yapılmasını hâlâ talep ediyorlar.

Değerli milletvekilleri, yine adliye binalarında çalışan personelin bazı sorunlarını da sizinle paylaşmak istiyorum. Adliye çalışanları mesai süresine bakmaksızın diğer kamu kurumu çalışanlarına nazaran çok yüksek iş yükü ve düşük maaşla zor şartlarda çalışmaktadır; herkesin sıcak yatağında uyuduğu gecenin bir yarısı otopsiye giderler. Ülkedeki icra dosya sayısı 28 milyona ulaşmış, icra çalışanları her türlü tehditten nasibini alır. Ağır ceza mahkemeleri personelinin olumsuz davalar sonunda psikolojisi bozulur, komik keşif ücretiyle dağ taş demeden gezdirilir. Yargı çalışanlarının ek göstergeleri düşük olduğu için yaş haddine kadar çalışmak zorunda kalırlar. Denetimli Serbestlik görevlileri tüm gününü en ağır suçlar işlemiş hükümlülerle bir arada geçirir, sıkıntılarını çözmeye çalışır ancak kendilerine özel bir hizmet sınıfı dahi çok görülür. İşte bu sorunlarla her gün yüz yüze olan adliye çalışanlarımız ek göstergelerinin yükseltilmesini, iş riski tazminatı ile itibari hizmet sürelerinin özlük haklarına eklenmesini talep ediyorlar.

Değerli milletvekilleri, çözüm bekleyen bir başka konu ise ceza ve infaz koruma memurlarının sıkıntıları. Daha önce verdiğimiz yasa teklifleri, önergeler ve konuşmalarla gündeme getirdik ancak iktidar bu sorunları muhalefetin dile getirmesinden rahatsız olacak ki verilen yasa teklifleri komisyonda bekletiliyor, önergeler reddediliyor. Nedir bu sorunlar ve talepler? İnfaz koruma memurları ve diğer cezaevi personeli 3600 ek göstergenin gece gündüz demeden zorlu bir görev ifa eden tüm cezaevi çalışanlarını da kapsamasını istiyor. İnfaz koruma başmemurlarının kadrolarının 1’inci, infaz koruma memurlarının kadrolarının 3’üncü dereceye kadar yükseltilmesini talep ediyorlar. İşyurtlarından elde edilen kârdan bütün personelin yararlanmasını istiyorlar. Can güvenliği sebebiyle görevdeyken taşıdıkları silah ruhsatlarının emeklilikte de harç ve vergiden muaf tutulmasını istiyorlar. Cezaevlerinde genel idari hizmetler sınıfında çalışanların Emniyet hizmet sınıfına alınmalarını talep ediyorlar. Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü bünyesinde infaz ve koruma memurları güç şartlar altında çalışmaktadır. Bu dile getirdiğimiz taleplerinin bir an önce karşılanmasını talep ediyorlar.

Değerli milletvekilleri, diğer bir konu ise kamu avukatlarının sorunları. Kamu kurum ve kuruluşlarının hukuk hizmetlerini yürüten, dava ve duruşmalarını takip eden, hukuki görüş veren, emek ve mesaisini sadece çalışmış olduğu kuruma vakfeden kamu avukatlarımız var. Kamu avukatlarının iş yükü de çok ağır. Sadece duruşmalar değil istinaf, temyiz, icra aşamaları da kamu avukatları tarafından yapılır ama maalesef bu olağanüstü gayretin karşılığı olan saygıyı göremiyorlar. Kamuda çalışan avukatlara âdetâ üvey evlat muamelesi yapılıyor. Birçok hizmet sınıfının ek gösterge ve tazminatlarında iyileştirmeler yapılmış olmasına rağmen, maalesef avukatlık sınıfı iyileştirmeden mahrum bırakılmıştır. Yeni reform paketinde kamu avukatlarının da unutulmamasını talep ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

FERİDUN BAŞŞİ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, son olarak şunu da ifade etmek istiyorum: Hukuk devleti, sadece bir grubun, bir kesimin kendisini emin ve güvende hissettiği değil, ülkedeki tüm vatandaşların kendisini güvende, adaletten ve hukuktan emin hissettiği, yargıya sonuna kadar güvendiği bir devlettir.

Sözlerimi burada bitirirken “Ne mutlu Türk’üm diyene.” diyor, bütçenin aziz milletimize hayırlı olmasını temenni ediyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Erhan Usta, buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2021 yılı Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesi üzerine söz aldım. Sizleri saygıyla selamlarım.

Şimdi ben, burada bugün makroekonomiyi konuşmayacağım, her ne kadar bu yeni sistemde Sayın Hazine ve Maliye Bakanı ekonominin genelinden sorumlu bir rol üstlenmiş olsa da bu hukuki değil. Çünkü Hazine ve Maliye Bakanlığının kanunda böyle bir yetkisi yok.

İkincisi, kurumsal olarak da Hazine ve Maliye Bakanlığının altyapısı makroekonominin yönetimine müsait değil. Bu, benim öteden beri dile getirdiğim bir konudur. Bu çarpıklığın bir an evvel giderilmesi lazım. Hele hele de bugün Adalet Bakanımız da buradaysa yani adaleti konuşuyorsak, kanunlara uymamız gerekir diye düşünüyorum ya da kanunu değiştireceksiniz.

Şimdi, bütçenin tümü üzerinde 1’inci gün yaptığım konuşmada şöyle bitirmiştım, onunla başlayacağım: “Eğer bir ülkede hukukun üstünlüğü hâkim değilse, bir ülkede şeffaf ve hesap verebilir yönetim anlayışı yoksa ve etkin denetim mekanizmaları yoksa, denetim mekanizmaları çalışmıyorsa o ülkede sürdürülebilir bir sosyoekonomik kalkınmadan söz etmek mümkün değildir.” Dolayısıyla Adalet Bakanımız da buradayken, hazır reform çalışmaları da konuşulurken bu çerçevede hareket edilmesinin ben doğru olduğunu düşünüyorum.

Şimdi Sayın Millî Savunma Bakanı da burada. Tabii, ben savunma üzerine konuşmayacağım, benim uzmanlık alanım değil ancak savunma veya güvenlik meselesi, sadece savunma anlamında değil, bir de ekonomik güvenlik meselesi var. Aralık 2017 tarihinde, bundan tam üç yıl önce Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekiliyken bütçenin tümü üzerinde yaptığım konuşmada, şimdi tutanaklardan okuyorum, şöyle bir şey söylemişim: “4’üncü önemsedğim ve üzerinde durmak istediğim konu ekonomik güvenlik konusudur. ‘Dış kaynağa bağımlı bir ekonomiyiz’ diyoruz. ‘Türkiye 15 Temmuzda bir işgalin eşiğinden döndü.’ diyoruz. O formatta olmadı başka bir formatta Türkiye yeni ataklarla karşılaşılabılır. Dolayısıyla ekonomik güvenlik konusu hiçbir şekilde ıskalanmaması gereken ve üzerinde hassasiyetle durmamız gereken bir konudur. Bunun için de yapacağımız en önemli şey dış bağımlılığımızı azaltmaktır, dış finansman bağımlılığımızı mutlak suretle azaltmak durumundayız.” demişiz.

Şimdi, tabii, biz bunu söylediğimizde Türkiye’nin, daha doğrusu Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının rezervleri artı 37 milyar dolarmış, 37 milyar dolar. Bugün eksi 47 milyar dolar yani sanki biz bunun tersini yapın, ekonomik güvenlik konusu önemsiz demişçesine, böyle bir davranışla, bu kadar önemli bir konuda Hükümet bir adım atmamış, tam tersine o günden bugüne 84 milyar dolar rezervi bozmuştur.

Şimdi, tabii, ben burada şunu söylüyorum: “15 Temmuzdan sonra başka bir formatta, başka ataklar olabilir.” Tabii, biliyorsunuz Temmuz 2018’de Türkiye birtakım sıkıntılar yaşadı, ekonomik sıkıntılar yaşadı, kurla ilgili sıkıntılar yaşadı. Şimdi orada olup bitenler hemen bir kur atağı olarak adlandırıldı. Arkadaşlar, bana kalırsa bu bir kur atağı falan değildir yani bir finansal saldırı da olmamıştır Türkiye’ye. Türkiye’de siyaset gerginleşmiştir, dış politika gerginleşmiştir. Buna karşılık hem yerli yatırımcı hem de yabancı yatırımcı pozisyon almıştır. Yani burada içeridekiler yapmadı mı? Yani doların artacağı endişesi ortaya çıktığında insanlar dolar talep etmiştir. Finansal saldırı böyle olmaz ancak Türkiye -inşallah olmaz- bu tür saldırılarla karşılaşılabılır. İşte, o yüzden hep diyoruz ki: “Ekonomimizi güçlendirelim, ekonomimizin kırılganlığını azaltalım.” Ancak Hükümetin bu konuda bir gayretinin olmadığını görüyoruz. Öneriyoruz, söylüyoruz fakat akla şu geliyor: Demek ki taşıma suyla değirmen dönmüyor. Yani ne kadar söylemeniz de kendilerinin böyle bir şey yapma niyeti yok. Yine ikaz ediyoruz, daha önceki konuşmalarında iki konuda çok ciddi şekilde ikaz ettiğimi hatırlıyorum. Şunu demiştım:

“Bakın, Türkiye bir ikiz açığa gidiyor.” Bugün ikiz açıkla karşı karşıyayız. Bütçe açığı bir yanda, yüksek kamu açığı ve yüksek cari açık... Diğer taraftan ikinci önemsedığımız ve sürekli ikaz ettiğimiz konu “Türkiye, bu gidişle bir bütçe açığı, borçlanma, faiz kısır döngüsüne girer.” dedik, işte girdik oraya. Yani, dolayısıyla, lütfen bu önerileri dikkate alın ve faaliyetlerinizi ona göre sürdürmeye devam edin.

Ben konuşmamın bundan sonraki kısmında daha çok bütçe ve kamu açığı meseleleri üzerinde yoğunlaşmak istiyorum. Değerli arkadaşlar, 2020 yılında kamu kesiminin 297 milyar TL, eski parayla 297 katrilyon lira, millî gelire oran olarak da yüzde 6,1 oranında açık vermesi öngörülüyor Hükûmetin rakamlarına göre. Şimdi, bu rakam çok yüksek bir rakam. Bakın, 90’lı yıllar -hep söylüyoruz- kamu açıklarının çok yüksek olduğu yıllardı. Bu rakam, 90’lı yılların ortalaması kadar bir rakamdır. Dolayısıyla Türkiye, bu anlamda ciddi bir riskle karşı karşıyadır. Hatta kamu açığı daha üst bir rakam, bütçe açığı onun altındaki bir rakam, orada 90’lı yılların ortalamasının üzerine çıkmıştır. Hangi yılda? 2020 yılında bütçe açığı. Buraya dikkat etmek gerekiyor. Şimdi, tabii 90’lı yıllarda açığımız yüksekti ancak 2000’li yılların başından itibaren birtakım programlar uygulanmaya başladı ve Türkiye -teknik bir konu ama bir çok arkadaş artık biliyor- ciddi program tanımlı faiz dışı fazlalara verdi. Kasıt şudur: Yani eğer siz faiz yükünü düşürmek istiyorsanız, faizin dışındaki ve bir defalık gelirlerin dışındaki yani ana omurga gelir ve giderleriniz arasındaki farkı pozitifte tutmanız lazım ve Türkiye onu başardı. Siz, yüzde 4’lerde program tanımlı faiz dışı fazla devraldınız önceki iktidardan ancak bugün geldiğimiz durumda Türkiye’nin, yine Hükûmetin rakamlarına göre kamuda faiz dışı, program tanımlı bir faiz dışı fazla olmadığı gibi millî gelirin yüzde 5,1 oranında bir açık vardır; bu, sürdürülmesi mümkün olmayan bir şeydir, eğer bunu böyle... Ve bakıyorsunuz, ileriki yıllara, 2023’e kadar da bu açığın sürdürüleceğini -düşmekle birlikte- öngören bir program var. Bu programla Türkiye’nin faiz yükünü düşürme imkânının olmayacaktır. Lütfen, burada daha dikkatli olun.

Şimdi, “Bütçe bozuluyor.” deyince; yani “Bütçe açığı arttı, bütçe bozuluyor.” diyoruz, arkadaşlar bozuluyor. Niye bozuluyor? Diyorlar ki “Ya, pandemiden oldu.” Değil arkadaşlar, değil. Yani analizi, teşhisi yanlış yaparsak tedavimiz yanlış olur.

Bakın, ben hep Hükûmetin rakamlarından konuşuyorum, yıllık programda, Sayın Bakanım, oradan bakabilirsiniz, “Genel Devlet Yapısal Dengesi Analizi” diye bir tablo var, çok çok üst seviye bir dokümandır bu; bunu bizim koymamız nasip oldu o programa zamanında bürokratken.

Şimdi, burada 2017 yılında -teknik detayına girmeyeceğim- yapısal olarak... 2017 yılında, bakın, pandemi var mı? Yok. Efendim, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi de yok veya “kur atakları” dediğiniz hususların da olmadığı bir yıl. Yapısal açık Türkiye’nin “Genel Devlet...” açısından yüzde 4,1 millî gelire oran olarak. Bu; 2018 yılında yüzde 5,3’e çıkıyor açığımız, 2019 yılında yüzde 5,6’ya çıkıyor. Bakın, buraya kadar pandemi yok. 2020 yılında tam tersine -yapısal dengede çünkü bir kısım düzeltmeler yapılıyor gerçek açığı bulmak için- yüzde 5,4 olarak gerçekleşiyor, 2021 yılı için de yüzde 4,6 öngörüyorsunuz. Yani şunu söylemeye çalışıyorum: Türkiye’nin bütçe dengesi veya kamu dengesi yapısal olarak bozulmuştur, yapısal olarak bozuktur. Buna “Pandemiden oldu.” dersek yanlış yaparız. Bunların hepsinde, şu verdiğim analizde pandemi etkisi dışarı alınmıştır. Pandeminin dışında Türkiye’nin bütçe dengelerinde ciddi bir bozulma vardır ve bunlar 1990’lı yılların bütçe dengelerini hatırlatmaktadır ama bunun yanı sıra 1990’lı yıllarda sağlam bir ödemeler dengemiz vardı, cari açığımız yoktu. Geçen gün burada söyledim, AK PARTİ’den önceki on sekiz yıllık dönemde, sadece, toplam on sekiz yılın toplamında 21 milyar dolardır Türkiye’nin cari açığı ama şimdi, şu anda 562 milyar dolara gelmiş bir cari açık var toplamda, bunun üzerine 1990’lı yılların bütçe açığı; Türkiye bunun ikisini birlikte taşıyamaz, ben bir kez daha ikaz etme görevimi yapayım ancak bundan sonra siz nasıl yaparsanız kendiniz bilirsiniz.

Şimdi, tabii, keşke bu pandemi döneminde vatandaşımıza doğrudan transfer yapabiliyedik arkadaşlar, bu bir defalık olurdu. Bakın, bir defalık gelir veya gider bütçede yapısal olarak bir bozukluğa

neden olmaz. Eğer o dönem onu finanse ediyorsanız, bir defalık giderlerin hiçbir sorunu olmaz. Yani şimdi, bakıyorsunuz, hazinenin ciddi bir borçlanması var. Hazine, ocak-kasım döneminde ihtiyacının 106 milyar TL üzerinde borçlanma yapıyor; keşke bunun 40-50 milyar lirasını esnafımıza verebilseydik.

Bakın, bu pandemi döneminde esnaf için bütçeden 1 kuruş para harcanmadı. Yani işini kaybedenler için kısa çalışma ödeneği ve işte, ücretsiz izin ödenekleri verildi, onlar da İşsizlik Sigortası Fonu'ndan verildi; onu birazdan izah edeceğim, orası da ciddi risk altına girdi. Niye İşsizlik Sigortası Fonu'ndan veriyoruz? Bunları bütçeden verilmesi gereken... İşçinin parasından niye veriyoruz? Kaldı ki, verdiğiniz bütün para millî gelirin 0,7'si kadardır Sayın Bakanım. Yani kimi yerlerde "562 milyar TL." deniliyor, destek verildi. Ya, bankaların verdiği kredileri niye yazıyorsunuz? Millete borç verdiniz, o borçların ödeme vakti geldi; bu borçlar nasıl ödenecek? Bunları niye düşünmüyorsunuz? Bu ayrı bir risk, yani Türkiye... Bundan şunu söylemeye çalışıyorum: Bazen diyorlar ki arkadaşlar: "Ya, efendim, işte, başka ülkelerde de bozuldu." Başka ülkelere, bozulan ülkelere -ben hepsini inceledim- bakıyorsunuz, yapısal olarak bir bozulma değil; pandemi nedeniyle vermiş milletine parasını, vatandaşına parasını, bütçe açığını artırmış. Evet, keşke siz de öyle yapsaydınız. Siz, bunu başka nedenlerle bozdunuz -bunlara, işte, artık "müteahhitler" mi dersiniz, başka, işte, ne diyecekseniz deyin, yani onun analizi ayrı bir konu ama bu şekilde bozdunuz- şimdi vatandaşa 1 kuruş veremiyorsunuz; doğrudan transfer anlamında söylüyorum. İki yüz gündür kahveci kahvehanesini açmamış, kafeciler, servis şoförleri, okul kantinleri; millet kan ağlıyor, bunlara para vermek durumundayız. Ondan sonra bakıyorsunuz, ya, faizleri yüzde 31 arttırıyoruz biz bu bütçede, faiz ödenekleri yüzde 31 artıyor 2021 yılında çiftçilerin doğrudan gelir desteği ödemeleri yüzde 0 arttırılıyor. Böyle bir adalet olur mu? Çiftçinin durumu çok mu iyi? Hiç olmazsa, niye enflasyon kadar arttırmıyorsunuz? Böyle bütçe yapılır mı? Türkiye Cumhuriyeti devleti bugüne kadar böyle bir bütçe yapmadı, hiç olmazsa, çiftçinin ödeneklerini her defasında enflasyon kadar arttırmıştır.

Şimdi, diğer bir husus Sayın Bakanım, burası da hakikaten kritik; gelir gider tarafını geçtik, şimdi, işin bir de finansman tarafında ciddi sıkıntılarımız var. Tabii, yeni sisteme geçildi, Hazine Müsteşarlığı kaldırıldı. Ya, Hazine Müsteşarlığını kaldırmanın -bakın- bu ülkeye maliyetini şimdi size anlatacağım. Tabii Hazine Müsteşarlığı olduğu zaman bir kurumsal yapısı var, müsteşar kendisi imza atıyor. Şimdi müsteşarlık bir genel müdürlüğe düşürüldü, Bakanlığın içerisine alındı, zaten liyakatten de uzaklaştığı için hiç kimse ağzını açıp kimseye bir şey söyleyemiyor.

2018'in Temmuzundan bugüne kadar yanlış borçlanma stratejisi, yani altına ve dövizle dayalı borçlanmadan dolayı gelen ilave maliyet, yani yurt içi normal iç faize göre borçlanmanın üzerindeki maliyeti 135 milyar TL olmuştur bu ülkeye. Pandemide 8 milyar lira vereceksin bütçeden, onun 17 katını bir avuç faiz lobisine vereceksin; neresinde bunun adalet ve bunun altından nasıl kalkacağız? İşte, o yüzden tekrar bir borç-faiz kısır döngüsüne girmiştir diyoruz.

Şimdi, bir bakıyorsunuz, tabii ilişkilerde de yani hiçbir şeffaflık filan kalmadı, hele borçlanma tarafında. Kamu bankalarına olağanüstü para veriliyor, bizim hesaplarımıza göre 36 milyar lira civarında, değilse Sayın Bakan burada izah etsin bize. Kamu bankalarına vadesiz mevduat yatırıyoruz; milletten yüzde 15'lerle borçlanıyoruz, kamu bankasına yatırıyoruz. Niye? Çünkü kamu bankasına başka bir görev verdik. Devletin bir sistemi var, bunlara "görev zararı" şeklinde görevini verin, herkes de bilsin, ödeneğine de bütçe yazın. Zaten nihayetinde bütçe finanse ediyor ama o kadar böyle çapraşık, karmaşık, gösterilmeyen, şeffaf olmayan ilişkiler tercih edilmiş ki bugüne kadar. Sayın Bakanım, şahsınıza alınmayın lütfen, siz daha yeni geldiniz ama ben kurumsal ve Hükûmete yönelik bir eleştiri yapıyorum; siz devam ederseniz size de bu eleştirileri elbette ki yapacağız bundan sonra.

Şimdi, dolayısıyla böyle baktığımızda, benim hesabıma göre 34 milyar lira kamu bankalarında Hazinenin mevduatı var. Yani ondan sonra oradan da işte kimi fonluyorsunuz, bilmiyoruz. Vatandaşa biz gittik, AK PARTİ'nin yoğun olduğu illere Sayın Akşener'le ziyaretlerimiz oldu; orada vatandaş

diyor ki: “Biz kredi alamadık.” Yani bu kredi de adil dağıtılmadı ama nihayetinde bütçeden sübvansane ettiğiniz bir şey fakat bütçeye yazmıyorsunuz, burada şeffaf olmamız lazım.

Türkiye iç borç çevirme oranları; yani piyasaya -şimdi, tabii açığımız olduğu için ve borcumuz çok yüksek olduğu için aşırı da yükseldi- ne yapıyoruz? Piyasaya bir ödeme yapıyoruz; bu faiz ve anapara, piyasadan da para topluyoruz tekrar.

Şimdi, 90’lı yılların hikâyesi neydi? Piyasaya 100 ödüyorsa piyasadan 200 topluyordu devlet. O yüzden ne diyorduk? Bankalar millete kredi vermiyor, özel sektöre yatırım kredisi vermiyor; Hazineye kredi veren bir bankacılık sistemi vardı. İş oraya gidiyor arkadaşlar. Borç çevirme oranı, geçen ben buna farklı rakam kullanmışım, orada faizi katmadan söylemişim ama anapara, faiz olarak söyleyelim, yüzde 149 ocak-kasım döneminde. Piyasaya faiz ve ana para olarak 100 lira ödemişiz, 149 lira almışız. Nasıl bu millet yatırım yapacak da bu ülke büyüyecek? Bu neden kaynaklanıyor? İşte, açıklarımızdan kaynaklanıyor, bu açıkları düşürün diyoruz, kötü bir şey söylemiyoruz burada size. Bakıyorsunuz borçlanmanın vade yapısı her geçen gün kısalıyor. Yani AK PARTİ hükümetleri devraldığı, o sağlam miras üzerinden devraldı o yapı üzerinden hakikaten çok kısa olan borçlanmanın vade yapısı 2007, 2008’lere kadar ama ondan sonra bakıyorsunuz, şimdi hızla bu vadeler de düşüyor. Sadece Temmuz 2018’le mukayese edeyim, iç borçta stok vade yapısı 4,2 yıl iken- stok vade yapısı bu, borçlanmanın vade yapısı daha da düşük- Ekim 2020’de 2,8 yıla düşüyor, bu da güven kaybına neden oluyor, belirsizlikler daha da fazla artıyor. Dolayısıyla yapılan yanlışları lütfen gözden geçirin. Bu Hazine Müsteşarlığının kaldırılması bu anlamda yanlış olmuştur. Aslında çok fazla söze gerek yok, bu Hükümet Borçlanma Genel Müdürlüğü kurdu. Yani doksan sekiz yıllık Türkiye Cumhuriyeti tarihinde Borçlanma Genel Müdürlüğü kurmak size nasip oldu, çok şükür!

Şimdi, diğer bir husus, Risk Analizi Genel Müdürlüğü kurdunuz. Ben merak ediyorum, bunların bir tane çalışmasını lütfen paylaşın. Bu kamu-özel işbirliği projeleri bu milletin sırtına 154 milyar lira bir yük bindirmiştir, bunun riskini analiz ettiniz mi? Ettiyseniz bize bunları söyleyin fakat biz bunları defalarca sorduk. Size de sordum Sayın Bakan, size de sordum Plan ve Bütçe Komisyonunda: “Ne kadar ödenek koydunuz? Hukuki muhtemel yükümlüler ne kadardır bu kamu-özel işbirliği projelerinden dolayı? Sırtımızda ciddi bir yük var, neyle karşı karşıyayız?” diye soruyoruz, sizlerden herhangi bir şekilde cevap alamıyoruz.

Kamu bankalarına sermaye veriyorsunuz. Bakın 68 milyar TL Varlık Fonuna kamu bankalarına verilmek üzere alttan kâğıt verildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız sözlerinizi.

ERHAN USTA (Devamla) – Teşekkür ederim.

Hiçbir yerde bunların hesabı kitabı yok. Dolayısıyla buraları şeffaflaştırmak lazım, buraları düzgün yapmak lazım.

Zaten ben bu Kamu İhale Kurumunu anlamış değilim. Kamu İhale Kurumu hakkında Dünya Bankası 2019 çalışması var, Kamu İhale Kanunu’nun istisnalarını düzenleyen 3’üncü maddesi 30 kez değiştirilmiş, toplam değişiklik 195 olmuş, dünyada en fazla kamudan ihale alan 10 şirketten 5 tanesi Türk şirketi. Ben burada soruyorum: Dağıtım şirketlerini şartnamelerdeki -şimdi vaktim çok azaldı ama bunu söyleyeceğim, bu belki daha önemli bunu söyleyeyim- yani bu dağıtım şirketleriyle ilgili geçen EPDK bir karar çıkardı; bu kararda ne yapıyor? Bütün idari masrafları yani otel masraflarını dağıtım şirketlerinin hepsi tarifeye bindiriyor. Böyle bir şey kabul edilebilir mi? Nerede bizim Kamu İhale Kurumu? Bunlar başlangıçta ihale sözleşmesinde var mıydı? Veya 3’üncü havalimanıyla ilgili bir sürü şartname değişikliği yapıldı, Osmangazi Köprüsü’nde şartname değişikliği yapıldı. Bunlara

niye Kamu İhale Kurumu ses çıkarmıyor? Adı olan kendisi olmayan bir Kamu İhale Kurumuyla karşı karşıyayız. Dolayısıyla, buradan mazeret uydurmaya başladımız; hatalar, arızalar zaten ortaya çıktı. Mazeret uydurmayın, mazeret uydurmak acizliktir. Milletimiz size bir yetki verdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Devamla) – Devleti ve milleti refaha ulaştıracak şekilde bu yetkinizi kullanın diyorum.

Bütün bunlara rağmen, eleştirilerimize rağmen Bakanlıklarımızın bütçelerinin de hayırlı ve uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Çok sağ olun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Durmuş Yılmaz, buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum ve Sayın Bakanım, size de hayırlı olsun diyorum.

Etkin piyasa teorisinin geçerli olduğu 80’li, özellikle 90’lı yıllarda piyasaların kendi kendini düzeltebileceği gibi bir bilgi oluştu, teori oluştu ve buna paralel olarak da kendisini neoliberal politika üzerine oturtan ve 10 maddelik “Washington Mutabakatı” denilen bir mutabakat çerçevesinde ülkelerin piyasalara çok fazla müdahale etmemesi gerektiği konusunda bir kabul ortaya çıktı ama bu kabulün yanlış olduğu, zaman içerisinde bizzat piyasada meydana gelen olaylar tarafından test edildi ve dolayısıyla takip eden dönemde de piyasaların mutlaka kamusal otorite tarafından düzenlenmesi ve denetlenmesi ve hem de sıkı fıkı bir şekilde denetlenmesi gerektiği kabulü ortaya çıktı. Bu çerçevede, ülkemizde Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, SPK, Kamu İhale Kurumu gibi bağımsız kurumlar ortaya çıktı. Bunların genel görevleri, dediğim gibi, faaliyet gösterdikleri piyasalarda rekabeti koruyarak kaynakların etkin dağılımını sağlamak ve sürdürülebilir büyümeye katkı vermektir.

Ülkemizde Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun görevi, bir güven kuruluşu olan bankaların ihtiyatlı davranmasını sağlamak, mevduat sahiplerinin menfaatlerini korumaktır. Dolayısıyla, bankalar bir güven kuruluşudur; ben bu konuşmayı yaparken bankalar hakkında konuşacağım için bin düşündüm, bir kere konuşayım dedim çünkü bankaların itibarıyla ilgili söylenebilecek yanlış sözler hepimize bedel olarak geri dönebilir. Dolayısıyla, bunun bilinciyle konuşuyorum. Aynı şekilde, Sermaye Piyasası Kurulu da reel ekonomiye kaynak sağlayan piyasanın gözetim ve denetimini yapar ve yatırımcıların hak ve çıkarlarını korur.

Bu kurumların görevlerini etkin ve doğru bir şekilde yapabilmelerinin temeli, özü, esası piyasalarla ilgili bilgilerin yerinde ve zamanında ama tüm piyasa oyuncularına aynı anda ulaşmasını sağlamaktır. Eğer bunu yapmazsa, bilgi bir yerde lokalize olursa o bilgiye sahip olanlar piyasayı manipüle ederler ve haksız kazanç elde ederler. O nedenle, bu kurumların görevleri son derece önemlidir.

Son birkaç yıla baktığımızda, bilerek veya bilmeyerek, maalesef, ülkemizde bu tür manipülasyonlar oldu. Biraz önce Cumhuriyet Halk Partisinden bir arkadaşımız söyledi, doğal gazın çıkışıyla ilgili haberin üzerinden elbette kazananlar oldu. Biz burada Kalkınma ve Yatırım Bankasıyla ilgili bir kanun yaptık. O kanunun yapıldığı gün hisseler aşağı yukarı 4 katı, 5 katı arttı.

Dolayısıyla, burada belirleyici olan, doğru bilginin herkese eşit ve aynı anda ulaşmasını sağlamak. Bu iki kuruluşun, bu bağımsız kuruluşların namus borcudur bu. Dolayısıyla, finansal istikrarın sürdürülmesi ve ekonomik birimlerin etkin ve doğru karar alabilmeleri için BDDK’nin bankacılık sistemiyle ilgili bilgileri, verileri zamanında paylaşması gerekir.

Merkez Bankasının son Finansal İstikrar Raporu ve BDDK’nin kendi verilerine göre, kredi bağımlısı olan Türkiye ekonomisinin ve dolayısıyla bankacılık sisteminin önemli bir batık kredi sorunu yoktur. Finansal İstikrar Raporu’na göre 2019 yılı sonunda yüzde 5,4 seviyesine yükselen takibi gereken alacaklar oranı BDDK’nin kredilerin yakın izleme ve TGA olarak sınıflandırma sürelerini

uzatan düzenlemesi, kredi hacminde yaşanan canlı kredilerin artışıyla TGA oranı 2020 yılı Eylül ayında 4,1'e düşmüştür, gerilemiştir. Yani Merkez Bankasının Finansal İstikrar Raporu "Sorun yoktur." diyor. Gerçekten öyle mi? Yakından bir bakalım.

Sistemin toplam kredisi 3,55 trilyon TL, takipteki alacaklar 151 milyar TL. Bankalar bu kredilere karşılık 192,2 milyar TL koymuşlar, bu 192,2 milyar karşılığın yüzde 69'u takibi gereken alacaklar, yakın izlemedekiler için yüzde 18, standart nitelikli yüzde 0,6.

Finansal İstikrar Raporu'na göre eylül sonunda yakın izlemedeki kredi 360 milyar TL ama TGA'lar pek değişmemiş. Peki neden? Çünkü Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 17 ve 27 Mart 2020 tarihlerinde aldığı 2 kararla önce, yakın izlemeden takibi gereken alacaklara atma süresini yüz seksen güne çıkardı, sonra 2'nci gruba yakın izleme süresini de otuz günden doksan güne çıkardı. Normal bir kredinin TGA'ya geçmesi için, temerrüde düşme süresi iki yüz yetmiş güne yani dokuz aya çıkarıldı. Elimizdeki veriye göre Eylül 2020 itibarıyla takibi gereken alacaklar ve yakın izlemedeki krediler 510 milyar TL. Yukarıdaki dokuz ayı dikkate alırsak, ödenemeyen bu krediler 31 Aralık 2019 tarihinden önceki kredilerden kaynaklanıyor, burada henüz pandemi etkisi yok. Takip eden dönemde, çoğu altı ay ödemesiz yaklaşık 800 milyar liralık kredi genişlemesi oldu, bunların ödemeleri daha da yeni başladı. Dolayısıyla, yukarıda verilen 3 trilyon 55 milyar TL kredinin daralan ekonomi ve bozulan nakit akışları nedeniyle yüzde 10-15 ödenmemesi mümkün olabilir bu ortamda. 2021 yılında takibi gereken alacaklar -ben söyleyemiyorum- tavan yapar, trilyon diyorum; bunu BDDK'nin söylemesi lazım.

Sayın Bakan, biz bu hesapları yaparken ve siz A Haber TV kanalında "Bozulan dengeleri yeniden tesis için ayağı yere basan, güven artırıcı önlemler babında Merkez Bankamız her türlü araç bağımsızlığına sahip. Türkiye'yi yatırımlarda cazibe merkezi yapmak adına ekonomi ve hukuk alanında yeni bir seferberlik başlattık. Reformları kararlılıkla hayata geçireceğiz. Yabancı yatırımcılar için kredibilitiyi en üst seviyeye çıkaracağız. Kimsenin aklında soru işareti kalmayacak." demeleri verirken, size bağlı Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu başka telden çalmaya başladı; ekonominin bugünkü darboğaza gelmesinde önemli bir faktör olan, sizin inşa etmeye çalıştığınız güveni tarumar eden ve hiçbir zaman yapılmaması gereken işleri birkaç adım ileri götüren tedbirler paketi açıkladı; zaten yok olan şeffaflık maalesef temelli yok oldu.

Ne diyor yeni BDDK düzenlemesi? Bankaların sermaye yeterlilik rasyosu ölçümünde kredi riskine esas tutar hesaplamasında hesaplama tarihinden önceki iki yüz elli iki iş gününe ait Merkez Bankası döviz alış kurlarının basit ortalamasının kullanılmasına izin verdi bu düzenleme. Buna göre 31 Aralık 2020 sermaye yeterlilik rasyosu hesaplanırken 7 lira 90 kuruş döviz kuru yerine 6 lira 90 kuruş civarı bir kur kullanılacak ve daha yüksek bir rasyo çıkacak. Oysa daha bu haftanın başında, pazartesi günü Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı bütçe sunumunda bankalarımızın sermaye yeterlilik rasyosunun ne kadar güçlü olduğunu söylüyordu.

BDDK daha başka ne dedi? Kredilerin takibe düşmesini doksan günden yüz seksen güne çıkaran uygulamayı 30 Haziran 2021'e kadar da uzattı. Bankaların portföylerindeki emtia ve gayrimenkullerin üç yıl içinde elden çıkarılması zorunluluğunun uygulanmamasına karar verdi. Yani buradan da şunu anlıyoruz ki bir kredi ödenememe sorunu var, dolayısıyla bankalar bunun karşılığında aldıkları teminatları uhdelere almışlar, bankalar gayrimenkul zengini. Düzenlemeye göre bu gayrimenkülü üç yıl içerisinde elden çıkarmak zorunda ama şimdi "Çıkarmanız gerekmiyor." deniliyor. Ayrıca başka düzenlemeler de yapıldı. Döviz alımındaki valör kaldırıldı, kredi kartlarıyla ilgili düzenlemeler de yapıldı.

Sayın Bakanım, bu düzenlemeler son bir haftadır yapmaya çalıştığınız güzel şeylerle taban tabana zıt. Bu yapılanlarla halkın batık kredileri görmesini sadece birkaç ay ertelendiniz, üstü örtük olarak batıkların açıklanamayacak kadar büyük olduğunu kabul ettiniz. Evet, bu krediler altı ay boyunca kâğıt üzerinde batık değil, batık olmayacak. Kısacası; bankalar, gerçekte yakın izlemede olması gereken

kredileri standart nitelikli, gerçekte donuk alacak olması gereken kredileri ise yakın izlemede olarak biraz daha izleyebilecek. Bu da şu demek: Daha az karşılık gideri ayrılacak; daha az karşılık demek, daha yüksek kâr, öz kaynak ve sermaye yeterlilik oranı demek. Bu düzenlemeye göre oluşturulmuş bir sermaye yeterlilik rasyosu, kâğıt üzerinde bu, yüksek olsa da bir şey olmaz, düşük olsa da. Aslolan, ekonomik sermaye yeterlilik rasyosu nedir? Bunun üzerinde düşünülmesi lazım. Siz mevzuatı, düzenlemeyi istediğiniz şekilde tasarlayabilir ve sonuçta da istediğiniz rakama ulaşabilirsiniz ama burada belirleyici olan, bankanın gücünü belirleyen ekonomik sermaye nedir?

Şimdi, burada şunu ifade etmek istiyorum: Bunların yanında, BDDK, maalesef, son birkaç yılda tedirgin eden, güveni zedeleyen birtakım işler de yaptı. Siz güven tesis etmeye çalışıyorsunuz ama size bağlı olan kurum sizin bu tesis etmeye çalıştığınız güveni bir noktada boşa çıkarıyor. Ne yaptı geçmişte? Talimatla faiz düşürmeye kalktı, faize tavan koymaya kalktı, fikirlerini açıkça beyan eden üst düzey banka yöneticilerini patronalarına şikâyet etti ve bazı insanlar maalesef işlerini kaybettiler. Aktif rasyosu uygulaması ekonomik dengeleri bozdu; gelinen noktada hem faizimiz hem de kurumumuz yüksek. Oysa BDDK, finansal istikrar için makro ihtiyati tedbirlerle birlikte sürdürülebilir kredi büyümesini hedeflemeliydi ama maalesef bunu yapmadı.

Şimdi, yeni düzenlemeyle altı ay erteleme yaptınız, altı ay önümüzdeki haziran ayında gelecek. Altı ayda ne olacak? Gerçekten sağlıkla ilgili Bilim Kurulu sizlere bir bilgi verdi de “Pandemi altı ay sonra, haziran ayında sona erecek.” dedi ve buna göre mi bir düzenleme yapıldı? Eğer gerçekten Bilim Kurulu “Altı ayda bitecek.” dediyse, o zaman bir problem yok çünkü altı ay geçtiğinde sistem normale dönecek, ekonominin çarkları işlemeye başlayacak, yeniden nakit akımları başlayacak ve bu krediler ödenebilir hâle gelecek. Ya Bilim Kurulu size böyle bir şey söylemediyse ve altı ay sonra Allah korusun, senenin ilerisine doğru bu kriz devam ederse ne yapacağız?

Kâğıt üzerinde birtakım düzenlemeler yapıldı. Halbuki sizin yapabileceğiniz bazı şeyler var fakat bunları maalesef yapmadınız. Benden önce konuşan İYİ PARTİ’li arkadaşımın ifade ettiği gibi siz, toplam talebi desteklemek ve insanlarımızın barınma ve geçinme imkânlarını sağlayabilmek için bütçeden destek verebilirdiniz. Bunu yapmadınız ama şu anda bütçede buna dair çok fazla bir şey de görülüyor, alan da görülüyor. Aslında 2019 yılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının kârı ve Merkez Bankasının biriktirdiği ihtiyaç akçesi bugünlere kalsaydı bunları çok rahat bir şekilde karşılayabilirdik ve bütçenin üzerinde de fazla bir yük olmazdı. Ama bizim şu tecrübemiz var: 2001 krizinde 20 kûsur banka battı, bu bankaların mevduatını devlet üstlendi ve bu krizden çıkış için birtakım tedbirler aldık. Ne yaptık? Türkiye Cumhuriyeti hazinesi özel tertip tahvil ihraç etti, bunun karşılığını Merkez Bankası parasallaştırdı ve biz bu krizden böylece çıktık ve 2010 yılı Mayıs ayına geldiğimizde Türkiye Cumhuriyeti hazinesi Merkez Bankasına olan bu borcunu da ödedi ve sıfırladı. Dolayısıyla, eğer siz şu anda bütçe imkânı olarak işini, aşını kaybeden, evine ekmek götüremeyen insanlara bütçeden yardım yapamıyorsanız benim size önerim şu: Aynen 2001 krizinde olduğu gibi, bir pandemi tahvili ihraç edin, Merkez Bankasından bunu alın, parasallaştırın ve bunun karşılığında da... Faizli de olabilir, faizsiz de olabilir ama bunun için kredibilite lazım, bunun için güven lazım fakat maalesef geçmiş siciliniz bu kredibiliteye imkân vermiyor, vatandaşta buna itibar etmiyor. Ben bunu öneriyorum, bu yapılabilir ve toplumdaki bu sıkıntı da giderilebilir ama burada kaş yapayım derken göz çıkarılabilir, eğer mevcut yaptıklarınız gibi bunu da yaparsanız iş çığırından çıkar. Onun için sözümü ihtiyatla söylüyorum, fakat yapılabilir böyle bir... Ya, kısa vadeli avansı kullanabilirsiniz ama isim isim Türkiye’de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – Peki, ben burada bırakıyorum o zaman, tamamlayacak bir şey kalmadı. İki konu da; rezervlerle ilgili ve de büyümeyle ilgili... Yani 2020 yılı üçüncü çeyrek

büyümesinde yüzde 23 makine ve teçhizat yatırımı var. Bu yatırımın nereden geldiği konusunda piyasa şu anda debeleniyor, bunu çözmeye çalışıyoruz. Sayın Bakanım, Türkiye İstatistik Kurumu buna bir baksın.

İzin verirseniz bu konuyu bir anlatayım, lütfen.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz, bir dakika uzatma sürenizi verdim, onun üzerinde uzatamıyorum biliyorsunuz. Bir dakika sürenize de yirmi saniye kaldı, yirmi saniyede anlatamazsınız.

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – Bu son derece önemli bir şey. Yani buna lütfen izin verin.

Bu, şu: Şimdi, TÜİK ulusal hesaplar sistemi European System of Accounts 2010 yılının değişimine uyum için 7'nci sırada gayrisafi sabit sermaye oluşumu kalemi var. Bunun altında inşaat, makine ve teçhizat ve diğer aktifler var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – Bu diğer aktiflerin içerisine baktığımızda, araştırma, gelişme var, kendi hesabına yazılım yapanların ürettikleri değer var. Bir de “değerliler” diye bir kalem var, o değerlilerin içinde de mücevher ve altın var, canlı hayvan varlığı var, meyve veren ağaçlar diye bir kalem var.

Şimdi, kredi genişlemesinden dolayı biz şunu biliyoruz ki 2020 yılında şu ana kadar 22 milyar dolarlık altın ithal edilmiş ve bu altın, parasal olmayan altın ve bu, makine teçhizat yatırımının, ekonominin üretken kapasitesini artıracak yatırımın içine giriyor; hâlbuki bu bir tüketim maddesi ve bunun büyük kısmı yastık altına gitti ya da ülkeden çıktı gitti. Dolayısıyla şu anda, Türkiye İstatistik Kurumuna bir talimat verin; bu nedir, bu kalemin özü, esası nedir, kamuoyuna bir açıklama yapsın. Bu yüzde 23'lük makine teçhizat büyümesinin özü, esası nedir? Eğer biz, gerçekten 8 çeyrek büyümeyen Türkiye ekonomisi, yatırım yapamayan Türkiye ekonomisi bu çeyrekte yüzde 23'lük bir yatırım yaptıysa sizi takdirle karşılıyoruz ve alkışlıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yılmaz.

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – Ama böyle bir şey söz konusu değil. Lütfen TÜİK bunu bir açıklığa kavuştursun.

Teşekkür ediyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

DURDUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – 60'a göre bir söz talebim var.

BAŞKAN – 60'a göre bir dakika, sadece bir dakika.

Buyurun Sayın Dervişoğlu.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde İYİ PARTİ adına yaptığı konuşma sırasında TRT yayınının kesildiğine ilişkin açıklaması

DURDUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Durmuş Yılmaz'dan önceki hatibimiz Sayın Erhan Usta konuşmalarını yaparken...

BAŞKAN – Size sataşmadı!

DURDUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Yok, zaten öyle bir sataşmadan bahsetmeyeceğim, başka yere sataşacağım sataşmayı becerbilirsem.

Konuşmasının son beş dakikasında TRT, yayını kesti. Burada bir art niyet aramıyoruz ama bu kötü tesadüfler nedense hep başımıza geliyor, Türkiye Büyük Millet Meclisinin ve kamuoyunun takdirlerine sunuyorum.

Bu konuyla ilgili riyasetinizde bir şey yapılabilirse hassaten istirahat ediyorum.
BAŞKAN – Sordum arkadaşlara, bilgi alacağım, sizden şimdi duydum.
DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sağ olun, teşekkür ediyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230) (Devam)

2.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 231) (Devam)

A) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

1) Adalet Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) YARGITAY (Devam)

1) Yargıtay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yargıtay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DANIŞTAY (Devam)

1) Danıştay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Danıştay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)

1) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Adalet Akademisi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Adalet Akademisi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU (Devam)

1) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Devam)

1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) KAMU İHALE KURUMU (Devam)

- 1) Kamu İhale Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kamu İhale Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Devam)

- 1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

*Hesabı**K) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)*

- 1) Türkiye İstatistik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İstatistik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

- 1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) SERMAYE PİYASASI KURULU (Devam)

- 1) Sermaye Piyasası Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Sermaye Piyasası Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

- 1) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

*Bütçesi**O) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)*

- 1) Millî Savunma Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Millî Savunma Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Evet, Sayın Fahrettin Yokuş...

Buyurun.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;

hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Kamu Gözetimi Kurumu, Türkiye İstatistik Kurumu 2021 yılı bütçeleriyle ilgili olarak İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Değerli milletvekilleri, Özelleştirme İdaresi Başkanlığının temel amacı devlete kaynak temin etmek değildir, şimdye kadar “özelleştirme” adı altında yapılan işlemler de esasen özelleştirme değildir. Özelleştirme, uygun fiyata kaliteli hizmet sunulmasını sağlamak adına istihdamı artırmak ve ülke ekonomisini geliştirmek amacıyla yapılan, mülkiyeti veya yönetimi devlete ait olan iktisadi üretim birimi ve kuruluşlarının özel sektöre devredilmesi sürecidir. Ancak Türkiye’de bu iş yandaşlara para kazandırma, devletin değerli kurumlarını yok pahasına özel sektöre peşkeş çekme ve istihdam sunacağı yerde ülke ekonomisini baltalama olarak devam etmektedir. Cumhuriyet tarihimizin kazanımları özel sektöre, yandaşlara ve yabancılara devredilmiştir. Özelleştirmenin iki ana unsuru vardır: Bunlardan ilki değer tespiti, diğeri ihaledir.

Gelişmiş ülkelerde suların yönetimi paylaşılmaz. Ülkeler, sularının yönetimini egemenlik konusu olarak değerlendirirler. İngiltere, Amerika gibi ülkelerde yabancılara liman özelleştirmeleri yapılmaz. Limanlar ticaretin merkezi, ülkelerin dış dünyaya açılan kapılarıdır. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde limanların işletim hakkı yabancılara devredilemezken ülkemizde tüm limanlar yabancılara eline geçmiş durumda. Neresini tutsak elimizde kalıyor; havaalanları, köprüler, limanlar ve cumhuriyetimizin kazanımı güzide kuruluşlarımızı “özelleştirme” adı altında yabancılara sattınız. Soruyorum sizlere: 1986’ dan bu zamana kadar 70,4 milyar dolar özelleştirme yapıldı, bunun 65 milyar doları sizin zamanınızda gerçekleşti. Bu para nerede? Nerelere harcadınız?

Değerli milletvekilleri, Kamu Gözetimi Kurumuyla ilgili şunları söylemek istiyorum: Bilindiği gibi bu kurum uluslararası standartlara uyumlu finansal raporlar oluşturmak ve etkin bir kamu gözetimi yapmak amacıyla 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’yle, 2 Kasım 2011 tarihinde, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu uyarınca zorunlu olan bağımsız denetim piyasasını düzenlemesi için kurulmuş bir kurumdur.

Bu kurum, en çok bağımsız denetim firmalarıyla ilgili faaliyet göstermektedir. Kurumun 3 temel faaliyeti vardır: Gözetim faaliyeti, muhasebe standardı yapma faaliyeti, denetim standardı yapma faaliyeti. Gerek muhasebe standardı gerekse de denetim standardı Türkiye orijinli değildir, İngiltere orijinlidir. Türkiye denetim standardı, Uluslararası Bağımsız Denetim ve Güvence Denetimi Standartları Kurulu tarafından düzenlenmektedir. Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu tarafından yayımlanmakta ve Kamu Gözetimi Kurumu tarafından da bunlar Türkçeleştirilmektedir.

Kamu Gözetimi Kurumunun kurulduğu tarihteki en tecrübeli kamu kurumu, ülkemizde otuz yıllık tecrübesiyle Sermaye Piyasası Kuruludur. Kuruluş tarihinde ve hâlihazırda bu kurumda görev yapmış hiçbir kurul üyesinden, uzmandan maalesef Kamu Gözetimi Kurumu faydalanmamıştır. SPK’nin geçmiş kamu ve özel tecrübesini aktaramamış olması, yeni kurulan Kamu Gözetimi Kurumunun eksik, tecrübesiz kurulmasına neden olmuştur.

Kamu Gözetimi Kurumunun teşkilat yapısı incelendiğinde, hiçbir kurul üyesinin, daire başkanının, uzmanının ülkemizde bağımsız denetim tecrübesi olmadığı görülecektir. Kurumun üst kurul olmasından dolayı karar verici noktalarında da bağımsız denetim piyasasında tecrübeli kişiler olması beklenirken hiçbir kişinin bunu sağlamıyor olması, kurulun verdiği kararlarda uygulamadan uzak, hatalı ve politik kararlar verilmesine neden olmaktadır.

Kurulun yapmış olduğu inceleme faaliyetleri bağımsız denetimin özüne yönelik değil, tamamen şekline ilişkin olmaktadır. Şekli incelemeler yapılmasından dolayı, yatırımcısına eksiklerini söylememesine rağmen, şekli incelemelerden dolayı cezalar verilmekte; başka bir durumda 100 milyonlarca liralık hatalı dosyalar olmasına rağmen hiçbir idari ceza verilmemektedir. Anayasa’nın kanunilik ilkesine uygun olarak suç ve cezaların belirtilmemiş olması kurulun istediğine istediği cezayı verebilmesine, keyfiyete dayalı bir yapı kurmasına neden olmuştur. Kurul, yetkisi olmadığı hâlde, A şahsına “bir defaya mahsus olmak üzere” ifadesiyle ceza vermemekte, B şahsına, üstelik de çok daha az hata tespit edilmesine rağmen, geçici faaliyetten men etme cezası verebilmektedir. Kurumsal bir yapı değil, keyfi bir yapı söz konusudur burada. Kamu Gözetimi Kurumu aleyhine açılan dava dosyaları incelendiğinde bu durum görülecektir.

Kamu Gözetimi Kurumu, denetim ücreti belirleme yetkisi olmasına rağmen sektördeki ücret tarifelerini belirlememesi ve kontrol etmemesi nedeniyle tamamen mühür basılan bir sektör hâline getirilmiştir. Kamu Gözetimi Kurumunun uygulamalarında vermiş olduğu cezalar kurumun resmî “web” sayfasında ilan edilmektedir ancak bu cezalara ilişkin kurul kararı veya inceleme raporu hiçbir şekilde yayınlanmamaktadır. Kamu Gözetimi Kurumunun hem şeffaflığın oluşması hem de denetimin kalitesinin artırılması adına, Avrupa ülkelerinde olduğu gibi, şirket isimleri ifşa edilmeden tespit edilen hususları ve verilen cezaları kamuoyuyla paylaşması gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye İstatistik Kurumuna gelince, bu kurumumuz baştan aşağı vekâletle yönetilen bir kurum hâline geldi. Başkan vekâletle bakıyor, başkan yardımcılarını vekâletle bakıyor, daire başkanlarından grup başkanlarına kadar büyük bölümü vekâletle bakıyor. Aslında, 2005 yılında iktidarınız, 5429 sayılı bir yasal düzenlemeyle Türkiye İstatistik Kurumuna bir ayrıcalık tanıyor, diyor ki: “Kurum Başkanı beş yıllığına atanır.” Yani en az beş yıl görevinde kalır, sağlık sebepleri dışında görevden alınmaz, istenirse beş yıl uzatılır. Buna rağmen, en son görev yapan Birol Aydemir’den sonra yani 15/2/2016’dan sonra ne hikmetse, bu, kendi çıkardığınız yasaya uymuyorsunuz. Dört yıldır 3 kişi vekâlet etmiş, en son vekâlet sırası şu anda Muhammed Cahit Şirin’de. Yani, Allah aşkına, dört yılda başkanlığa vekâlet eden 3 ayrı şahıs, sizi anlamakta gerçekten güçlük çekiyoruz. Kamu yönetimini ne hâle getirdiğinizi zaten siz biliyorsunuz da biz de buradan görerek, buradan ifşa ederek milletimizin de görmesini istiyoruz. Allah aşkına, dört yıldır vekâletle yönettiğiniz adamlara güvenmiyor musunuz? Güvenmiyorsunuz da niye beş yıllık düzenleme yapıyorsunuz? Bir garip yönetim anlayışınız var. Yani, bu, dünyanın herhâlde hiçbir ülkesinde yok, bize has, size has bir iş.

Yine, 2020 yılında, Sayın Cumhurbaşkanımız, sağ olsun, bir kanun hükmünde kararnameyle kuruma düzenlemeler yapıyor. Daire başkanı sayısını 16’dan 25’e çıkarıyor, gene, başkan yardımcılarını 4’ten 6’ya çıkarıyor, 67 istatistik grup başkan kadrosu ihdas ediyor; yetmiyor, 25 istatistik daire başkanı makamı veriyor, büyütüyor da büyütüyor. Daha acayip bir şey yapıyor bizim garibimize giden, Türkiye’deki hiçbir kurumdaki daire başkanında olmayan bir hak veriliyor, makam tazminatı 2 binden 3 bine çıkarılıyor. Allah aşkına ya, TÜİK’teki daire başkanının Maliyedeki daire başkanından ya da Adalet Bakanlığındaki daire başkanından ne fazlası var, ne? Anlatsın biri bunu. Böyle bir ayrıcalık olabilir mi, böyle bir devlet yönetimi olabilir mi? Ama siz yapıyorsunuz, yapmaya da devam ediyorsunuz.

TÜİK teknik bir kurum olmasına rağmen unvanlı kadroya yapılan atamaların tamamı liyakat dışı. Yandaş sendika üyesi, hatta ahabap çavuş ilişkisi. 8 üst düzey yöneticisi, yani bölge müdürleri dâhil, karı koca. İlginç bir kurum yapmışlar burayı. Nasıl bu hâle getirmişler? Şu andaki Başkanı da endüstri mühendisi. Bir endüstri mühendisi TÜİK Başkanlığı yapıyor. Olur, yani bu iktidarda her şey olur. Bir istatistikçiye gerek yok, bulamadık bir istatistikçi, olsun.

İşte, değerli milletvekilleri, bu yapı öyle bir hâl getirmiştir ki, bugün, TÜİK, bütün araştırmalarda güvensiz bir kurum olduğunu ortaya koyuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) - Hatta bu güvensizlik bütün araştırmalarda, özellikle AK PARTİ’li seçmenlerde bile yüzde 66, toplumdaki güvensizlik yüzde 85. Rakamlara takla attıran bir kurum hâline gelmiş, yetmez.

Buradan sadece -devletimizin bakanları var- devletimizin yönetimine söyleyeyim, Konsensus Araştırma Şirketi 2019’da “Türkiye’nin en itibarlı kurumları nelerdir?” diye araştırma yapıyor; 1’inci sırada Meteoroloji, 2’nci sırada Türk Hava Kurumu, 3’üncü sırada Türk Silahlı Kuvvetleri çıkıyor. Niye Meteoroloji? Şunun için Meteoroloji: Kurumun 1’inci çıkması aslında bir hakkın teslimidir. Neden? Çünkü bilime dayalı, evrensel kurallarla tespitler yapılıyor, dünyadaki benzeri kurumlarla iş birliği içinde, tüm meteorolojik tahmin kuruluşlarıyla bilgi alışverişi yapılıyor, dünyadaki gelişmelerle anlık bağlantı hâlinde çalışılıyor. Aslında, bu sonuç devlet yönetimine bir ders niteliğindedir ama on sekiz yıldır almadığımız bir ders var; bu Meteorolojiyi inceleyin, bakın devlet nasıl yönetiliyor ya.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Ama sizde o kabiliyet olmadığı için ahbap çavuş ilişkileriyle ülkeyi bu hâle getirdiniz ve bu kamuyu yıprattınız.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yokuş.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Kamu kurumlarının itibarını sıfırladıkça bu devlete, bu millete büyük bir yük yüklüyorsunuz, kurumlarımızı itibarsızlaştırıyorsunuz. Bu günahın bedeli çok ağırdır diyor, iyi günler diliyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde İYİ PARTİ adına yaptığı konuşma sırasında Meclis Televizyonunun Meclis içinden yayın çıkışında herhangi bir sorun olmamasına rağmen TRT'ye yayın girişini sağlayan teknik aksamda kısa süreli bir arıza meydana geldiğine, Meclis Televizyonunun uyarısı üzerine TRT'nin kendi tarafındaki sorunu çözdüğüne ve yayının devam ettiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu, az önceki açıklamanızla ilgili bir bilgi aldık. TBMM Televizyonu'ndan alınan bu bilgiye göre, az önce Sayın Erhan Usta'nın konuşması esnasında Meclis Televizyonu'nun Meclis içinden yayınının çıkışında herhangi bir sorun olmamasına rağmen TRT'ye yayının girişini sağlayan teknik aksamda kısa süreli bir arıza meydana gelmiş ve Meclis Televizyonu'nun kendilerini uyarımları üzerine bir buçuk dakika içinde TRT kendi tarafındaki sorunu çözmüş ve TRT üzerinden Genel Kurul çalışmalarının yayını devam etmiştir. Kesintinin bir buçuk dakika olduğunu vurguluyorlar. Bu sürede TBMM TV'nin internet yayını üzerinde ise herhangi bir aksaklık olmadan yayın devam etmiştir. Bu aksaklık için de hakikaten üzgünüm.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Hassasiyetiniz için çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Yalnız, bir buçuk dakikanın üzerinde bir zaman.

BAŞKAN – Bize TBMM TV'nin net olarak vermiş olduğu bilgiyi paylaştım sizinle.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Hassasiyetiniz için ben tekrar teşekkür ederim.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230) (Devam)

2.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 231) (Devam)

A) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

1) Adalet Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) YARGITAY (Devam)

1) Yargıtay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yargıtay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

*C) DANIŞTAY (Devam)**1) Danıştay 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Danıştay 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**Ç) CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)**1) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)**1) Türkiye Adalet Akademisi 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Türkiye Adalet Akademisi 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**E) HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU (Devam)**1) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**F) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)**1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**G) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)**1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**Ğ) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Devam)**1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**H) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**İ) KAMU İHALE KURUMU (Devam)**1) Kamu İhale Kurumu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Kamu İhale Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**İ) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**J) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Devam)**1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**K) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)**1) Türkiye İstatistik Kurumu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Türkiye İstatistik Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**L) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)**1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı*

M) SERMAYE PİYASASI KURULU (Devam)

1) Sermaye Piyasası Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sermaye Piyasası Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

1) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

O) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Sayın Dursun Ataş, buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Millî Savunma Bakanlığının 2021 yılı bütçesi hakkında İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Kahraman Türk ordusunu ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken Başkomutan Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları başta olmak üzere, vatan savunmasında ve terörle mücadelede şehit olan kahraman askerlerimize Allah’tan rahmet diliyor, gazilerimize şükranlarımı sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, Millî Savunma Bakanlığının 2021 yılı bütçesi önceki yıla göre 7,6 milyar TL artarak 53,8 milyardan 61,4 milyar TL’ye yükselmiştir. Bakanlığın bütçesinin yıllar itibarıyla arttığı görülse de genel bütçe içerisindeki payı giderek azalmaktadır. 2020 yılı merkezî bütçesinde 4,9 olan payı 2021 yılında 4,56’ya düşmüştür. Genel bütçenin geçtiğimiz yıla göre yüzde 23 arttığı, Cumhurbaşkanlığı bütçesinin yüzde 28 arttığı, Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesinin yüzde 23 arttığı bu bütçede Millî Savunma Bakanlığının payı sadece yüzde 4,56 artmıştır. Millî güvenlik sorunları yaşadığımız bu dönemde savunma yatırımlarını artırmak zorunda olduğumuz açıktır. Bu nedenle, savunma bütçemizin yeterli seviyede olmadığını düşünüyoruz. Yeterli seviyede olmasa da Mehmetçik’in hatırına savunma bütçesine İYİ PARTİ olarak “evet” oyu vereceğimizi de sözlerimin başında belirtmek isterim.

Millî güvenlik ve dış siyaset konularında Türk milletinin ve Türk devletinin menfaatine olacak her konuda Irak, Suriye ve Azerbaycan tezkerelerinde, Libya’yla imzalanan mavi vatan anlaşmasında olduğu gibi İYİ PARTİ olarak her zaman destek verdik, “evet” oyu kullandık. Buna karşın, milletimizin ve ülkemizin hayrına olmayan noktalarda gerekli tespit, eleştiri ve uyarıları yaptık, yapmaya da devam edeceğiz. Bugün yapacağımız tespit, eleştiri, tavsiye ve uyarılar da millî menfaatlerimiz doğrultusunda olacaktır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye, bulunduğu coğrafya itibarıyla ateşten bir çemberin içerisinde. Ana vatan Türkiye, yavru vatan Kıbrıs ve mavi vatan olmak üzere dört tarafı küresel, emperyal güçlerle çevrilidir. Ülkemiz, gelebilecek her türlü tehdide ve tehlikeye karşı caydırıcı güce sahip olmak zorundadır. Bundan dolayıdır ki, Türkiye, ekonomik kalkınmasına da katkı sağlayacak şekilde modern ve güçlü bir silahlı kuvvetlere sahip olma ve bu kuvveti idame ettirme mecburiyetindedir.

Türk ordusu dünyanın en güçlü 9’uncu ordusu olmasına rağmen savunma harcamalarında dünyada 15’inci sırada yer almaktadır. NATO, üye ülkelerin savunma harcamalarına gayrisafi yurt içi hasılasından en az yüzde 2 pay ayırmaları gerektiği yönünde karar almış olsa da ülkemiz bu oranı henüz yakalayamamıştır. NATO Ülkeleri Savunma Harcamaları 2013-2020 Raporu’na göre, üye ülkeler arasında savunma harcamalarında ilk sırada yüzde 3,87’yle ABD, 2’nci sırada yüzde 2,58’le Yunanistan var. Türkiye ise gayrisafi yurt içi hasılasının yalnızca yüzde 1,91’ini savunma harcamalarına kullanmıştır. NATO’nun en fazla askerî personeli olan 2’nci ülkesi, en güçlü 4’üncü ordusuyuz ama savunma harcamalarında 11’inci sırada yer almaktayız.

Değerli milletvekilleri, savunma yatırımlarında olumlu adımlar atılmasına rağmen, veriler de göstermektedir ki ülkemiz savunma yatırımlarında arzulanan hedeflerin oldukça gerisinde kalmıştır. Savunma sanayimiz yeterli bütçe ayrılmadığı için yerli ve millî olmaktan hâlen çok uzaktır. “Güçlü ordu, Güçlü Türkiye” hayalimizi millî savunmaya daha fazla bütçe ayırarak, sanayimizdeki yerli ve millî yatırımları artırarak gerçekleştirebiliriz. Savunma yatırımlarını millîleştiremediğimizde olanları hep birlikte gördük. Rusya’dan S-400 aldık, ABD’de yüzünde kullanamıyoruz, ABD’den F-35 aldık, Rusya yüzünden teslim etmiyorlar. Silahların kritik parçalarını Kanada vermiyor, en ufak krizde Avrupa ülkeleri peş peşe silah ambargoları uyguluyor. Tüm bu gelişmeler ortadayken iktidar Tank Palet Fabrikasını yabancılara satıyor. Bu mu sizin yerli ve millîliğiniz?

Değerli milletvekilleri, 2229’uncu kuruluş yılını kutladığımız tarihî şan ve şerefle dolu kahraman Türk ordusu tarihte birçok devlet kurup Türk milletinin tam bağımsızlığının teminatı olmuştur. Bu şerefli kurum tarih boyunca ayak bastığı her karış toprağa Türk’ün yüksek karakterini ve şefkatli elini götürmüştür. Zalime yavuz, mazluma yunus olmuştur. Başkomutan Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün “Ordumuz Türk birliğinin, Türk kudret ve kabiliyetinin, Türk vatanseverliğinin çelikleşmiş bir ifadesidir.” sözünde de belirttiği gibi Türk ordusu Türk milletinin yılmaz, yıkılmaz kalesidir.

Değerli milletvekilleri, ne yazık ki ordu-millet anlayışıyla temelleri atılan “Peygamber ocağı” diye adlandırdığımız şanlı Türk ordusu ve ülkemiz, bulunduğu jeopolitik konum gereği içeride ve dışarıda tarihin her döneminde birçok saldırıya uğramıştır. Dışarıda emperyal güçler ve maşaları, içeride ise iktidarınızın ilk yıllarından itibaren kol kola girdiği karanlık odaklar Türk Silahlı Kuvvetleri üzerine hain planlar kurmaya başlamıştır. Türk Silahlı Kuvvetleri üzerine oynanan karanlık ve kirli planlar, iktidarınızın ilk yıllarında -2003 yılında- kahraman Türk askerinin başına çuval geçirilmesiyle başlamış, Millî Güvenlik Kurulunun tavsiyelerine uymamanız sonucu 15 Temmuz hain darbe girişimiyle zirveye çıkmıştır. Başına çuval geçirttiğiniz Türk ordusunun gözlerinin FETÖ’yle bağlanmasına seyirci kaldınız. “Ergenekon” “Balyoz” “Poyrazköy” “Ayışığı” ve “Askerî Casusluk” adı altındaki uydurma davaların savcısı oldunuz, hâkimi oldunuz. Atatürkçü, cumhuriyetçi, vatansever binlerce subay ve astsubay Türk Silahlı Kuvvetlerinden tasfiye edildi, uydurma delillerle vatanseverler sanık, hainler gizli tanık oldu. Aslı olmayan gerekçelerle kozmik odayı hainlere teslim ettiniz. Bu olaylardan en büyük zararı ve tahribatı yine Türk Silahlı Kuvvetleri gördü. Bunlar yaşanırken Türk Silahlı Kuvvetlerinin bağırsaklarını temizlediğini utanmadan söyleyenler bugün Türk Silahlı Kuvvetleri üzerinden hamaset yapıyor, orduyu siyasetlerine alet ediyorlar.

Değerli milletvekilleri, kahraman Türk ordusundan hain, hainlerden ise akıl çıkarılmaya çalışıldığı dönemde “ihanet süreci” dediğimiz sözde çözüm süreci başladı, Türkiye Cumhuriyeti tabelaları kaldırıldı, Andımız yasaklandı, Türk Bayrağı “Türkiye” ismi başta olmak üzere Türk’e ait ne varsa tartışmaya açıldı. İmralı’ya gidildi, Kandil’den gelindi. Teröristlere çadır mahkemeleri kuruldu, şehitlerimizin kemikleri sızlatıldı. Bebek katilinin mektupları meydanlarda Hükümet temsilcileri tarafından okundu. Teröristler parti kongrelerine çağrıldı “megri megri”ler söylendi. Kobani yolunda teröristlere lahmacun verildi, parası valilik bütçelerinden ödendi. Bu ihanet sürecinin sonunda yüzlerce asker ve polisimiz şehit oldu. Analar ağlamasın diye başlatılan bu süreçte ağlayan yine kahraman askerimizin ve polisimizin anaları oldu.

Anlattığımız tüm bu süreçlerin sonunda 15 Temmuz hain darbe girişimi yaşandı. Devletin kritik noktalarına yerleştirilen hainler başımıza bombalar yağdırdı. Şükürler olsun ki, ordumuz içindeki vatansever askerlerimiz sayesinde bu hain darbe girişimini milletçe bertaraf ettik. Sonuç: Kocaman bir “Kandırıldık.” Tövbe edip hiçbir suç yokmuş gibi devam ettiniz. Yaşananlar hiç olmamış gibi, FETÖ’cülere başkaları göz yummuş, yol vermiş gibi hareket edip önüne geleni vatan haini olmakla, terör örgütleriyle iş tutmakla suçlayıp “vatan” “millet” nutuklarıyla iktidarda kalmaya çalışıyorsunuz. Siz kandırıldınız, aldatıldınız; gelin, bizi dinleyin, ihanet sürecinin hesabını soralım, 15 Temmuz hain darbe girişiminin siyasi ayağını, kirli bağlantılarını ortaya çıkaralım.

Değerli milletvekilleri, bu yaşanan olaylardan hiçbir ders çıkarılmamış olacak ki ordumuzu siyasetten uzak tutmak, orduyu karanlık odaklardan temizlemek yerine, ordumuzun yapısıyla oynanıp dizayn etme çabalarına girildi. Zevk alırcasına, yaklaşık iki asırlık askerî liseler, harp okulları, harp akademileri, astsubay hazırlama okulları, askerî hastaneler kapatıldı, her biri başka kurumlara bağlandı. Atama ve terfilerde liyakat yok edildi, orduya siyaset karıştı. Genelkurmay ve kuvvet komutanlıkları arasındaki sıkı emir komuta bağı koparıldı. Bu uygulamalarla, şanlı Türk ordusunun en önemli özelliği olan emir komuta zinciri ve silah arkadaşlığı ruhu yok edildi. Zaman kaybetmeden askerî okul ve hastaneler tekrar açılmalı, kuvvet komutanlıklarının teşkilat yapıları tekrar düzenlenmelidir. Gelinek noktada, hep askerî vesayetden bahsedenler, bugün, siyasetle askeriye üzerinde vesayet kurmaktadır. Vesayetini her türlü süne karşıyız, bu vesayet bir an önce kaldırılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, millî savunma meselesini ekonomik gelişmelerden ve dış siyasi ilişkilerden bağımsız düşünmek mümkün değildir. Ekonomide bağımsızlığını sağlayamayan ülkeler her zaman millî güvenlik sorunlarıyla karşılaşmışlardır. Bu yüzden, Türkiye, ekonomisini güçlendirerek bulunduğu coğrafi konum gereği, bölgede istikrarı sağlamak ve sınır komşuları başta olmak üzere dünyayla ilişkilerinde etkin bir rol oynamak zorundadır. Coğrafya kader olabilir ama biz güçlü bir ülke olursak kendi kaderimizi kendimiz şekillendirebiliriz.

Türk ordusu ve yüce Türk milleti, sınır komşuları başta olmak üzere yedi iklim üç kıtayla iyi ilişkiler kurmuş, gittiği her yere barış ve adalet götürmüştür ancak son on sekiz yılda yabancı ülkelere karşı söylenen hamasi sözler iç siyaset malzemesi olarak kullanılmış, ülkelerle ilişkilerde bürokrasi kanalları yerine aile ilişkileri üzerine bir dış politika kullanılmıştır. 2018'den itibaren partili Cumhurbaşkanlığı sistemi yüzünden bir kişinin iki dudağı arasına sıkışan ülkemiz dış ilişkilerde büyük savrulmalar yaşamakta, âdeta freni patlamış kamyon gibi şarampole doğru yol almaktadır, “Türkiye ne yapacak?” yerine “Sayın Cumhurbaşkanı ne diyecek?” sorularıyla karşılaşmaya başlamıştır.

Bugün geldiğimiz noktada, ülkemiz, Hükümetin uyguladığı tutarsız dış politikaların sonucunda “komşularımızla sıfır sorun” diye başladığımız noktadan oldukça uzaklaşmış, bütün komşularla çatışmanın eşiğine gelmiştir. Bırakın komşularımızı neredeyse dünyada sorun yaşamadığımız ülke kalmamıştır. İhvanı politikalarla ülkemizi Orta Doğu bataklığına iten, ABD'nin Büyük Ortadoğu Projesi Eş Başkanı olmakla başlayan, Emevi Camisi'nde cuma namazı kılma hayalleriyle zirve yapan, “kardeşim Esed”den “katil Esad”a dönüşen sürecin sonunda milyonlarca Suriyeliye bakmak zorunda kaldık. Bir gün “Hedefimiz Avrupa Birliğine tam üyelik.” diyor, şükürler ediyoruz, diğer gün “Avrupa Birliği, biz senin kapı kulun değiliz, sen yoluna biz yolumuza.” deyip “Bugünün hasta adamı Avrupa Birliğidir.” diye lanet okuyoruz. Her dönemde iyi ilişkiler kurduğumuz Almanya bile Doğu Akdeniz'de gemimize korsanlar gibi saldırıyor, Avrupa Birliği yaptırım uygulamalarını gündemine alıyor. Suriye'den Libya'ya, Mısır'dan Yunanistan'a, Almanya'dan Fransa'ya, Rusya'dan ABD'ye birçok cephede krizle karşı karşıyayız. Cılız tepkiler verip gereken yaptırımları uygulayamıyoruz. ABD'nin küstahça mektubunda olduğu gibi cevap dahi veremiyoruz. Türkiye'nin, Doğu Akdeniz'deki çıkarlarını, Ege adalarındaki haklarını koruyamaz duruma geliyoruz. Basiretsiz ve günübirlik değişen siyasi açıklamalarla uluslararası ilişkilerde inandırıcılığımızı ve tutarlılığımızı yitirmiş durumdayız. Suriye ve Irak'ta millî güvenliğimizi tehdit edecek terör devleti kurulmasını engelleme, Fransa ve Yunanistan'ın küstahça hareketlerine gerekli cevabı verme gibi haklı olduğumuz konularda bile derdimizi kimseye anlatamıyoruz. Dost bildiğimiz, emirleri öldüğünde bayrakları yarıya indirip ulusal yas ilan ettiğimiz Arap ülkeleri sonuna kadar haklı olduğumuz Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı ve Barış Pınarı Harekâtları sonrası ülkemizi kınama yarışına giriyor, Türk ürünlerini boykot ediyor; Avrupa silah ambargosu uyguluyor. Hem Arap Birliği hem de Avrupa Birliği bizi düşman görüyor. Görülüyor ki Türk'ün Türk'ten başka dostu yok. Sonuç olarak, Hükümetin yanlış politikalarının sonucunu temizlemek her zaman olduğu gibi kahraman Türk ordusuna düşüyor; Libya, Suriye, Irak'a gidiyor, kara sularımızda mücadele ediyor, can pahasına çarpışıyor.

Değerli milletvekilleri, pek çok uygarlığın kurulup yıkıldığı Anadolu topraklarında tüm zorluklara rağmen bin yıldır var olan Türk milleti bu zorlu coğrafyada kalmaya devam etmek istiyorsa -ki edecek- Türk ordusunu her yönüyle, her zaman hazır tutmalı, millî bir dış politika anlayışı benimsemelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Başkanım...

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

DURSUN ATAŞ (Devamla) - İYİ PARTİ iktidarında, millî, itibarlı, tutarlı, barış odaklı ve gerçekçi politika anlayışıyla dünyada ve bölgemizde barışı hedefleyen, bölgede istikrarı sağlayan, milletimizin ve devletimizin çıkarları doğrultusunda etkin bir rol oynayan, “sahada güçlü ordu, masada güçlü devlet” anlayışını benimseyen bir politikayla Türkiye’yi yalnızlıktan kurtaracağız.

Atatürk’ün bir sözüyle bitirmek istiyorum: “Biz Türkler ordusu olan bir millet değil, milleti olan bir ordumuz.” diyor, 2021 bütçesinin ordumuza hayırlı olmasını diliyor, kahraman Türk ordusunu, yüce Türk milletini ve Gazi Meclisinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, İYİ PARTİ adına söz talepleri karşılanmıştır.

Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına konuşmacılara söz vereceğim. İlk söz Sayın Halil Öztürk’ün.

Buyurun Sayın Öztürk. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adalet Bakanlığı, Yargıtay ve Danıştayın 2021 yılı bütçeleri üzerinde Milliyetçi Hareket Partisinin görüşlerini arz etmek üzere söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi, aziz milletimizi şahsım ve grubum adına saygıyla selamlıyorum.

Dün akşam UEFA Şampiyonlar Ligi’ndeki temsilcimiz Başakşehir’in teknik ekibinden Pierre Webo’ya karşı kullanılan ırkçı ifadeleri ve nefret suçunu şiddetle kınadığımızı ifade etmek istiyorum. Sorumlular hakkında en ağır cezanın verilmesini tüm Türkiye olarak beklemekteyiz.

Değerli milletvekilleri, Türklere adalet anlayışı öteden bu yana yasaların doğru ve tarafsız uygulanmasına ve hak yememe temeline dayanmıştır. Yusuf Has Hacib’in Kutadgu Bilig’de belirttiği üzere, adalet olan yerde kurt ile kuzu yaşayabilir. Yine “Bey ile gedan, oğul ile yabancı kanun karşısında farkı olmamalıdır.” anlayışı köklü tarihimizden bugünlere hâkim anlayış olmuştur. Bugünlere “Adalet mülkün temelidir.” diyerek devletimizin temellerinin adalet üzerinde inşa edildiğini beyan edegeldik. Diğer taraftan, adaletli olmayı emreden dinî inancımız ve kültürel mirasımız da toplumsal harcımızı adalet ilkeleriyle yoğurmuştur. Tüm tarihimiz boyunca toplumsal huzur ve barışı “adalet” kavramında bulmuş, toplumsal vicdanımız adaletle tatmin olmuş, adaletsizlikte ise incinmiştir. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi’nde herkesin, davasının bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından adil ve aleni olarak görülmesini istemeye hakkı olduğu belirtilerek adalet talebinin evrensel bir hak olduğu yıllar öncesinden kabul edilmiştir. Unutulmasın ki adalet paylaşımına değil, paylaşımına dair kuralların tarafsız ve eşit olarak uygulanmasıyla sağlanabilecektir; Milliyetçi Hareket Partisi olarak temel hak ve özgürlüklerin güvencesi ve devletin temeli olarak görülmektedir. Bizlere göre yargı sistemimiz vatandaşımızın hiç tereddüt etmeden güvenebileceği, adalet duygusunun zihinlerde ve kalplerde yer edeceği bir yapıya kavuşmalıdır. Vatandaşlarımızın hukukun üstünlüğü ilkesinin ve hak arama özgürlüğünün bütün kurum ve kurallarıyla uygulandığına dair güven ve inancının tam olduğu bir adalet sisteminin tesisi bakımından hepimizin üzerine önemli görevler düşmektedir. Bu kapsamda, insanımızın adaletli ve hakkaniyetli bir sosyal düzen içerisinde yaşatılması, hukukun üstünlüğü prensibinin hâkim kılınması, temel hak ve özgürlüklerin güvence altına alınması, güçlülünün değil haklının korunması, toplumsal ahengin ve huzurun tesis edilmesi yargı teşkilatının olduğu kadar bizlerin de gözetmesi gereken temel görevlerdir.

Değerli milletvekilleri, cumhuriyetin ilk yıllarında atılımcı, ilerici felsefeye uygun olarak hazırlanan yasalarımız zamanla hızla değişen, gelişen ve büyüyen Türkiye'nin ihtiyaçlarını karşılayamaz duruma gelmiş ve çağın ve toplumun ilerisindeyken gerisinde kalmıştır. Batı'dan adapte ettiğimiz yasalarımız zamanın gereklerine göre yenilenip değiştirilmemiştir. Esasen, söz konusu yasalar Batı toplumlarından değişik zamanlarda alındığından temelde uyumsuzluk ve çelişkiler yaratmışlardır. Zaman her şeyi olduğu gibi hukuku da eskitebilmektedir. Sadece yabancı hukuk metinlerini iktibas ederek başarılı bir hukuk sistemi geliştiremeyiz. Bu bakımdan hukuk anlayışımızı yeniden gözden geçirerek yüzeysel ve hayatın gerçeklerinden kopuk yasal metinleri gerektiğinde terk edebilmeliyiz. Gerek adalet mekanizmasında gerekse meslek kuruluşlarımızda bu değişimi gerçekleştirebilecek insan ve bilgi kaynağı yeteri derecede vardır. Üniversitelerimizden başlayarak daha vizyoner ve millî bir yaklaşımla, tüm hukuk mekanizmasında yer alan kesimlere ciddi sorumluluklar düşmektedir. Türkiye'ye yakışan "mevzuat uyum yükümlülüğü" adı altında dayatılan kes, kopyala, yapıştır kolaycı anlayışına teslim olmak değil, bugün her alanda gayret gösterdiğimiz üzere hukuk alanında da karşılaştırmak, üretmek, örnek teşkil etmek ve bu sonuçları ihraç edebilmek olmalıdır. Bu kapsamda hayata geçirilecek yeni adalet politikalarında; makul sürede yargılanma hakkının temini, yargısal prosedürlerin tüm yönleriyle ele alınması, uyuşmazlıkların derinleştirilmeden ve çoğaltılmadan çözülmesi, amacına uygun biçimde alternatif uyuşmazlık çözüm yollarının teşvik edilmesi, suçun oluşmasının önlenmesine dair tedbirlerin artırılması, gerçekleşen suç sonrası olaya ait delil ve bilgilerin sağlıklı bir şekilde mahkemelerimize intikali, mahkemelerin bağımsız, hızlı ve doğru karar vermesine ilişkin düzenlemeler yapılmasıyla süreci etkin kılacak bilgi teknolojilerinin kullanılması, iyi yetişmiş hâkim ve savcıların istihdamı konularına hassasiyetle önem ve öncelik verilmelidir. Bu meyanda, Cumhuriyet İttifakı, uluslararası tepkilere kulak asmadan, milletinin yanında ve talepleri doğrultusunda yüksek bir öz güvenle ve çok yönlü yaklaşımlarla gelişmiş ve kaliteli işleyen bir adalet mekanizmasını mutlaka ama mutlaka hayata geçirecektir.

Değerli milletvekilleri, devlet sistematüğinde yargı güven vermelidir. Bu güveni bağımsız, tarafsız, etkin olarak çalışan ve böyle olduğuna da kamuoyunca güvenilen bir yargı sistemi kazandırabilecektir. Yargı bağımsızlığının hiçbir organ, makam, merci, kişi ve baskı grubuna ayrıcalık tanınmayacak bir biçimde uygulanmasının gözetilmesi gerektiğine inanıyoruz. Çünkü ayrıcalıklı bir kimse veya organın yargı denetimi dışında bırakılmamasıyla ancak gerçek adalet sağlanmış olacaktır. Bağımsız bir yargı dediğimizde hiçbir organ, makam, merci veya kişinin yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere, hâkimlere emir ve talimat veremeyeceğini, tavsiye ve telinde de bulunamayacağını kastediyoruz. Yine, bu kapsamda adalet sistemimiz asla ve kata yeni paralel yapılara, bir gruba veya zümreye teslim edilmemeli, her daim hukukun üstünlüğü hedeflenmelidir.

Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı konusunda bir başka önemli konu da dava ve soruşturmalar hakkında basında ve sosyal medyada yer alan yanlış ve yanıltıcı haberlerdir. Özellikle sosyal medya mecralarında yapılan yanlış ve yanıltıcı haberler -ki kastettiğim Twitter'dır- vatandaşın yargıya güvenini sarsmakta, yargının bağımsızlık ve tarafsızlığına gölge düşmesine neden olmaktadır. Özellikle vurgulamak gerekir ki bu tip haber ve yayınlar karşısında basın özgürlüğüne dayalı habercilik eylemleriyle adil yargılamayı etkileme amacı taşıyan eylemler arasındaki hassas fark gözetilmelidir. Bu bakımdan, görülmekte olan bir dava veya devam eden bir soruşturma hakkında asılsız haberler ve adil yargılamayı etkileme amacı taşıyan yayınlar ve sosyal medya paylaşımları hakkında gerekli tedbirler alınarak adaletin tecellisi sağlanmalıdır. Suçlu olduğuna dair kesin hüküm bulunmayan kişilerin beyan, yayın ve diğer yollarla suçlu gösterilmesinin ya da mahkemelerde suçluluğu sabit görülenlerin masum ilan edilmesinin önlenmesini bu açıdan önemli görmekteyiz.

Yargı bağımsızlığını örseleyen bir diğer husus da Batı menşeli oluşumlar ve onların yurt içindeki uzantılarıdır. Her fırsatta ülkesini kötölemeyi benimsemiş, yurt dışından yardım, tavsiye ve telkin almayı alışkanlık hâline getirmiş bu kesimlere, yargı bağımsızlığına gölge edecek söylemlerden ve buyruk veren yaklaşımlardan uzaklaşın diyoruz.

Saygıdeğer milletvekilleri, Yargı Reformu Strateji Belgesi Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 30 Mayıs 2019 tarihi itibarıyla açıklanmış ve kamuoyuyla paylaşılmıştır. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin uygulama safhasında adalet ve hukuk alanında önemli bir reformun hazırlanmış olması, başta Sayın Genel Başkanımız Devlet Bahçeli Beyefendi olmak üzere MHP Grubunca da memnuniyet verici bulunmuştur. Bilindiği üzere Milliyetçi Hareket Partisi, geciken adaletin adalet olmadığı gerçeğinden hareketle, adil ve hızlı yargılamanın sağlanması gerektiğini uzun bir süredir vurgulamaktadır. Gerek parti programımızda gerekse de seçim beyannamemizde ana hedeflerimizden biri vatandaşlarımızın adalete güvenlerinin temin edilmesidir. Bu itibarla Yargı Reformu Strateji Belgesi'nde güven veren ve erişebilir bir adalet vizyonu amacını çok değerli gördüğümüzün bilinmesini arzu ediyoruz. Önümüzdeki günlerde Türkiye Büyük Millet Meclisine bu kapsamda sunulacak düzenlemelere de gerekli katkı ve desteği vereceğimizin şimdiden bilinmesini arzu ediyoruz.

Saygıdeğer milletvekilleri, bugünkü bütçe görüşmelerinde yer alan yüksek mahkemelerimiz Yargıtay ve Danıştayın da bazı yasal düzenlemelere ihtiyacı bulunduğu bir gerçektir. Bilindiği üzere Yargıtay üyelerinin görev süreleri on iki yıl olarak sınırlandırılmıştır. Oysa yüksek mahkemelerin temel görevleri arasında olan içtihat birliğinin sağlanması ve istikrarlı seyretmesi Yargıtay üyelerinin deneyimleriyle doğru orantılıdır. Kanun gereği üyelerinin dörtte 3'ünün görev sürelerinin aynı anda sona ereceği düşünüldüğünden, bu istikrar ve içtihat birliği yer alacak kanaatindeyiz. Bu bakımdan Sayın Bakanım, Yargıtay üyelerinin süre sınırının kaldırılması hususunda Bakanlık olarak gerekli çalışmayı başlatmanızı arzu ederiz. Sonrasında ise adaletin etkin ve nitelikli bir şekilde yönetilmesini güvence altına alacak, günümüzün ve geleceğin ihtiyaçlarını karşılayacak yeni bir Yargıtay kanunu ihtiyacı giderilmelidir. Bu ifade ettiğimiz aynı düzenlemeler diğer yüksek yargı mercimiz olan Danıştay için de geçerlidir. Ayrıca, bugün Yargıtayda ve Danıştayda görev yapan tetkik hâkimlerimizin HSK tarafından yer değiştirmelerinde Yargıtay ve Danıştay Başkanlığımızın muvafakatinin alınması da isabetli sonuçlar doğuracaktır.

Kıymetli milletvekilleri, vatandaşlarımızın adalet hizmetlerinden duyduğu memnuniyet, adli ve idari yargıdaki yargılamanın etkinliğinin artırılması, ihtiyaç duyulan düzenlemelerin ivedilikle yerine getirilmesiyle daha fazla olacaktır. Bu amaçla yargı reform paketi olarak önümüzdeki dönem gelecek düzenlemelerde yer alması gereken ihtiyaçlar da bulunmaktadır. Bunları öncelikli olarak sıralarsak; bu reform çalışmalarında atacağımız en önemli adımlar şöyle ki: Kadın ve çocuğa şiddet ve istismarda indirim hâlinin kaldırılması, ayrılmış olsa dahi eski eşe karşı işlenen suçların cezalarının artırılması, İdari Yargılama Usul Kanunu başta olmak üzere gecikmiş diğer mevzuat çalışmaları bir an önce Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine getirilebilmelidir. Enerji hukuku, rekabet hukuku, deniz hukuku, imar ve çevre hukuku gibi ihtisas gerektiren alanlarda ihtisas mahkemeleri kurulabilmelidir. Mevcut adalet komisyonlarının yetki ve sorumlulukları, beklentiler ve ihtiyaçlar yönünden yeniden düzenlenmelidir. Devlet destekli hukuki koruma sigortası günün şartlarına cevap verecek şekilde hayata geçmelidir. Hak arama özgürlüğünün tam olarak kullanılması amacıyla, adli yardım sistemi kırılan gruplara öncelik verilecek biçimde etkinleştirilmeli, sadeleştirilmeli ve sisteme erişim kolaylaştırılmalıdır. Yargılama sürelerini kısaltacak, iş ve zaman yükünü azaltacak tüm elektronik ve teknolojik sistemle uygulamalar adalete sistemimize kazandırılmalıdır. Yine, kamuda çalışan avukatların ve hukukçuların başta 3600 ek gösterge olmak üzere özlük haklarındaki iyileştirmeler yapılabilirdir. Noterlik müessesesi yeniden tanımlanarak, yapılandırılarak noterliğe giriş sınavı, noter yardımcılığı gibi düzenlemelerle noter olabilmek için yıllarca beklemenin önüne geçilebilmelidir.

Sayın milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığı'nın geleceğe yönelik güçlü Türkiye vizyonu hiçbir engele takılmadan, yorulmadan her alanda devam edecek ve sıraladığımız reformlar bir bir gerçekleşecektir. Adalet ancak hakikatten, huzur ancak adaletten doğabilir. "Adaletsizliği işleyen, çekenden daha sefildir." diyor, parti olarak, gayretleri sebebiyle Sayın Adalet Bakanımız Abdulhamit Gül Bey ve bürokratlarını kutluyor, yüksek yargımızın 2021 yılı bütçelerinin hayırlı olması dileğiyle Genel Kurulu bir kez daha saygıyla selamlıyorum. (MHP, AK PARTİ ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yücel Bulut, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA YÜCEL BULUT (Tokat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmamın başında, dün itibarıyla kaybettiğimiz Tokat Çat beldesinin Belediye Başkanı Sayın Mustafa Coşar'ı saygıyla ve muhabbetle anıyorum. Gerçekten çok samimi bir memleket evladıydı ve uzun yıllar borçsuz, örnek belediyecilik anlayışını sergilemiş değerli bir yerel siyasetçiydi. Bu vesileyle, mekânı bir kez daha cennet olsun diliyorum.

Değerli milletvekilleri, yine, konuşmama başlarken -dün 8 Aralık Yargı Çalışanları Günü'ydüm yargı emekçilerimizin ve uzun yıllar yargıya hizmet ettikten sonra emekli olmuş tüm yargı mensuplarının ve çalışanlarımızın Yargı Çalışanları Günü'nü de bu vesileyle, bir kere daha kutluyorum.

Değerli milletvekilleri, tabii, bir süredir, Sayın Cumhurbaşkanımızın ve Adalet Bakanımızın çağrısı üzerine, yargı reformu ve "adalet" kavramı bir kez daha, içten bir şekilde tartışılıyor. Sayın Adalet Bakanımız, oldukça samimi bulduğumuz bir çağrı gerçekleştirdi. Adaletin tartışılması bugünün kavramı değil, yüzyıllardır, insan aklı en ideali aradığı için ve en ideali aramaya da devam edeceği için adalet kavramı tartışılmalı ve bundan sonra da tartışılacak. Şimdi, hepimize düşen görev, elbette ki bu samimi çağrıya samimi ve içten bir karşılık vermek ve gerçekten, yargının içinde bulunduğu sorunları ortak akılla masaya yatırarak, ortak akılla üreteceğimiz çözümler çerçevesinde en ideale yaklaştırmak. Niyet ve temennimiz bu olmakla beraber, bir süredir 2 husus var. Bunlardan bir tanesi, kanaatimce, ne yargı teşkilatına ne bizlere hiçbir fayda sağlamayacak bir nokta. Nedir bu? Yargıyla ilgili tartışmaların bizzat bu Parlamento çatısı altında, bizzat hedef gözetmek suretiyle, yargı mensuplarının isimlerini vermek suretiyle ele alınması ve yargı mensuplarımızın, büyük bir fedakârlıkla görevlerini yerine getiren yargı mensuplarımızın Parlamento çatısı altında hedef gösterilmesi.

Şimdi, sürekli, yargıya güvenin günden güne azaldığına ilişkin tespitler yapılıyor. Şimdi, bu milletten yetki almış milletvekilleri olarak yargının problemlerini tartışma kültürünü, doğrudan yargıçları hedef gösterme seviyesinde her gün bu kürsüye taşıdığımız vakit, elbette ki bizleri ekran başında izleyecek olanların yargıya olan güveni de düşecektir. Dolayısıyla tüm bu tartışmaların, hepimizin bu yargıya ihtiyacı olduğu gerçeğiyle, devletin temelini yargı teşkilatı olduğu gerçeğiyle ve sorumluluk duygusuyla yapılması gerekiyor. Umut ediyorum ki, bundan sonrasında da -yargı reformunu uzun uzun tartışacağız- tartışmalarımız yapıcı ve katkı sağlayıcı bir zeminde olur.

İkinci rahatsız edici husus, bir süredir gündemi meşgul eden, bugün de -Allah var- bazı tespitlerinden faydalandığımız ama bu yönüyle de rahatsız olduğumuz bir konunun bu kürsüde bir kez daha ısrarla dile getirilmesinden kaynaklanıyor. Nedir bu? Samimiyetsiz, riyakâr ve popülist bir söylem; Cumhurbaşkanlığı ile mafya organizasyonlarını yan yana getirebileceğini düşünen samimiyetsiz, riyakâr bir söylemle gerçekleştirilen algı yönetimi. İsrarla ve inatla Cumhurbaşkanlığı'nı, İnfaz Yasası'ndan yararlanarak çıkan ve uzun yıllar, ömrünün neredeyse yarısını cezaevinde geçiren bir şahıs üzerinden Milliyetçi Hareket Partisini ve Cumhurbaşkanlığı'nı yaralama gayretine giren, samimi olmayan bir gayreti görüyoruz. Öncelikle şunu ifade etmek isterim: Adı geçen şahıs tanımıyorum, kendisiyle bir hukukum yok, birçok milletvekili arkadaşımızın da olduğunu zannetmiyorum. Ancak kendisine isnat edilen

eylemlerden dolayı uzun yıllar bedel ödemiş, sağlık sorunları yaşamış ve bugün kişiye özel olmayan bir yasal düzenlemeyle İnfaz Yasası'ndan yararlanmak suretiyle, belki de -Allah uzun ömürler versin-hayatının son çeyreğini geçiren bir kişiyi sürekli siyaset malzemesi hâline getirmek oldukça çirkin bir durum.

Zamanında Ahmet Necdet Sezer bizzat şahsi yetkisini kullanmak suretiyle DHKP-C militanlarını serbest bırakırken suskun kalanların, sesleri çıkmayanların, bugün bir İnfaz Yasası'ndan yararlanan binlerce insanın içinden bir örnek seçmek suretiyle Cumhuriyet Halk Partisi tarafından verilen gayretleri nafile gayrettir. Şimdi, neden nafiledir ve neden samimiyetsizdir, size bunu izah edeceğim: Samimiyetsiz ve riyakâr bir söylemdir çünkü elimde bir kanun teklifi var. Bu kanun teklifini inşallah sizler de Meclisin internet sitesinden bulabilirsiniz. Nedir bu kanun teklifi? Bu söylemi sabah akşam ısıtıp soğutup bu Parlamente'ye taşıyan ve bizleri mafya organizasyonlarıyla yan yana göstermeye çalışanların gerçek yüzünü ortaya koyan bir kanun teklifi. Cumhuriyet Halk Partisi tarafından verilmiş bu kanun teklifi, 2/4/2012 tarihinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubundan geçmiş, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçişleri Komisyonuna havale edilmiş. Değerli milletvekilleri, kanun teklifinin metninde ne diyor, biliyor musunuz? Şunu söylüyor, diyor ki: Mahir Çayan'ın isminin -bazı örgüt yöneticileri de dâhil olmak üzere- kamusal hizmette kullanılan binalara, köprülere -aklınıza nere gelirse- verilmesi teklif ediliyor. Peki, kim Mahir Çayan? Yeni nesle allanıp pullanıp sunulan Mahir Çayan'ın gerçek yüzünün ne olduğunu buradan ifade etmek gerekiyor ki maskeleri düşürelim hep birlikte. Mahir Çayan THKP-C örgütünün kurucusudur, ideoloğudur, aynı zamanda eylemcisidir. Mahir Çayan politikleşmiş askerî savaş stratejisinin ideoloğudur. Nedir politikleşmiş askerî savaş stratejisi? Silahlı propaganda demektir. Silahlı propaganda nedir?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Terör.

YÜCEL BULUT (Devamla)- Halkı silahlandırmak, gerilla savaşıyla birbirine kırdırmak, öldürerek otorite olmak demektir.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Terörist demek.

YÜCEL BULUT (Devamla) - Mahir Çayan, 1971 yılında, üniformasına ihanet etmiş olan Yüzbaşı İlyas Aydın adına İstanbul Şişli'de kiraladığı evlere İstanbul Başkonsolosu Efraim Elrom'u kaçırıp günler süren sorgudan sonra kafasına sıkarak infaz eden adamdır Mahir Çayan. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Mahir Çayan, daha bir avuç çocuk olan Sibel Erkan'ı evini basmak suretiyle rehin alan, o küçük kız çocuğunu günlerce esir tutan terör örgütünün lideri ve failidir. Kimdir Mahir Çayan? Yargıya hesap vermemek adına, tünel kazıp cezaevinden kaçan isimdir. Kimdir Mahir Çayan değerli milletvekilleri? Ünye Radar Üssü'nde çalışan 3 İngiliz teknisyeni kaçıran, Tokat Niksar Kızıldere'ye götüren ve orada askerle çatışırken infaz eden isimdir Mahir Çayan, değerli arkadaşlar. Ve orada askerle çatışırken de ölmüş, kurduğu örgüt THKP-C yıllarca devam etmiştir. İşte, bu Mahir Çayan'ın adının yaşatılması ve kamu binalarına bu isimlerin verilmesi için bu Parlamente'ye bu kanun teklifi sunuldu. Peki ne oldu biliyor musunuz? Kendisi, üniformasına ihanet etmiş Teğmen Saffet Alp'le birlikte Kızıldere'de öldürüldükten sonra örgütün geriye kalan kısımları -hani şimdi diyorlar ya "Sizin İnfaz Yasasından mafyalar yararlandı." diye- 1974 affıyla, Cumhuriyet Halk Partisi tarafından özel komisyonda hazırlanan 1974 affıyla THKP-C'nin geriye kalan cezaevindeki bütün unsurları bu afın yararlandı ve sokağa döndüler. Sokağa döndükten sonra ne oldu, biliyor musunuz? Altı yıl boyunca kan akıttılar. O kanın içerisinde Milliyetçi Hareket Partisinin görevi başında 12 il başkanı vardı, o kanın içerisinde Milliyetçi Hareket Partisinin görevi başında 44 ilçe başkanı vardı, o kanın içerisinde 3.600 ülküdaşımız vardı. Bunlar yetmedi mi? Mahir Çayan'ı tanımanız için başka bir şey daha söyleyeyim size: 30 Haziran 1979 tarihinde Milliyetçi Hareket Partisi genel merkezi basıldı, bombalandı ve dakikalarca tarandı. Hedef Milliyetçi Hareket Partisinin Muhterem Genel Başkanı Alparslan Türkeş'ti. Bir suikast ve sabotaj niyetiyle THKP-C'ye bağlı Acilciler Grubu Milliyetçi Hareket Partisinin Bahçelievler'deki

genel merkezini bastılar. Nevşehir'deki mitinginden geç dönen rahmetli Başbuğ'umuz kıl payı bu suikastten kurtuldu ama 2 ülküdaşımız hemen orada şehit oldular. Sonra ne oldu biliyor musunuz? Sabah akşam ısıtıp soğutup algı yönetimi yaparak bizlere "gladyo artığı" yakıştırmasını yapan arsızlara cevap olsun diye söylüyorum: 1981 yılında Milliyetçi Hareket Partisi genel merkezini basan THKP-C Acilciler Grubunun bütün mensupları gizli bir el tarafından tahliye edildi ve bir daha izleri bulunamadı.

Şimdi, tüm bu anlattıklarımı şunun için anlattım: Bu kanun teklifini verenlerin Türkiye'de bizlere temiz siyaset dersi vermeye hadleri ve hukukları yoktur. (MHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, benim anlattıklarım bazılarını tatmin etmemiş olabilir. Dolayısıyla, müsaade ederseniz, ben susayım, sözü Abdullah Öcalan'a bırakalım, tamam mı? Yani belki bizi dinlemeyenler Abdullah Öcalan'ı dinleyebilirler. Ne diyor Abdullah Öcalan Mahir Çayan'la ilgili? Halkların Demokratik Partisi kurulurken İdris Baluken'e vermiş olduğu mülakat, aynen şöyle söylüyor: "Ben Mahir Çayan'ın çizgisiyle, onun sempaticanlığıyla başladım bu mücadeleye. Kırk yıldır Mahir'in çizgisinin kavgasını yürütüyorum. Mahir'in bana verdiği bir emanettir ve ben kırk yıllık süre içerisinde bu emaneti kavga boyutuyla en iyi şekilde yerine getirmek için uğraştım. Şu anda da bu emaneti teslim ediyorum." Kime teslim ediyor Abdullah Öcalan Mahir Çayan'dan aldığı emaneti? Kendi beyanına göre Halkların Demokratik Partisine teslim ediyor. İşte terör örgütü liderinin "Kırk yıl emanetini taşıdım." dediği kişinin isimlerinin sokaklara, caddelere verilmesi için bu Parlamente'ye kanun teklifi verenler, bugün, Türk milliyetçilerini mafya organizasyonu ile yan yana gelmekle itham ediyorlar.

Bizim rahmetli Başbuğ'umuzdan bize kalan ve lekesiz liderimiz Sayın Devlet Bahçeli tarafından on sekiz yıldır özenle temsil edilen mirası şunu gerektiriyor: Çizgimiz net, duruşumuz net; ülkücüden mafya, mafyadan ülkücü olmaz. (MHP sıralarından alkışlar) Ama Mahir Çayan'dan terörist olur, "Mahir Çayan'ın mirasını kırk yıl taşıdım." diyen Abdullah Öcalan'dan terörist olur, Abdullah Öcalan'ı kastederek "Başkan Apo'nun heykelini her yere dikeceğiz." diyen Selahattin Demirtaş'tan teröristin ağababası olur. (MHP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Orada durman lazım! Orada durman lazım!

YÜCEL BULUT (Devamla) – Şimdi, dolayısıyla...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Birinin mahkemece terörist olduğu ortaya çıkmış, siz onun arkasında durdunuz!

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Dinle! Dinle!

YÜCEL BULUT (Devamla) – Tamam, siz de konuşursunuz.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ayıptır ya! Ayıptır be!

YÜCEL BULUT (Devamla) – Şimdi, dolayısıyla, bu yargı reformuna ilişkin tüm tartışmaların vicdan süzgecinden geçirilmek suretiyle dile getirilmesi gerekiyor...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – İşte vicdansızlık, sizin yaptığınız.

YÜCEL BULUT (Devamla) – ...yapıcı olması gerekiyor, kalıcı olması gerekiyor, samimi olması gerekiyor. İdeolojik bir pencereden, sadece Türkiye'de yargının tek sorunu Selahattin Demirtaş ya da Osman Kavala'nın tutukluluğuymuş gibi, tüm tartışmaları bu alana sıkıştırmak suretiyle yapılacak hiçbir münakaşa, hiçbir münazara ve hiçbir teklifin Türk milletinin kahir ekseriyeti karşısında hiçbir anlamı yok. Dolayısıyla, vatandaşın gerçek sorunlarına döneceğimiz, vatandaşın yargıdan gerçek beklentilerine döneceğimiz, akla yatkın çözüm önerilerini bu Parlamente'nin üretmesi gerekiyor değerli milletvekilleri.

Bakınız, şimdi, sürekli ve ısrarla yargının tarafsızlığı ve bağımsızlığından dem vuruluyor. Yargının tarafsız ve bağımsız olduğuna inananlardanım, tarafsız ve bağımsız olarak devam etmesi için dua edenlerdenim, temenni dile getirenlerdenim; bütün arkadaşlarımız da böyle. Ancak, bir hususun altını çizelim: "Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı" demek, yargının terörü kör noktaya alması demek değildir.

“Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı” demek, şiddeti bir siyaset metodu olarak kabul edenleri yargının görüş alanından çıkarmak değildir. Yargıyı temsil eden kürsüdeki Türk oğlu Türk evladıdır, Anadolu çocuklarıdır. Dolayısıyla, Anayasa’ya göre bu yetkilerini Türk milleti adına kullanırlar. Türk milletinin vicdanına bağlıdırlar, bağımlıdırlar, olması gereken de budur. Dolayısıyla taraftırlar, terör örgütleriyle Türkiye Cumhuriyeti devleti arasında elbette ki taraftırlar. Bir şehit çocuğuyla o çocuğu babasız bırakan eşkıya arasında elbette taraftırlar ve taraf olmak zorundadırlar. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Dolayısıyla, böyle ağdalı cümlelerle, süslü cümlelerle yargı tarafsızlığı ve bağımsızlığını durmadan tartışmaya açıp bu vesileyle örgüt propagandası yapanları perdelemeye kalkanlara karşı ve bu kirli algı yönetimine karşı hem tüm toplum hem de bu Parlamento uyanık olmak zorundadır.

16’ncı bağımsız Türk devletini temsil ediyorsunuz. 16’ncı bağımsız Türk devletini kuran kurucu iradenin evlatlarından yetki alarak buraya geldiniz. Dolayısıyla, pazarlıklara kapalı olmak zorundasınız, algı yönetimine teslim olmamak zorundasınız. Bu sancağı aldığınız gibi gelecek kuşaklara lekesiz ve tertemiz bir şekilde devretmek sizin asli vazifenizdir. Bu vazife şuuruyla Cumhur İttifakı bugüne kadar ortaya koymuş olduğu dik duruşu her türlü kirli propagandaya karşı devam ettirmeye kararlıdır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum, hepimiz Allah’a emanet olun. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kayıtlara geçsin diye söylüyorum. Herhâlde daha sonra, bitiminde tekrar söz verilecektir.

BAŞKAN – Sataşmadan talebiniz olursa Milliyetçi Hareket Partisi Grubu bitince vereceğim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hatibin konuşması 12 Eylül öncesi evlatlarımızı birbirine kırdıran konuşmanın temelidir. Hatibin konuşması Türkiye Büyük Millet Meclisinde, şu anda bütçenin görüldüğü bir ortamda, birbirimize saygı ve sevgi çerçevesinde konuşurken 12 Eylül öncesi birbirimizle Türkiye’de yaratılan kavganın temellerine kurşun sıkılan konuşmanın da tam da kendisidir.

BAŞKAN – Kayıtlara geçmiştir.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bitirmedim Sayın Başkan, kayıtlara geçmesiyle ilgili...

Her kim ki Habur Sınır Kapısı’ndan teröristleri alıp da -hendekleri kazdırıp, menfezlere bombalar koyup- Türk askerinin, evladının şehit düşmesine göz yummuş ve onlarla birlikte bir ittifak içerisinde olmuşsa o zaman biz onları sonuna kadar eleştirmeye devam edeceğiz.

İSMET YILMAZ (Sivas) – Silahları bıraktırmak içindi, silahları bıraktırmak içindi.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Her kim ki 15-17 Temmuzda bu ülkenin ordusunun Genelkurmay Başkanını cezaevine alıp da PKK’lı terörist Şemdin Sakık’ın gizli tanıklığıyla o orduyu cezaevine düşürüp darbeci generalleri getirdikten sonra hâlâ Hükümet olup onlarla kol kola kim girmişse onları eleştirmeye devam edeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Özkoç, yeterli, vereceğim söz zaten.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – “Türkiye’de helal süt emmiş herkesten, her vatan evladından cumhurbaşkanı olur ama Tayyip Erdoğan’dan olmaz.” diyen akıllı alkışladık, bugün de o aklın o gün doğru bir şekilde tezahür ettiğini savunmaya devam edeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Özkoç, rica ediyorum ama...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kayıtlara geçsin diye söylüyorum.

BAŞKAN – Kayıtlara geçti, yeter ama! Kayıtlara geçti.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Cumhuriyet Halk Partisi kendi evlatlarını savunmakta asla baş eğmez.

BAŞKAN – Sayın Özkoç, teşekkür ediyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Eğer birileri mücadele isterse...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, böyle bir usul yok biliyorsunuz, lütfen, rica ediyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – ...o mücadeleyi vermekten de geri kalmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Bakın, bir hakkı istismar etmeyelim, rica ediyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, rica ediyorum, kayıtlara geçmesinin süresi yoktur.

BAŞKAN – Geçti ama, yapmayın yani, lütfen.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, lütfen, kayıtlara geçmesinin süresi yoktur.

BAŞKAN – Ama beş dakika geçiriyorsunuz, ne olur yapmayın, lütfen.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Grup Başkan Vekili olarak, ağır ithamlarda bulunan bir milletvekilimize siz burada söz verdiniz, ben de kayıtlara geçmesi için konuşuyorum. Bakın, değerli Grup Başkan Vekili arkadaşım da kalkacak, o da konuşacak.

BAŞKAN – Ona da bu kadar uzun söz vermeyeceğim yani rica ediyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bizim haklarımızı elimizden alarak burayı yönetemezsiniz.

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Kanun teklifini vermiş...

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

Açmıyorum zaten mikrofonu, kayıtlara geçsin diye... 60'a göre yerinizden istiyorsanız bir dakika, kayıtlara geçsin diyorsanız süre yok zaten.

Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Efendim, kayıtlara geçmesi kafidir.

Bu bütçe görüşmeleri için konulan kural gereğince grupların konuşmaları bittikten sonra parti grupları, Grup Başkan Vekilleri kendi görüşlerini ikişer dakika olarak ifade edecek.

BAŞKAN – Doğru.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ama tabii, zaman zaman bu sataşmalar da söz konusu olabiliyor.

Şimdi, Sayın Özkoç'a şunu söylemek isterim: 12 Eylül öncesi birtakım hadiselerle atıfta bulunuyor; yalnız, kendisiyle de çelişkiye düştüğünü hatırlatmak isterim. Mahir Çayan için 2020 yılında kanun teklifi vermek...

ERDOĞAN TOPRAK (İstanbul) – “2020” dedi Başkan ya.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – ...12 Eylül öncesi silahlı terör örgütlerinin mücadelesini -veya 2012-günümüze taşımak demektir.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – O, o günün konusu ağabey ya.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Şimdi, demagojiden, polemikten uzak durmak gerekir.

ERDOĞAN TOPRAK (İstanbul) – 2012'de verilmiş.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – 2020 değil ağabey.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bir hakikat vardır, Alaattin Çakıcı terörist değildir. (CHP sıralarından “Çetedir.” sesi) Fazlasıyla, yirmi yıl cezaevinde kalmak suretiyle çekmiştir cezasını, ne suç işlemişse. Hâlâ buna, sanki nefes aldirmayacak, su içirmeyecek hâlde, birtakım aleyhine propagandalarla tahrikleri yapan da Cumhuriyet Halk Partisi oldu. Şimdi, Alaattin Çakıcı terörist değildir ama Mahir Çayan teröristtir, Abdullah Öcalan teröristtir. (MHP sıralarından alkışlar; HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Kayıtlara geçti, teşekkür ediyorum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Devrimciydi, devrimci.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin, Grup Başkan Vekilleri konuşuyor.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ayrıca, şimdi, ben “Öcalan teröristtir.” deyince HDP sıralarından tepki geliyor, onlar da terörist Öcalan’ın destekçileridir. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Kayıtlara girdi.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, ayrıca, Sayın Özkoç “Gerekirse biz bu mücadeleyi yapmaktan kaçınmayız.” derken neyi kastetti, ben anlayamadım. Onu da bir vesileyle açıklarsa memnun olurum.

Teşekkür ederim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, müsaade edin, Sayın Beştaş’ın söz talebi var önce.

Sayın Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, biz en sonunda topluca yanıtlarımızı vereceğiz ama madem ki kayıtlara geçiyor, şunu söyleyeyim: Hukuk değil, bir ırkçı nutuk dinledik. İrkçılığın nasıl olduğunun tarihini yazan bir konuşma ve grupla karşı karşıyayız. Dün ırkçılığa sözde karşı çıkıp, burada gelip Meclis kürsüsünden ırkçılık yapmak ancak onlara yakışır, biz çeteleri desteklemiyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, Sayın Özkoç...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Müsaade edin, size vereceğim, önce Sayın Özkoç da söylesin.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Buyurun...

BAŞKAN – Sırayla, sırayla... Sayın Özkoç, buyurun lütfen.

Müsaade edin, ona, kimin konuşacağına ben karar vereyim.

Buyurun lütfen.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Anladım efendim, anladım.

Alaattin Çakıcı’yla ilgili, “Eli silah tutan herkese karşıyız.” diyorlar, Alaattin Çakıcı’nın eli silah tutmuştur.

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Cezasını yattı, çıktı.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – “Adam öldüren herkese karşıyız.” diyorlar, Alaattin Çakıcı adam öldürmüş ve adam öldürtmüştür. Öyle, biz mafyadan korkarak, mafyaya baş eğerek devleti yönetemeyiz, mafyayla birlik olup devleti yönetemeyiz. Alaattin Çakıcı terör örgütlerinin kendisi, başıdır, mafyanın da başıdır. Savunmaya devam edebilirler. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Şimdi, belli bir, standart cezasını çekmiş bir insan, tahliye olmuş, cezasını çekmiş. Hâlâ...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Çekmedi!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ne yapacaksınız, öldürecek misiniz?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Çekmedi arkadaş, çekmedi! Özel yasa çıkartarak olmaz. Katillere, canilere özel yasa çıkartarak olmaz.

BAŞKAN – Müsaade edin Sayın Özkoç. Sayın Akçay sizi gayet sakin dinledi.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, Alaattin Çakıcı’nın bu infaz düzenlemesinden yararlandığı süre de iki ayı geçmeyen bir süredir, iki ayı.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Özel yasa...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yararlandırdılarsa o kadar yararlanmıştı.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Kişiye özel yasa çıkarıldı burada, infaz yasasında, kişiye özel.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ama yirmi yılı aşkın bir süre cezaevinde kalmak suretiyle, neyse, yargının verdiği, mahkemelerin verdiği hükmün infazı gerçekleşmiş. Hâlâ bu kini duyuyorsanız, Alaattin Çakıcı'nın bu işlediği suçlar diye değil, Alaattin Çakıcı'nın ve babasının eskiden verdiği mücadelenin kinini ve düşmanlığını yaşıyorsunuz. (MHP sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hayır efendim. 12 Eylül ağzı tam da bu ağızdır işte.

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, istirham ediyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – 12 Eylül ağzı tam bu ağızdır.

BAŞKAN – Müsaade edin, teşekkür ederim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, ama Sayın Beştaş ağır bir isnatta bulundu, ona cevap vermem lazım.

BAŞKAN – Buyurun, ona da verin cevap.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Arayı verdiniz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Arayı verdiniz.

BAŞKAN – Vermedim daha buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Kendileri ırkçılık yapıp başkalarına ırkçılık isnat etmeye kalkmasınlar, konuşmacımızın konuşmalarında buna ilişkin zerre toz bulunduramazlar. Türk milliyetçisiyiz biz, ırkçılık ayaklarımızın altındadır. (MHP sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – ırkçılığın da panzehiri biziz. Mafyayı sonuna kadar desteklesinler, biz Türkiye Cumhuriyeti'ni destekliyoruz.

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.38

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.55****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Necati TİĞLİ (Giresun)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 26’ncı Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon yerinde.

Evet, Milliyetçi Hareket Partisi adına grup konuşmalarına devam ediyoruz.

Sayın Metin Nurullah Sazak, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu ile Kişisel Verileri Koruma Kurumu bütçelerini değerlendirmek üzere, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum, muhterem heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

İçinde bulunduğumuz coronavirus salgın süreci bizlere, insana dair en temel hak olan yaşama hakkının kıymetini hatırlatmıştır. Tek başına dünyaya meydan okuyan insanlık, kimseye muhtaç olmayan insanlık, kelamını, selamını birbirinden sakınan insanlık, ciğerine çektiği havada dahi ortak olduğunu fark etmek zorunda kalmıştır. Küreselleşen, küreselleştikçe de bireyselleşen modern dünyanın, pandemi sürecinde özgürlük ve hak tanımlarının gerçeklikten ne kadar uzak, popüler ve balon olduğu anlaşılmıştır. Özgürlük, üretilmiş fikirlerin bireye dayatılarak savunulmasıyla bireyin kendini önemli hissetmesini sağlamak değildir. Özgürlüğün, yaratılışı kutsal ve değerli olan insana hizmet için bir şart, bir gereklilik olduğu malumdur.

İnsan hakları konusunda değerlendirme yaparken insan haklarını ihlal edenin de bu hakkı ihlal edene zamana ve zemine göre bazen öзде, bazen sözde karşı çıkanın da insan olduğunu hatırlatmak isterim. İnsan fitratı esfelisafilin ile eşrefimahlukat arasında gidip gelmektedir. Bu iki uç arasında insanı getirip götürün en önemli noktanın imanla başladığı, kültürel miras, geleneksel yapı ve toplumsal normlarla istenen tarafa kalınabileceği aşikârdır. Türk toplumu incelendiğinde insan hakları konusunda çok örneğe rastlarız. Bunlar hamasetten uzak, tarihî gerçeklerdir. Çanak kale şehitliklerini gezdiğimizde, düşman askerlerinin ölümlerinin bile haklarının nasıl korunduğuna şahitlik edebilirsiniz. Bin yıl önce kurduğumuz devletin “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” felsefesi bugün de sosyal devlet anlayışına tekabül etmektedir. Bugünlerde yeni farkına varılmış, savunulan kadın ve çocuk haklarının nasıl korunacağını iki bin yıl öncesinde Göktürk Yazıtları’ndan öğrenebilirsiniz. Binlerce yıldır gittiği her coğrafyaya huzur ve insanlık götürün bu millete insan hakları konusunda ders vermeye esasında kimsenin hakkı yoktur. Dünyada katliamlardan kaçan milletlerin bugün ve son bin yıl içerisinde, çeşitli dönemlerde, kimlere sığındığını görün. Sıgırmıken, elma armut misali “Sağlıklı mı, tahsilli mi, dilimizi biliyor mu?” gibi kriterlerle seçilmediklerini hatırlayın. Medeniyetin ve demokrasinin beşiği olarak adlandırdığımız Batı’nın ise değil dindaşı, sınırına iki yüz kilometre uzak adasında yaşayan kendi ırkdaşını sadece mezhebi farklı olduğu için yüzlerce yıl açlığa mahkûm ettiğini unutmayalım. Hâlen de “Ayrım yok.” diyerek ayırıyorlar. Aynı renk, aynı din ve aynı mezhepten olmadığınızda sizi yok hükmünde ve basit görüyorlar. “Kişi kendinden bilirmiş işi.” misali emperyaller tüm dünyayı bir torbada harmanlarken kendi ortak hafızalarında bulunan “Böl, parçala, yönet.” doktrinile ulusların geçmişini unutturmaktadırlar.

Yedi yüz yıl hüküm sürdüğümüz topraklarda inandıkları dini yaşayan, kendi dillerini konuşan halklar, elli yılda, özgürlük ve insan hakları duayeni emperyalerin dillerini konuşur, dinlerine tapar hâle getirilmişlerdir. Bütün bunlar “medeni” dediğimiz ve “Bize demokrasi getirin.” diye talepte bulunduğumuz emperyal güçlerin acı da olsa gerçekleridir. Meskût gerçekler ve içi boşaltılmış demokrasi ile insan hakları söylemleri, Bosna ve Ruanda kurgusu başta olmak üzere, Orta Doğu, Uzak Doğu ve Afrika’da yaşanan katliamlarda bu güçler adına tescillenmiştir. Psikolojide var olan yansıtma kavramı, insanın kınanan ve kötülendirilen durumlarını başkası üzerine yapıştırarak aslında kendi içinde var olduğunu bildiği duygulardan bir çeşit kaçış mekanizmasıdır. Bugün prensiplerine uymaya çalıştıklarımızın dünü, bugünü ve seçeresi ortadadır. Kâğıt üzerinde yazdıkları ile yaptıklarının çelişkisi dün, bugün ve yarın da hep olacaktır. Bizim güçlü, güvenli, bilgili ve özverili olarak, son yüzyılda kurulan algı imparatorluğunu ve beşinci kol faaliyetlerini yıkarak kendimize gelmemizin zamanıdır. Tarih yazana göre değişse de hakikat tektir. Dün de bugün de mazlumun sığındığı devlet Türk devletidir, mazlumu bağrına basan millet de Türk milletidir. Din, dil, ırk ayrımı yapmadan mazluma derman olan kültürümüzde biz olan bizdendir, bizimledir.

Cumhur İttifakı’yla içinde bulunduğumuz süreç, güçlü bir millî birlik ve kalkınma dönemidir. Bu dönem, aynı zamanda, benliğimize ve kültürümüze sahip çıkarak derinlere attığımız millî hafızamızı uyandırmanın tam zamanıdır.

Birleşmiş Milletler Evrensel İnsan Hakları Beyanname’sinin kabulü sonrası küresel, bölgesel, ulusal düzeyde sözleşmenin yaygınlaşması hedeflenerek ulusal insan hakları kurumları Paris Prensipleriyle asgari standartları belirlenerek kurulmaya başlanmıştır. 1990’lı yıllarda başlayan bu sürece Türkiye 2012 yılında Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumuyla katılmıştır. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumuna ulusal kurumların çoğunda ve Kamu Denetçiliği Kurumunda olmayan güçlü yetkiler ve geniş görev alanları verilmiştir.

TİHEK’in, insan haklarına dair resen her alanda inceleme yetkisi mevcut olup tüm kurum ve kuruluşlara ayrımcılık ile insan hakları ihlalinin tespiti hâlinde yaptırım hakkı vardır. İşkence, gayriinsani muamele ve cezaya karşı bireysel başvuru yapılabilmesi de kanunla kurumun yetkileri arasına katılmıştır. Millî eğitim ile üniversite müfredatlarının belirlenmesinde de söz sahibi olan kurum, aynı zamanda bu programların yürütme ve denetlenmesine de katkı sağlamaktadır. Ayrıca, Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeleri izleme ve yükümlü olduğu raporların sunumunun hazırlanması da bu kurumun görevleri arasında bulunmaktadır.

Oldukça sevindirici gelişmelerle izlediğimiz bu genç kurumun işlerliğini ve mevcut görevlerini hakkıyla yerine getirebilmesi için çaba sarf etmekten kaçınılmamalıdır. İlk planda, başvuru yapma aşamasında olduğu Birleşmiş Milletler akreditasyonunu alarak temsilci bulundurma hakkımızı elde etmesini sağlaması önemlidir. Kurumun kamuoyu ve uluslararası platformda tanıtımının yaygınlaşması, mevcut kadro beklentisinin de karşılanması hususu göz ardı edilmemelidir.

Üzerine değineceğim diğer bir konu ise 2016 yılında kişisel verilerin korunmasının da temel bir insan hakkı olduğu bilinciyle kurulan Kişisel Verileri Koruma Kurumunun bütçe değerlendirmesidir.

Değerli milletvekilleri, kişisel geçmişe baktığımızda bir kafa kâğıdıyla başlayan, sonrasında ehliyet ve üniversite kimlik kartından ibaret olan kişisel veri kavramı, cüzdanlara sığmayan kredi kartlarına, kulüp kimlikleriyle dolan kabarık cüzdanlara dönüşmüş ve günümüzde bilişimle sanal teknolojiye evrilmiştir. Bu hızlı değişim toplumda kabul görmekle birlikte güvenli kullanım kültürü henüz oluşmamıştır. Bugün internetten yaptığımız alışverişlerden sağlık muayenelerimize, dava dosyalarımızdan cep telefonu kayıtlarımıza kadar her şey bir yerlerde beklemekte, ailemizin en kıymetli fotoğrafları “bulut”larda saklanmaktadır. Bu hızlı değişim sürecini yaygınca kullanıyor olsak da bir kafa

kâğıdını gözümüz gibi koruduğumuz günlerden çok uzaktayız. Bugün yeni doğan bir çocuğun doğum anından itibaren her adımı kayıt altındadır. Kendisinin ulaşamayacağı bilgiler bile hastane kayıtlarından başlayarak bütün bir ömrü boyunca veri olarak işlenmeye devam edecektir.

Sayın milletvekilleri, bilişim ve gelişen teknolojiye ayak uydurmak zorundayız. Bilimin, teknolojinin getirdiği yeniliklere, bireyin ve toplumun yaşayacağı gelişmelere karşı uyumu sağlamak, haklarını korumak ve bu bilinci yerleştirmek devletlerin en önemli görevlerindedir. Dünyaya entegre bir şekilde yerinde ve zamanında kurulan Kişisel Verilerin Korunması Kurumunun yetkili, yeterli ve gelişen teknolojiyle uyumlu güncelliğinin geliştirilmesi zorunluluktur.

Dünyada veri kavramı 4.0 Endüstri devrimiyle siber ve fiziksel sistemleri devreye almış, insanlık bu değişime uymaya çalışırken bilişim endüstrisi 5.0 toplum için insansız teknolojiye geçmiştir. Burada bilişimin endüstriyel gelişiminin dışında dikkat çeken en önemli değişim, toplum mühendisliği yapıldığı gerçeğidir. Toplum mühendisliğinin yapılabilmesi için gerekli olan ana unsur ise bilimsel çalışmanın hamuru ve ham maddesi olan veri olgusudur. Bizler için sadece boy, kilo, yaş, cinsiyet olarak yazıp geçtiğimiz bilgilerimizin yazılımlarla anlamlı istatistiksel bilgiler hâline getirilip sadece pazarlama aracı ve kişiye mahsus reklamcılık olarak değil, toplum algısı ve eğilimlerinin de tespit edilebileceğini unutmamamız gerekmektedir.

Sayın milletvekilleri, artık Türkçe tabiriyle büyük veri savaşları başlamıştır. Bu geniş verilerin silah olarak kullanıldığı günümüzde savunma bariyerimiz Kişisel Verileri Koruma Kurumu denetiminde çok sağlam korunmalıdır. Bu yeni dönemde dünyaya yön veren devletlerden olabileme şansımızın çok yüksek olduğunu da belirtmekte fayda görüyorum. Sağlık başta olmak üzere, elektronik kayıt sistemiyle güçlü bir altyapıya sahip olan ülkemizde kişisel verileri ulusal altyapıda koruyarak yerli ve millî analizler yapabilmemiz zaruret arz etmektedir. Özellikle Kişisel Verileri Koruma Kurumu iş birliğinde bilim insanlarımızın birlikte çalışarak ham maddesi bol olan bu kaynaktan verileri ulusal sınırlar içerisinde koruyarak, başkaları tarafından yapılması beklenen analizleri yaparak önce kendimize sonra da küresel ölçekte dünyaya yön vermemiz gerekmektedir. Dünya bilim literatüründe büyük veri treninin lokomotifini olmak hayal değildir.

Bu bağlamda kurumun millî, gayretli ve özverili çalışmalarının artarak devamını diliyorum. 2021 bütçesinin necip Türk milletine ve insanlığa hayırlı olmasını temenni ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Esin Kara, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ESİN KARA (Konya) – Sayın Başkan, büyük Türk milletinin değerli vekilleri; 2021 yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin Hazine ve Maliye Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarının bütçeleri üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Büyük Türk'ün büyük Meclisini saygıyla selamlıyorum.

“Bugün Milliyetçi Hareket Partisinin varlığı olmasaydı, ülkücülerin varlığı olmasaydı Türkiye bölünme noktasına çoktan gelmişti. O nedenle ben Metin Tokdemir olarak yetişmişsem, birtakım kabiliyetlerimiz ve erdemlerimiz varsa Ülkü Ocaklarında ve Milliyetçi Hareket Partisinde aldık yani bugün ‘Ben ülkücüyüm.’ ‘Ben MHP’liyim.’ diyenlerin hepsi MHP ve ülkücü harekete vermekten çok, ondan almışlardır. Ahde vefasızlık namussuzluktur. Ahde vefalı olduğumuz için de Milliyetçi Hareket Partisindeyiz. Bugün İslam'ın da Türk milletinin de yegâne ümidi şu topraklarda yaşayan insanlardır. Biz buradayız, MHP'deyiz. Gidenlere Allah selamet versin.” diyerek tarihe geçen, 8 Aralık 1995 tarihinde elim bir trafik kazası sonucu kaybettiğimiz eski Ülkü Ocakları Genel Başkanımız Metin Tokdemir'i rahmet ve minnetle anıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütün dünyayı etkisi altına alan coronavirus salgını birçok alanda olduğu gibi küresel ekonomide de yakın tarihin en büyük tahribatını yapmıştır. Belirsizliğin üst seviyede olduğu, üretim ve tüketimin eş zamanlı düştüğü, milyonlarca insanın işsiz kaldığı, turizmden

ulaştırmaya, hizmetten tedarike birçok sektörün ağır darbe aldığı, dünya ekonomisinin daraldığı bir dönemden geçmekteyiz. Bu etkiler altında, salgın nedeniyle ülkemizde vergiler ve diğer kamu gelirlerinde azalma olmasına rağmen özellikle sağlık harcamaları ve mali destek paketleri nedeniyle gider artışları tahmini bütçe açığının artmasına neden olmuştur.

Ekonomide iyileşmenin sağlanması için kamu bankaları, kredi piyasalarını kullanarak reel sektörün ve tüketicilerin esnek kredi koşullarından faydalanmasını sağlayarak hareketlilik katmaya çalışmıştır. Bu zor süreçte esnafımızın, çiftçilerimizin, KOBİ'lerimizin, sanayicilerimizin, turizmciilerimizin, yatırımcılarımızın desteklenmesi için vergi ve sosyal güvenlik prim yükümlülüklerinin ertelenmesini, borçlarının taksitlendirilmesini, ayrıca kısa çalışma ve nakdi ücret desteği kapsamında yapılan çalışmaları destekliyoruz. Salgın sürecinin ekonomi üzerindeki etkisi kalkıncaya kadar desteklerin devam etmesi düşüncesindeyiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 yılında merkezî yönetim bütçe açığı 124 milyar 747 milyon iken bu tutarın 2020 yılının sonunda 239 milyar 168 milyon olması beklenmektedir. 2021 yılında ise bütçe açığının 245 milyar olması tahmin edilmektedir.

Kamu giderlerinin karşılanmasındaki en temel kaynak şüphesiz ki vergilerdir. Vergi gelirleri ülkemizde bütçe gelirlerinin içerisinde yaklaşık yüzde 80'lik bir paya sahiptir. Adil, tabana yayılmış, herkesin mali gücüne göre vergi ödediği bir vergi sisteminin tesis edildiği vergi reformu hepimizin temennisidir. Vergi sistemi ülkemizin ekonomik, sosyal ve kültürel yapısı dikkate alınarak kamu finansmanı ile ilgili önceliklerin yanı sıra verginin üretim ve istihdam üzerindeki etkileri de dikkate alınarak dinamik bir yapıya kavuşturulmalıdır.

On Birinci Kalkınma Planı'nda "Gelir ve kurumlar vergilerini tek bir kanunda birleştiren, vergi tabanını genişleten, vergiye uyumu kolaylaştıran, öngörülebilirliği artıran, yatırım ve üretimi destekleyen Gelir Vergisi Kanunu'nun yasalaşması sağlanacaktır.

Ödeme gücüne göre artan oranda vergilendirmeye yönelik mekanizmalar artırılacaktır.

Vergiye uyum maliyetlerini azaltan, mükellef haklarına ilişkin kapsamlı düzenlemeler barındıran, uyumsuzlukların kısa sürede çözülmesini sağlayan ve vergi cezalarının gönüllü uyumu artıracak şekilde caydırıcı bir yapıya kavuşturulduğu yeni bir Vergi Usul Kanunu çıkarılacaktır." ifadeleri yer almıştır.

Yapılacak olan düzenlemeleri memnuniyetle karşılıyor hem mükellef hem de devlet arasında aracı konumda olan serbest muhasebecilerin, mali müşavirlerin görüşü alınarak yapılması hâlinde daha etkili olacağına inanıyorum. Yapılacak mevzuat düzenlemelerinin vergi kaybını önlemede şüphesiz ki meslek mensuplarının çok büyük katkıları olacaktır.

Vergi kaybı ülkemizde önemli bir sorundur. Mükellefleri vergi kaybıyla sonuçlanan eylemlere iten nedenler vardır. Bunlardan bazıları vergi oranlarındaki yükseklik, istisna ve muafiyetler gibi objektif faktörler iken, vergilemede adalet ve devlet harcamalarından sağlanan fayda gibi subjektif faktörler de vardır. Vergi kaçırmanın suç olarak görülmemesi hatta ayıp olarak dahi algılanmaması mükellefin önünde oluşan engelleri ortadan kaldırmaktadır. Bir başka neden mükellefin yakalanma korkusunun az olmasıdır. Vergi matrahında yapılan indirimlerdeki detaylar, yakalanma olasılığının düşük olduğu algısına yol açmaktadır. Teknik konular dışında vergi kaybına neden olan bir alan ise vatandaşların devlete vergisel bakışı ve vergi ahlakının eksik oluşudur. Vergilemede gönüllü uyum, öngörülebilirlik ve şeffaflık artırılarak vergileme hizmetleri etkinleştirilmelidir.

Ülkemizde kayıt dışılık önemli bir sorundur. Haksız rekabete ve çalışanların sosyal haklardan yoksun kalmasına yol açan kayıt dışı ekonomi ve kayıt dışı istihdamla mücadelede daha etkin yollar benimsenmeli, kayıtlı ekonomiye geçişin özendirilmesine yönelik tedbirler alınmalıdır. Vergi kaçakçılığı suçlarının büyük bir kısmı, karmaşık suç örgütleri tarafından oluşturulan, gerçekte başka kişiler tarafından kurulduğu hâlde konuyla alakası olmayan kişiler üzerinde kurulan firmalar üzerinde yüksek vergi kaybı ve kaçığına neden olan işlemlerden oluşmaktadır. Bu noktada, vergi mükellefiyetleri tesis

ettirilirken ya da şirketler kurulurken noter çalışanlarından, serbest muhasebeci, mali müşavirlerden, ticaret odası çalışanlarından ve vergi yoklama memurlarından da muvafakat alınmalıdır.

Değerli milletvekilleri, dolaysız vergilerin tabana yayılması, döviz bağımlılığını azaltıcı önlemler alınması, sermaye piyasalarında derinlik oluşturma ve halka açılmanın kolaylaştırılması bütçeye yeni kaynaklar sağlayabilecektir. Kamu harcamalarının etkinlik, ekonomiklik ve verimlilik durumları raporlanarak harcama gözden geçirmeleri yapılmalı, öncelikli olanlar belirlenmeli, verimsiz harcama alanları tasfiye edilmeli ve kaynakların etkin kullanılması sağlanmalıdır. Kamu harcamalarında yapılacak tasarruflar artırılmalı, harcamalar kontrol altında tutulmalıdır. Kamu harcamalarında tasarruf sağlamak üzere kamu ihale ve sözleşme süreçleri iyileştirilerek rekabet artırılmalıdır. Kamu ihale mevzuatının sadeleştirilmesi, ihalelere yönelik yeterlilik sistemi kurulması, ihale sözleşmelerinin elektronik ortamda yürütülmesi ve takip edilmesi yerinde olacaktır. Taşıt Kanunu, taşıt yönetiminde etkinlik ve verimliliği gözeterek şekilde yeniden güncellenmelidir. Yurt içi tasarrufların artırılması, yastıkaltı tasarrufların finansal sisteme çekilmesi ve imalat sektörünün finansmanında kullanılması için tedbirler alınmalıdır. Güçlü istihdam ve uluslararası rekabet potansiyeli olan sektörlerin ve gelişme alanlarının desteklenmesi ve ihracatın artırılması sağlanmalıdır. İkili, bölgesel, çoklu ve çok taraflı ticari, ekonomik ilişki ve iş birlikleri geliştirilerek yerel para cinsinden ticaret imkânı artırılarak ihracatın kolaylaştırılması sağlanmalıdır. İhracat desteklerini kapsayan mevzuat günün koşullarına uygun olarak düzenlenmelidir. İthalat bağımlılığının azalmasına yönelik yerli üretimin rekabet gücünü artıracak önlemler alınmalı, vatandaşlarımıza da yerli ürün tüketme bilinci aşılanmalıdır.

On Birinci Kalkınma Planı'nda teşvik, destek ve sosyal yardım uygulamalarının gözden geçirilerek uygun olmayanların kaldırılması hedeflenmiştir. Yine, vergisel teşviklerin tüm iktisadi ve sosyal etkileriyle birlikte değerlendirilmesi, etkili olmayanların kademeli olarak kaldırılması hedef olarak yer almıştır. Ülkemizde vergilerde ve SGK primlerinde muafiyet, indirim, istisna yoluyla çeşitli teşvikler verilmekte ancak bunların sonucunda yeterli bir değerlendirme yapılamamaktadır. Bütçenin eki olan bütçe harcama tablosunda 2021 yılı için 230,8 milyar liralık vergiden muafiyet, indirim ve istisna yoluyla vazgeçileceği tahmin edilmektedir. İstisna ve muafiyetler, Türk vergi sistemimizde ekonomik ve sosyal hedeflere ulaşmak amacıyla geniş bir yer tutmuştur. Vergi istisnaları ve muafiyetleriyle bazı sektörler ve faaliyetler desteklenmiştir. Bu durumdan kaynak dağılımı önemli ölçüde etkilenmiştir. İstisna ve muafiyetlerin yoğun bir şekilde uygulama alanı bulması vergide genellik ilkesinden sapılmasına da yol açmaktadır. İstisna ve muafiyetlerin aşırı kullanımı, sistemi basit olmaktan uzaklaştırıp daha karmaşık hâle getirmekte, mükelleflerin hem de vergi dairesinin vergisel işlerinde karşılaştıkları yükü artırmaktadır. Bu destekler sade ve etkin bir yapıya kavuşturulmalıdır. Verilen teşviklerin ne derece amacına ulaştığı, hangi teşvik araçlarının daha etkili olduğu, mükerrerlik arz eden teşvik ve desteklerin bulunup bulunmadığı yönünde etkin bir izleme ve değerlendirme destek ve teşviklerin verimliliği bakımından önemlidir. Teşvik verilecek sektör ve projelerde mutlaka seçici olunmalı, etkin olmayanlar kaldırılmalıdır. Vergisel teşvikler tüm iktisadi ve sosyal etkileriyle birlikte değerlendirilmelidir. Teşvik, destek ve sosyal yardım uygulamalarının etkinliği ölçülmeli, etkin olmayanlar kaldırılmalıdır.

Gelir İdaresinin kurumsal kapasitesi artırılarak kayıt dışı ekonomiyle yaygın ve yoğun vergi denetimleri yapılarak mücadele etkin biçimde sürdürülmelidir. E-belge, e-imza, e-defter, e-arşiv ve e-fatura uygulamaları sistemsel olarak genişletilerek sahte belgeyle daha yakın ve etkili mücadele yapılmalıdır. Kayıt dışıyla mücadele edilmesinde, vergi bilincinin yerleştirilmesinde idare ile mükellef arasında köprü olan serbest muhasebeci mali müşavirlerdir. Serbest muhasebeci mali müşavirlerin temel sorunlarının da acilen çözülmesi gereklidir. Hizmeti yapmasına rağmen ücret alamayan, üstelik yüzde 18'lik KDV'sini ödeyen meslek mensuplarının hizmetlerinin ifasında öncelikle KDV'de tahsil esası benimsenmeli ve KDV oranı yüzde 8'e indirilmeli, ayrıca yüzde 90 KDV tevkifatı getirilmelidir. Dünyada birçok ülkede ticari ve iş hukuku alanında, uyuşmazlıklarda ara bulucular mali müşavirlerdir. Sadece alanıyla ilgili konularda mali müşavirlere ara buluculuk hakkı tanınmalıdır.

Mücbir sebep kapsamına “Ağır hastalık ve kadın meslek mensuplarının doğum yapması.” eklenmelidir. Ayrıca, tahsilat, mali tatil, yeşil pasaport, stajyerlere ücret istisnası getirilmesi ve KOSGEB desteği meslek mensuplarının çözüm bekleyen sorunlarından bazılarıdır. Meslek mensupları, serbest meslek ve işletme defterlerini bildiği üzere Defter Beyan Sistemi üzerinden gerçekleştirmektedirler. Bu sistemin pratikleştirilmesi ve kullanımının hızlandırılması için çalışmalar yapılmalıdır. Meslek mensuplarının sistemden şikâyeti işleri zorlaştırdığı yönündedir.

Diğer bir konu da neredeyse bilirkişilik ve kayyumluk yapan tüm meslek dallarını ilgilendirmektedir. 6100 sayılı Yasa'nın 268'nci maddesinde 2016 yılında düzenlemeler yapılmıştı. Bilirkişi listesinden yapılan görevlendirmelerde listeden seçme yerine, bilirkişilerin belli sıra dâhilinde görevlendirilmeleri daha adil ve yerinde olacaktır. Bu uygulamayla, aynı kişilerin sürekli bilirkişilik yapmasından ziyade listede adı geçen her kişiye uzmanlık alanına göre sırasıyla görev yapma hakkı verilecektir. Bu da hep aynı kişilerin bilirkişi ve kayyumluk yapmalarının önüne geçecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; vergi toplanmasında, kamu harcamalarının yapılmasında, maliye politikalarının uygulanmasında görev yapan, katkı sağlayan, bu işin asıl yükünü çeken Maliye çalışanlarının da sorunları çözümlenmelidir. Maliye teşkilatında personel ihtiyacı giderilmeli, çalışanların iş yükü hafifletilmelidir, personelin tazminat ve ek ödemeleri artırılmalıdır. Maliye Bakanlığı ve Gelir İdaresi Başkanlığında kurum içi uzmanlık sınavları sürekli hâle getirilmelidir. Merkez-taşra uzmanı ayırımından vazgeçilerek gelir uzmanı ve defterdarlık uzmanlarının özlük hakları diğer kariyer uzmanlıklarla eşit hâle getirilmelidir. Gelir İdaresi Başkanlığı merkez teşkilatında müdürlük ve müdür vekilliği görevini yürütmekte olan personelin özlük hakları iyileştirilmelidir. Bu personele devlet gelir uzmanlığı için sınav hakkı tanınmalıdır.

Türkiye ekonomisinde yüksek oranlı ve istikrarlı büyümenin sağlanmasında finansmanın sürdürülebilir ve sağlıklı kaynaklardan temin edilmesi, dış kaynaklara olan bağımlılığın azaltılması ve kaynakların gelir artırıcı, istihdam sağlayıcı ve verimlilik potansiyeli yüksek alanlara yönlendirilmesi gereklidir. Reel sektörün finansman ihtiyacına düşük maliyetle cevap verebilen, farklı nitelikteki finansman araçları güvenilir kurumlar aracılığıyla geniş bir yatırımcı tabanına sunabilen kurumsal, güçlü bir sektörün oluşturulması gerekli görülmektedir.

Sermaye Piyasası Kurulu ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, ülkemizde düzenleyici ve denetleyici nitelikte faaliyet gösteren sağlıklı bir ekonomik yapı ve işleyiş için önemli kurumlardır. Ülkemizde 80'li yıllarda yaşanan banker krizi, yine 90'lı yılların sonunda bankacılık sektöründe yaşanan ciddi krizlerin etkisi tüm ekonomimizi etkilemiştir. 57'nci Hükümet döneminde kurulan Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, bankacılık sektöründe önemli düzenlemeler getirerek ekonominin istikrara kavuşmasına etki sağlamıştır. Hatta 2008 yılında Amerika Birleşik Devletleri ekonomisinde konut sektöründeki yanlış kredi dağıtımı nedeniyle başlayan ve tüm dünyayı etkisine alan kriz ülkemizde bankacılık sektöründe 2001 dönemindeki yapılandırma sonrasında kazandığı güçlü yapı sayesinde olumlu atlatılmıştır. Günün koşullarına göre bankacılık sektörü, mevduat bankaları, kalkınma bankaları, yatırım bankaları ve katılım bankaları şeklinde ihtisaslaşmaya gitmek zorundadırlar. Finansal sektörün ihtiyaçlarına göre sektörel bazda en etkin finansman kullanımı ve yatırımı yönlendirmenin yapılması, girişimciliğin desteklenmesi, tasarrufların ekonomiye kazandırılması ancak ihtisaslaşma sayesinde olacaktır. İhtisaslaşmamış bankalar tıpkı uzman hekimleri olmayan bir hastane gibi kalacak, ihtisası olmayan bankalar çözüm üretemeyecektir.

2020 yılı Haziran ayında bankacılık sektöründe faaliyet gösteren 54 bankanın yüzde 43,3'ünü kamu bankaları temsil etmektedir. Kamu bankalarının sektör aktifleri içindeki payı bir önceki yıla göre artmıştır. Sektörün riskliliğini gösteren, takibe giren alacak oranı 2018 yılının ikinci yarısında artmaya başlamış, 2020 yılının başında yüzde 5,4 oranıyla zirveyi gördükten sonra azalış sürecine girmiştir. 2020 yılı Haziran ayı itibarıyla toplam kredilerin takibe giren alacak oranı ise yüzde 4,4 seviyesindedir.

Türkiye’de sigortacılık ve bireysel emeklilik sektöründe 2020 yılı Haziran ayı itibarıyla 39’u hayat dışı, 23’ü hayat ve emeklilik, 3’ü de reasürans alanında faaliyet gösteren 65 şirket bulunmaktadır. 2019 yılında prim üretimi yüzde 26 oranında artarak 68,8 milyar olmuştur. Bireysel emeklilik ve otomatik katılım sisteminde toplam fon büyüklüğü yüzde 36,5 artışla 127,3 milyar liraya ulaşmıştır. 2020 yılı Eylül ayı itibarıyla toplam fon büyüklüğü 159,5 milyar lira olarak gerçekleşmiştir. 2020 yılı Eylül ayı itibarıyla bireysel emeklilik sisteminde katılımcıların fon büyüklüğü devlet katkısı dâhil 149 milyar liraya ulaşmış, katılımcı sayısı 6,9 milyon kişi olarak gerçekleşmiştir. Bireysel emeklilik sisteminin katılımcı sayısı ve tabanını genişletmek, fon büyüklüğünün artmasını sağlamak için düzenlemeler yapılmalıdır. Bireysel emeklilik sistemi katılımcılarının sistemde uzun süre kalmalarını sağlayacak esneklikler sağlanmalı, sistemden çıkmadan birikimlerinin bir kısmını çekme imkânı tanınmalıdır. Sektörlerdeki şirket tasarruflarının artırılarak verimli kullanılması sağlanmalı, şirketlerin halka açılmalarına destek olacak vergisel teşvikler sağlanmalıdır. Kamu ve özel nitelikteki varlık ve projelere dayalı, ortaklık temelli menkul kıymet enstrümanları genişletilmelidir. FinTech ekosisteminin ülkemizde gelişmesine yönelik yol haritası oluşturulmalıdır. Faizsiz finans alanında bütüncül veri raporlarına ait altyapı oluşturulmalıdır. Finansal okuryazarlığı artırmak amacıyla hane halkı ve firmaların tasarruflarını yönlendirileceği finansal araçlara yönelik bilgi düzeyi artırılmalıdır.

Sözlerime son verirken 2021 yılı bütçemizin milletimize hayırlı olmasını diler, büyük Türk milletini ve onun büyük Meclisini saygıyla selamlarım. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına son söz Sayın Mustafa Hidayet Vahapoğlu’nun.

Buyurun Sayın Vahapoğlu. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına 2019 Yılı Kesin Hesap ve 2021 yılı Millî Savunma Bakanlığı bütçesi üzerine söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle başta cumhuriyetimizin banisi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere şehitlerimizi, ebediyete intikal eden gazilerimizi rahmet, minnet ve şükranla anıyor; hâlen yurt içinde ve yurt dışında görevli kahraman asker ve polisimizi, güvenlik korucularımızı, hayatta olan tüm gazilerimizi, vazife malullerini ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmamın önünde Paris’te meydana gelen Paris Saint-Germain ile Başakşehir Futbol Kulübümüz arasındaki maç esnasında Başakşehir teknik ekibindeki Pierre Webo’ya yapılan ahlaksız, ırkçı sataşmayı kınadığımızın altını özellikle çiziyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geniş bir coğrafyada güvenlik kaygısı yıllardır sürmekte ve nesiller boyu devam edeceği tahmin edilmektedir. Küresel anlamda güvenliğin teminatı olması gereken Birleşmiş Milletler, NATO ve AGİT gibi kuruluşlar, bölgesel ve küresel barışın sağlanması ve anlaşmazlıkların çözümünde sınıfta kalmışlar, kendilerine olan güveni büyük ölçüde yitirdikleri için tartışılır hâle gelmişlerdir. Uluslararası kuruluşların hemen tamamının küresel oyun kurucu devletlerin uydusu, onların oyunlarının destekçisi ve pisliklerinin örtücüsü görevi gördüğü düşüncesi yaygın hâl almıştır. Küresel boyutta yürütülen hâkimiyet çabalarının sebep olduğu güvenlik krizi ülkemizi doğrudan etkilemekte, ülkemiz kimi zaman hedef ülke durumuna gelmektedir.

İnsanlığa refah ve güvenlik sağlaması gereken insan aklı, günümüzde belli güç odaklarınca insanlığı yok etmek üzere kullanılır hâle gelmiştir. Tek kutupluluğa geçişten itibaren küresel belirleyici aktör durumunda olan Amerika Birleşik Devletleri ve AB ülkeleri ile bunların himayelerindeki Yunanistan, Ermenistan, İsrail gibi şımarık uydu devletler, fütursuzlukta sınır tanınamakta, ülkeler arasında ikili anlaşmazlıkların yanında, bölgesel anlaşmazlıkları da tahrik etmektedirler. ABD ve bazı AB ülkeleri, İslam coğrafyasını yeniden paylaşma yarışına girmiş bulunmaktadır. Buna karşılık, Rusya’nın Kafkasya ve Karadeniz ile Baltık ülkeleri üzerinde ve Ön Asya’da yeniden söz sahibi olma gayretleri, Çin’in ise Orta Doğu ve Afrika’da etki alanı oluşturma girişimlerinden sonuç almaya başladıkları görülmektedir.

Özellikle Rusya'nın Suriye ve Libya'da etkili olması, İran'la olan yakın ilişkileri, ABD'nin NATO'yu kullanarak Bulgaristan ve Romanya'dan sonra Ukrayna ve Gürcistan'la sağladığı yakınlaşma yanında, Çin'in İran'la gerçekleştirdiği stratejik anlaşma, orta ve uzun vadede bölgede bazı anlaşmazlıklara kuluçka görevi yapacak özellikler taşımaktadır.

Tüm bu olanlar, Türkiye'nin etrafında ve doğrudan ilgi ve menfaat alanı olması gereken coğrafyada meydana gelmektedir. Bunlar olurken Türkiye ise PKK/KCK gibi sözde etnik motifli, FETÖ gibi istismarcı-istihbaratçı, DAESH ve El Kaide gibi İslami motifli, DHKP-C gibi sözde sol ideolojideki örgütlerle meşgul edilmektedir. Yüksek heyetinizin dikkatini Türkiye Cumhuriyeti devletinin uğraşmak zorunda kaldığı terör örgütlerinin renkliliğine çekmek istiyorum. Dünya genelinde hâlihazırda Filistin-İsrail-İran, Libya, Irak, Suriye, Afganistan, İran, Keşmir, Yemen, Azerbaycan-Ermenistan, Güney Amerika-ABD, ABD-Kuzey Kore, ABD-Çin, Kongo, Ukrayna-Rusya, Etiyopya olmak üzere 15 mevcut ve muhtemel çatışma ve potansiyel risk alanı bulunmaktadır. Bunların yarısı, ya komşumuz ya da tarihi ve kültürel ilgi alanımız olan ülkelerdir, bölgelerdir dolayısıyla Türkiye'nin bu bölge ve ülkelerle olan gelişmelerden kendini soyutlaması mümkün değildir.

Türkiye'nin çevresindeki gelişmelere yönelik ilgisi ve müdahil olma girişimleri, bölgemiz üzerinde hesabı olanları rahatsız etmektedir. Nitekim Doğu Akdeniz'deki paylaşılmaya seyirci kalmaması, Adalar Denizi'ndeki gelişmelere müdahalesi, Libya'da uluslararası kabul görmüş olan Libya Ulusal Mutabakat Hükümetiyle olan ilişkileri ve Türkiye-Azerbaycan ilişkilerinden rahatsız olan çevrelerin Türkiye'ye karşı takındıkları tavır ortadadır. Akdeniz'de "tatbikat" adı altında deniz haydutluğu yapılmaktadır.

Son iki ay içerisinde Türkiye'den kalkan ya da Türkiye'yle ilişkisi olan 3 gemiye müdahalede bulunulmuştur. Bu olayların öncesinde ve sonrasındaki sanal âlemdeki yayınlardan, ihbar mektuplarından, "MİT tırları" olarak bilinen FETÖ operasyonundaki benzer bir kumpasın hedeflendiği görülmektedir.

Küresel askerî harcamaları, azaltım söylemlerine rağmen sürekli artarak 2020 yılı sonunda 2,3 trilyon dolar civarına yaklaşmıştır. Toplam askerî harcamaların yaklaşık üçte 1'ini ABD yapmaktadır. Amerika Birleşik Devletleri'nin 2021 yılı savunma bütçesi 760 milyar doların üzerindedir. Bunun 72 milyar doları muhtemel deniz aşırı dış operasyonlar, 23,1 milyar doları Enerji Bakanlığı bünyesindeki kuruluşlar, 8,5 milyar dolarıysa PKK gibi bölgesel taşeron terör örgütlerini yemlemek içindir. Nitekim ABD, 2021 yılı için bu örgüte 500 milyon dolar civarında bir bütçe ayırmıştır.

Rusya'nın savunma bütçesi, her ne kadar bazı resmî kaynaklarda 70 milyar dolardan bahsedilse bile 245 milyar dolar, Çin'in savunma bütçesi 320 milyar dolar, Hindistan'ın 90 milyar dolar, İran'ın 20 milyar dolar, sınırları Rusya tarafından korunan Ermenistan'ın 4,3 milyar dolar, İsrail'in 24 milyar dolar, yaptığı tüm askerî harcamaların yüzde 80'ini Türkiye'ye yönelik düşmanca faaliyetler için ayıran Yunanistan'ın 18 milyar dolardır. Türkiye'nin millî güvenlik ve savunma programı kapsamında ayırmış olduğu ödenek 95,132 milyar liradır. Yani bugünkü kur üzerinden 12,18 milyar dolara karşılık gelmektedir. Yine Millî Savunma Bakanlığına doğrudan verilen 61,5 milyar Türk lirası ise 7,87 milyar dolara tekabül etmektedir. Bunu niye veriyorum? Çevremizdeki ülkelerin ve özellikle bölgemiz ve ülkemiz üzerinde hesap yürüten ülkelerin savunma bütçeleri ile bizim bütçemizi mukayese etmeniz açısından veriyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

Özellikle buradan, bu kürsüden günlerdir dinlediğimiz "Güvenlik politikalarını Türkiye terk etsin." söylemlerinin arkasında yatan gerçek maksadın ne olduğunu, neye hizmet maksadıyla söylendiğine dikkat çekmek üzere söylüyorum. Çevremizdeki komşularımızın tamamından cesameti, ebadı, varlığı itibarıyla en düşük savunma bütçesi bizim bütçemizdir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ön Asya, başka bir ifadeyle Orta Doğu, 20'nci yüzyılın ilk yıllarından bu yana iç karışıklıkların, gerginliklerin ve hatta bölgesel çatışmaların sonlandırılmadığı bir bölgedir, Kafkaslar da aynı şekildedir. Dolayısıyla bu bölgelerdeki ülkelerin savunma harcamaları

sürekli artmaktadır. Londra merkezli bir araştırma merkezinin paylaştığı bilgiye göre, dünyanın en yüksek askerî harcama yapan 15 ülkesinden 9'u Ön Asya ülkesidir. Suudi Arabistan kamu bütçesinin yüzde 30'unu, Umman yüzde 20'sini askerî alanda harcarken, Irak, İran hatta İsrail'in rakamları da bunlardan geri değildir. İsrail, dünyanın en yüksek savunma harcamasını yapan 15'inci ülkesidir. Ön Asya ülkeleri askerî ihtiyaçlarının yüzde 53'ünü ABD'den, yüzde 12'sini Fransa'dan, yüzde 11'ini Rusya'dan aldıkları silah, araç gereç ve mühimmatla karşılamaktadırlar. Küresel anlamda en büyük 10 askerî firmanın 6'sı ABD, 1'i İngiliz, 3'ü Çin firmasıdır.

Kriz bölgeleri ve krizi bizzat yaşayan ülkeler, kriz senaryosunu yazan ülkelerin sadık müşterileri durumuna gelmiştir. Bu durum, NATO ülkesi olmayan bölge ülkeleriyle de sınırlı değildir. "2016'dan 2020'ye kadar NATO üyeleri, savunma bütçelerini 130 milyar dolara artırmak zorunda kalmışlardır." Bunu, görevi bırakmak üzere olan ABD'nin Savunma Bakanı Mark Esper diyor. Bu bölgede silah satmak için kan akıtılmaktadır. Buna son örnek Türkiye-Yunanistan arasında yaşanan gerginliğin Fransa tarafından fırsata dönüştürülmesi ve Yunanistan'a 18 savaş uçağıyla önemli sayıda deniz aracının satılması olayında görülmüştür. Watson Enstitüsü ve Brown Üniversitesi araştırmalarına göre, ABD, 11 Eylül 2001 tarihinden bu yana hemen hemen tamamı İslam coğrafyasında kullanılan savaş ve çatışmalara 6,4 trilyon lira harcamıştır. Bunu, 2020 yılı bütçemizde hesaplanan, tahmin edilen gelirlerin 973 milyar 129 milyon olduğu gerçeğinden hareketle mukayese ederseniz, bu coğrafyaya yatırılan paranın büyüklüğünü görmüş olursunuz. ABD harcaması içerisinde Suriye ve Irak'taki PKK uzantılarına verdiği silah, mühimmat ve araç gereç de bulunmaktadır. PKK ve türevleri, terörist özel şirket hâlini almış ve sipariş üzerine, emperyalistlerin bölgedeki paralı savaş köpekliliğini üstlenmiş bulunmaktadırlar.

11 Eylül 2001'den sonra İslam coğrafyasında yaşanan iç çatışma ve dış müdahaleler sonucu, bazı kaynaklara göre 8 bin, bazı kaynaklara göreyse 800 bin, bazı kaynaklara göreyse 1 milyon 300 bin kişi hayatını kaybetmiştir. 9 milyon civarında insan yurdundan, yuvasından edilmiştir. Ülkelerin şehirleri, altyapıları, sanayileri, ekonomileri, eğitim ve sağlık kuruluşları yerle bir edilmiş, insanların ve ülkelerin arasına on yıllarca düzeltilmeyecek nifak sokulmuştur. Bunlar yapılırken hep, barış, kardeşlik, demokrasi, insan hakları gibi reddi zor birtakım kavramlar kullanılmıştır. Ne yazık ki bu kavramların muhatabı olan ülkelerdeki mahallî yazar çizer ya da topluma akıl satanların da onlara ortalık ettiği, araçlık ettiğini görmekteyiz. Bu yolla, yapılan bütün katliamlar, dökülen kanlar, harap edilen ülkelerin yaşadığı gerçekler örtbas edilmiş bulunmaktadır.

Hâlihazırda, ülkemizi rahatsız eden ya da edebilecek seviyedeki potansiyel birkaç konuya da değinmek istiyorum. ABD'nin PKK/YPG'ye verdiği destek; terör örgütlerinin korumasında yapılan petrol ticareti; Doğu Akdeniz'de yaşanan gerilim ve Türkiye Cumhuriyeti'nin bu bölgedeki hak ve menfaatlerinin gasbedilmesine yönelik tecavüzler; Doğu Akdeniz'le hiçbir bağı olmamasına rağmen, ABD, Fransa ve Yunanistan'ın bölgede etkili olma gayretleri; Yunanistan'ın, Adalar Denizi üzerindeki hak iddiaları, adaları silahlandırması, kıta sahanlığı, FIR hattı gibi konulardaki haksız, hukuksuz hatta, hadsiz davranışları; Fransa'nın, Adalar Denizi, Libya ve Ermenistan-Azerbaycan anlaşmasındaki rol kapma çabaları; Fransa'nın Yukarı Karabağ'ın hukuki statüsüne aykırı olarak aldığı tanıma kararı, ABD'nin FETÖ konusundaki takındığı tavır, Türkiye'nin güvenliği için elzem olup satın almak zorunda kaldığı S-400'lerin durumu, proje ortağı olduğumuz F-35 uçaklarının verilmemesi, ABD'nin ekonomik yaptırım tehditleri, Türk ekonomisine ve bankacılık sistemine yönelik yaptığı uygulamalar ve düşmanca bir uygulamayla CAATSA yaptırım yasasını Türkiye'ye uygulamak istemesi, İran'ın -bu hususa dikkatlerinizi çekmek istiyorum- nükleer silaha kavuşmasının bölgesel ve İslam dünyası üzerindeki etkisi ve bundan Türkiye'nin etkilenme durumu, İran'ın nükleer çalışmalarının engellenmesine yönelik cinayetler ve bu cinayetlerin meşru gösterilme gayretleri. Türkiye Cumhuriyeti devleti, bağımsızlığını,

egemenliğini, toprak ve toplum bütünlüğünü, ahdi hukukundan kaynaklanan hak ve menfaatleri ile hayati çıkarlarını korumak ve muhafaza edebilmek için birlik beraberlik içinde güçlü ve caydırıcı olmak zorundadır.

Türkiye, bölgesel bir güç ve denge unsuru olarak varlığını devam ettirmeyi, çevresinde bir barış ve güvenlik kuşağı oluşturmayı, bulunduğumuz bölgeye ve ötesine yönelik strateji ve güvenlik üreten, sağlayan ülke olmayı, tehdidi sınırlarımızın dışında bertaraf etmeyi sağlamalıdır. Türkiye “Yurtta sulh, cihanda sulh” ilkesinden taviz vermeden bölgesel ve küresel barışı destekleyen tüm faaliyetlerin içerisinde yer almalı ve destek vermelidir.

Türk Silahlı Kuvvetleri kara, deniz ve hava unsurlarıyla daima güçlü ve caydırıcı olmalıdır. Türkiye, NATO dışı millî ordusu olan jandarmanın gerektiğinde askerî görev yapabilecek nitelikleri kaybetmemesine özel önem vermelidir. Türk Silahlı Kuvvetleri, arkasında bugün görmüş olduğu kararlı siyasi otoritenin varlığını sürekli olarak hissedebilmelidir. İçerideki ve dışarıdaki düşmanlarımız, Türkiye Cumhuriyeti'nin kararlılığından asla şüphe etmemeli ve gücünü test etmeyi akıllarından bile geçirmemelidir.

Askerimizin özlük hakları, sorumluluk ve maruz kaldıkları risklerle uyumlu hâle getirilmelidir. Ayrıca Türk Silahlı Kuvvetlerinden emekli olan her rütbedeki personelin özlük haklarını iyileştirecek reform mahiyetinde özel bir çalışma yapılması ihtiyacı bulunmaktadır. Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev yapan binbaşı ve kıdemli binbaşılardan, meri mevzuata göre “üstsubay” olarak tanımlanmış olmalarına rağmen aynı kategoride buldukları albay ve yarbaylara tanınan haklardan yararlanamamaktadırlar. Dolayısıyla başta makam tazminatı olmak üzere bu hakların verilmesi ve emekliliklerine yansıtılması gerekmektedir.

Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde 2003 yılından itibaren görev yapmakta olan sözleşmeli subay ve astsubayların kadroya geçirilerek muvazzaflık statüsüne ve güvencesine kavuşturulması gerekmektedir. Astsubayların mesleğe başlangıç derece ve kademelerinin dokuzuncu derece ikinci kademe olacak şekilde yeniden düzenlenmesi ve emekliliklerinde maruz kaldıkları ekonomik kayıpları giderecek düzenlemelerin ivedilikle yapılmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

Sayın Bakanım, özellikle özlük haklarıyla ilgili konularda emekli askerî personelin ciddi mağduriyet çektiği ve istismara maruz kalabilecek özellikler taşıdığına bilginize arz etmek istiyorum. Yani, bu konuda Bakanlık olarak bir an önce adım atılmasına ihtiyaç olduğunu düşünüyoruz. Uzman erbaşların 6000 sayılı Yasa'dan kaynaklanan birtakım hak mahrumiyetleri ve emeklilikle ilgili özlük haklarını iyileştirecek düzenlemelerin yapılmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

Konuşmamın sonunda Millî Savunma Bakanından Genelkurmay Başkanına, kuvvet komutanlarından rütbesiz ere kadar ülkemizin savunmasında emeği geçen herkese başarılar diliyorum, başarılar diliyorum, başarılar diliyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi adına yapılan grup konuşmaları tamamlanmıştır.

Sayın Beştaş, sataşmadan kürsüden söz vereceğim, buyurun.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

4.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Tokat Milletvekili Yücel Bulut'un 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde MHP Grubu adına yaptığı konuşmasında HDP'ye sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Evet, bütçe konuşuyoruz ama bütçe hakkında fikirleri olmayanlar, Adalet Bakanlığı bütçesinde bile kendi suçlarını, ırkçılıklarını ve başka başka sorunları örtbas etmek için bize saldırarak kamuoyunu aldatma yolunu seçiyorlar. Biraz önce -sanırım hukukçu- sayın milletvekili hukuk adı altında hukuk

cinayetlerini peş peşe işledi. Dikkatle dinledim. Neymiş? Birçok kişi hakkında söyledi, ben Sayın Demirtaş'la ilgili söyleyeyim: "Teröristin ağababası" olurmuş! Ya, bir dakika, teröristin, kimin terörist olup olmadığına, kimin suçlu olup olmadığına kim karar veriyor? Bir parti mi karar veriyor? Bir kişi mi karar veriyor? Bir yargı yok mu bu ülkede? Bir hukuk yok mu? Yargılamaya diye bir mekanizma yok mu? Var ama bu bitti, bu bitti. Bunu iktidar partisine söylüyorum. MHP söylüyor, onlar destekliyor. Garip bir şey, icazet alıyorlar onlardan.

Şimdi, Demirtaş'la ilgili defalarca ve diğer bütün arkadaşlarımızla ilgili söylediğiniz sözlerin hepsini buradan aynen iade ettik, "Sizsiniz." dedik, "Sizin ağababalarınızdır." dedik. (HDP sıralarından alkışlar) Her şeyi söyledik. Bir daha söyleyelim. Sizin ağababalarınızdır suçlu. Gelin, Alaattin Çakıcı'yı konuşalım, hani son gündem bu ya. Dosyaları orada, hazırladım. Suçlarını saymakla bitiremem. Kadın katili mi diyeyim, polis katili mi diyeyim, çocuğunun gözü önünde eşini öldüren mi diyeyim, Erdoğan ve Bahçeli'ye ettiği sözleri mi söyleyeyim, cezaevinden yazdığı mektupları mı anlatayım, hangisini anlatayım. Şimdi, böyle bir kıyası katiyen reddediyoruz. Demirtaş ve Çakıcı aynı cümle içinde bile anılamaz. [HDP sıralarından alkışlar; MHP sıralarından gürültüler, alkışlar(!)] Böyle bir şeyi kabul etmiyoruz. Bir de neymiş?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

İlave bir dakika süre vereceğim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Çakıcı ne demişti Erdoğan için? "Rizeli Yezid" ve "onursuz" demişti; bu, bana ait değil. Bahçeli için "Buda kılıklı herif" demişti vesaire. Şimdi ne oldu? Bütün bunlar bitti, özel infaz paketiyle Çakıcı salıverildi ve sayın vekilin hukukçu olarak yaptığı konuşmada hukuka dair hiçbir şey yoktu, hiçbir şey yoktu.

Ben bunu iktidar partisine söylüyorum: Bir 90'larda savunuldu Çakıcı, bir de AKP iktidarında, bu Mecliste; bu utanç size yeter bence, bu utanç size yeter. (HDP sıralarından alkışlar) Yani MHP savunuyor, AKP susuyor; mafyaya teslim olmuş bir iktidar var karşımızda. Biz sizin gibi teslim olmayız; sizin gibi teslim olmadık, olmayacağız. Biz hukuk içinde konuşuyoruz. Biz "Yargı tarafsız ve bağımsız olsun." derken hiçbir korkumuz, kaygımız yok; gidip beraat ederiz oralardan ama siz edemezsiniz, siz yargılanırsanız hepsinden de ceza alırsınız; bu da böyle bilinsin. (HDP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay, kürsüden.

5.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında MHP'ye sataşması nedeniyle konuşması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz de Demirtaş ile Çakıcı'yı asla mukayese etmeyiz. (MHP sıralarından alkışlar) Tekrar söylüyoruz: Çakıcı, Türk yargısının verdiği cezayı çekmiş, ondan sonra tahliye olmuş bir şahsiyettir.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Ne cezası?

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Çakıcı düşmanlığımız, işlediği suçlar nedeniyle değil; verdiği mücadele nedeniyle. (MHP sıralarından alkışlar)

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Ne cezası, ne yapmış? Devlet niye ona ceza vermiş?

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Çünkü terör örgütlerine karşı, sol terör örgütlerine karşı ve ASALA'ya karşı verdiği mücadelenin hincını, hazımsızlığımı yaşıyorsunuz; bir.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Hangi sıfatla? Hangi sıfatla?

ERKAN AKÇAY (Devamla) – İkincisi: Demirtaş dediğiniz kişi, "Öcalan'ın heykelini dikeceğiz." diyen kişidir; "Öcalan'ın heykelini dikeceğiz." diyen kişi, teröristtir. (MHP sıralarından alkışlar) Yine o Demirtaş diyor ki : "HDP, Öcalan'ın yirmi yılını harcadığı bir projedir." HDP, PKK'nın uzantısı

bir partidir. Milletvekilleriniz, yöneticileriniz dahi ya Kandil'den ya İmralı'dan belirleniyor, sizin hiçbir iradeniz yok. Siz "bebek katili" namıyla maruf, on binlerce insanımızın katili olan, katil terörist elebaşına güzelleme yapıyorsunuz ve bu teröristlerin destekçiliğini yapıyorsunuz. (HDP sıralarından gürültüler) Etnik, mezhebî ve cinsiyet odaklı siyaset yapıyorsunuz ve ayrıca da ırkçısınız.

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Yazıklar olsun!

ERKAN AKÇAY (Devamla) - PKK katliamlarını bir gün olsun kınamadınız, kınayamazsınız çünkü iradeniz, Kandil'e bağlı. (MHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın lütfen.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Mafyaya gelince, PKK terör örgütü, aynı zamanda mafyatik bir örgüttür, uyuşturucu satmaktadır, her türlü gayrimeşru ticareti yapmaktadır ve rantçılık, haraç toplama faaliyetleriyle her türlü mafyatik faaliyetlerin de içerisinde.

Teşekkür ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar; HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Beştaş buyurun kürsüye. Yeni bir satışmaya yol açmadan lütfen...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Niye Öcalan mektubunu... (MHP sıralarından gürültüler)

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Dinle, dinle!

BAŞKAN - Arkadaşlar sakın lütfen.

6.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasında HDP'ye satışması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Arkadaşlar sürem başladı.

Vallahi, biz Çakıcı'ya düşman falan değiliz. Türkiye'de yaşayan hiç kimseye düşman değiliz.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Biz PKK'ya düşmanız.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Biz suç işleyip işlemediğine göre, bu halka zarar verip vermediğine göre ve mahkeme kararlarına bakarız. Biz mahkeme kararlarına bakarız.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Abdullah Öcalan'la ilgili mahkeme kararına da bakarsınız. 30 bin kişinin katili olan kişi... Ona da "sayın" dersiniz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ve biz burada daha önce de söylemiştik, kimsenin bize konuşmalarımızı dikte etme hakkı ve haddi yoktur. Biz istediğimiz şeyi istediğimiz yerde istediğimiz şekilde ifade ederiz. Siz söylediniz diye bir yerleri kınamayacağız da desteklemeyeceğiz de hiçbir şey yapmayacağız. (MHP sıralarından gürültüler) Biz HDP olarak bu ülkede gerçek demokrasiyi savunan, gerçek halkların kardeşliğini savunan, eşitliğini savunan bir partiyiz. Biz demokratik siyasete yeni bir renk, yeni bir soluk ve yeni bir umut getirdik. Şu anda Türkiye halklarının HDP'ye yönelik sevgisi ve saygısı sizi ürkütüyor, anlıyoruz. Korkun, bizce de korkun; bu ırkçılıkla, bu ötekileştirmeyle, bu Kürt düşmanlığıyla, bu halk düşmanlığıyla bir yere gidemezsiniz. (HDP sıralarından alkışlar, MHP sıralarından gürültüler)

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Kürt düşmanı sizsiniz! En büyük Kürt düşmanı sizsiniz!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Kundaktaki bebeklerin hesabını verin siz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Ya, Cemal Süreya'nın çok sevdiğim bir sözü var, diyor ki: "Kan var bütün kelimelerin altında."

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Aynaya bak, aynaya.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Evet, tarih, milliyetçi, faşist, sözde siyasetçilerin çöp sepetleriyle doludur, sizin gideceğiniz yer de odur. (HDP sıralarından alkışlar, MHP sıralarından gürültüler) Vazgeçin ırkçılıktan, ırkçılıktan vazgeçin.

Bu vesileyle söyleyeyim: Mahir Çayan da bu halkın evladı ve bir devrimcidir. (HDP sıralarından alkışlar, MHP sıralarından gürültüler) Türkiye’de sol sosyalist kesimin sevdiği bir şahsiyettir. Biz size ne Mahir Çayan’ı ne Demirtaş’ı ne başkasını yediririz; burada söz de söyletmeyiz. (HDP sıralarından alkışlar, MHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Efendim Sayın Akçay? Yeni bir sataşmada bulunmadı Sayın Beştaş ama bir şey mi söyleyeceksiniz?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Açıkça...

BAŞKAN – Tamam, yerinizden bir dakika söz vereyim size 60’a göre.

Buyurun. (HDP ve MHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, duyamıyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Sayın Başkan, açıkça sataşmada bulundu ve ırkçılıkla itham etti, vahim bir durumdur.

BAŞKAN – Buyurun...

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Cinayet şebekesinin sözcüleri!

BAŞKAN – Sayın Beştaş, bunun arkasından HDP Grubunun konuşmaları var, gelen arkadaşlarım sataşmalara konuşmalar içerisinde yer verirler.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir bakalım ne diyecekler. Hayır, hayır olmaz Sayın Başkan, olmaz, peşinen böyle bir şey olmaz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

7.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında MHP’ye tekraren sataşması nedeniyle konuşması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bu kürsüden açıkça teröristlere övgüler düzülüyor. Mahir Çayan gibi bir teröriste burada övgüler düzmek, terörist yanlısı olmaktır, bir.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Faşizme karşı mücadele etti!

ERKAN AKÇAY (Devamla) – İki, bebek katili Öcalan, en ünlü namıdır.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Elinizde başka malzeme kalmadı değil mi? Anca bununla...

ERKAN AKÇAY (Devamla) - Çünkü, bakın, elinde en fazla Kürt kanı taşıyan, ana karnındaki bebekleri, çocukları katleden bir terör örgütüdür PKK, Kürt düşmanı PKK! (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bölge halkı, bunu en iyi şekilde görmüş, yaşamış ve hisseden insanlarımızdır. 83 milyonumuz, tek millet olarak Türkiye Cumhuriyeti’ne, vatanımıza, bayrağımıza da sahip çıkacaktır, çıkmaktadır da ve bir gün bu terör örgütü de son terörist yok edilene kadar bu mücadele sürecektir.

Teşekkür ederim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Oluç, “PKK bir terör örgütüdür.” dedi, başka ne dedi? (HDP sıralarından gürültüler)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bize saldırıyor Başkan, sataşma var.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Vallahi bizim...

BAŞKAN – Ne dedi de sataştı? “HDP terör örgütüdür.” demedi ki “PKK terör örgütüdür.” dedi. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler)

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Değerlendirme yapıyorsunuz, algı yapıyorsunuz, algı operasyonu yapıyorsunuz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin, duyamıyorum, lütfen.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Algı operasyonu yapıyorsunuz Başkan!

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Asıl siz yapıyorsunuz!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Oluç, ne dedi de bu son konuşmasında size sataştı?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Konuşmanın tamamını bize yönelik yaptı ve sataştı, konuşmanın tamamı, tamamı.

BAŞKAN – Ne dedi ama yani? “PKK terör örgütüdür.” dedi, sizin partinizle ilgili bir şey söylemedi ki.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – PKK’ya yaptı, konuşmanın tamamı PKK...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Konuşmanın tamamı PKK’ya ilişkindi.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Hayır hayır, alakası yok Sayın Başkan.

BAŞKAN – O zaman tutanakları isteyeceğim, tutanakları isteyeceğim eğer dediğiniz gibiyse size sonra söz vereceğim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, “mezhepçi” dedi.

BAŞKAN – Sayın Başkanlar, bakın, müzakereleri bu şekilde sürdürme şansına sahip değiliz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ama tarafsızlığınızı yitiriyorsunuz Sayın Başkan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Başkanım, “mezhepçi” dedi.

BAŞKAN – Efendim, kime söyledi Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, “ırkçı” ve “mezhepçi” dedi.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Demedi öyle bir şey.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – PKK için dedi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hayır, bizim için dedi.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – PKK terör örgütü...

BAŞKAN – Arkadaşlar tutanağı istiyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230) (Devam)

2.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 231) (Devam)

A) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

1) Adalet Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) YARGITAY (Devam)

1) Yargıtay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yargıtay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DANIŞTAY (Devam)

1) Danıştay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Danıştay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)

1) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Adalet Akademisi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Adalet Akademisi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU (Devam)

1) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Devam)

1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) KAMU İHALE KURUMU (Devam)

1) Kamu İhale Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu İhale Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Devam)

1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)

1) Türkiye İstatistik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İstatistik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) SERMAYE PİYASASI KURULU (Devam)

1) Sermaye Piyasası Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sermaye Piyasası Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

1) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

O) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Evet, şimdi Halkların Demokratik Partisi Grubu adına konuşmalara başlıyoruz.

İlk söz Sayın Ayşe Acar Başaran'ın.

Buyurun Sayın Başaran. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi selamlıyorum.

Ayrıca ekran başlarında ve sosyal medya aracılığıyla bizi dinleyen halkımızı bir kez daha selamlamak istiyorum ve yine -aslında bugün Adalet Bakanlığını konuştuğumuzda- adaletsizlikten şu anda rehin alınarak cezaevinde tutulan başta Figen Yüksekdağ, Selahattin Demirtaş, Sebahat Tuncel, Çağlar Demirel, Nurhayat Altun, Edibe Şahin, Gültan Kışanak, Ayla Akat Ata, Beyza Üstün, Gülser Yıldırım, Günay Kubilay, İdris Baluken, Abdullah Zeydan, Hülya Alökmen, Emine Ayna, Mehmet Demir başta olmak üzere cezaevinde rehin tutulan bütün arkadaşlarımızı buradan selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, aslında bu ülke, iktidar tarafından maalesef en büyük kötülükle yüz yüze, karşı karşıya... Çünkü bir ülkede yapacağınız en büyük kötülük, adaletsizlik duygusunu, adaleti ortadan kaldırmaktır ve maalesef bu ülkede toplumun her alanında adaletsizlik günbegün daha da derinleşiyor.

İlk yola çıktığında adalet ve kalkınmadan söz eden parti önce belli bir kesim için adalet ve kalkınma dedi, daha sonra bu zümreyi daha da küçülttü, şu anda sadece neredeyse yüzde 3'lük bir kesim için adaleti ve kalkınmayı savunan bir parti iktidar hâline geldi. Bu adaletsizlik yaşamın her alanında karşımızda, şu pandemi döneminde bunun da çok yakından şahitliğini yapıyoruz.

Değerli arkadaşlar, emekte adaletsizlik, ücretin dağılımında adaletsizlik, gelirde adaletsizlik, vergide adaletsizlik, sağlık sisteminde adaletsizlik, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin getirdiği adaletsizlik, dediğim gibi Adalet ve Kalkınma Partisi, adaletsiz ve sadece kendini kalkındıran bir parti siyasetini yürütmeye devam ediyor. Tabii ki biz birkaç gün boyunca bütçeyi konuştuğumuzda bunları sık sık ifade edeceğiz ama ben bugün yargıdaki adaletsizlikten söz edeceğim.

Değerli arkadaşlar, bizim ifade etmemize gerek yok sadece, çok istatistik de söylemeyeceğim size. Sadece bugünkü tartışmaları izlediğinizde aslında Türkiye'deki adaletin nasıl bir hâle geldiğini hepimiz tecrübeyle sabitledik. Bir, bu ülkedeki yargının, uluslararası yargının ya da hukukun en temel ilkeleri şu kürsüden bir de iktidarın Genel Başkanı tarafından her gün defaatle ihlal ediliyor. Nedir bu; masumiyet karinesi, değil mi? Uluslararası hukukta “masumiyet karinesi” diye bir tanımlama var ve “Herkes, suçlu sabit olana kadar suçsuzdur, masumdur.” der. Bakın, bugün bu ülkenin Cumhurbaşkanı, AKP Genel Başkanı “Sözde bir hakkı varsa da yargımız bu hakkını tanımasın.” dedi ve baştan Sayın Demirtaş'ı suçlu ilan etti. Yargılama yok, bu ülkede mahkemeler, savcılar, hâkimler yok, saray talimatı var, bunu onaylayan, işleten, noter görevi gören mahkemeler maalesef var, masumiyet karinesi yok.

Değerli arkadaşlar, bu ülkede yargı... Dosyalar matruşka gibi, dosya içerisinden dosya çıkıyor. Bakın, DGM dönemlerinde bile -devlet güvenlik mahkemeleri, bu ülkenin en fazla eleştirdiği yargısal dönemlerden birinde bile- insanlar yargılandığında ne kadar ceza alacağını biliyordu. Örgüt üyesi mi? Ne kadar alacağını bilerek çıkıyordu. Bu ülkede bir defa cezaevine giren hangi suçla suçlanacağını bile bilmiyor ya da suçun neye göre değişeceğini de bilmiyor. Bakın, son bir örnek... Bir kişi 15 Şubat eylemi gerçekleştireceği gerekçesiyle gözaltına alınmış, Cumhurbaşkanı'na hakaretten ceza almış; bu

ülkede işler böyle yürüyor. Dediğim gibi, bir de dosyalar matruşka gibi, dosya içerisinden dosya çıkıyor ki Sayın Figen Yüksekdağ'ın, Sayın Selahattin Demirtaş'ın ve önceki dönem MYK üyelerimizin yargılandığı dosyalar mükerrer, dosya içerisinden dosya çıkarma durumu aslında karşımızda bir örnek olarak duruyor arkadaşlar.

Şimdi, suç ve cezanın belirliliğini az önce söyledim. Suçu siz belirliyorsunuz, cezayı siz belirliyorsunuz, umut hakkı yok, insanlar bir cezaevine giriyor ama tabii ki cezaevine girdikten sonra da maalesef yürütülen siyaset devam ediyor. Orada da cezaevlerinde nefessiz bırakma politikası yürütüyorsunuz, bugün de reformdan söz ediyorsunuz. 2 tane paket geldi buraya, biri İnfaz Yasası'ydı, İnfaz Yasası'yla ilgili burada biz tartışma yürüttük. Az önceki tartışmanın devamını söyleyeyim, İnfaz Yasası'yla çeteler, mafyalar, kadına, çocuğa yönelik suç işleyenler hepsi dışarıya salındı ama bu ülkede muhalefet edenleri ama bu ülkede kendini öldürecekken savunma hakkını kullanan kadınları ama bu ülkede kadın mücadelesi yürütenleri ama bu ülkede gazetecileri yani bu ülkede sisteminizin karşısında gördüğünüz herkesi cezaevinde ölüme terk ettiniz; bunların içerisinde hasta tutsaklar da vardı. Kadınlarla ilgili konuşacak son grup sizsiniz.

Bakın, insanlar cezaevlerinde sürekli bir biçimde sistematik işkenceye uğruyorlar. Cezaevlerinde İmralı'dan, Sayın Öcalan'dan başlayıp bütün cezaevine yayılan bir tecrit uygulaması var, bir tecrit siyaseti var. İnsanlar en temel ihtiyaçlarına ulaşamıyorlar, sürekli askerî düzende ayakta sayımı dayatıyorlar, arkadaşlarımız detaylı bunları anlatacak. Ve insanlar bu ülkede hakkını aradığı için, adalet için açlık grevine giriyor. Bakın, bugün cezaevlerinde yine binlerce insan uygulanan bu hukuksuz -hukuksuz olduğunu Adalet Bakanı daha önce söylemişti, hiçbir yasal problemin olmadığını, hatırlarsınız, geçenlerde kendisi ifade etmişti- tecrit sistemine karşı açlık grevinde ama açlık grevine giren bu insanlara, adalet arayan bu insanlara sizin cevabınız ne oldu? Önceki dönem Grup Başkan Vekilimiz, sizlerle bu sıralarda oturan arkadaşımız, Çağlar Demirel'in odasına baskın yapıldı, elindeki elle yazılmış bütün materyallerine el konuldu. İşte, sizin cezaevinde uygulamanız bu. Zaten hasta tutsaklarla ilgili -ifade ettiğim gibi- arkadaşlarımız daha detaylı açıklamalar yapacak.

Şimdi, bu ülkede yargı bu kadar siyasallaşırken... Tabii ki sadece politik, diğer rakiplerinize karşı, bir araç olarak kullanmıyorsunuz siz yargıyı; bir de o işte küçük zümreniz var ya, onların dışındaki herkese karşı adaletsiz bir yaklaşımınız var. Şimdi, eğer bu ülkede kadınlar, yaşadıklarının adaletle sonuçlanması için sosyal medyada seslerini ulaştırmaya çalışıyorlarsa, bu grubun bir dönüp adaletle ilgili öz eleştiri vermesi lazım. Eğer bu ülkede kadınlar, tacize uğradıkları için, tecavüze uğradıkları için, şiddete uğradıkları için, bir erkeğin ceza alması için defalarca eylem yapıyorsa, bütün bu Meclisin -ama en fazla iktidarın ve ortağının- bu konuda dönüp düşünmesi lazım. Eğer bu ülkede Yargıtay, bir kadının tacizini "Babacan bir tavır olabilir mi acaba?" diyerek yerel mahkemeye geri gönderiyorsa bütün bu Meclisin, bunun üzerinden bir daha düşünmesi gerekiyor. Eğer bu ülkede kadınlar, korunmak için defalarca başvurmalarına rağmen koruma alamıyorlarsa, iktidarın bu konuda bir düşünmesi lazım. Eğer kadınlar, başvurduklarında ana dillerinde destek alamadıkları için ölüyorlarsa, iktidarın bu konuda bir düşünmesi lazım. İşte o kadınlar, sizin zümrenizin, sizin belirlediklerinizin, dışında... Bakın ben, hiçbir siyasi parti ayrımı yapmıyorum çünkü bu ülkede sizin o küçük yüzde 3'ünüzün dışındaki bütün insanlar adaletsizlikle yüz yüze, AKP'ye oy veren insanlar da bunların en başında.

Değerli arkadaşlar, 2016'da bir darbe teşebbüsü oldu, OHAL ilan edildi, siz bu OHAL'i kendinize göre bir Allah'ın lütfü gördünüz, binlerce insanı kanun hükmünde kararnameyle ihraç ettiniz, yetmedi; yetmedi ama bu sadece o olaylara karşınlar değildi. Bulmuşunuz lütfü, kendinize muhalif olanların tümünü -ne saldırı gerçekleştirdiniz- ihraç ettiniz ve en nihayetinde bu insanları medeni bir ölümler yüz yüze bıraktınız, yetmedi, ailelerini de bununla yüz yüze bıraktınız ve binlerce KHK'li, siz suçladınız, önce "Suçlusunuz." dediniz, şimdi kendilerini aklama peşindeler yani tersine döndü bu ülkede yargının kendisi.

İşçiler -bu pandemi döneminde sizin en fazla adaletsizliğinize maruz kalan işçiler- haklarını neden gidip mahkemelerde aramıyorlar? Çünkü sizin adaletinize güvenmiyorlar, çünkü sizin adaletinizin, çünkü sizin siyasetinizin işçiden, emekçiden, kadından, yoksuldan yana olmadığını çok iyi biliyorlar, eylem yapıyorlar, protesto ediyorlar, çünkü siz her defasında işçiden değil işverenden, yandaştan yana tavır takınıyorsunuz.

Değerli arkadaşlar “İşkenceye sıfır tolerans.” diyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Toparlayacağım.

1990’lı yıllarda da bu ülke çok büyük işkence ve hak ihlalleriyle anıldı ama orada hep derin bir güç vardı, öyle tariflenirdi. Derin devlet, karanlık güçler, hep bunlar gerçekleştirdi suçları ama gerçekten bu da sizin iktidarınıza mazhar oldu, bunu da siz becerdiniz, siz yaptınız değerli arkadaşlar.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İnsaf, insaf!

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – İşkence yapanları siz savundunuz, işkenceyi savundunuz. “Milis.” dediniz, “O, biliyor musunuz, ne yapıyor?” dediniz, helikopterden atılıp linç edilen insanların işkence görmesini normal bir durum gibi savundunuz. Bu işkenceyi ortaya çıkaran gazetecileri yargıladınız ama işkencecileri yargılamadınız. Rojbin Çetin kadın mücadelesi yürüten bir arkadaşımız, şu anda da cezaevinde, kanser hastası, rahim kanseri ve sağlık hakkına erişemiyor, bu arkadaşımız köpekli işkenceye maruz kaldı. Onu savunan avukata soruşturma açtınız, işkencecilere soruşturma açmadınız. İşte sizin iktidarınızın olduğu durum. Reformla düzelmeyecek, biz sizi götürdüğümüzde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Ya, siz kimsiniz!

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – ...gerçekten burada halkın temsiliyeti olduğunda aslında esas reform olacak.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, tutanakları istemiştiniz, bakabildiniz mi acaba?

BAŞKAN – Baktım, size buradan iki dakika söz vereceğim. Verme sebebim de “Mahir Çayan gibi bir teröriste burada övgüler düzmek terörist yanlısı olmaktır.” demiş. Az önce Meral Hanım düzmüştü.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tabii, övgüler dizildi kürsüden Mahir Çayan’a.

BAŞKAN – Buyurun.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

8.- *İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un, Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında HDP’ye sataşması nedeniyle konuşması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, şimdi, bu ülkede mafya-siyaset-devlet ilişkisinin en açık biçimde kamuoyunca ve toplumca görüldüğü zamanı hatırlıyor musunuz? Susurluk kazası. Hani daha evvel hep konuşulurdu filan ama Susurluk kazasında mafya-siyaset-devlet ilişkisi -hani derler ya “Kabak gibi ortaya çıktı.” diye- böyle kabak gibi ortaya çıktı. Onların içinde kimler vardı? Hatırlarsınız; bir kısmınız, genç olmayanlar hatırlarlar.

Şimdi, bu aynı ilişki bu dönemde yeniden ortaya çıktı. Şimdi sanmayın ki biz bu mesajı kendimiz üstümüze alıyoruz. Hayır. O ilişkideki fotoğraflar, orada verilen mesajlar, yazılan mektuplar muhalefete dönük değil, Adalet ve Kalkınma Partisine dönüktür, size dönüktür, size mesaj veriyorlar; bunu anlamıyorsunuz. Anlayacaksınız iş işten geçtikten sonra.

İkincisi: Ya, şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi Sayın Grup Başkan Vekili, ben size birkaç şey sormak istiyorum. Siz şimdi çetelerin, mafyaların istihdam sorununu çözdünüz, Çakıcı'ya iş buldunuz, onu yaptınız. Peki, milyonlarca işsiz istihdam sorununu nasıl çözeceksiniz, buna cevabınız var mı? Yok. Nasıl iş bulacaksınız onlara, cevabınız var mı? Yok. Askıda ekme yaptınız ama o askıda ekmeğin, yolsuzlukların, yoksulluğun nasıl ortadan kaldırılacağına dair cevabınız var mı? Yok. Ekonomi politikanız nedir, cevabınız var mı? Yok.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Geç bunları, geç! Mahir Çayan'ı anlat!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Sayıştayın raporlarındaki yolsuzluklar karşısında ne dediğiniz belli mi? Yok. Ya, yolsuzluk yapanlara dair hiçbir cümleniz var mı? Yok. Katar'a, Katar'ın yüz ölçümü kadar arazi satıldı bu ülkede, buna dair bir söyleyeceğiniz laf var mı milliyetçi olarak? Yok. Siz bunların hiçbirine laf söyleyemediğiniz için dönüp dolaşıp ta, Mahir Çayan'a kadar gittiniz. (HDP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın sözlerinizi.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Toparlıyorum efendim, son cümlem.

Mahir Çayan ve Deniz Gezmiş -hani yaşı yetmeyenler için söylüyorum, MHP'de ağabeyleriniz vardır, onlar size anlatsınlar- bu ülkenin bağımsızlığı için emperyalizme karşı mücadele ettiler, bedel ödediler, hayatlarıyla bedel ödediler ve devrimcilik yaptılar. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar) Onların o mücadelesi bizim için her zaman onurla anılan mücadelelerdir, bunu da söylemiş olayım.

Teşekkür ediyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, açıkça sataşmada bulundu, cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

Yalnız Değerli Grup Başkan Vekillerinden ricam, biraz tansiyonu indirerek sağlıklı bir çalışma ortamına kavuşmamızdır yeniden.

9.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında MHP'ye sataşması nedeniyle konuşması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Oluç, söyledikleriniz benim söylediklerimin karşılığı değil, bir. İkincisi, bizim, ülkenin her meselesi, konusu hakkında görüşlerimiz de vardır, ayrıca bu bütçe kanununa ilişkin ek görüşümüz de vardır sayfalar dolusu, açar okursunuz. Bu ülkenin her meselesinde de görüşümüz vardır; enflasyonla ilgili, işsizlikle ilgili, üretimle ilgili, ihracatla ilgili vesaire. Bütün görüşlerimizi de başta Türkiye Büyük Millet Meclisi veya diğer mecralarda olsun her platformda paylaşıyoruz milletimizle, siz de takip ederseniz öğrenirsiniz.

Ve hâlâ ısrar ediyorsunuz, ben diyorum “Mahir Çayan terörist.”, siz diyorsunuz “Kahraman.”, burada anlamıyoruz.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Millet karar verecek, millet.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Siz terörist destekçisisiniz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Terörist, terörist.

ERKAN AKÇAY (Devamla) - Terörist, evet.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Mahir Çayan terörist.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Tekrar ediyorum, söyledikleriniz benim söylediklerimin karşılığı değil. Ben ne dedim? “Bebek katili” namıyla maruf, on binlerce insanımızın katili olan bir katil, terörist Öcalan’ı destekliyorsunuz diyorum. Daha bundan ağır, hakiki, cevap verilmesi gereken bir husus var mı? Haydi, çıkın “Biz Öcalan’ı lanetliyoruz, cinayetlerini kınıyoruz.” diye bir söyleyin de görelim bakalım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İzin vererseniz kayda geçsin diye şunu demek isterim: Tabii ki Meclisin mehabeti açısından, bütçe dönemi açısından suhuletle dinlemeye çalışıyoruz, süreç devam etsin de istiyoruz ancak verilen bilgilerin genelde doğru olmadığı için altını çizmek için şunu söylemek isterim: Az önce kıymetli Grup Başkan Vekili yine lafın gelişi “Katar’a, Katar kadar toprak sattınız.” dedi, bu bir ithamdır, yürütmeye karşı, Hükûmete karşı. Çok zor değil, Katar’ın yüz ölçümü 11.700 kilometrekare, İstanbul’un 2 katı, iddiaı ispatı davet ediyorum. Nerede bu toprak, nereye satılmış? Böyle konuşma olmaz Sayın Başkan.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Niye yalan söylüyorsunuz? Millettin kürsüsünden yalan söylüyorsun ya. Hayatları yalan.

HÜDA KAYA (İstanbul) – İstanbul’da toprak kalmadı.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230) (Devam)

2.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 231) (Devam)

A) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

1) Adalet Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) YARGITAY (Devam)

1) Yargıtay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yargıtay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DANIŞTAY (Devam)

1) Danıştay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Danıştay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)

1) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Adalet Akademisi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Adalet Akademisi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU (Devam)

- 1) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

- 1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) KAMU İHALE KURUMU (Devam)

- 1) Kamu İhale Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kamu İhale Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Devam)

- 1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

*Hesabı**K) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)*

- 1) Türkiye İstatistik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İstatistik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

- 1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) SERMAYE PİYASASI KURULU (Devam)

- 1) Sermaye Piyasası Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Sermaye Piyasası Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

- 1) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

*Bütçesi**O) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)*

- 1) Millî Savunma Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Millî Savunma Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Abdullah Koç.
Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri, saygıdeğer halkımızı ve başta zindanlarda bulunan eski Eş Genel Başkanlarımızı, siyasi tutsak arkadaşlarımızı buradan saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Sayın vekiller, toplumları bir arada tutan, toplumları barış ve huzur içerisinde bir arada tutan olgu hukuk olgusudur, adalet olgusudur. Bakın, iki ünlü düşünürün sözleriyle ben sözlerime başlamak istiyorum: “Adalet olmadan düzen olmaz.” Albert Camus, “Adaletin gecikmesi adaletsizliktir.” Walter Savage Landor. Ne yazık ki, Türkiye’de bir yandan çok acımasız ve keskin olan bir adalet anlayışı var, diğer tarafta ise suspus olan, yargılama yapmayan bir adalet anlayışıyla karşı karşıyayız. Bakın, bir tarafta doğruyu söyleyen ve eleştiren kişi ve kurumlara karşı çok keskin bir adalet anlayışı var, diğer tarafta ise devletin mevcut olan kurumlarında suç işleyen devlet memurlarına karşı cezasızlık politikasını sergileyen bir adalet anlayışı var.

Bakın, biz; partimize yönelik, HDP’ye yönelik, Kürtlere yönelik, muhaliflere yönelik “Devlet unutmaz.” olgusuyla karşı karşıya kalıyoruz. Aynı zamanda bu yargının, kamu görevlilerinin hukuksuzluklarını da görmeyen bir yargı olduğunu biz net bir şekilde görüyoruz. Bakın, bir diğer husus -Sayın Adalet Bakanı burada- bu siyasi soykırımı alet hâline gelmiş olan sulh ceza hâkimlikleri kanalıyla militanlaşmış bir yargıyla karşı karşıyayız biz şu anda.

Değerli arkadaşlar, Türkiye’nin en önemli temsiliyetlerinden bir tanesi, 6 milyon insanın oyunu almış, 3’üncü büyük parti olan HDP’nin çalışması, halkla buluşması polis, asker tarafından kayıt altına alınıyor; bu polis ve askerler her tokalaştığımız, selamlaştığımız insanlarla anılarımızı kayıt altına alıyor ve aynı zamanda bunları bir fezleke ve bir soruşturma konusu hâline getiriyor. Biz bölgede çalışıyoruz, biz daha Ankara’ya gelmeden önce bizim önümüze fezlekeler geliyor değerli arkadaşlar. Bu yargı o kadar hızlı ki ama nerelerde hızlı olmadığını, ne şekilde çalıştığını ben sizinle paylaşmak istiyorum.

Bakın, 24 Haziran 2018 tarihinden bu yana, yani 27’nci Dönemde Meclise toplam 1.163 tane fezleke gelmiş, soruşturma gelmiş. Bunun kaç tanesi? 864 tanesi sadece bizim partimize yöneliktir.

Değerli arkadaşlar, bakın, bu fezleke örneklerinin bir iki tanesini ben sizinle paylaşmak istiyorum. Bakın, bir tanesi nedir? İmralı tecridini protesto etmek için basın açıklaması yapan Sayın Fatma Kurtulan’ın yanında bulunduğum için, “Niye susturmadın?” diye bir fezleke geldi bana. Bakın, fezlekenin örneği burada.

Diğer bir fezleke değerli arkadaşlar, bakın, yine, bir basın açıklamasında ben orada bulunduğum için, hiçbir laf bile etmemişim, hiçbir cümle ağızımdan çıkmamış, arkadaşlarımla aynı alanda bulunmuşum “Orada niye bulundun?” diye bir fezleke geliyor. Yani burada Anayasa’nın 34’üncü maddesi çok net bir şekilde askıdadır Sayın Bakan. Biz bunları defalarca sizlere getirdik, yalnız ben burada şunu belirtmek istiyorum: Siz ne yaparsanız yapın, hangi baskıyı getirirseniz getirin, biz konuşmaya devam edeceğiz. Bakın, bu halk için on yıllarca cezaevinde kalsak bile bu halka kurban olsun, biz devam edeceğiz bu çalışmalarımıza. (HDP sıralarından alkışlar) Kesinlikle geri durmak yok değerli arkadaşlar.

Bir de -dile getirdiğimiz gibi- iş Kürtlere gelince, muhaliflere gelince kamu kurumları ayrımcılık yapıyor, ikili bir yargılama sistemiyle bizi karşı karşıya bırakıyor. Bunu çok net bir şekilde söyleyebiliriz değerli arkadaşlar. Bakın, bu kadar hızlı olan yargı bu konulara gelince, bu soruşturmalara gelince sınıfta kaldı ve yıllardır bekliyor ve hiçbir soruşturmayı dile getirmiyor.

Bakın, 4 Kasım 2016 tarihinde partimize yönelik siyasi soykırım meydana geldi. Kobani protestoları nedeniyle 6-7 Ekim 2014’te yaşanan olaylar nedeniyle gerçek failler devre dışı bırakıldı, partimize yönelik operasyonlar yapıldı. 28 Aralık 2011 tarihinde Roboski katliamı ve Ankara katliamı meydana geldi. Arkadaşlar, siz bunları hatırlıyor musunuz? Bakın, Roboski’de onlarca insanı katlettiniz, bununla ilgili yargı hiç harekete geçmiyor ve yargı bunun hesabını vermedi. Bakın, Ankara Gar patlamasında hâlâ net bir şekilde failler bulunmadı ve bununla ilgili bir soruşturma eksik bir şekilde devam ediyor.

Değerli arkadaşlar, bakan, belediyelerimize atanan kayyumlar, irade gaspları başka bir şekilde yargının meselesi. İnfaz Yasası'nda yapılan ayrımcılık yine yargının problemi. Cezaevlerinde hak ihlalleri, ölüm evlerine dönüştü cezaevleri, bu yargı gene harekete geçmiyor. Bakan, 11 Eylül 2020 tarihinde Van'da helikopterden atılan Osman Şivan ve Servet Turgut için yargı gene harekete geçmedi. Bir diğer husus değerli arkadaşlar, 6 Aralık 2019 tarihinde Ağrı'nın Tutak ilçesinde 3 çocuk babası Murat Kaya katledildi, yargı hâlâ suspus.

Değerli arkadaşlar, Cumartesi Anneleri, bakan, Berfo anayı hatırlıyorsunuz değil mi? Berfo ananın gözleri açık gitti değerli arkadaşlar.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Diyarbakır Annelerine ne oldu? Diyarbakır Annelerini söyle.

ABDULLAH KOÇ (Devamla) – Bakan, bu sizin için önemli bir ders olsun. Sayın Bakana burada sormak istiyorum: Böyle mi reform yapacaksınız?

Değerli arkadaşlar, bakan, faili meçhuller, binlerce faili meçhul var. Bakan, yıllarca devlet-mafya ilişkisi ortaya çıktı ve yüzlerce, binlerce arkadaşımız ve muhalif insanlar katledildi. Peki, bununla ilgili yargı harekete geçiyor mu Sayın Bakan? Gene yargı bununla ilgili suspus.

Değerli arkadaşlar, 12 Ağustos 2015'te Ağrı'nın Diyadin ilçesinde, bakan, yaşları 15 ve 16 olan Muhammet Aydemir ve Orhan Arslan'a yönelik katliam hâlâ adalet bulmadı, yine yargı harekete geçmedi. Hakkâri'nin Derecik ilçesinde katledilen 16 yaşındaki Özcan Erbaş için de yine adalet harekete geçmiyor. Hakkâri'nin Esendere beldesinde 29 Ekim 2020 tarihinde katledilen 61 yaşındaki Şerali Dereli hakkında da yine hareket etmiyor bu yargı.

Değerli arkadaşlar, daha bitmedi, devam ediyor, saymakla bitmiyor. Bakan, gizli soruşturma ve gizli tutanakla hukuk katlediliyor. Dosyalara erişim hakkı ortadan kaldırılmış durumda. Anayasa ihlal edilmiş durumda. Hâkim ve savcılar tarafsızlığını yitirmiş durumda. Yargı bu anlamda da sınıfta kalmış durumda.

Bakan, düşünce suçuna yaklaşım son derece problemlidir. Türk Ceza Yasası'ndaki Cumhurbaşkanına hakaret suçundan dolayı 50 bin tane dosya var, binlerce insan cezaevinde. Böyle mi yargı reformu yapacaksınız? Bu iktidar gözdağı veriyor gözaltına almakla birlikte. Bakan, yakın tarihte, sanatçılar Metin Akpınar ve Müjdat Gezen'in başına geleni bütün kamuoyu biliyor.

İçişleri Bakanı adaletin üzerinde ve sürekli “operasyon” diyor. Bakan, adalete müdahale ediyor, bu operasyonları da yargı eliyle yapıyor. Bakan, beğenmediği kararlara karşı gözdağı veriyor, yargının kararlarını tanımayarak suç işliyor, Anayasa suçu işliyor; buna saray ve küçük ortağı da destek veriyor.

Terörle Mücadele Yasası'ndan kaynaklı olan soruşturmalar ciddi şekilde bir hukuk katliamıdır. Bunu kesinlikle belirtmek lazım.

Kamu görevlilerinin işlemiş oldukları suçlar nedeniyle gerçek anlamda bir cezasızlık politikası vardır.

Bakan, size buradan soruyorum: On sekiz yıldır neredeydiniz Sayın Bakan? Peki, on sekiz yılda ne oldu da siz şimdi gelip hukuk reformundan bahsediyorsunuz? Paranız mı bitti, parayı mı tükettiniz? Peki, başka bir şey söyleyeyim: Dış politikada sıkıştınız mı? Yani bu halkın yararına hiçbir şekilde bir reformdan bahsetmediniz, etmeyeceğinizi de ben çok net bir şekilde size burada belirtmek istiyorum. Önce Süleyman Soylu ve sarayın yargı üzerindeki vesayetini kırın, ondan sonra gelin, yargı reformundan bahsedin. (HDP sıralarından alkışlar) Kesinlikle burada belirtmek istiyoruz: Bakan, yargı üzerinde çok ciddi bir şekilde bir vesayet söz konusudur.

Değerli arkadaşlar, partimize yönelik 16 bine yakın gözaltı var, 5 bine yakın tutuklama var. Bu hukuksuzlukları ortadan kaldırın, ondan sonra gelin bize yargı reformundan bahsedin.

Değerli arkadaşlar, bakan, Diyarbakır il binamıza baskın yaptınız ve kim bilir neler yerleştirdiniz, İstanbul il binamıza yasa dışı şekilde dinleme araçları koydunuz ve Van binamıza baskın yaptınız, Van binamıza şöyle bir not belirttiniz: “Selamünaleyküm, biz geldik.” Bu bir aymazlıktır, bakan, bu eşkiyavari bir tavidir. Biz bunu kınıyoruz, bu şekilde mi siz hukuk reformu yapacaksınız?

Değerli arkadaşlar, bu Hükümetin hukuk reformundan bahsetmesi mümkün değildir. Bu nedenle de bütün bu yetkinliğini, meşruiyetini kesinlikle kaybetmiştir. Bu nedenle, biz, bütün halkımıza seslenmek istiyoruz:

Değerli arkadaşlar, öncelikle, tüm halkların katılımıyla 1921 Anayasası formatında demokratik bir anayasa; biz yapacağız. Bu bir. (HDP sıralarından alkışlar)

İki: Demokratik anayasanın ardından Kürt sorununun çözümünün sağlandığı yasal düzenlemeler ve yerel demokrasinin mutlak sağlanması; biz yapacağız. (HDP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Kiminle yapacaksınız?

ABDULLAH KOÇ (Devamla) – Üç: Tüm emekçilerin, yoksul halk kitlelerinin millî gelirden adaletli bir şekilde pay alacağı, güvence altına alınmış yasal düzenlemeler; biz yapacağız. Netti bu. (HDP sıralarından alkışlar)

Dört: Demokratik eğitim sistemi, ana dilde eğitim hakkı, çocuk hakları, temel yasalarda demokratik ölçünün işlenmesini biz yapacağız. (HDP sıralarından alkışlar)

Beş: Değerli arkadaşlar, çevre ve doğanın korunmasının teminat altına alındığı, hayvan haklarının sağlandığı yasal düzenlemeleri biz getireceğiz. (HDP sıralarından alkışlar)

Altı: Sağlık hizmetinde eşit paydaşlık ve eşit yararlanma hakkını biz getireceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ABDULLAH KOÇ (Devamla) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Yedi: Mülksüzleştirilen çiftçilerin tarım ve hayvancılık yapabilmeleri için önündeki bütün engellerin kaldırılması ve toprak reformunun sağlanmasını biz yapacağız değerli arkadaşlar.

Sekiz: Yurt içinde ve yurt dışında çatışma politikalarının terkedilmesi ve tüm dünya halklarıyla dayanışmayı biz getireceğiz, Halkların Demokratik Partisi iktidarı getirecek.

Bütün bunlar sağlandıktan sonra hukuk ve ekonomide reform mümkün olabilir. Bütün bunları sağlayacak olan iktidar, bu iktidar asla değildir. Halklarımız umutlarını yitirmesin.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Züleyha Gülüm, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Tüm iktidarlar ne zaman toplumsal muhalefeti daha fazla baskı altına almak istese, daha fazla faşizan yöntemlere başvurursa, ilk müdahaleleri maalesef, cezaevlerine ve cezaevlerinde de siyasi mahpuslara yönelik oluyor. Çünkü biliyorlar ki aslında siyasi mahpuslar gerçekte bir suç işledikleri için değil, bu baskıcı, zulüm iktidarına karşı durdukları için, eşitliği, adaleti, özgürlüğü savundukları için, kadınlar erkek egemenliğine karşı mücadele ettikleri için zindanlara atılırlar; cezaevlerinde onları sessizleştirmeye, susturmaya çalışırlar. İktidarlar, iktidarlarını sağlamlaştırmak için yargı ve cezaevlerini araç hâline getirirler, o nedenle de haksız, hukuksuz verdikleri cezalar yetmez, ceza içinde ceza uygulaması başlar. İktidarımız da hem fiili uygulamalarla hem de reform adı altında çıkardığı yasalarla aynı yöntemi hayata geçiriyor. Gerçek bir reformdan bahsediyorsanız, öncelikle, tabii ki aslında tüm siyasi tutsakların serbest bırakılması gerekirdi. Devamını getirirsek, cezaevleri şu an cenaze evlerine döndü. Kanser olan, kalp hastası olan, felç olanlar toplum güvenliği bahanesiyle cezaevlerinden tahliye edilmiyor. Şimdi, kendi hayatını idame ettiremeyecek bir insan nasıl toplum güvenliğini bozabiliyor, bunu, biri lütfen anlatsın. Hasta

mahpusların acilen tahliye edilmesi gerekiyor. Adli Tıp Kurumunun raporlarını siyasi tutum izleyerek vermesinin önüne geçilmeli; bu konuda gerekli yaptırımların uygulanması gerekiyor. Tam teşekküllü hastane ve üniversite hastanelerinin vermiş olduğu raporların Adli Tıp Kurumu tarafından dikkate alınması gerekiyor. Şakran Cezaevinde, 14 kişilik koğuştta 31 kişi kalıyor. Mahpuslar nöbetleşe uyuyor, 31 kişilik koğuşa 20 kişilik yemek veriliyor, tek banyo ve tek tuvalet var. Bu da yetmiyor, Silivri, Ordu Cezaevlerinde çamurlu su veriliyor. Sağlıklı beslenme, doktorlarca reçete edilmiş yiyecekleri alma, temiz suya erişim sağlanması gerekiyor. Hastaların hastane önlerinde ringler içerisinde saatlerce bekletilmesi uygulamasına son verilmeli, ağır hastaların ambulansla hastanelere sevki sağlanmalı, tek kişilik ring aracı tamamen kaldırılmalıdır. Hastane revirine çıkarılmaları, hastaneye sevkleri hızlandırılmalı, teşhis, tedavi ve kontrollerinin uzman hekimler tarafından yapılması sağlanmalıdır. İnsan haklarına aykırı kelepçeli muayene ve tedavi uygulamasından bir an önce vazgeçilmelidir. Hapishanelere bağımsız sağlık kurumlarının girmesine ve inceleme yapılmasına izin verilmeli, hapishaneler dışarının denetimine açık hâle getirilmelidir.

Kadınlara yönelik cinsel taciz ve şiddete son verilmeli, ücretsiz kişisel temizlik malzemesi ve ücretsiz ped sağlanmalıdır.

Afyon'da bir mahpusun Kürtçe olarak yazdığı bir kitap Kürtçenin yabancı dil kategorisinde olduğu değerlendirilerek kendisine verilmemiştir. Hakkında yasaklama, toplatma kararı olmayan gazetelerin ve kitapların hapishanelere alınmasının önündeki engeller kaldırılmalıdır.

Ailelerinden uzakta olan mahpusların ailelerine yakın cezaevlerine nakil talepleri kabul edilmeli, sürgün sevk uygulamalarına acilen son verilmelidir.

Cezaevlerinde son dönemde artış gösteren işkence, darp ve kötü muameleye son verilmeli, sorumlular hakkında gerekli cezai işlemler uygulanmalıdır.

Mahpuslara ihtiyaçları olan hijyen malzemeleri ücretsiz verilmeli, görevlilerin hapishane içinde mahpuslarla temas kurduğu noktalarda tedbirler yoğunlaştırılmalıdır.

Keyfi, hukuksuz disiplin cezalarından vazgeçilmeli, şartlı salıverme ve denetimli serbestlik hakkının kullanımının önündeki engeller kaldırılmalıdır.

Mahpuslara baskı uygulamak için görüş ve iletişim cezaları verilmesi, iletişimin kısıtlanması, ayakta sayım zorlaması ve çıplak aramadan bir an önce vazgeçilmelidir.

Kandıra'da kadın siyasetçilerin koğuşları arama bahanesi altında basılmış, şiir notlarına, savunmalarına, kalemlerine dahi el konulmuştur; kantinden alınmış radyolara dahi el konulmasından, oda aramalarının keyfi, gerekçesiz baskı uygulamak amacıyla yapılmasından bir an önce vazgeçilmelidir.

Cezaevleri katliamevlerine dönüştü. İmralı Cezaevinde uygulanan tümüyle hukuksuz, ağırlaştırılmış tecrit uygulamaları tüm cezaevlerine yayılmak isteniyor. Bu koşullar altında siyasi mahpuslar, Sayın Öcalan üzerindeki tecridin kaldırılması ve cezaevlerindeki insan onurunu hiçe sayan, yaşam haklarını ihlal eden uygulamalara karşı süresiz, dönüşümlü açlık grevinin bugün 14'üncü günündeler. Bu sese kulak verilmeli, Anayasa ve uluslararası sözleşmelere uygun davranılarak talepleri bir an önce hayata geçirilmelidir. Cezaevlerinde LGBT+'lara yönelik ayrımcı ve nefret suçları daha fazla artıyor. LGBT+'ların beyanına göre değil, kimlik rengine göre bakılıyor; her türlü aşağılama, sözlü fiziksel taciz ve hakarete maruz bırakılıyor. Trans tutuklu ve hükümlülerin cinsiyet geçiş operasyonları yasal süreçlerini tamamlamış olmalarına rağmen engelleniyor, kantinlerden ihtiyaçlarını karşılayamıyorlar, hormon ilaçları verilmiyor, açık cezaevlerine geçme hakkı güvenliğin sağlanamayacağı gerekçesiyle ellerinden alınıyor, kurs ve atölyelere katılmaları engelleniyor. Cezaevlerinde transfobiye, homofobiye son verecek uygulamalar bir an önce hayata geçirilmelidir.

Adli mahkûmluk da kapitalist sisteminizin bir sonucu. Sömürü sisteminiz suç ve suçlu yaratıyor. Adli mahkûmlar her türlü baskının yanında emek sömürüsüne de maruz kalıyor. Cezaevlerinde 309 iş yurdunda hükümlü ve tutuklular âdeta köle gibi çalıştırılıyor. Bu çalışmalardan Adalet Bakanlığının

2019'da elde ettiği gelir 4,6 milyar lira. Peki, bunlardan mahpuslara verilen ödeme ne kadar? Sadece 77 milyon lira. Günlük yevmiye tutarı ustalara 17 lira, kalfalara 15 lira, çıraklara 14 lira.

İnfaz Yasası'ndan sonra cezaevlerindeki azalma nedeniyle mahpuslar on altı, on yedi saat çalıştırılıyor yani cezaevleri aynı zamanda emek sömürsünün de en fazla olduğu yerler. Bu da yetmiyor, bu kadar sömürü ve özgürlük kısıtlamasına rağmen hapisanede kaldıkları günler için insanlardan yemek ve elektrik parası alıyorsunuz. Cezaevinde olan bir kişinin geçim kaynağının olmadığını siz de biliyorsunuz.

Bir ülkede cezaevlerinin sayısı ne kadar çoksa, cezaevlerinin koşulları ne kadar ağırsa o ülkenin yöneticileri o kadar antidemokratik, o kadar sömürücüdür; aynı sizin gibi.

Bu bütçede kadınları da görmüyorsunuz. Kadına yönelik şiddet ve erkek egemenliğinden kaynaklı problemleri geçiştirmeye çalışıyorsunuz, tam bir ciddiyetsizlikle ele alıyorsunuz. Gerçek bir çözüm istiyorsanız, öncelikle, bakım yükünü azaltacak ücretsiz kreşler ve bakım merkezlerinin kurulması gerekiyor. Şiddet artıyor; tüm şehirlerde nüfusla orantılı olarak ŞÖNİM ve sığınakların açılması lazım. Evde çalışan kadınlar için sağlık güvencesi ve emeklilik hakkının sağlanması gerekiyor. Eş değer işe eşit ücret, meslek eğitiminde ve iş kollarında kadınlar için kota uygulaması, kadınlara tam zamanlı, sigortalı, güvenceli iş olanakları yaratılması, iş bulamayan kadınlara süresiz işsizlik ödeneği bağlanması gerekiyor.

Kadınların nafaka hakkı tartışma konusu yapılmamalı, aksine tahsil olanakları yaratılması gerekiyor.

Eğitim ücretsiz olmalı, kız çocuklarına bu anlamda pozitif ayrımcılık ilkeleri uygulanması gerekiyor.

Engelli kadınlara ve tüm engelli bireylere yönelik baskı, ön yargı ve ayrımcılıkla etkin mücadele edilebilmesi için engelliler bakanlığı kurulmalı, kendi bünyesinde hizmet verecek kadın politikaları daire başkanlığının oluşturulması gerekiyor.

Pandemi bahanesiyle 6284 sayılı Kanun tedbirlerinin uygulanmasına kısıtlılık getirmekten vazgeçin. İstanbul Sözleşmesi'ni etkin uygulayın, bunun için gerekli bütçeyi ayırın. Örnek, Diyarbakır'da boşanma sürecinde olan avukat arkadaşımız Müzeyyen Boylu, koruma kararına rağmen öldürüldü. Neden? Çünkü gerçek bir koruma yoktu, aslında görünüşte bir koruma vardı.

Şiddet uygulayan ve şiddet uygulama ihtimali bulunan erkekleri bizzat kolluk marifetiyle etkin bir gözetim altında tutun, koruma mekanizmalarını genişletin. Şiddete uğrayan kadın başvurucuyu evine yollayan, gerekli güvenlik önlemini almayan kolluk görevlileri hakkında yasal işlem yapın. Kürt kadınlarına yönelik özel savaş politikalarından vazgeçin, fail olan suçlu devlet görevlilerini muhakkak yargılayın, korumayın.

2018 yılında yayınlanan GREVİO Raporu'ndaki eksikliklerin acilen giderilmesi için bütçe ayırın.

Avusturya'da hayata geçirilen "Viyana modeli" olarak sunulan örnek alabileceğimiz bir model var. Bu modelde kadına yönelik şiddete karşı müdahale merkezleri kuruluyor, merkezler bağımsız kadın örgütleri tarafından yürütülüyor, masrafları devlet tarafından karşılanıyor.

Kadın bakanlığı bir an önce kurulmalı, kadın örgütleri, feminist örgütler mali olarak desteklenmeli ve bu örgütlerle iş birliği yapılmalıdır.

7/24 ücretsiz ve çok dilli "Alo şiddet" hatları bir an önce açılmalıdır. Cinsel şiddet kriz merkezleri kurulmalı, yargıçlara, savcılara, avukatlara toplumsal cinsiyet ve kadına yönelik şiddete ilişkin zorunlu eğitimler verilmelidir.

Ölmek için öldürmek zorunda kalan kadınlara, kadınları ölümden kurtarmak isteyen erkeklerle cezalar yağdırmaktan vazgeçin, fail erkekleri cezalandırın. Katil erkekleri değil, kadınları sorgulayan savcı ve hâkimler hakkında gerekli yaptırımların uygulanması gerekiyor.

RTÜK, yetkilerini toplumsal muhalefeti susturmak yerine medyada kadına yönelik şiddeti besleyen cinsiyetçi yayınları denetleyerek kullanmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ZÜLEYHA GÜLÜM (Devamla) – Kadınlar için sosyal konut modelleri geliştirilerek ücretsiz barınma hakkı sağlanmalıdır. Adli yardım erişimi artırılmalı, kolaylaştırılmalı ve nitelikli hâle getirilmelidir.

Tabii ki, en önemlisi, bütün bunları yapabilmek için, iktidarınızın kadın düşmanı erkeklerin erkek egemenliğini, güçlendiren, kadını aileye mahkûm eden siyasetinden, makbul kadınlar yaratma projenizden vazgeçmesi gerekiyor. “Ya vazgeçeceksiniz ya kaybedeceksiniz çünkü kadınlar var.” (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit.

Buyurun Koçyiğit. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, cezaevinde olan eski dönem Eş Genel Başkanımız Sayın Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ, Sebahat Tuncel, Gültan Kışanak, Selçuk Mızraklı, Adnan Topçu, Ayhan Bilgen, Şevin Alaca, Gürsel Yıldırım ve adını sayamadığım onlarca yoldaşımı, yüzlerce yoldaşımı buradan saygıyla, sevgiyle, hürmetle selamlamak istiyorum. Hepsine “Merhaba” diyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, değerli milletvekilleri; yarın 10 Aralık ve İnsan Hakları Günü. Biliyorsunuz, 10 Aralık İnsan Hakları Günü’nün 72’nci yılındayız ama ne yazık ki ülkemiz açısından insan hakları karnesi yerlerde sürünüyor. Biz, 27 Mayıs 1949 tarihinde İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi’ni imzaladık, yayımladık, Resmî Gazete’de yürürlüğe koyduk fakat o tarihten bugüne kadar Türkiye’nin insan haklarına yaklaşımı, bu bildiregeye yaklaşımı ne yazık ki Avrupa Birliği’ne girmek için bir araç olarak görülmüştür. Bütün geçmiş hükümetlerin gerçek anlamda insan haklarını artırmak, insan haklarını korumak, geliştirmek gibi bir derdinin olmadığını ifade edebiliriz. Bu insan hakları mücadelesi tabii ki çoğu zaman bedeller de gerektiriyor ve dünyada ve Türkiye’de de bu insan hakları mücadelesinde bedel ödeyen, yaşamını yitiren, sürgüne çıkan, cezaevinde yatan onlarca, yüzlerce arkadaş var. Ben, bu anlamda da onları da selamlamak istiyorum.

Dünyada ve Türkiye’de, artan baskılara karşı Şili’den Lübnan’a, İran’dan Hong Kong’a kadar dünyanın dört bir yanında toplumsal muhalefet; ezilen halklar, ezilen cins olan kadınlar ve emekçiler ayağa kalkıyorlar ve haklarını aramaya çalışıyorlar. Bütün bu hak arama mücadelesinin karşısına iktidarlar neyi koyuyor değerli arkadaşlar? İktidarlar sistematikleştirilmiş işkenceyi, baskıyı ve zoru toplumun karşısına koyup hayatın tek gerçeği olarak aslında topluma dayatmaya çalışıyorlar.

Peki, bu ağır koşullarda, dünyanın yaşadığı ağır koşullarda insan hakları mücadelesi açısından ne yapmamız gerekiyor? Tabii ki insan haklarını savunmak, geliştirmek, korumak gerekiyor. Bu tarihî bir görev, tarihî bir misyon fakat bu misyona uygun bir yönetim olmadığını, bu misyonun yanından bile geçemeyecek bir akıl olduğunu ifade etmemiz gerekiyor değerli arkadaşlar.

Bakın, sadece birkaç örnek vereceğim ve ülkemizin insan hakları karnesini sizlerin takdirine ve vicdanına bırakacağım. Daha geçen hafta Hakkâri’de 16 yaşında katledilen Özcan Onay isimli genç değerli arkadaşlar, ondan bir süre önce İstanbul’da kaçırılıp kırk beş gün sonra ortaya çıkan Bahtiyar Fırat. Onun dışında katledilen Kemal Kurkut, Berkin Elvan, Cemile Çağırca ve daha niceleri; Ceylan Önkol, Uğur Kaymaz, Burak Oğraş ve bütün bunların faillerinin henüz bilinmemesi. Yıllarca süren Hrant Dink vakası ve gözümüzün içine baka baka o katillerin aklanması ve bayrağın arkasına gizlenmesi meselesi. Bütün bunları yan yana koyduğumuz zaman helikopterden atılmadan tutun da yargısız infaza kadar, gece panzerin evi basıp çocukları katletmesinden tutalım da cenazelerin sokak

ortasında günlerce bekletilmesine kadar bütün bunlar insan haklarını zedeleyen, insan haklarını yok eden, insan haklarını yerle yeksan eden meseleler değil midir değerli arkadaşlar?

Şimdi, ne diyoruz? İnsanlığın çizgisi nerede başlar değerli arkadaşlar? “İnsan” diyoruz, homo sapiens, eşrefimahlukat, beşer... Peki, insanın içinden sevgiyi, insanın içinden ilkeyi, insanın içinden toplumsal ahlaki aldığınız zaman insandan geriye ne kalır? Bir kemik yığını ve et yığını dışında siz ona “insan” diyebilir misiniz? İnsanı insan yapan erdemlere bugün sırtını dönmüş bir iktidar var ve biz toplum, ezilenler, kadınlar, çocuklar, cezaevleri, herkes feryat ediyor, herkes haykırıyor “adalet” diye, “insan hakları” diye ama ne yazık ki bu feryadı da duymayan, bu feryada da kulağını tıkayan bir iktidar olduğunu görüyoruz değerli arkadaşlar.

Bakın, Covid-19 pandemisi geldi, tabii ki, bu iktidarın getirdiği bir pandemi değildi, adı üzerinde “pandemi” bütün dünyada oldu. Buna karşı Adalet Bakanlığı önlemler aldı ama biz şunu çok iyi biliyoruz: Adalet Bakanlığının aldığı önlemlerin içerisinde insan yoktu, mapus yoktu. Bunların içerisinde gerçekten mapuslar olsaydı, insanlar olsaydı biz buna dönük bir yaklaşımı, buna dönük politikaları görürdük değerli arkadaşlar.

Bakın, en temel hak olan cezaevlerindeki sağlığa erişim hakkı Covid-19 pandemisiyle askıya alınmış durumda. Hasta mapuslar, kronik hastalığı olanlar hastaneye, doktora, ilaca erişemiyorlar değerli arkadaşlar. En temel olan, hani biz buradan söylüyoruz ya “maske, mesafe, temizlik” diye, ya, cezaevleri sıcak suya ulaşmıyor, cezaevlerinde paslı su akıyor değerli arkadaşlar. Nasıl olacak? Nasıl bu insanları koruyacaksınız? Hastalanmalarının önüne nasıl geçeceksiniz? Ölümünün önüne nasıl geçeceksiniz?

Bakın, Ceza ve Tevkifevleri 8 Kasım tarihinde bir rapor açıkladı, dedi ki: “377 cezaevinin 117’sinde koronavirüs pozitif vaka var.” Toplam sayı söyledi mi? Hayır, söylemedi. Şu ana kadar yaşamını koronavirüsten yitirenlerin sayısını 12 olarak açıkladı. Oysa İHD kaynakları bunun 2020 yılı için en az 49 kişi olduğunu ifade ediyor, değerli arkadaşlar. Peki, bütün bu sayılar söylenmeyince, kamuoyuna açıklanmayınca insanların öldüğü gerçeği ortadan kayboluyor mu? Hayır, hayır, değerli arkadaşlar; insanlar ölüyor. İnsanlar sizin yönettiğiniz ülkede ne yazık ki en temel, en hızlı, en insani koşulları sağlayamadığınız için ölüyorlar ve siz, bütün bunlara duyursuzsınız.

Kalabalık bir dosyayla geldim. Gerekçesi mi? O kadar çok ki daha getirsek belki de taşıyamayacağız. Bakın, Semire Direkçi; yirmi üç yıldır içeride, yüksek tansiyon hastası ve geçirdiği bir ameliyat sonrası bağırsakları dışarıda, altı aydır bu şekilde. Bağırsakları dışarıda ne demek biliyor musunuz değerli arkadaşlar? Kolostomili yani ve bu hasta kolostomili olarak hâlâ cezaevi koşullarında tutuluyor. Size bir örnek daha: Duri Kaygusuz; Siirt E Tipi Kapalı Cezaevinde, 60 yaşında, beş aydır cezaevinde. Kaygusuz; şeker, astım hastası, gözlerinden ameliyat olması gerekirken koronavirüs nedeniyle ameliyat olamıyor, değerli arkadaşlar. Bir örnek daha: Fatma Toprak; düzenli olarak tedavi gerektiren hastalıkları var, astımı var, romatizmal hastalığı var, ileri derecede kalp yetmezliği sorunu yaşıyor. Normalde hemen çıkarılması gerekir, değil mi değerli arkadaşlar? Ama çıkarılmıyor, hâlâ cezaevinde, hâlâ cezaevinde tutulmaya devam ediliyor. Hele, şu Mehmet Emin amca, Mehmet Emin Özkan; 82 yaşında ya, 82 yaşında! Ve siz, 82 yaşındaki, kendi ihtiyaçlarını karşılayamayacak bir hasta mapusu hâlâ cezaevinde tutmaya devam ediyorsunuz, değerli arkadaşlar. Mutlu olacak mısınız? Mehmet Emin amca ölünce mutlu olacak mısınız? Türkiye daha istikrarlı bir yer olacak mı? Daha güvenli bir yer olacak mı? Adalet gerçekten yerini bulacak mı Mehmet Emin Özkan öldüğünde? Şu, Metris -ya, Sayın Bakan, bu resmi dikkatinize sunmak istiyorum- R Tipinde 3 engelli mapus aynı koşturda kalıyor ve 3’ünün birbirine bakması bekleniyor. Birinin elleri yok, birinin belden aşağısı felç, birinin boyundan aşağısı felç. ATK ne diyor? “Cezaevinde kalamaz.” diyor ama Emniyet ne yazıyor biliyor musunuz cezaevindeki infaz savcılığına? “Toplum için zararlıdır.” diyor. (HDP sıralarından “Tehlikelidir” sesleri) “Tehlikelidir.” diyor; evet, pardon, “Tehlikelidir.” diyor ve bundan dolayı bunlar cezaevinde kalmaya devam ediyorlar.

Şimdi, bütün bunlar; değerli arkadaşlar, daha çok sayabiliriz: Avni Uçar, Ekin Polat, Mehmet Yamaç, Kayseri Bünyan Cezaevinde, işkenceye maruz kaldı “Hayata Dönüş Operasyonu” adı verilen yerde; yine Bursa H Tipi Cezaevinde kalan Abdulalim Kaya, hücrede tutuluyor, 85 yaşında; Bedri Çakmak on bir yıldır cezaevinde değerli arkadaşlar, 35 kiloya düştü, mide kanseri; beslenemiyor. Normalde PEG açılması lazım ama açılması için de kilosu uygun değil; bunun için hâlâ o ameliyatı yapılmadı ve her an yaşamını yitirmekle yüz yüze ama hâlâ cezaevinde değerli arkadaşlar. Hâlâ cezaevinde tutulmaya devam ediliyorlar ve en önemlisi, tutulmanın, yani aslında adalete kör, vicdani kör olmamızın sonucu. Hepimizin suçu bakın, kendimi de sorumlu görüyorum, sadece size de seslenmiyorum. Bu insanlar yaşamını yitirdi; artık yoklar, nefes almıyorlar. Biri Kürtçe mevlit okumuştı, Kars Digor’dan Ali Boşnak; biri Takyettin Özkahraman, Muş Malazgirt’te eski ilçe başkanımızdı ve bu insanlar yok.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Yasin Börü’yü hatırlıyor musunuz, Yasin Börü’yü? Yasin Börü yok.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Bu insanlar yok Sayın Vekilim. Bu insanların olmamasının acısını hissedebiliyor muyuz? İnsanlığımız burada başlıyor değerli arkadaşlar.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Öğretmenlerden de bahset, onlar da artık yok.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Biraz empati yapın ya!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – İnsanlığımız burada başlıyor; eğer bir insanın yaşamı kurtarılabilecekken kurtarmıyorsak, eğer el atmıyorsak, eğer onu ölüme terk ediyorsak ve bizim yapacaklarımız nedeniyle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın sözlerinizi.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

...yapılmayanlar nedeniyle yaşamını yitiriyorsa bence hepimiz sorumluluk duymalıyız. Bu halk bize bu sorumluluğu duyalım diye oy verdi, bize “Gidip onu, bunu, şunu savun.” diye vermedi, “Kim yere düşerse ayağa kaldır.” dedi, “Kim zordaysa elini uzat.” dedi, “Kim ‘Ah’ diyorsa ona el uzat.” dedi değerli arkadaşlar; sadece bize değil, size de söylediler bunu.

Burada vicdani bir sorumluluğumuz var ve bu vicdani sorumluluğu gözetmeyerek, bu vicdani sorumluluğa sırtımızı dönerek aslında hep beraber kolektif bir sorumluluğun parçası oluyoruz.

Ben, Sayın Adalet Bakanına daha önce de ifade etmişim, umuyorum ve diliyorum ki bu konuda hızlı bir düzenleme yaparsınız. İnsan hayatının ideolojiler üstü olduğunu, insan hayatının her şeyden kıymetli olduğunu ve insan hayatını geliştirmek, korumak için burada olduğumuzu bir kez daha hatırlarsınız diyorum, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.51

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 20.23****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Necati TİĞLİ (Giresun)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 26’ncı Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon yerinde.

Halkların Demokratik Partisinin grup konuşmalarında kalmıştık.

Sayın Serpil Kemalbay, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sayın Başkan, sayın vekiller; sözlerime başlarken zindandaki özgürlük tutsaklarını sevgili Beyza Üstün, Alp Altınörs, Günay Kubilay, Berfin Köse, Cihan Erdal, Can Memiş nezdinde selamlıyorum. Selam olsun zindandaki özgürlük tutsaklarına. (HDP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, biz bütçeyi konuşuyoruz. Kimin bütçesi bu bütçe, bunu biraz anlatmaya çalışacağım. Baktığımız zaman vergi gelir dağılımına, şurada bir tablo göstermek istiyorum. Dolaysız vergiler yani içtiğimiz sudan, yediğimiz ekmekten, tükettiğimiz her şeyden alınan vergiler Türkiye’de yüzde 27, doğrudan vergiler; dolaylı vergiler ise bu lacivert olan bölüm yüzde 73, yani Türkiye’de dolaylı vergiler yüzde 73 bazında toplanıyor. Herkesten, bir göçmenden de bir tekstil işçisinden de işsizden de evsizden de katı atık toplayıcısından da alınan bir vergi bu ve vergi bütçemiz bu şekilde oluşturuluyor. Şu gördüğümüz kırmızı olan kısım dolaylı vergiler, sarı kısım dolaysız vergiler. Dolaysız vergiler, gelir vergisi maaşlardan kesiliyor, esnaftan alınıyor; dolaylı vergilerse -yine, dediğim gibi- sabah musluğu açtığımızdan itibaren alınan vergiler.

“Peki, toplanan bu bütçe nasıl dağıtılıyor?” diye baktığımızdaysa en yoksul yüzde 20 bu kırmızı pastayı alıyor, en zengin yüzde 20 de bu sarı pastayı alıyor. “Bu vergi adaletsizliğiyle, verginin bu paylaşım düzeniyle güvenceli bir toplum yaratmak mümkün mü, gelir dağılımı adaletini yaratmak mümkün mü; eğitimde, sağlıkta bir adalet yaratmak, erişim yaratmak mümkün mü?” diye size sormak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, ekmekten 3 farklı vergi alınıyor. Sudan, aynı şekilde, 5 çeşit vergi alıyor. Çiftçinin kullandığı desteklerden bile yüzde 4 stopaj alınıyor. 6 bin lira alan bir ücretlinin ücretinin önemli bir kısmı vergiye gidiyor, iki yüz beş gün sırf vergi için çalışıyor. Asgari ücretten vergi alınıyor. Şimdi, böyle bir tablo var yani biz halkın vergisini konuşmak durumundayız ama halk bu verginin içerisinde yok.

Türkiye dünya basın özgürlüğü sıralamasında 180 ülke arasında 154’üncü sırada, Hukukun Üstünlüğü Endeksi’nde 126 ülke arasında 109’uncu sırada, yoksulluğun önlenmesinde 41 OECD ülkesi arasında 31’inci, istihdam sağlamada 37’nci, sosyal hayata dâhil olma, ayrımcılığın önlenmesinde 39’uncu ve adil eğitim fırsatına erişimde son sırada, 41’inci sırada. Yani bu, biraz önce bahsettiğim vergiler tamamen halktan alınıyor fakat vergiler bir avuç elit için harcanyor ve Türkiye de işte gördüğünüz gibi, uluslararası endekslerde yerlerde sürünüyor.

Peki, arkadaşlar, tamam, bu kadar karanlık bir tablo var da -buraya gelip konuşuyorsunuz- bu karanlık tablodan, Türkiye'nin uluslararası endekslerde bu kadar yerlerde olmasından hiç üzülmüyor musunuz? Utanmıyor musunuz diyeceğim, çünkü neden? Sevgili Sırrı Süreyya geldi aklıma, o da utanma duygunuzun kalmadığını söylemişti, Allah'ın sizden utanma duygusunu aldığını söylemişti ama "Utaniyor musunuz?" diye yine sormak istiyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hiç yakışıyor mu bir hanımefendiye? Kendinize yakıştırıyor musunuz bu üslubu? Çok ayıp! Bu üslubu yakıştırıyorsanız bravo size!

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Bu kriterler sizin kriterleriniz, bu vergi tablosu da bu vergi tablosu paylaşımı da sizin; bunu soruyorum. Dünya Bankası verileri de var ama. Dünya Bankasına göre, en çok kamu ihalesi alan dünyadaki 10 şirket arasında 5 tane Türk şirketi var; onlar, Cengiz, Kolin -evet, bunlar- Limaklar, Kalyonlar, MNG'ler. Peki, bu sizi hiç üzüyor mu? Üzmüyor çünkü bu sizin bir başarı tablonuz. Bu bütçenin önemli bir kısmını kamu-özel iş birliği projelerinde bir avuç sermayedara, yandaşa veriyorsunuz; halktan vergileri alıyorsunuz, fakirden alıp zengine aktarım yapıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Sizin bütçeniz işte budur. Yani bütçeniz gayrisafi yurt içi hasılanın yüzde 26'sını bu 5'li çeteye veriyor. Bakın, Limaka 48 milyar vermiş, Cengize 42 milyar vermiş, Koline 40 milyar vermiş, MNG'ye 17 milyar vermiş; dünyanın hiçbir yerinde böyle bir oran yok, Çin de dâhil olmak üzere hiçbir ülkede böyle bir oran yok,

Arkadaşlar, Yolsuzlukla Mücadele Günü'ndeyiz ama yolsuzluk konusunda Yolsuzluk Algı Endeksi'nde de 91'inci sıradasınız. Son altı yılda 38 basamak geriye atladınız, bu da sizin başarınız(!) Bunu da nasıl yapıyorsunuz? Bir örnek veriyorum: Kamu İhale Kanunu'nda tam 195 kez değişiklik yaptınız ama şu tabloyu, şu adaletsizliği değiştirmek için bir gün bile bir torba yasa getirmediğiniz. Hadi yasayı bıraktık, torbalar getiriyorsunuz ya, bir gün bile getirmediğiniz. O yüzden, bu vergi ve bu bütçe paylaşımı yanlıştır; tam tersine çevrilmelidir, biz bunu tam tersine çevireceğiz arkadaşlarımızın dediği gibi. (HDP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hiç yakışmadı bu üslup size, bir hanımefendiye hiç yakışmadı.

BAŞKAN - Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu, buyurun.

HDP GRUBU ADINA ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmanın başında, zulmen cezaevinde tutulan partili arkadaşlarıma, tüm mazlumlara selamlar, saygılar sunuyorum, "..."(x) diyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, biz cezaevleriyle ilgili sorunları Sayın Adalet Bakanına defalarca yazılı soru önergeleriyle götürdük, doğru dürüst cevap vermediler. Peki, o zaman makamınızda sizi ziyaret ederek birebir... Belki ulaşmamıştır. İki yıl öncesinde Bakanlıkta Sayın Abdulhamit Gül'ü ziyaret ettim ve sorunları ayrıntılı bir şekilde anlattım. Cezaevinde ölen hasta mahpuslar, hamile kadınlar; ayrıntılı bir şekilde anlattım. Ben sorunlara bir çözüm beklerken Sayın Bakan bana unutamayacağım bir cevap verdi, her şeyi ortaya koyan bir cevaptı bu: "Ömer Bey, sen cezaevlerini beş yıldızlı otel mi sanıyorsun?" Ben inanılmaz ihlaller anlatıyorum, kendisi bana bunu söylüyor. Peki, o zaman biz kendisine o beş yıldızlı otellerden bazı örnekler verelim. Bakın, dün burada anlatmıştım Muhammed Ali Taş'ı, bugün savcı açıklama yaptı. Anneyle ve avukatla saatlerce konuşan birisi olarak savcının yeni bir yalanıyla karşılaştım. Bunlar araştırılmıyor arkadaşlar.

Bakın, başka ne araştırılmıyor? Biz savcı yalanı diye niye rahatlıkla söylüyoruz? Bakın, size bir fotoğraf, daha önceden de göstermiştim; skandal bir fotoğrafı bu, tüm Türkiye bu fotoğrafı konuşmuştu.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Gümüşhane Cezaevinden Mustafa Kabakçioğlu karantina hücrelerinde tek başına, plastik beyaz bir hücrede ölüsü bulunmuştu. Biz bunu Gümüşhane Savcılığına sormuştuk, kırk sekiz gün açıklama yapmamıştı. Bu fotoğraf ortaya çıktığında yalan yanlış bir açıklama yapmıştı. Arkadaşlar, açıklamasına Adalet Bakanı da inanmamıştı. 2 müfettiş görevlendirdi ama o da -aradan üç buçuk ay geçti ölümün üzerinden- hâlen bir açıklama yapmıyor. Bakanın yüzüne iki defa söyledim, üçüncü defa da burada söylüyorum, hâlâ bir açıklama yapmıyor.

Bakın, bitmedi; Keskin Cezaevinden Hüsamettin Uğur, yine aynı savcı ve yönetim yalanları. Kızı göndermiş bana: “17 Şubat tarihinde talebi olmamasına rağmen baş memur görüşmesine çağrılıyor, mevcut 4 gardiyan tarafından bir saat boyunca dövülüyor, tehdit ediliyor; yere yıkılan, hâli kalmayan babamı bıraktıklarında baş gardiyan ‘Buradan cesedin çıkacak.’ diyor.” Ben bunun için yazılı soru önergesi verdim, verdiğimin ertesi günü cezaevi tüm kamera görüntülerini silmiş. O yüzden bir cevap gelmiyor.

Bitmedi, bakın, Balıkesir Kepsut Cezaevi –size söylemiştim- oradan gelen bir mektubu okuyayım, inanılmaz bir mektup, dikkatle dinleyin: “45 kişiyiz, lağım tıkanıyor, ortalık pislik, sular kesik, fare çok. Koğuştaki 25 fare öldürdük, infaz koruma memurlarına bunu söyleyince bizimle dalga geçerek diyorlar ki: ‘Niye öldürüyorsunuz? Besleyin.’ Doktor yok, hastalık inleyerek geçiyor, herkese bulaşıyor; yemekler kötü, çıldırmak üzereyiz.” Ben bunu kamuoyuna deklare ettim, sonra ne oldu biliyor musunuz? Bana mektup gönderen Harun Çümen’in mektup gönderme hakkı kısıtlandı cezaevi tarafından. Yargı reformu yapacak Adalet Bakanlığının cezaevlerindeki hâli bu arkadaşlar.

Yine, bakın, Kayseri’de Ferhat Demirbaş, bir Kürt mahpus bana mektup göndermiş, ertesi gün disiplin cezası; bir daha mektup gönderemiyor, görüşler yasak.

Aslıhan Gençay, bir gazeteci. Bakın, Sivas Cezaevine girerken -açık cezaevine giriyordu- çıplak aramaya maruz kaldı, reddetti, bunun üzerine kapalı cezaevine gönderildi ve hakaretlere uğradı, itiraz etti, itirazı da kabul edilmedi. Bitmedi ama bu çıplak arama meseleleri. Uşak Emniyet Müdürlüğünde ne oldu biliyor musunuz? 30 üniversite öğrencisi genç kadın çıplak aramaya maruz tutuldu. Açık söyleyeyim, emniyette “Külotunuzu çıkarın, oturun kalkın bakalım.” dendi ve yaptırıldılar, yazıklar olsun!

Bitmedi, bakın, devam ediyoruz; şu anda Diyarbakır Barosunun “web” sitesine bakın, dünkü açıklaması var. Mehmet Sıddık Meşe... Bu dün Diyarbakır’da yaşandı, falakaya çekmişler, her tarafı mosmor durumda, kremlerle gidermeye çalışmışlar. Bir haftadır adli rapor alınmıyor, bir haftadır mahpusun ifadesi alınmıyor ve Diyarbakır Barosu açıklama yaptı, hiç kimse bir açıklama yapmıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bakın, Türkiye böyle bir yer arkadaşlar.

Bakın, şunu gösteriyorum, Anayasa Mahkemesi Başkanı Zühtü Arslan’ın da arasında olduğu “İfade Özgürlüğü” kitabı Diyarbakır Cezaevine alınmadı, biliyor musunuz? 2006 yılında çözüm süreci sırasında el üstünde tutulan bir kitaptı, 2020’de terörist kitabı oldu. Gereğe baktım, cezaevi gözlem kurulu diyor ki: “Bu terörist bir kitaptır, yasalara göre de terörist kitaplar cezaevine giremez.” Ee, o zaman 2010’da nasıl terörist kitabı değildi? Şu saçmalığa bakın!

Bakın, arkadaşlar, cezaevlerinde yüzlerce çocuk var, çocuk; görün bunları. Bu Şakran Cezaevinden bir fotoğraf, 13 anne var ve bir koğuştaki 12 çocuk var. Bitmedi... Yüzlerce anne bu durumda bakın, o annelerden birisinin mesajı “311 gündür mahpusum, kızımı 2 defa gördüm, çok ağlıyordu, camın arkasından beni görüyor ama dokunamıyordu, ikimizin de psikolojisi bozuldu, üç buçuk yaşındaki kızımı psikiyatri ilaçları başlanmış; yemiyormuş, çok çaresiz ve acılıym.” diyor, Hülya Bayden.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – İşte boynu bükük bıraktığımız çocuklar, iktidarınızın çocukları bunlar. Yine, son olarak bakın, şunu da göstermek isterim, Aydın Mahkemesinin skandal bir kararıdır. Şu yirmi sekiz yaşındaki genç kız yüzde 96 engellidir ve...

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu, teşekkür ediyorum.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – ...mahkeme ona 6-3 terör örgütü üyeliğinden ceza vermiş. Bu kız diyor ki: “Ben işimi yapacak durumda değilim, ben nasıl terör örgütü üyesi olurum.”

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu, teşekkür ediyorum.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – İşte böyle skandallarla dolu bir Bakanlık var. Adalet yerini bulmadı ve kıyamet koptu diyorum Sayın Bakana. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Necdet İpekyüz, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında bu bütçe görüşmelerinde bütün arkadaşlarımız kürsüye çıkarken bizler için onur olan, seçilmişlerimiz olan, bütün kurullarda her zaman halkın kalbinde yer tutan, bütün cezaevindeki arkadaşlarımıza selamlarımızı iletiyoruz ve bilsinler ki atanlar onların yerini doldurmayacak, önümüz aydınlıktır. (HDP sıralarından alkışlar)

Burada, yarın İnsan Hakları Günü de konuşulacak, birçok kesim reformdan, insan haklarından da söz edecek ve yeri geldiğinde... Bu, Gaziosmanpaşa’da bir oyun vardı, Kürtçe olduğu için yasaklanmıştı; oyunun ismi “Berû” idi, “Utanmaz ve Yüzsüz” idi.

Şimdi, dün akşam bütün Türkiye’de herkes ırkçılıkla ilgili bir kınama yaptı, gerçekten de kınamak lazım. Ama arkadaşlar, dün yaşanan ırkçılığın, gerçekten, ayrımcılığın ne olduğunu biz çok iyi biliyoruz. Yaşamımızın her yerinde bunun mücadelesini sürdürdük çünkü biz insandan yanayız, insanları savunuruz. Hiçbir şeye gerek yok, Amedspor’la ilgili bir şey söylendiğinde kıyamet kopuyor, işte buna “...”(x) denir, “...”(x) denir. Bunlar... Gerçekten bir şeye karşısınız her zaman karşı olmanız lazım. İnsan haklarını da sadece günü geldiğinde değil, kendinize ait değil, bütün insanlar için savunmanız lazım.

Şimdi bütçeyle ilgili konuşacağım, arkadaşlarımız daha çok adalet konusunda konuşmaya çalıştı.

Arkadaşlar, bir ülkedeki bütçe açıklanırken normalde bütçede -sabah da birkaç oturumcu söyledi, bizim arkadaşlarımız sürekli söylüyor- demokrasiden, özgürlükten, şeffaflıktan, eşitlikten siz söz etmediğiniz sürece bir şeyleri saklıyorsunuz, bir şeyleri yerinde götürmüyorsunuz. O bütçe halkın bütçesi olmaz ama birilerinin bütçesi olur. Siz işçiden, memurdan, ataması yapılmayan öğretmenden, emeklilikte yaşa takılanlardan, işsizden, kadından, öğrenciden söz etmiyorsanız tercihlerinizi başkalarından yana koyuyorsunuz. Ne yaptık biz? Biz Türkçe ve Kürtçe bir broşür bastık, dedik ki: “Bu bütçe halkın bütçesi değil.” Ne dedik? “Sarayın, savaşın, sermayenin bütçesidir.” Birazdan açıklayacağım bunları.

Şimdi, arkadaşlar, eşitlik olmadığı gibi bu bütçede... Maliye Bakanlığına baktığımızda büyük bir parası var ama Maliye Bakanlığının normalde yapması gereken, bu parayı adil, herkese dağıtması lazım, eşit olması lazım ama her zaman bir kılıf bulunur Türkiye’de, şu anda da bir krizden söz ediliyor. Neydi bu kriz? Pandemi ama biz biliyoruz ki sadece pandemi değil ki; toplumsal kriz var, siyasal kriz var, sosyal kriz var, politik bir kriz var ve bu krizlerden çıkış yolu da aslında belli ama bu tercih edilmiyor.

Şimdi, Türkiye’deki duruma biraz önce baktım, kaç gündür asgari ücret konuşuluyor. Arkadaşlar, Türkiye’deki asgari ücretli sayısı ne kadar, biliyor muyuz? Bilmiyoruz, hiçbir kurum cevap vermiyor, uzun bir süredir cevap vermiyor ama en son, bildiğimiz, 10 milyona yakın bir asgari ücretli sayısı var.

(x) Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Ya, bunların açlık sınırının altında olup olmaması tartışılıyor, biz parti olarak 4 bin lira öneriyoruz, kaynak da bellidir. Hiçbir artış yapılmayacak, az bir para artışı yapılacak, tekrar açlığa mahkûm edilecek, tercih çünkü ona yönelik ama hiçbir kimse “Biz asgari ücretlinin sayısını nasıl düşürebiliriz.” diye düşünmüyor. Diğer bir sayı, 8 milyona yakın emekli var. Diğer bir sayı arkadaşlar -geçmişte yeşil kartlı deniyordu- genel sağlık sigortasını ödemeyen 10 milyon kişi var. Toplam 38 milyon kişi. İşte, bu bütçede 38 milyon kişi yok ve bunun içine esnafı, zor durumda kalanı, kimseyi katmasak durum ne kadar vahim. Peki, siz ne yapıyorsunuz? IMF’nin borcunu bitirdik! Arkadaşlar, bu bütçenin yarısı borca gidiyor. Yarısı borca gittiği gibi, gidip tefeciden, tefeciden, para alınıyor. İnanın, bir esnaf, bir aile, bir vatandaş, ailesini yöneten biri, bütçesi olan bir kuruma sizleri yönetici olarak atasa ikinci günü işinize son verir.

Yüzde 6-6,5 dolar üzerinden faizle para getiriyorsunuz. Hani siz faize karşıydınız? Hani faiz haramdı? Yüzde 6... Normalde yüzde 6 kime faiz verilir, biliyor musunuz, döviz üzerinden? Artık çaresiz kalana, güvencesiz olana verilir. Normalde eksi faize düşmüş, piyasalarda artık faiz diye bir şey konuşulmuyor dünyada. Böyle konuşuyorsunuz ama bunun gerekçesi nedir? Çünkü size güvenmiyorlar; çünkü bu ülkede demokrasi, özgürlük, eşitlik olmadığı için bir sorun yaşıyor.

Bir diğeri: Ya, arkadaşlar, şimdi biz, Plan ve Bütçe, Komisyon oturuyorduk, Sayın Başkanımız Lütfi Elvan oradaydı, biz diyorduk ki Maliye Bakanı gelecek. Bir hafta sonra Sayın Bakan orada oturdu, damat yok. Ama ne diyordu? “400 milyar biz pandemi sürecinde yardım ettik, 400 milyar.” Arkadaşlar, bu pandemi döneminde yapılan yardım ne biliyor musunuz, sizin rakamlarınızla? 5 milyon 200 bin aileye bir ay boyunca bin lira para vermişsiniz. Karşılığı ne? 5 milyar 200 milyon. 400 milyar... Peki, bu 395 milyar nerede? Kime gitti?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Kredi verdi.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Ya, gerçekten, bu insanlara gitmedi, gerçeği biliyoruz işte, dediği gibi. Başkalarına gitti, vatandaşa, yurttışa gitmedi. Ama sizin tercihiniz farklı. Ne yapıyorsunuz? “Yardım ediyoruz.” Ne yapıyorsunuz? “Ücretsiz kısa zamanlı çalışması ayarlıyoruz, ücretsiz izin desteği veriyoruz.” Ya, verdiğiniz nedir biliyor musunuz? Bu verdiğiniz paraların çoğunu da İşsizlik Fonu’ndan veriyorsunuz, işçinin alın terinden topladığı, kendisi işsiz kaldığında çare bulacak, derdine derman olacak paraya göz diktiniz ya. Yeri geldiğinde de “Yetimin hakkını yemeyiz.” bunu dersiniz. Ya, İşsizlik Fonu’ndaki paraya göz diktiniz ve bunu da çok güzel örtüyorsunuz. Nasıl örtüyorsunuz? Biz, işçilere destek oluyoruz, işveren onlara istihdam yaratacak, işveren onlara destek çıkacak, eğitim... Ama bunu yapmayın ya. Ve sonra ne yapıyorsunuz? Transferle ilgili konuşuyorsunuz, borçlanmayla ilgili konuşuyorsunuz ama normalde zengine gelince, sermayeye gelince kepçeyle veriyorsunuz; inanın, yoksula, ihtiyacı olana çay kaşığıyla vermeye razı değilsiniz. “...”(x) vermeye razısınız yani Kürtçe “...”(x) diyorlar ya. (HDP sıralarından alkışlar) Bunu kabul etmeyin ya, olmaz ya!

Şimdi ben size söyleyeyim: Ne yapıyorsunuz? Günlük 39 lira; arkadaşlar, günlük 39 lira, günlük 39 lira; evinde oturacak, kirasını verecek, elektrik parasını verecek, su parasını verecek, doğal gaz parasını verecek, temel besinleri alacak, çocukları tabletin başında oturacak, televizyonun başında oturacak -az önce arkadaşımız söyledi- bu, adını saydığım kurumların da vergisinin vergisini alacaksınız. Ekmekten 3 vergi alacaksınız, elektrikten 3 vergi alacaksınız, internetten 3 vergi alacaksınız, doğal. Şimdi yetmiyormuş, bugün bir karar daha çıktı, elektrik şirketlerinin teşriflerini, yaptıkları ağırlamaları da bizler ödeyeceğiz, yoksullar ödeyecek. Peki, ne yapıyoruz bu 39 lirayı? Arkadaşlar, şu nedir? Maske, değil mi? Gece gündüz bütün televizyonlarda herkes diyor ki “Maske takın.” Değil mi? Ve “4 kez” deniyor. Arkadaşlar yattan vergi almıyorsunuz, ÖTV almıyorsunuz, elma almıyorsunuz, pırlantadan almıyorsunuz, bundan KDV alıyorsunuz ya! Ya bu kadar vicdansızlık olur mu yahu, bu kadar vicdansızlık olur mu ya? (HDP sıralarından alkışlar) Yani fişi bende ya. Şimdi Batmanlı, Siirtli,

(x) Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Rizeli, Afyonlu size ne diyecek yahu? Yüzde 8, yüzde 8... Yata binenden, elmas alandan, pırlanta alandan vergi almayacaksın, “Her gün maske tak.” diyeceksin, sonra diyeceksin ki “Yüzde 8 vergi verin.” Ya, pandemiyle o zaman bizler mücadele ediyoruz, yoksullar mücadele ediyor. Ya, bu inandırıcı değil, inandırıcı olsanız bu aklınıza gelirdi ama sizin aklınıza gelen ne? Bu maskeyi takmayanlara ceza vermektir. Sokağa çıkan, gidin, denetim yapın; maske takmadı, ceza. Sonra da gazetelere manşet: Şu kadar ceza kesildi. Önemli olan “Yurt dışına işte biz yardım ettik, şu kadar maske gönderdik, şunu yaptık...” Ya, siz kendi vatandaşınıza maske veremiyorsunuz ya, verdiğiniz maskeden de KDV alıyorsunuz. Bunu kimse kabul edemez, inandırıcı gelmez.

Şimdi arkadaşlar bir diğer konu: Türkiye’deki -zaten İstatistik Kurumuyla ilgili konuşacağız- istatistik kurumlarına, hiçbir veriye güven kalmadı, hiçbir veriye. Bu güvensizlikle beraber, şimdi Türkiye’de 8 milyon kişi genel sağlık sigortasını ödeyemiyor, 8 milyon kişi. Türkiye sigortalı istatistiklerine göre, 2020 Ağustos ayında... Bu illeri sayayım mı size: Ağrı, Urfa, Muş, Şırnak, Hakkâri, Iğdır, Van, Bitlis, Diyarbakır, Siirt, Mardin, Kars, Adıyaman, Batman, Bingöl. Ya, biz “iller” dediğimizde kıyamet kopuyor, “Kürt illeri dediğimizde kıyamet kopuyor, “bölge” dediğimizde kıyamet kopuyor, “ora” dediğimizde kıyamet kopuyor. Ha, Türkiye’de bir şeyler yapmışsınız, yapmışsınız ama Türkiye’deki makası kapatamamışsınız, Türkiye’deki tercihlerinizi yapmamışsınız; yüzleşmek istemiyorsunuz, görmek istemiyorsunuz. Bunu ben söylemiyorum, kurumlar söylüyor. Bu rakamların 10 katı belki de daha gerçekçidir.

Şimdi, bakın, işsizlik oranı... 2019 yılında Türkiye’deki işsizlik oranı en yüksek bölge... Arkadaşlar, niçin “bölge” diyorum biliyor musunuz? TÜİK hiçbir ili açıklamıyor “GAP illeri” diyor, “bölge” illeri diyor, Antep ile Şırnak’ı yan yana koyuyor. Ya, bu kabul edilir mi? Siz veriyi ne yaparsanız yapın, Şırnak’ta, Batman’da, Mardin’de yaşayan bunu biliyor. Nedir? Batman, Mardin, Siirt, Şırnak yüzde 30’la en fazla işsizliğin olduğu yer. 2’ncisi neresi, 2’nci bölge? Van, Muş, Bitlis, Hakkâri. Bunlar, TÜİK’in verileri.

Başka? Türkiye genelinde iş gücüne katılma: Yüzde 53; Mardin, Batman, Siirt, Şırnak; bölge...

Arkadaşlar, bunlar kayyum haritası değil ha, aynı illeri saymıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

Mardin, Batman, Siirt, Şırnak; istihdam oranı yüzde 45.

Kişi başına gayrisafi millî hasıla: Ağrı -hep Ağrı’dan söz ediyor, Ekrem Bey burada mı bilmiyorum- en yüksek.

Şimdi, arkadaşlar, burada kalkıp popüler “Şunu yaptık, bunu yaptık.” demekle olmuyor; vatandaş pazara giderken, sokakta bunu bire bir yaşıyor. Bir de sayın TÜİK üyesi diyor ki: “Biz bunları nasıl yapıyoruz? Bazı bu işsizlik rakamlarını kamufle etmek için diyoruz ki: Avrupa Birliği’nin tavsiye kararlarına uyum.” Ya, “...”(x) (HDP sıralarından alkışlar) Ya, Demirtaş’a, Kavala’ya, başka şeylere gelince Avrupa Birliği aklınıza gelmiyor da burada mı aklınıza geliyor? Buradan çıkın, gerçeklerle yüzleşin. Bunu yapmadığınız zaman gerçekten “...”(x) aklınıza gelsin.

Şimdi, bunun dışında neler söyleyelim? Ya, yakın tarihimizin kısa özetine baktığımızda bölgenin sorunları sadece bunlar değil. Çünkü bölgenin sorunlarıyla siz yüzleşmediğinizde gerçek kalkınmayı ne Türkiye’de... Ve hiçbir zaman olabileceğimiz yere gelmezsiniz, gelemezsiniz. Hukuksuz tutuklamalarla, mücadele etmekle, kayyum atamalarla bu iş çözülmez; denendi, yapılmadı; ekonomik kalkınma da olmaz. Makası kapatmak lazım, Türkiye’de dezavantajlı kesimlerden yana olmak lazım, sermaye sizi bir yere götürmez. Sermaye her zaman cebine bakar ama gerçek yurttaşlar bu ülkenin barışını, adaletini, her şeyini sağlar. Bunu yapmadığımız zaman gerçekten eşitsizlikler daha da derinleşir.

Bir diğeri; ya, arkadaşlar, bu kadar vergiyle ilgileniyorsunuz... Türkiye’de bir de “barış” kelimesini imarda kullanıyorsunuz, bütün işlemsiz, olmaması gereken her yerde kullanıyorsunuz, şimdi de “varlık

(x) Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

barış” diyorsunuz. “Para getir yurt içinden, yurt dışından, ben senden vergi almayacağım, hesabını sormayacağım, ne yapıyorsan yap.” “Ya, bunun bir de rakamını bütçeye katıyorsunuz.” diyor, bunlar gelecek bize katkı sunacak. Ama vatandaş maske alırken, ekme alırken, su alırken vergi verecek, bu mu sizin vicdanınız? Bunu geçin, bundan vazgeçin çünkü gözünüz para dışında bir şey görmüyor. (HDP sıralarından alkışlar)

Şimdi, arkadaşlar, bir diğeri; bu, sizin yaptığımız şeyleri de arkadaşlarımız dile getirdi. Çiftçiler... Ya, çiftçi artık kendi ürününü satamadığı gibi... Siz “destek” diyorsunuz ya destek, 2021 bütçesinde destek ne kadar biliyor musunuz? 787 milyon azalıyor. Ama çiftçiyi biliyorum; mazot artıyor, gübre artıyor, ilaç artıyor, ürün parası düşüyor. 787 milyon düşürmüşsünüz 2021 bütçesinde. Böyle bir şey olur mu? Siz köylüden mi, çiftçiden mi yani alacaksınız? Ama siz başkalarına 9 milyar af getirebiliyorsunuz, 200 milyar af getirelim diyorsunuz ve ismini de koyuyorsunuz ki “Barış, yapılandırma.” Ya, barış, bu toplumun su gibi ihtiyacıdır, onu görmüyorsunuz ama sermayenin dediklerine kamuflej buluyorsunuz.

Arkadaşlar, kriz inkâr edilmez ama krizden de çıkış yolları çok bellidir. Bunun için de sizin gözünüzün yoksula, işçiye, emekçiye, köylüye, kadına, öğrenciye yani büyük çoğunluğa dönmesi lazım, yüzde 99’a dönmesi lazım. Yüzde 1’e baktığınız zaman hiçbir yere gidemezsiniz. İnanın bugünler bitecek ve yarın öbür gün insanların karşısına çıktığımızda siz hiç kimseye bunun hesabını veremeyeceksiniz. Neymiş? IMF’ye borcumuzu ödemişsiniz. Ya, arkadaşlar IMF’ye borcumuzu ödedik diyorsunuz, torunlarımıza borç bırakıyorsunuz ya, torunlarımıza.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

On sekiz yıldır bu neoliberal politikalar, sağlığında da tarımında da fabrikasında da köyünde de mahallesinde de tükendi ve bunu bütün anketler gösteriyor, bütün her şey gösteriyor ama siz bunu hâlâ yapamıyorsunuz.

Arkadaşlar, bütçeyle ilgili konuşulacak çok şey var ama hemen toparlayayım. Bir de Kamu İhale Kurumu... Onu söylemeden geçemeyeceğim, Kamu İhale Kurumunun ismini değiştirmek lazım; afet ve salgınlardan sorumlu kurum, rasathane gibi. Ya, arkadaşlar, Türkiye’de son yıllarda bütün ihaleler 21/b salgın ve afet durumunda pazarlık usulüyle yapılan ihaleler... Yani hiç mi insan denetlemez ya! Beş, beş diyoruz ya, 12 milyar pazarlık usulüyle verilmiş ya, afet ve salgın. Ya, bu kurum madem bunu biliyorsa peki, bu depremde olanlar, bu salgında olanlar... Bu maskenin KDV’sini alanlar ne diyecek? Sizin tercihleriniz işte bundan yana.

Siz öyle bir duruma geldiniz ki arkadaşlar, istikrarı sağlayamıyorsunuz ve bunun gerekçesi Cumhurbaşkanlığı rejimi, sistemi dediniz, gerekçesi odur.

Hepinizi saygıyla selamlıyor, teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına son konuşmacı Sayın Tulay Hatimoğulları Oruç.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizi ekran başında izleyen değerli halklarımıza saygılarımı iletiyorum ve cezaevlerinde rehin olarak tutulmuş olan Eş Genel Başkanlarımız sevgili Figen Yüksekdağ ve Selahattin Demirtaş şahsında, cezaevinde bulunan bütün siyasi tutuklulara, siyasi esirlere, gazetecilere, aydınlara, yazarlara ve düşüncelerinden dolayı cezaevinde bulunan tüm insanlara buradan sevgilerimizi ve selamlarımızı iletmek istiyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

“İnsan savaş gibi inanmadığı bir şey için acı çekeceğine, barış gibi inandığı bir dava uğruna ölse daha iyi değil midir? Savaş için hiç direnmeden verdiğimiz kurbanları barış için de vermeye hazır olmalıyız.” demiş bilim insanı Albert Einstein; ne güzel demiş, değil mi? Ama biz bunları yapmıyoruz işte.

Savunma şüphesiz ki çok önemli bir şey ve savunma dediğimiz, her canlının bilinçli ya da bilinçsiz, refleksif olarak da olsa geliştirdiği bir mekanizmadır ve elbette her varlık bir öz savunma geliştirir; bu, doğanın kanunudur. Ama doğanın kanunu olmayan ne biliyor musunuz? İktidar için verilen savaşlar, güçlünün zayıfı ezmek için verdiği savaşlar; işte bunlar doğanın kanunu değildir ve bunları hiçbir şekilde kabul etmiyoruz ve Einstein’ın dediği gibi “barış” demeye devam edeceğiz.

Evet, dünya ölçeğinde silahlanmanın arttığına, nükleer silahlanmanın arttığına dair tespitler var. Bu tespitleri bilen bir yerden yapacağım konuşmamı ve bizler burada Plan ve Bütçe Komisyonunda, yine, Millî Savunma Bakanlığıyla ilgili yaptığımız görüşmelerde ifade ettik: Bütün Bakanlıklar burada bir beka anlattı bize ve hiçbir şekilde gerçekten ne sorulan sorulara ne esaslı meselelere dair bir değinmede bulunmadılar.

Bakın, diyorsunuz ki: “Dünyada bu kadar ciddi gelişmeler varken savunmaya bütçe ayırmayalım da ne yapalım? Yedi düvel silaha yatırım yaparken bizim elimiz armut mu toplasın, ne yapalım?” Bugün, benim bildiğim geleneksel burjuva devlet aklı çoklu çalışır ama AKP’nin aklı tek tarafa çalışıyor: Ölü doğan tek adam rejimini ayakta tutmak ve yandaşın kasasını doyurmaya dönük çalışmak; başka hiçbir şeye çalışmıyor.

Başlarken de ifade ettim, savunma olmalı elbette ama Türkiye’nin her sorununu konuştuğumuzda, şimdi bütçeyi konuşurken olduğu gibi “terör” “güvenlik” “beka sorunu” “Dış mihraklar faizleri yükseltti.” gibi söylemlerle ülkenin geldiği nokta şimdi açlık ve sefalettir. Bakın, az önce iktidar partisi kendi konuşmalarını yaparken 16 konuşmacının neredeyse tamamı HDP’yi hedef alan konuşmalar yaptı. Bunu niye yapıyorlar biliyor musunuz? “Terör, terör” diyerek, başka şeyler söyleyerek bütçe açıklarının, artan işsizliğin ve yoksulluğun üstünü örtmek için bunu kullanıyorsunuz. (HDP sıralarından alkışlar) Ama artık halk size, toplum size inanmıyor, bundan da emin olabilirsiniz.

Bakın, Millî Savunma Bakanlığının bütçesi 2021 yılında bir önceki seneye göre yüzde 12’lik bir artış göstermiş, burada birçok Bakanlığın önüne geçmiş durumdadır Millî Savunma Bakanlığının bütçesi. Savunma faaliyetleri Türkiye’de ekonomik kaynakların en büyük tüketicisi hâline gelmiş durumdadır. İçeride ve dışarıda izlenen yayılmacı, çatışmacı, yedi düvelle kavgalı olan siyasetten dolayı emin olun ki ekonomik maliyeti de yüksek oluyor bu savunmanın, güvenlik maliyeti de yüksek ama ülkenin güvenliği artmıyor. Bakın, birkaç örnekle aslında komşularımızla yürüttüğümüz kavgalar ve tartışmalarla sınırlarımızı ne kadar güvensiz bir hâle getirdiğinizi bugün gerçekten bütün Türkiye halkları ve dünya kamuoyu izlemektedir. Mesela Libya’da -daha önce çok bahsettik- Deniz Yetki Alanlarının Sınırlandırılması Güvenlik Askerî İş Birliği Anlaşmaları imzalandı ve şimdi, Türkiye, gerçekten Libya’da sahada falan yok, masada zaten hiç yok. Mısır, Fas, Tunus’ta çok sayıda toplantı ve konferans gerçekleşiyor, bunların hiçbirinde Türkiye muhatap değil. Bakın, Türkiye’nin en fazla güvendiği Serrac Hükûmetinin İçişleri Bakanı Mısır ve Fransa’yla görüştü. Siz bunu uyardınız ama bu uyarının bir anlamı yok ki çünkü gerçekten, burada, kendi müttefikiniz bile artık başka ülkelerle görüşmeye başlamış durumda.

Doğu Akdeniz’de izlenen yanlış siyasetin sonuçlarında neler yaşandı? Akdeniz’le kıyıdaş olan ülkelerle çok büyük bir düşmanlık, masada olmayan bir Türkiye; Kıbrıs sorunu yeniden kaşındı; Suriye’den devşirilen Selefist savaşçılar Libya’ya taşındı ve bu uluslararası ölçekte hukuka aykırı ve Türkiye’nin yargılanabileceği konulardan biri; Türkiye’yi buraya siz sürüklediniz. Yalnız bu değil, bu

savaşların maliyeti Türkiye'nin üstüne kaldı. Yani bugün Libya'ya, zaman zaman Azerbaycan'a da gönderildiği iddia edilen bu savaşçıların maliyetini bir dönem Körfez ülkeleriyle paylaşırken şimdi bütün maliyet Türkiye'nin yani 83 milyon vatandaşın cebinden çıkmaktadır. Vatandaşların vergileriyle yani bizim vergilerimizle Selefiist cihadist çeteleri sizler besliyorsunuz.

Bakın, 10-11 Aralıkta Avrupa Birliği Türkiye'ye, başta ekonomik olmak üzere, bazı yaptırımları gündemine almış. İşte yine Türkiye'yi bu hâle getiren sizsiniz.

Sizler dediniz ki: Diploması, yumuşak güç, diyalog kullanıyoruz. Ama gerçeğe baktığımızda bunları tamamen tüketmiş durumdasınız. Dış siyasette ne diploması kaldı ne yumuşak güç kaldı ne de diyalog kaldı. Kendinizi firavun zannettiniz, gerçekten bir güç zehirlenmesi yaşayarak aklını yitirmiş gibi ülkeyi uçurumdan aşağıya yuvarlamış durumdasınız.

Suriye'de durum çok farklı değil; Afrin'de, İdlib'de yaşananlar ortadadır. Fırat Kalkanı Harekâtı, Zeytin Dalı, Peçe Harekâtı, Barış Pınarı Harekâtı, dediniz de dediniz. İdlib'de 40 asker öldü. Bu harekâtlar neden yapıldı? İdlib'de 40 asker neden öldü? Yoksul halkın çocukları neden İdlib'de öldü? Şu an Suriye'deki kazanımınız nedir? Bakın, siz Türkiye'ye 911 kilometrelik güvensiz bir alan inşa ettiniz. Türkiye'ye hediyeiniz bu. Irak'ta kapsamlı bir operasyona hazırlanıyorsunuz. Azerbaycan'da durum ortada. "Azerbaycan'ın kazananı Rusya." dedik, bir kere daha diyoruz. Ve yine Azerbaycan'da girilen çizgi, Kafkasya'nın kaosunun içine sürüklenmeyle eş değer bir şekilde gitmektedir.

Bakın, şunu açıklıkla ifade ediyoruz: Doğu Akdeniz'deki rezervlerden, Türkiye, hakkı olanı elbette almalıdır ama izlediği bu yöntemlerle o kadar haksız konuma düştü ki dünya kamuoyunda; işte, ülkeyi getirdiğiniz hâl böyle.

Evet, Türkiye'de AKP iktidara geldiğinde -bütün Türkiye kamuoyu biliyor ki- inşaat, altyapı ve finans üçgeninde debelendi durdu. Buraları tüketti, enerji ve savunma sanayisine şimdi yüklendi. Doğu Akdeniz'i köpürtmenin nedenlerinden biri enerji, biri de silah satmak, bunu unutmayalım. Albayrak, Katmerciler, Bayrak Grubu yani "yerli ve millî" dediğiniz silah sanayisine esasen "ailevi"yi ve "dostane"yi eklememiz gerekiyor.

Evet, soğuk savaş sonrasında dünya ordularında ciddi değişimler yaşandı. Türkiye'de de bir değişim yaşanıyor ve vatandaş asker dönemi bitiyor. İktidarın ortağı ha bire vatandaş asker felsefesi anlatıyor ama gözünüzün önünde sözleşmeli personel alınarak askere, vatandaş askerlik mantığı bitirilmiş oldu.

Burada şu vurguyu da söylemek isterim: Wagnerden etkilenmiş olacaksınız ki SADAT gibi uluslararası savunma alanında danışmanlık ve askerî eğitim yapan şirketler dönemi başlattınız. Ben buradan Sayın Millî Savunma Bakanına sormak istiyorum: Libya'ya yollanan savaşçıların bu şirketle bağı var mıdır? SADAT gibi oluşumları Millî Savunma Bakanlığı nasıl değerlendiriyor ve görüyor? Savaşlar bu tarz güvenlik şirketlerinin insafına bırakılabilir mi? Bu şirketler tıpkı silah üreticileri gibi savaş çıkarmak için birebir değil midir? Bütün bu ağın -bakın, bunun altını özellikle çiziyorum- Cumhurbaşkanının etrafında, üretenin de SADAT'ının da Cumhurbaşkanı yani tek kişinin şahsı etrafında toplanmasını nasıl görüyor ve değerlendiriyorsunuz? Ve, tabii ki, şu vurguyu yapmak isterim: Bizler HDP olarak her daim vicdani reddi savunmuş ve militarizmin yaşamımızın hiçbir alanında olmasına müsaade etmeyen, oradan temizlemek istediğimiz bir mücadele hattı içinde olduğumuzu belirtmek isterim.

Şüpheli asker ölümlerinden de bahsetmek istiyorum. "İntihar etti, kaza kurşunu, kalp krizi vesaire..." En çarpıcı örneklerden biri -ki ailesi teşhir ettiği için ortaya çıktı bu- Jandarma Er Osman Özçalımlı'nın yaşadığı durum. Kaymakam ile Adli Tıp Kurumu arasında geldi gitti bu olay. Biri "Kalp

krizi.” dedi, biri “3’üncü kattan atladı, intihar etti.” dedi. Burada, elbette sürem yetmeyeceği için, o kadar çok örnek var ki bu son zamanlarda artan asker intiharlarından... Bununla ilgili de mutlaka TSK’nin ciddi bir soruşturma yürütmesi gerektiğini ifade etmek istiyoruz.

Evet, değerli yurttaşlarımız, değerli milletvekilleri; Kürt sorunundan çok bahsediyoruz bu kürsüden ve tabii ki bahsedeceğiz. Kürt sorunu kadim bir sorun ve sadece yakın tarih için, 1984’ten bugüne kadar yani 2021 yılına kadar, bütçeyle ilgili bir kıyas yapmak istiyorum; aynı zamanda, Kürt sorununun inkârının bu ülkeye yarattığı maliyetten bahsedeceğim. Millî Savunma Bakanlığı başta olmak üzere Türkiye devletinin iç ve dış siyasetindeki bu çetrefilliğin de en büyük sebebi bu ve 911 kilometrelik sınırlarımızın güvensiz olma sebebi de bu. Hatta ve hatta IŞİD, El Kaide, El Nusra gibi örgütleri ve uzantılarını sınır komşumuz kabul edip, ileride neler olacağını hesabını yapmaktan dahi uzak bir anlayışla bugünü örgütleyen, yarının Türkiye’sini düşünmeyen bir anlayışla bu sorunu yönetmeye çalışıyorsunuz ama yönetemiyorsunuz. Bakın, sadece 2013’teki barış süreci deneyiminden bahsetmek isterim. Bu süreçte Millî Savunma Bakanlığı 2,13 milyar, 2014’te de 1,4 milyar bütçesini arttırdı. Neden biliyor musunuz? Çünkü jetler uçmadı, helikopterler uçmadı, mermiler havada uçmadı ve şu iyi bilinmeli ki pazarda soğanın fiyatından bahseden kadına “Merminin fiyatını biliyor musunuz?” derken, aslında Cumhurbaşkanı bizzat itiraf etti. Kürt sorununu barışçıl ve demokratik yöntemlerle çözmediğimiz için ülke ekonomisine yani yediğimiz soğana, içtiğimiz suya, evimizdeki bir tabak yemeğe nasıl yansığını Cumhurbaşkanı zaten kendisi itiraf etmiş oldu. (HDP sıralarından alkışlar) AKP Genel Başkan Yardımcısı Numan Kurtulmuş, Kürt sorununun Türkiye ekonomisine tahmini maliyet raporunun sonuçlarını 2013’te açıkladığı zaman, tabii ki “50 bin insanın öldüğünü.” de ifade etti ve şunu söyledi: “Biz tüm ailelere, Türkiye’de bulunan bütün ailelere bir ev ve bir araba alabilirdik.” dedi, bunu yeniden hatırlatmak isterim. Yine, Hava Kurumu Üniversitesi Rektörü Profesör Ünsal Ban-şimdi ne düşünüyor elbette bilemiyorum ama- 2013’te, Kürt sorununun ülke ekonomisine faturasıyla ilgili bir rapor hazırlamış, sadece o rapordan bir iki örneği sizlerle paylaşmak isterim: Kürt sorunu için harcanan parayla 117 Bakü-Tiflis-Ceyhan Boru Hattı, 52.500 adet 24 derslikli okul, 3.600 tane 400 yataklı tam teşekküllü eğitim ve araştırma hastanesi yapılabileceğini belirtmiştir. İşte, 2013’teki bu iklimi tersine çeviren bir anlayış çıktı karşımıza ve Sayın Millî Savunma Bakanı, biz bunu Komisyonda ifade ettiğimizde -ben orada tabii ki cevap hakkımı kullanmadığım için düzeltmedim- “Bu süreci, Gar katliamını ve Suruç katliamını PKK yaptığı için bitirdik.” dedi. Ben orada tabii ki ifade etmeye çalıştıysam da sesimi duyuramadım, buradan duyurmak istiyorum. O katliamları IŞİD zaten resmen üstlenmişti ve bu süreç devam etseydi neler olurdu? Gençler ölmezdi, askerler, gerillalar ölmezdi. Bir yandan Barış Anneleri, diğer yandan Diyarbakır’da, partimizin il binası önünde oturan anneler muradına ererdi. Türk’ün, Kürt’ün anası ortak bir sevinç yaşardı. Bundan daha güzel bir Türkiye manzarasını ben hayal edemiyorum.

Biz HDP olarak bu manzara için çalışmaya devam edeceğiz. Barış sevdamız o kadar büyük ki Einstein’in dediği gibi tıpkı “Barış için mücadele edebilir, barış için ölebiliriz.” Bu bölgenin barışa ihtiyacı var, ülkemizin barışa ihtiyacı var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) - Bunun için bizler çalışmaya devam edeceğiz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talepleri karşılanmıştır.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Şimdi, şahıslar adına konuşmalara geçeceğiz ama öncesinde, buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, daha önce prensibiniz gereği partilerin satışmasına grupların sözleri bitince izin vermişsiniz.

BAŞKAN – Doğrudur.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İzin verirsiniz HDP Grubunun satışmalarına toptan cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – “Ne dedi?” diye sormamamın sebebi bütün konuşmalara bir seferde cevap verildiği içindir.

Buyurun Sayın Turan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

10.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 Yılı Kesin Hesap Kanun Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına konuşan milletvekillerinin yaptıkları konuşmalarında AK PARTİ'ye satışması nedeniyle konuşması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Çıkan her kıymetli konuşmacı, her HDP milletvekili, her konuşmasının başında “Rehin arkadaşlara selam.” diye başladı.

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – Evet.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Doğrudur.

BÜLENT TURAN (Devamla) - Teknik olarak buna “hukuken böyle” “kanunen böyle” diyebilirim...

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – Hukuk yok, yok.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Hukuken böyle.

BÜLENT TURAN (Devamla) - ...Anayasa maddesi okuyabilirim “Türkiye’de rehin yok, tutuklu var.” diyebilirim. Ama sizi ikna etme imkânım, şu an gözüktüğü gibi, olmadığı için hiç teknik tarafa bakmıyorum, istediğinizi söyleyin.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – AİHM kararlarını dikkate almadınız.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Ancak, aynı şekilde, bu konuşmalar içerisinde -toplamından bahsediyorum- “cihadistlere destek” gibi, “saray bütçesi” gibi, daha böyle onlarca, bu kürsüye yakışmayan ifadelerde bulundunuz.

HÜDA KAYA (İstanbul) - Kürsüye değil, gerçeğe yakışmayan ifadeler.

BÜLENT TURAN (Devamla) - Bakınız, bunlara karşı bağırarak bir şeyler söyleyebilirim, alkış alabilirim, sizi kızdırabilirim ama bu üslubun siyasetin, demokrasinin ruhuna uygun olmadığını düşünüyorum.

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – Önce kendi grubuna söyle!

BÜLENT TURAN (Devamla) - Bütçe görüşmelerinde bu kavgaların ne partilere ne bu ülkeye faydası olmadığı kanaatindeyim. Aynaya bakmaya davet ediyorum sadece Sayın Başkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bir diğer konuşmacı eline fotoğraflar aldı, efendim, “Mazlumların yanındayız.” dedi, biz de sevindik ancak -zor değil- “Engelli var, mazlum bu.” diye gösterdiği kişinin bomba yaparken ellinin koptuğunu gördük, bir diğerinin jandarmamızı şehit ederken müebbet aldığını gördük, bir diğerinin PKK'nın üyesi olmaktan dolayı müebbet aldığını gördük. O yüzden, diyorum ki: Farkında mısınız? Neyin sözcüsünüz? Hangi yolun yolcusunuz?

HÜDA KAYA (İstanbul) – Yani hakkeiyorlar mı bunu? Zulmü hakkeiyorlar mı?

BÜLENT TURAN (Devamla) - “İnsanlar hangi dünyaya kulak kabartırsa diğerine kulak kapar.” diyor İsmet Özel. O yüzden, gittiğiniz yol yol değil. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Söylediğiniz şeyin farkında mısınız? Suça göre mi insanları cezaevlerine...

BÜLENT TURAN (Devamla) – Yürüdüğünüz yer yol değil. Partiniz dışında nasıl algılandığınızı bir kez anlamaya çağırıyorum sizi.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Hangi hakla yaşam hakkını ihlal ediyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Gülüm, lütfen. Züleyha Hanım...

BÜLENT TURAN (Devamla) – Kötü bir şey söylemiyorum. Nasıl algılanıyorsunuz partiniz dışında bunu söylemeye çalışıyorum. İstedığınızı söyleyin. (HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu, Sayın Başaran lütfen...

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bakınız, biz bu ülkede 83 milyon beraber yaşamak istiyoruz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – İnsanlar bu ülkede intihar ediyor ya!

BÜLENT TURAN (Devamla) - Kimlik siyaseti istemiyoruz. Birinin diğerinden daha farklı davrandığı, yaşadığı bir imkân değil, herkese eşit olmasını istiyoruz. Siz “barış” deyince sadece Kandil’e barış anlıyorsunuz.

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – Hasta tutuklunun neden yargılandığına bakılmaz, önce bunu öğren.

BÜLENT TURAN (Devamla) - Biz barış deyince 83 milyonun barış içerisinde, kardeşlik içerisinde yaşamasını istiyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Hayalini kurduğunuz barış güvercinleri asla Kandil’in dağlarına gelmeyecek. O dağların üzerinde ancak millî SIHA’larımız, millî İHA’larımız olacak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler)

Değerli arkadaşlar, yormayın kendinizi, istediğiniz kadar bağırın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT TURAN (Devamla) – Son bir dakika istirham ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Verdim zaten bir dakikanızı.

Başkan, illa, ısrarla istiyorsun ama verdim ben size ilave süre.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Sayın Başkanım çok sataşma olduğu için son otuz saniye sadece.

BAŞKAN – Selamlama için açayım.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Sivas katliamında...

BÜLENT TURAN (Devamla) – Sayın Başkan... Sataşmadım, kızmadım. Diyorum ki: Aynaya bakın, nasıl aldandığınızı görün. Bakınız, yormayın kendinizi, sokağa davet edip 50’den fazla insanın ölümüne sebep olan kim varsa teröristtir bizim gözümüzde. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler) Yormayın kendinizi, “Öcalan’ın heykelini dikeceğiz.” diyen kim varsa teröristtir bizim gözümüzde. Yormayın kendinizi, “PKK sizi tükürüğünde boğar.” diyen kim varsa teröristtir bizim gözümüzde. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler) Çukur kazıp da özerklik rüyası gören kim varsa teröristtir bizim gözümüzde. Diyarbakır Annelerine selam vermek yerine hakaret ederek geçen kim varsa teröristtir bizim gözümüzde. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Takım elbise giymek insanları teröristlerden farklı kılmaz, dağdan farklı kılmaz. (HDP sıralarından gürültüler)

O yüzden bir daha diyorum, aynaya bir daha bakın, nerede olduğunuzu, nasıl gözüktüğünüzü görün diyorum. (HDP sıralarından gürültüler)

Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Size kim sataştı Sayın Beştaş?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bülent Turan.

BAŞKAN – Hiçbir şey söylemedi ki. (HDP sıralarından gürültüler)

Peki, buyurun.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ama Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Toğrul, bir dakika ya.

Ne bu müdahale yani? Nedir bu müdahale?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) - Oraya “Ne dedi?” dediniz mi? Bir şey mi dedi? Açıklama yaptı mı?

BAŞKAN - Bunu bana söylemeyin.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bağırmadım, hakaret etmedim.

BAŞKAN – Hiçbir şey söylemedi. Ben aşağıda olursam fazlasını söylerim. Beni niye aşağıya çağırıyorsunuz?

Buyurun Sayın Beştaş.

11.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında HDP'ye sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ben de kızmayacağım, bağırmayacağım Sayın Turan gibi, sadece anlatacağım.

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Turan çok sakın konuştu.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Gerçekten anlatacağım, anlatıyorum, dinleyin. “Rehin olma” kavramını size yine tane tane anlatayım. Sayın arkadaşlar “CMK 100” diye bir madde var -Anayasa ilkelerini sayamayacağım zamanım yok- orada tutukluluk nasıl olur... Suç işlediği için, belirli kuralları vardır, fıkraları vardır, ona göre insanlar tutuklanırlar. Onları geçtim, sadece Demirtaş üzerinden bütün arkadaşlar için söylüyorum: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Türkiye aleyhine ilk defa 18’inci maddeden ihlal verdi. Dedi ki: “Siz Selahattin Demirtaş’ı siyasi sebeplerle cezaevinde tutuyorsunuz.” Benim sözüm bu kadar, rehin. Şu anda Selahattin Demirtaş da Figen Yüksekdağ da İdris Baluken de bu nedenle rehindir. Başka ne rehin sebebi var? Bugün Cumhurbaşkanı bir açıklama yapmış, Sayın Grup Başkan Vekilimiz Oluç cevap verdi. Ben hatırlatayım: Şöyle bir ülke düşünün, Cumhurbaşkanı hem tarafsızlık yemini etmiş hem bir partinin, iktidar partisinin genel başkanı. Tarafsız olabilir mi? Olamaz. İşin tabiatına aykırı.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Anayasa’ya tabi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ve Cumhurbaşkanı’nın her sözünün yerine getirildiğini gayet iyi biliyoruz. Yirmi yıllık, otuz yıllık dava arkadaşlarını bıraktı. Bülent Arınç, İhsan Arslan bunlardan sadece ikisi. Bugün yargıya bir daha talimat verdi ve işin garip tarafı şöyle bir talimat verdi: “Önünün açılmasına izin vermeyiz.” dedi. “Siyaseten biz Demirtaş’ın dışarı çıkıp tekrar siyaset yapmasına izin vermeyeceğiz.” dedi. “Yargı da eminim bu konuda üstüne düşeni yapar.” diyor. Ya, var mı bir anayiğit hâkim, savcı -“Babayiğit” demeyeceğim, demeyeceğim- çıkıp bunun karşısında Demirtaş’ı bıraksın. (HDP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Tüm hâkimler anayiğit, tüm hâkimler.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Sayın Adalet Bakanı burada. Talimat bile değil, talimat ile emir arasında bir nüans vardır. Bu bir emirdir. İşte, bu nedenle rehindir. Ya, Adalet Bakanlığı bütçesini görüşüyoruz.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Adalet Bakanı emir almaz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Bu ülkenin Cumhurbaşkanı adayı olmuş, yüzde 10 oy almış bir kişiye bu şekilde talimat vermek Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine, “Siz söylediniz ama ben bunu ihlal etmeye devam ediyorum...” Diğer yandan da diyor ki “Avrupa Birliğiyle ilişkimiz...” Efendim, kanka oldular ya hemen, ya Avrupa Birliğini unutun ya rehine siyasetini unutun. Şimdi, burada hatiplerimiz çok insani bir konuşma yaptı hasta mahpuslara ilişkin. Sayın Turan, bunun hepsini inanarak söylüyorum, buna daha çok inanıyorum: Biz, kimin hangi suçu işlediğine bakmıyoruz -emin olun buna- ben, onların ne suç işlediğini ya da ne iddiayla hüküm aldıklarını bilmem, sadece insancıl hukuk....

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Peki, tamamlayın sözünüzü, son cümlelerinizi alayım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ceza Muhakemeleri Kanunu gereğince infaz durdurulması ihtimali varken, tedavi edilmesi ihtimali varken 3 engelinin aynı odada tutulması eziyet vermek, işkence etmek dışında ne demek? Devletler intikam almazlar, iktidarlar öç almazlar. 85 yaşında... Ben ailesini ziyaret ettim Siirt’te, adam isyan ediyor, babasının 85 yaşındaki fotoğrafını kendi damına asmış Abdülalim Kaya, diyor ki: “Gelip, evde bizimle vedalaşsın.” Burada siz onların nasıl dışarıya çıkarılacağını değil kimin hangi suçu yaptığını araştırmışsınız. Biz burada hukuku savunuyoruz, adaleti savunuyoruz ve hasta mahpusların -bunu üzülerken söyleyeceğim- göz göre göre içeride, bu şekilde ölüme terk edilmesinin başka bir anlamı aslında cinayettir. Onların öleceğini biliyorsunuz ve diyoruz ki: “Dışarı çıksın, ailesiyle üç gün, beş gün geçirsin.” Biz bu insancıl hukuku, adaleti, hakkı savunmaya devam edeceğiz.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Kayıtlara geçmesi için bir şey söyleyeceksiniz galiba.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, derdimiz adalettir, hukuktur. Adaletten gayri bir derdimiz yoktur Sayın Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Koçyiğit.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sayın Turan konuşurken “Bombacıların savunuculuğunu yapıyor.” diye benim konuşmamı kastetti. Onun için sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Yok, gruplar adına, sataşmadan cevabı bütün konuşmacılar adına Sayın Başkan verdi.

Teşekkür ediyorum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Kişisel olarak söyledi Sayın Başkan. Kişisel olarak söyledi.

BAŞKAN – Gruplar adına söz talepleri karşılanmıştır...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sayın Başkan...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, kişisel isteyebilir o.

BAŞKAN – Hayır.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sayın Başkan, kişisel olarak sataştı ama.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, kişisel olarak onun gösterdiği fotoğrafa yaptı ama.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – O zaman herkese vermek lazım. Olur mu öyle şey!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Olur Başkanım, olur!

BAŞKAN – Hayır, gösterilen fotoğraflardaki elle ilgili olarak “Bomba patladığı için kopan bir el.” dedi. Yani “Onun fotoğrafı.” dedi. Bunda bir sataşma yok ki.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Fotoğrafi o gösterdi.

BAŞKAN – Öyle değil mi? O şekilde değil mi o fotoğraf, doğru değil mi yani?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hayır, doğru olabilir yani...

BAŞKAN – E, doğruysa ne var, nerede burada sataşma? (AK PARTİ ve HDP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – “Bombacıların savunuculuğunu yapma” ithamını kabul etmiyoruz. Biz, burada, insan hakları için bir söz kurduk. Böyle bir itham kabul edilebilir mi? Ne demek yani? Bombacıların savunuculuğu demek mi bu resmi göstermek? Böyle bir şey olabilir mi? Bunu kabul etmiyorum ve insan hakları için söylediğimiz her sözün arkasındayız. Sayın Bülent Turan’dan da insan haklarına uygun, adalete uygun bir konuşma yapmasını beklerdim. Suçun ne olduğu değil, insanların ne yaşadığı...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Tamam, teşekkür ediyoruz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Kayıtlara geçti.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230) (Devam)

2.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 231) (Devam)

A) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

1) Adalet Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) YARGITAY (Devam)

1) Yargıtay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yargıtay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DANIŞTAY (Devam)

1) Danıştay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Danıştay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)

1) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

- 1) Türkiye Adalet Akademisi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Adalet Akademisi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU (Devam)

- 1) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

- 1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) KAMU İHALE KURUMU (Devam)

- 1) Kamu İhale Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kamu İhale Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Devam)

- 1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Hesabı

K) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye İstatistik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İstatistik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

- 1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) SERMAYE PİYASASI KURULU (Devam)

- 1) Sermaye Piyasası Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Sermaye Piyasası Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

1) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

O) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Millî Savunma Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Millî Savunma Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Şahıslar adına ilk söz, lehinde olmak üzere, Sayın Selim Yağcı.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SELİM YAĞCI (Bilecik) – Sayın Başkan, Sayın Bakanlar, çok değerli milletvekilleri; öncelikle Gazi Meclisimizi ve bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla, muhabbetle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2021 yılı bütçesinin milletimize, devletimize hayırlı ve bereketli olmasını temenni ediyorum.

Değerli milletvekilleri, cumhuriyetimizin 100'üncü yılına girerken hazırlamış olduğumuz ve görüşmekte olduğumuz 2021 yılı bütçesi, Yeni Ekonomik Program çerçevesinde ülkemizi 2023 hedeflerine taşıyacak, cumhuriyetimizin 100'üncü yılında lider ülke Türkiye hedeflerine bizi bir adım daha yaklaştıracak özellikleriyle ve program bütçe esaslarına göre hazırlanan ilk bütçe olmasıyla ayrı bir öneme sahiptir.

AK PARTİ olarak milletimizin teveccühü ve desteğiyle on sekiz yıldır aziz milletimize, cennet vatanımıza ve kutlu devletimize hizmet etmenin haklı hazzını ve gururunu yaşıyoruz. AK PARTİ hükümetleri olarak geçen on sekiz yıldır milletimizin ve devletimizin önünü açacak birçok hayırlı hizmetleri gerçekleştirdik, hayal edilen uygulamaları milletimize ve devletimize kazandırdık. Bugün bunları anlatmaya kalkarsak çok uzun konuşmak gerekir. Dünya ve ülke olarak geçen on sekiz yıl süresinde çok önemli süreçleri de geride bıraktık, öngörülmeleyen birçok sorunlarla karşılaştık, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın riyasetinde, milletimizin desteği ve devletimizin imkânlarıyla Allah'a çok şükür bunların hepsini tek tek aştık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Hedefimiz, cumhuriyetimizin 100'üncü yılına girerken dünyada lider ülke Türkiye'yi kazandırmaktır. Ancak muhalefet milletvekili arkadaşlarımıza bakıyorum -söylemlerine baktığımızda- sanki Türkiye'de on sekiz yıldır hiçbir şey yapılmamış, her şey kötüye gitmiş gibi söylemde bulunuyorlar. Oysa dünyadaki egemen güçler bile Türkiye'nin gelişmesinden büyük rahatsızlık duyuyorlar ve bu gelişmeleri engellemek için birçok tuzaklar kurmaya çalışıyorlar. Tek başına bu bile, ülkemizin gelişiminin en büyük göstergesidir.

Değerli milletvekilleri, bugün, devletimiz, bütçesiyle, ekonomisiyle, sosyal devlet anlayışıyla, sanayi ve teknolojik gelişimiyle, eğitim ve gençliğine verdiği önem ve değer ile sağlık alanındaki yatırımları ve savunma alanındaki gelişmeleriyle, enerji alanındaki keşifleri ve uygulamalarla, demokrasi ve bağımsızlık anlayışımızla, Allah'a çok şükür, dünden çok çok iyiyiz ama tabii ki daha katedeceğimiz çok yol ve mesafe var. Gelin, el ele, gönül gönüle vererek, yarını daha güzel yapmak için hep birlikte gayret gösterelim. Yunus'un sekiz asır önce söylediği gibi "Gelin, tanış olalım, işi kolay kılalım. Sevelim, sevillelim, bu dünya kimseye kalmaz." anlayışıyla kucaklaşmak, tek yumruk olmak varken niye biz, 2 kıtayı denizin altından birbirine bağlayan Marmaray'ı, Avrasya Tüneli'ni yaparken bu heyecanı hep birlikte paylaşmıyoruz? Niye biz, cumhuriyetimizin 100'üncü yılında 1915 Çanakkale Köprüsü ve Otoyolu'nu açacak olmanın onurunu hep birlikte yaşamıyoruz? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Niye biz, geçilmesi zor güzergâhları tünellerle kolay ulaşılır kılan yüzlerce dev eseri ülkemize kazandırmış olmanın mutluluğunu hep birlikte yaşamıyoruz? Niye biz, İstanbul'u uluslararası aktarma merkezine dönüştürecek, dünyanın en büyük havalimanından olan yeni İstanbul Havalimanı'mızla hep birlikte övünmüyoruz? Niye biz ülkemizin gökyüzündeki başarı imzası olan yerli İHA ve SİHA'larımızın öncülük ettiği savunma sanayimizle hep birlikte gururlanamıyoruz? Değerli milletvekilleri, bunlar devlet ve milletimizin, 83 milyon vatandaşımızın ortak değer ve kazanımlarıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

SELİM YAĞCI (Devamla) – Bizler Türkiye Cumhuriyeti ve Cumhuriyet İttifakı olarak dünyada hiçbir ülkenin hakkına gözümüzü dikmeden ama kimseye Türkiye'mizin hakkını da yedirmeden hedeflerimize yürümeyi sürdürüyoruz. Demokrasiye, adalete, insan hak ve özgürlüklerine, hukuk devletinin gereklerine ve ülkemizin gelecek ideallerine yürekten bağlıyız. "İnsanı yaşat ki devlet

yaşasın.” diyen Şeyh Edebalı diyarı Bilecik Milletvekili olarak diyorum ki: Sayın Cumhurbaşkanımızın önderliğinde bugüne kadar büyük reformlar ve dönüşümlerle geleceğin büyük ve güçlü Türkiye’sinin temellerini birlikte attık, geliştirmeye devam ediyoruz.

İnşallah, 2021 yılı bütçesinin de bu gelişimin önemli bir basamak taşı olacağına canıgönülden inanıyorum. 2021 yılı bütçesinin devletimize, milletimize hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyor, yüce heyetinizi ve aziz milletimizi saygıyla, muhabbetle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi yürütmenin yapacağı konuşmalara başlayacağız.

Yürütme adına ilk söz Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit Gül’ün.

Buyurun Sayın Gül.

Süreniz otuz dakikadır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlığımızın 2021 yılı bütçesini takdim etmek üzere huzurlarınızdayım. Aziz milletimizi, yüce Meclisimizi ve tüm milletvekillerimizi saygıyla selamlıyorum. Adalet teşkilatımız adına ve tüm çalışanlarımız adına en içten saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Sizlerin onayına mazhar olmasını beklediğimiz bütçemizin adalet hizmetlerinin geliştirilmesine vesile olmasını temenni ediyorum.

Sözlerimin başında dün itibarıyla Başakşehir maçında sergilenen nefret suçunu, insanlığa karşı işlenen ırkçılık suçunu telin ediyorum. ırkçılık bütün insanlığa karşı işlenmiş bir suçtur ve üzümlere görüyoruz ki özellikle Avrupa merkezli olarak Türk ve İslam düşmanlığı, yabancı düşmanlığı nefret suçlarının çok büyük bir şekilde artmış olması da ülke ve demokrasi adına üzüntü vericidir. Avrupa’nın başta olmak üzere bu değerlere dönmesi bütün insanlık adına ve başta Avrupa adına çok önemli bir netice olacaktır. Ve Başakşehir takımımıza da buradan başarı dilekelerimizi iletiyorum.

Adalet devletin temelidir. Adalet her insanımız için, hepimiz için hava gibi, su gibi olmazsa olmazdır. Devleti, toplumu bir arada tutan duygu adalet duygusudur ve adaletin de bir alternatifi yoktur. Bu nedenle adaleti geliştirmeye yönelik atacağımız her adım milletimizin yarınlarına daha güvenle bakmasını sağlayacaktır. Bütün vatandaşlarımızın hukuk standartlarını koruma irademizi kararlılıkla sürdürüyoruz. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde bu duyguyla, bu düşünce ve kararlılıkla cumhuriyetimizin 100’üncü yılına emin adımlarla yürüyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; demokratik siyaset, millettan aldığı yetkiyi yine millette beraber kullanma sanatıdır. Bu yetkiyi kullanırken hukuk devleti ilkesi sarsılmaz dayanağımız, siyasetimizin de ikametgâhıdır. Bu nedenle hukuk devletinin tüm unsurlarıyla tahkim edilmesi en temel hassasiyetimizdir. Hukuk devletinden anladığımız da bir kanun devleti değildir; bağımsız ve tarafsız yargının hukukun üstünlüğünü teminat altına aldığı, herkesin ve her kurumun hukukla bağlı olduğu bir sistemdir.

Bildiğiniz gibi, devletin bütün fonksiyonları yetkisini Anayasa’dan, meşruiyetini de millettan alır. Millet bütün işlerimizin hakemi ve hâkimidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Türk yargısı da milletin yargısıdır, millet adına karar verir, millet adına adaleti tesis eder. Yargı tarafsızdır çünkü bütün rengiyle, diliyle, inancıyla, yaşam tarzıyla milletimizin tamamına eşit yakındır. Yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığı milletin yargıya güvenini artıracak, “Adalet yerini buldu.” duygusunu geliştirecek en temel anayasal ilkedir. Her zaman söylediğimiz gibi, mahkemeler, yürütme içerisinde bir taşra teşkilatı değildir, Adalet Bakanlığının bir il müdürlüğü değildir; bağımsız ve tarafsızdır. Anayasa’nın 138’inci maddesi gayet açıktır: “Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.” Dolayısıyla, yargı yetkisinin kullanımı münhasıran yargıya aittir. Yargının işini yargıya bırakmak anayasal bir sorumluluktur. Elbette yargının kararlarında eksiklik olabilir, hata olabilir, katılmadığımız, “Bu nasıl karar?” “Nasıl gerekçe?” dediğimiz örnekler olabilir ancak bir hata varsa bunun düzeltilmesini, bir eksiklik varsa bunun tamamlanmasını yine yargının kendi olağan işleyişinden beklemek gerekir. Bize

düŖen görev adil kararın makul sürede verilmesi için gerekli politikaları ortaya koymaktır. Meclis bu politikaların kanuna dönüŖtürüldüğü ya da dönüŖtürülmeyeceğinin kararının verildiğı, millet iradesinin tecelli ettiğı bir yerdir. Yargıdan da milletimizin beklentisi tartıŖmaların sona erdirilmesidir, adil kararı makul sürede vererek toplumun adalet duygusunu tatmin etmesidir. Bu da elbette haklı bir beklenti ve taleptir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde reform çizgimizin temel motivasyonu millet iradesinin hâkimiyetini güçlendirmektir. Bugün Hükümet olarak tam 19'uncu kez yüce Meclise bütçe sunmamızı sağlayan güç aziz milletimizin tercihidir, karardır ve iradesidir. Biz onlara... (AK PARTİ sıralarından alkıŖlar) On sekiz yıl boyunca Hükümetimiz, Cumhurbaşkanımız liderliğinde, almıŖ olduğı bu desteğin hakkını yerine getirmeye çalıŖtı ve bundan sonra da 2023 ve sonrasına bu kararlılıkla, bu Ŗuurla ve anlayıŖla, milletimizin önünde baŖımızı eğmeden yolumuza emin adımlarla devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkıŖlar)

AK PARTİ hükümetleri 3 Kasımda iktidara geldiğinde, milletimizin anasının ak sütü gibi helal oylarıyla iktidara geldiğimizde, demokrasi ve hukuk emanetini iç ve dıŖ vesayet odaklarıyla çarpıŖa çarpıŖa, bu odakları eze eze bugünlere getirdik ve yarınlar da emin adımlarla taŖıma kararlılığındaız. (AK PARTİ sıralarından alkıŖlar)

Yargının, hukukun değil, vesayet düzeninin bekciliğini yaptığı dönemler geride kaldı. 27 Mayısın yalı adasını, 12 Eylülün gençleri bir sağdan, bir soldan kıydığını unutmak mümkün değildir. Yine, 28 Ŗubatı, insanlarımızın en temel haklarını gasbeden, brifing alan yargının devlet, millet, adalet tahribatı da hafızalarımızda hâlâ tazedir. O karanlık ve zalim süreçte, yargı, toplum mühendisliğinin taŖıyıcı kolunu olarak milletin önünde dikenli bir tel örgü gibi kullanılmıŖtır ve vesayet odaklarının çizdiğı profile uymayan, makbul olmayan vatandaşlar bu tel örgüye takılmıŖlardır. O dönemin yaralarını sarmaya çalıŖırken hukuk düzenimiz bu defa kırkıllık hain bir terör örgütünü karşısında buldu. Delil üreterek, kumpas davalarıyla onurlu insanları... Yargıyı kullanarak kumpas davalarıyla bu kez sahne aldı. FETÖ 17-25 Aralıkta darbenin bir aparatı değil, bizatihi faili olarak yine bu ülkede çok bedeller ödetti; hepimiz bu süreçleri beraber yaŖadık.

Böyle bir yakın tarihi görmüŖ, ortak kaderi paylaŖmıŖ bir ülkenin vesayetini yerine adaleti koymasını tarihi bir dönüŖümdür, tarihi bir başarıdır. Bir ülkede eğer vesayet varsa orada adaletten bahsedilemez, orada adalet yoktur. Bizim ilkelerimiz masumiyet karinesidir, lekelenmeme hakkıdır, suç ve cezanın Ŗahsiliğidir, adil yargılanma hakkıdır. Elbette bağımsız, tarafsız, adil ve iyi iŖleyen bir sistemin kilit önemde olduğunun farkındaız. Demokrasinin güçlenmesinde, özgürlüklerin gelişmesinde belirleyici olan yine hukuktur. Vatandaşın kendisini emin ve güvende hissetmesi hukuk düzeninin sağladığı himaye sayesinde. Bu konu sadece bir mevzuatın da meselesi değildir, bir hukuk disiplininin de sadece konusu değildir. 2019 Mayısında Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından açıklanan Yargı Reformu Strateji Belgesi ve yine yakın zamanda milletimizle paylaŖacaęımız İnsan Hakları Eylem Planı da iŖte bu anlayıŖa dayanmaktadır. Güven veren, erişilebilir adalet vizyonu, katılımcı ve çoğulcu bir anlayıŖla bu belgeyi hazırlıyoruz. Çünkü yargı tüm milletin yargısıdır, Türk milletinin yargısıdır, dolayısıyla, bir partinin, AK PARTİ'nin değil, 83 milyonun. Düşüncesi ne olursa olsun iŖçisiyle, çiftçisiyle Edirne'den Kars'a kadar herkesin beklentisi, herkesin adalet duygusunu sağlamak adına toplumun her kesimleriyle görüŖerek bu belgelerimizi, politikalarımızı birlikte hazırlamaya devam ediyoruz. Özgür birey, güçlü toplum için 83 milyon vatandaşımızdan bir tek kiŖinin bile kendisini dıŖarıda hissetmeyeceğı daha demokratik bir ülke, daha kalkınmıŖ Türkiye için reformlar yaptık, yine yapmaya devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu hedeflere yüce Meclisimizin desteğiyle çok kısa bir sürede somut adımlarla baŖarıya ulaŖtık. Bu vesileyle tüm milletvekillerimize Ŗükranlarımızı sunuyorum. Yargı Reformu Belgemizin on dokuz aylık kısmın büyük bir kısmı salgına denk gelse de önemli sonuçlar aldık. Hem mevzuat hem idari anlamda çalıŖmalar yapıldı ve Meclisimizce 3 yargı paketi çıkarıldı. Özellikle birinci yargı paketinde hak ve özgürlükleri artırıcı çok önemli adımlar attık, ceza

muhakemesinde yapısal yenilikler getirdik. Demokratik sistemlerin başlıca meşruiyet kaynağı, pek çok hak ve özgürlüğün ön koşulu ifade hürriyettir. İşte bu anlayışla, haber verme sınırlarını aşmayan, eleştiri amacıyla yapılan düşünce açıklamalarının suç oluşturmayacağına ilişkin düzenlemeler yapılmış oldu, bu ilke tahkim edildi. Yine, ifade özgürlüğünü ilgilendiren konularda hak arama yolları genişletildi. Bunlar daha önce istinafta kesinleşiyordu ancak farklı kararlarla karşımıza çıktığı için, Yargıtay içtihatlarıyla hukuk öngörülebilirliği olsun diye Yargıtay yolu açılmış oldu.

Yine, tutuklama bir koruma tedbiridir, aslolan tutuksuz yargılamadır. Tutuklamaya başvurulmasının gerekli olduğu durumlarda da bu karar ölçülü ve orantılı şekilde tatbik edilmelidir. Bu politikalarla ve atılan adımlarla 2002 yılında tutuklu oranı yüzde 41 iken bugün itibarıyla, aralık ayı itibarıyla Türkiye’de tutuklu sayısı yüzde 16’ya inmiştir. Birinci yargı paketiyle tutuklamanın istisnai özelliği yeni bir usuli güvenceye bağlandı ve tutukluluğa azami süre getirildi.

Yine, ceza muhakemesinde seri ve basit yargılamaya gibi 2 yeni müessese de 1 Ocak 2020 tarihi itibarıyla yürürlüğe girdi. Ortalama iki yılda sonuçlanan bu tür davalar iki hafta gibi bir sürede sonuçlandı ve “Geç gelen adalet adalet değildir.” anlayışı bu anlamda tahkim edilmiş oldu, yerine getirilmiş oldu. Uygulamaya başladığından itibaren seri usule ilişkin 53 bin dosyada, basit yargılamada 80 bin dosyada karar verilmiştir. Bunlar, Meclisimizin çıkardığı reformların, Cumhuriyet İttifakı’yla beraber yaptığımız reformlarımızın somut meyveleridir ve bu meyvelerden 83 milyon milletimiz, düşüncesi ne olursa olsun, nerede yaşarsa yaşasın, toplumun hangi kesiminde olursa olsun herkes yararlanmıştır, yararlanmaya devam edecektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ceza adaletinde milletimizin yargıdan, savcılardan beklentisi “Tüm yönleriyle araştır, aydınlat, ondan sonra davaya konu et.” şeklinde bir beklentidir. İşte, yine sizlerin oylarıyla kanunlaşan düzenlemede bu anlamda da iddianamenin iadesi müessesesi sağlanmış oldu ve böylece soruşturma aşamasına ilişkin önemli gelişmeler oldu.

2020’deki önemli adımlardan bir diğeri mağdur odaklı ceza adaleti anlayışındaki gelişmelerdir. Suç mağdurlarının beyanlarının adli görüşme odalarında uzmanlar eşliğinde alınması yasal zemine kavuştu. Bugün itibarıyla 86 adliyede toplam 90 adli görüşme odası bulunmaktadır. Yine, adliyelerde kurmaya başladığımız mağdur hizmetleri müdürlüklerimiz kadına karşı şiddette çok önemli bir mücadele ve gayret ortaya koymaktadır, önemli bir merkez olacaktır. İnsanlık dışı bu fiillerin engellenmesi, toplumun her kesiminin ve tüm kurumların iş birliğinden geçmektedir.

Kadına yönelik her türlü şiddeti kınıyorum, lanetliyorum. Tek bir kadının bile şiddete maruz kalmayacağı dünya inşa etmek hepimizin ortak dileği ve ortak amacıdır, bunu da gerçekleştireceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hukuk eğitime ve nitelikli hukukçu eğitime özel önem veriyoruz. Adalet hizmetlerinde kalite, yine kaliteli, iyi yetişmiş hukukçular eliyle ancak sağlanır. Bu çerçevede, bildiğiniz gibi yıllarca tartışılan ve beklenen, hukuk mesleklerine giriş sınavı yine yasal bir statüye kavuştu ve düzenlendi. Böylece artık hâkim, savcı, avukat, noter olmadan önce bu sınavda başarılı olma şartı getirilmiştir. Yine, hukuk fakültelerine girişte 190 bin olan başarı şartını -bu yıl itibarıyla uygulandı- 125 bine indirdik ve önümüzdeki yıl da bu başarının daha da yükseltilmesi için çalışmalarımız devam ediyor. Böylece üniversitelere, hukuk fakültelerine daha nitelikli bir öğrenci ta işin başından hukuk eğitimiyle başlayan nitelikli bir hukuk eğitimi başlamış olacak. Bunun meyvelerini almaya başladık.

Yine, infaz aşamasına ilişkin çok önemli adımları ve bu konuda hasta, yaşlı, kadın ve engellilere ilişkin düzenlemeleri de yine yasalaştırdık yüce Meclisimizin iradesiyle. Keza, iyi hâl uygulaması bir otomatik hâle dönüşmüştü uygulamada. Bunun da ortadan kaldırılması için 1 Ocak 2021 tarihinden itibaren yeni bir uygulamaya geçilecek ve böylece iyi hâlliliğe karar veren komisyona Aile ve Sağlık Bakanlığından uzmanlar katılacak. Böylece iyi hâlliliği tüm süreç içerisinde, cezaevine girdiğinden

itibaren değerlendirecek, objektif bir şekilde bu iyi hâllilik yapılacak, otomatik olmaktan kurtarılacak. Bu da ülkemiz için, ceza adaleti için önemli bir yeniliktir.

Bir diğer yeniliğimiz, infaz kurumlarında getirdiğimiz görüntülü görüşme imkânıdır. Bu görüntülü görüşme imkânı ziyaretleri kısıtlayacak, engelleyecek değildir. O haklar aynen devam edecek ancak cezaevindeki hükümlü ve tutuklu, uzun yıllardır görüşemediği çocuklarıyla, yakınlarıyla, yine bu çerçevede avukatlarıyla da görüşme imkânına ayrıca kavuşmuş olacak. Bir diğer yenilik -üzerinde çalıştığımız- denetimli serbestlikte imza yükümlülüğü; imza atmaya gitmek zorunluluğunda kalmaksızın bir takiple, rızasına bağlı olarak cep telefonundan takiple, denetimli serbestliği de bu anlamda daha insani bir hâle getirmek üzerine çalışıyoruz.

Yine, bildiğiniz gibi elektronik duruşma, e-duruşma uygulamasına 15 Eylülde başladık ve bu hafta itibarıyla 30 büyükşehirimizde 260 mahkemede e-duruşma başlamış oldu. Özellikle bu salgın sürecinde de avukatlarımızdan çok büyük bir olumlu dönüş aldık. Bunu yaygınlaştırarak tüm Türkiye’de tüm mahkemelere bu uygulamayı yansıtacağız.

Yine, vatandaşlarımızın icra, harç ve masraflarının azaltılması, borçluya hacizli malını satma yetkisi gibi konular üzerinde de çalışıyoruz. Vatandaşımızın işini kolaylaştıracak adımları da yine önümüzdeki dönemde atacağız.

Özellikle salgının zorlu koşullarına rağmen adalet hizmetlerinde hiçbir kesintiye gitmeden bu hizmetler etkin şekilde sunuldu ve bu anlamda, özellikle yargıda hedef süre uygulaması, makul sürede yargılamaların sona ermesi anlamında önemli bir adımdı ve bunun sonuçlarını önümüzdeki dönemde daha yakın bir şekilde alacağız ve istinafta da bu uygulamaları yapacağız. Adli Tıp Kurumu yine bu hedef süreyi 1 Ocak itibarıyla uygulamaya başlatacak.

Keza elektronik tebligatla da özellikle 40 milyonun üzerinde tebligat yapıldı 2019’da başlayan bu uygulamayla ve 600 milyonun üzerinde tasarruf sağlandı. Böylece bu uygulamayla 28.360 ağacın da kesilmesini engellemiş olduk.

Yargıya güveni etkileyen bir diğer unsur da kişilerin beklenmedik kısıtlamalarla karşılaşması. Özellikle havalimanındasınız, yurt dışına gideceksiniz ya da başka bir yere gideceksiniz, çoluk çocuğunuzla berabersiniz; hakkınızda bir adli işlem var ama havalimanından adliyeye gitmek, başka bir yere gitmek, o mahkemeye tekrar gitmek vatandaşımızı çok zorluyordu ve gözaltılar gibi farklı işlemlere maruz kalıyordu. Ancak dört beş aydır İstanbul Havalimanı’nda uygulamaya başlattığımız bu faaliyetle, yedi gün yirmi dört saat, hâkim ve savcılarımız şu saat itibarıyla bile İstanbul Havalimanı’nda yargı hizmetlerini vermekteler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ve bugün itibarıyla yaklaşık 5 bin kişinin işlemleri yapıldı, bunu diğer havalimanlarına da yaygınlaştırmayı ve hatta yedi gün yirmi dört saat nöbet sistemiyle, gece otelde gözaltı gibi uygulamalara artık son verecek çalışmalarımızı da inşallah önümüzdeki dönem hayata geçireceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hâkim, savcı adaylık sürecini iki yıla çıkardık çünkü liyakat ve bu konuda eğitim için esası ve başıdır. Bu çerçevede meslek içi eğitime de çok önem vermekteyiz. HSK bünyesinde Yargıda Performans Ölçüm ve Takip Sistemi kuruldu.

Yine, yargı reformundaki bir hedef faaliyete geçmiş oldu. 15 Ocak 2020 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan kararlar Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından hâkimlerin vermiş olduğu kararlarda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu kararlara yönelik bir ihlal söz konusuysa bu ihlali yapan, bu kararı veren hâkim ve savcılarının terfisinde dikkate alınacak ve bunların terfisiyle ilgili bir uygulama ocak ayı itibarıyla başlamış oldu.

Yine...

(İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku’nun hatip kürsüsüne yürümesi)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Bakan...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Otur yerine!

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu, yerinize oturur musunuz? Sezgin Bey...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) - Sayın Bakan, bu lafı nasıl söylersiniz?

BAŞKAN - Sayın Tanrıkulu...

Sayın Özkoç, müdahale eder misiniz lütfen?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Anayasa Mahkemesi kararlarına uyuluyor mu uyulmuyor mu?

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Otur yerine!

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

Sayın Tanrıkulu, yerinize geçin.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Siz bunu nasıl söylersiniz? Buna bir cevap verin.

NAZİM MAVİŞ (Sinop) – Ayıp yahu!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Otur yerine!

(AK PARTİ ve CHP milletvekillerinin birbirlerinin üzerine yürümeleri ve gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu, yerinize geçer misiniz?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bu lafı nasıl söylersiniz?

BAŞKAN - Sayın Özkoç, müdahale eder misiniz lütfen...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Enis Berberoğlu'yla ilgili karara uyuluyor mu uyulmuyor mu? Buna cevap verin.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen yerlerinize.

Sayın Özkoç, lütfen...

Sayın Tanrıkulu, yaptığımız doğru değil.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Doğru olmayan ne?

BAŞKAN – Yaptığımız doğru değil. Bu şekilde davranmaya hakkınız yok Genel Kurulda.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Doğru olmayan ne?

BAŞKAN - Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.50

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 22.05

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Neveşehir), Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 26’ncı Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon? Yerinde.

Evet, Sayın Adalet Bakanımızın konuşmasında kalmıştık.

Buyurun Sayın Gül, kalan süreniz on iki dakika. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Milletimizin iradesinin tecelli ettiği bu Gazi Mecliste milletimizin hukukunu konuşmaya, demokrasiyi konuşmaya, adaleti konuşmaya, insanımızı konuşmaya, bir arada yaşamaya, tahammül etmeye, demokrasi kültürünü geliştirmeye dair tüm hayallerimizi, tüm vizyonumuzu konuşmaya devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; MHP sıralarından alkışlar)

Önümüzdeki dönem hâkim ve savcı yardımcılığı kurumunu da yine Türk yargı sistemine kazandırmak istiyoruz. Böylece, kürsüde daha deneyimli arkadaşlarımız görev yapacak; hakim, savcı yardımcılık sürecinden sonra hâkim olarak, savcı olarak cübbesini giyecek, bu da milletimize adaletin daha etkin sürdürülmesi için çok önemli bir katkı ve çok önemli bir hizmet olacak.

Yine, önümüzdeki dönem hedeflerimizden biri, coğrafi teminatın gerçekleştirilmesidir. Hâkim ve savcılarımızın, yargı bağımsızlığının daha da güçlenmesi için coğrafi teminatı da getireceğiz. Böylece, hâkim ve savcı, verdiği bir karardan dolayı “Acaba benim tayinim başka bir yere çıkar mı?” endişesiyle değil, dosyaya bakarak adaletin yerine gelmesi için, adaletin tecellisi için, daha güvenli bir şekilde, daha teminatlı bir şekilde görevine devam edecektir. Bunu da yine biz hep birlikte yerine getireceğiz, bunu da başaracağız. Yine, yargıda uzmanlaşmayı önemsiyoruz. Bu konuda ihtisaslaşmanın hem niteliğini hem sayısını da önümüzdeki dönem artıracacağız.

Ceza adaleti; suçlular için caydırıcı, mağdurlar için koruyucu olduğu ölçüde etkindir, adildir. Masum hiçbir vatandaşımızın lekelenmesine asla izin veremeyiz, işte bu duyguyla, bu düşünceyle 2017 yılında getirdiğimiz bir sistem vardı, lekelenme hakkı ve bu hakla birlikte önüne gelenin yargıya giderek “Bu şudur, bu böyledir.” diyerek kişisel husumetini yargı üzerinden iftirayla, yargı üzerinden birtakım “Çamur at, izi kalsın.” anlayışıyla yargıyı alet etmesine izin vermemek adına çok önemli bir müesseseyi getirdik. Böylece hiçbir delile dayanmayan, soyut, genel bir nitelikte bir vatandaşımızın, bir şirketin lekelenmesinin önüne geçtik.

Böylece, özellikle üç yıl boyunca 455 bin ihbarda 292 bin soruşturmaya gerek olmadığına dair karar verildi. Sadece bu yıl, değerli milletvekilleri, 130 bin dosyada savcılarımız “Bu, bir iftiradır; bu, alçakça, genel, soyut bir ifadeyle suçlamadır.” dedi, 130 bin vatandaşımızı lekelemedi, bu vatandaşlarımızın kapısına polis gitmedi, savcıyla muhatap olmadı. Bunu da yapan, bunu da getiren, işte bu anlayıştır, Gazi Meclisimizdir, AK PARTİ ve MHP’yle beraber getirdiğimiz bu düzenlemelerdir. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Bu düzenlemeleri yaparken “Yaptığımız iş şuna mı yarar, buna mı yarar, şu kişi mi yararlanır, bu kişi mi yararlanır?” diye bakmıyoruz, “İnsandır.” diyoruz, “O da bir anadan dünyaya gelmiştir, o da bu vatanın evladıdır, birinci sınıf vatandaşır, en iyisine layıktır.” anlayışıyla yapıyoruz. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; MHP sıralarından alkışlar)

Yine alternatif çözüm yolları da başarıyla uygulanan bir uygulama olarak karşımızdadır. Bildiğiniz gibi 2018 yılında iş, 2019'da ticari ve bu yıl da tüketici uyuşmazlıklarına ara buluculuk imkânı getirdik. Yıllar süren ihtilaflar on gün gibi kısa sürede sonuçlandı ve istatistiklere baktığımızda iş uyuşmazlıklarında yüzde 61, ticari uyuşmazlıklarda yüzde 54, tüketici uyuşmazlıklarında yüzde 64 oranında anlaşmayla sonuçlandı ve bugüne kadar 1 milyondan fazla uyuşmazlık ara buluculukla sonuçlandı. Yine ceza uygulamasında uzlaştırma kurumu da başarıyla uygulanmakta. Bu yıl itibarıyla 195 bin dosyada uzlaşma sağlanmıştır.

Önümüzdeki dönem, kamunun vatandaşla mahkemelik olduğu, vatandaşın kamuyla, devletle mahkemelik olduğu uygulamaya da son vermek üzere idari sulh müessesesini getireceğiz ve böylece, hem yargının iş yükü azalacak hem de vatandaş, devletiyle mahkemelik olmayacak; devlet, vatandaşıyla mahkemelik olmayacak. Bunu da hep beraber, inşallah, aziz milletimizin hizmetine sunacağız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; savunma, yargının kurucu unsurudur ve avukatlarımızın mesleki gelişimi adına da çok önemli hizmetler yaptık, adımlar attık, atmaya devam edeceğiz. Bu çerçevede Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı çok önemli bir aşamadır, çok önemli bir gelişmedir. Artık, avukat olmak için bir sınava girilip daha yetkin bir şekilde bu meslek ayağa kalkmış olacak.

Türkiye Adalet Akademisinde hâkim ve savcılarımıza yine avukatlık mesleği hakkında ders konulmuştur çünkü avukat, savcı ve hâkim, yargının 3 sacayağıdır. Bu konuda özellikle avukatlarımızın, mesleğe yeni başlayanların, kamu avukatlarının özlük haklarının iyileştirilmesi, vergi gibi birtakım kolaylıkların yapılması hususunda Maliye Bakanımızla önümüzdeki dönemde çalışmalarımızı yine sürdüreceğiz.

Değerli milletvekilleri, noterlik uygulamasında nöbetçi noterlik uygulaması, Güvenli Ödeme Sistemi gibi uygulamalarımız da başarıyla faaliyetini sürdürmektedir.

Adli Tıp Kurumu da her ilde... Artık, vatandaşımız otopsi hizmetlerini, diğer adli tıp hizmetlerini büyük bir titizlikle, büyük bir çabuklukla görebilmektedirler. Bunu da yaygınlaştırmaya devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugüne kadar olduğu gibi, bundan sonra da reform irademizin arkasındayız. Hukuk devleti, demokrasiyi, insan onurunu koruyan, insan hak ve özgürlüklerini teminat altına alan, tüm işlemlerinde kendisini hukukla bağlı sayan devlettir. Bu anlamda, hukuk devleti ilkesini, ifade özgürlüğü, hukuk güvenliği ve adil yargılanma hakkı gibi, Anayasa'da teminat altına alınan tüm haklar bakımından güçlendirmeye devam edeceğiz.

Yargı Reformu Strateji Belgesi ve İnsan Hakları Eylem Planı'mızın nihai hedefi, hukukun üstünlüğünü güçlendirmektir, evrensel hukuku tam anlamıyla hayata geçirmektedir. Eylem Planı'mız hem mevzuatımızı iyileştirecek düzenlemeleri hem de uygulamayı geliştirecek faaliyetleri kapsayacaktır. İnsan haklarına dayalı hukuk devleti anlayışımızın güçlendirilmesi, Eylem Planı'nın temel hedefidir. Hukukun üstünlüğünü her alanda hâkim kılan bir uygulama anlayışı, insanımızı haklarıyla birlikte yaşatmaya dair en büyük güvence olacaktır.

Yargı ve adalet, herkes içindir, hiçbir siyasi mülahaza ya da düşünce değil, insana açılan bir kapıdır, insan için yapılan en kutsal vazifedir ve görevdir. Hangi reformu, hangi düzenlemeyi yaparsak yapalım, hangi kanunu çıkarırsak çıkaralım, bildiğimiz gibi asloğan, uygulamadır ve iyi reform ancak iyi uygulamayla hayat bulur. Yani Anayasa'yı da değiştirdiyseniz, en iyi kanunları da yapsanız... Ki bu konuda Gazi Meclisimiz çıkardığı kanunlarla, iktidarımız çıkardığı kanunlarla bu anlamda çok önemli adımlar atmıştır, reformlar yapmıştır. Ancak kanunların ve bu düzenlemelerin iyi uygulayıcılar elinde hayat bulması, şekillenmesi milletimiz adına, adaletin tecellisi adına en önemli bir ilkedir, en önemli husustur. Bu çerçevede de yine eylem planlarımız ve bu konudaki zihniyet ve paradigma değişikliği de uygulamanın daha iyi olmasına katkı sağlayacaktır.

Amacımız, ileri demokrasilerin tam merkezinde yer alan büyük ve güçlü Türkiye'yi inşa etmektir. Hak ve özgürlükler, insan için dokunulmaz, devredilmez, güvenli bir alan inşa eder. Bu değerlere yönelik en büyük tehdit ve özgürlüklerin başlıca düşmanı hiç şüphesiz terördür. Bu nedenle, terörle mücadele de özünde, esasında bir insan hakkı mücadelesidir, hak ve özgürlük mücadelesidir. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Bugün ağzını “barış” diye açanların, vatandaşımızın evinin önünde çukur kazan, silahlı ilk başta kendi vatandaşımıza doğrultan, sırtını PKK'ya, terör örgütlerine dayayan “Bir tükürükle boğar.” anlayışını ortadan kaldırmak, özgürlük mücadelesidir, insan hakkı mücadelesidir ve bu mücadele de FETÖ'yle mücadele, terörle mücadelenin önemli bir boyutudur. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) PKK, PYD, YPG, DEAŞ gibi bütün terör örgütleriyle de mücadelemiz, aynı, ciddiyetle ve aynı kararlılıkla bir tek vatandaşımızın bile huzurunu bozamayacaklarına kadar, sonuna kadar kesintisiz, kararlı bir şekilde bu mücadelemizi sürdürmeye devam edeceğiz. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Toplumun huzurunu ve güvenliğini koruyamazsak özgürlüğünü koruyamayız, hukukunu koruyamayız. Güvenlik yoksa özgürlükler yaşayamaz, özgürlükler yoksa güvenliğin bir anlamı olmaz. Ne özgürlükleri güvenliğe ne de güvenlik ihtiyacını özgürlüklere feda edebiliriz. Hukuk devleti, her ikisini birlikte var eden bir toplumsal düzendir ve bu düzenin korunmasıdır. Ülkenin huzurunu, milletin hukukunu, vatandaşın hakkını koruyan, yaşatan, bağımsız ve tarafsız bir yargıdır.

FETÖ mücadelesi de hem arınma hem de yargılama boyutuyla devam etmektedir. Yargı, 15 Temmuz gecesi milletimizle birlikte başlattığı demokrasi ve hukuk mücadelesini büyük bir kararlılıkla sürdürmektedir. Türk yargısı, darbeci hainlerden millet adına hesap sormaya devam edecektir ve sonuçta kazanan, hukuk olacaktır, demokrasi olacaktır, Türkiye Cumhuriyeti olacaktır, aziz milletimiz olacaktır. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, adliyelerde ve ceza infaz kurumlarında çalışan personelimize bizim için çok kıymetlidir. Gece gündüz gayret eden, çaba sarf eden tüm personelimize, yargı mensuplarımıza buradan şükranlarımı sunuyorum. Ve yeni personel alımı sürecimiz devam etmektedir. Bildiğiniz gibi ceza infaz kurumlarında fiili hizmet zammını getirmiştik, mübaşirlerimizle ilgili adımlar atmıştık. Ancak tüm çalışanlarımızın özlük haklarının daha iyileştirilmesi için Maliye Bakanlığımızın desteğiyle bu konuda da yine ilave adımları atmaya devam edeceğiz. Tüm çalışmalarımız, milletimiz ve ülkemiz içindir. Ülkemizin hukuk ve adaletini daha ileriye taşımak için katkı sunacak bütün görüşlere, bütün önerilere hiçbir siyasi bariyer koymaksızın açık olduğumuzu buradan ifade etmek isterim çünkü yargı, AK PARTİ'nin yargısı değildir; yargı, 83 milyonun yargısıdır, bu milletin yargısıdır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Dolayısıyla bu konuda daha iyisini yapmak için hiçbir ön yargımız yoktur, peşin hükümümüz yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen.

ADALET BAKANI ABDÜLHAMİT GÜL (Devamla) – Hedefimiz, 83 milyon vatandaşımızın ayrıcalık ve ayrıma tabi tutulmadığı, herkesin eşit olduğu ve adalet hizmetlerinden eşit yararlandığı bir sistemi kalıcı olarak hukuk sistemimize kazandırmaktır. Eksikler var mı? Yanlış kararlar var mı? Eksik kararlar var mı? Elbette var, o yüzden reform yapıyoruz, o yüzden buradayız, o yüzden milletimiz bizi oylarıyla buraya getirdi; “Bu eksikleri giderin.” diyor. Biz de bu eksikleri gidermeye ve bu konuda milletimizin bu anlamda ihtiyaçlarını, taleplerini karşılamak için gece gündüz çalışmaya devam ediyoruz.

Bu vesileyle Bakanlığımızın 2021 yılı bütçesini Genel Kurulumuzun takdirine sunuyorum ve bu çerçevede yüce Meclise destekleri için teşekkürlerimi sunuyorum.

Sözlerime son verirken adaletin tesisi için bu uğurda hayatını veren hâkim, savcı, yargı çalışanlarımıza, avukatlarımıza, tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum. Adalet idealini korumak ve yaşatmak için gece gündüz çalışan tüm personelimizi, tüm çalışanlarımızı ve aziz milletimizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Hayırlı günler diliyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkanım, Sayın Bakan gerçek dışı beyanlarda bulunmuştur. Gerçek dışı beyanlarda bulunmasından dolayı söz verirsiniz kürsüde, “hayır” dersiniz buradan, yerimden söz almak istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkoç, herhangi bir sataşma yok. Zaten mikrofonunuzu açtım, yerinizden bir dakika 60’a göre söz vereyim.

Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Herhâlde hiçbir konuda kalkıp da burada konuşma yapmayan bir Grup Başkan Vekilini bir dakikayla sınırlamazsınız.

BAŞKAN – İstiyorsanız buradan vereyim size üç dakika; sorun değil. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz iki artı bir, üç dakikadır.

Buyurun.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

12.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasında CHP'ye sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, konuşmanızı çok dikkatle dinledim. Dinlememe rağmen bu ülkenin en büyük mahkemesi Anayasa Mahkemesidir. Anayasa Mahkemesinin Enis Berberoğlu'yla ilgili aldığı hak ihlali kararını tetikçi bir mahkeme, yerel bir mahkemeye bozdurttunuz ve Anayasa Mahkemesinin kararını hiçe saydınız. Bu konuda ben değil, Anayasa Mahkemesi Başkanı Zühtü Arslan “Hukuksuz kalan devlet, yaşam ünitesine bağlı bir hastaya benzer. Biz hak ihlalleriyle ilgili aldığımız kararların arkasındayız.” diyerek bu konunun da arkasında olduğunu en yüksek mahkemenin başkanı olarak ifade etmiştir.

Sayın Bakan, burada anlattıklarınızı ya siz rüyanızda gördünüz ya da biz gerçeklerin içerisinde yaşamıyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Başta, bu ülkede Silivri mahkemelerini kurduunuz; başta Genelkurmay Başkanı olmak üzere aydınları, vekilleri, gazetecileri, akademisyenleri içeriye attınız. Sokakta iktidarı şu anda eleştiren, röportaj yapan vatandaşları mahkemelere gönderdiniz, tutukladınız. Cumhurbaşkanının tahliye olan insanlarla ilgili “Yok öyle tahliye olmak. Hemen o mahkemeyi görevden alırsınız, diğer mahkemeyi getiririz ve onlar da hemen cezaevine konur.” diyerek, yolda geriye çevrilerek insanlar tekrar cezaevine konmuştur.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Nerede bunlar, nerede? Hep yalan söylüyorsunuz.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – “Makul şüpheli” kavramını adalet sistemine siz getirdiniz. Ana muhalefet partisi liderlerine fiilî saldırı oldu. Kemal Kılıçdaroğlu öldürmekle ilgili, tehdit altında. Kendisine saldırıldı; bir tek kişiyi tutuklamadınız, hepsi sokaklarda dolaşiyor. (CHP sıralarından alkışlar) Ama mafya bozuntusu olan Alaattin Çakıcı'yı bir kişi internetten eleştirdi diye onu tutukladınız. Adalet dediğiniz, reform dediğiniz buysa böyle reformun canı cehenneme. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Yeni atanmış hâkim ve savcılar, 1'inci bölgelere getirdiniz, tecrübeli hâkim ve savcılar görevden el çektirdiniz.

85 yaşındaki kadın sadece internetten “Sömürüyorsunuz.” dediği için o kişiyi mahkemeye götürdünüz hatta karakollarda saatlerce sürdürdünüz.

FETÖ'nün savcısı Zekeriya Öz'ün arkasında dimdik durdunuz. FETÖ'nün bütün buradaki terör saldırılarını düzenleyen Adil Öksüz'ün elini kolunu sallayarak Türkiye'den gitmesine izin verdiniz.

Sizler Habur Sınır Kapısı'nda PKK'ya destek veren, Silivri mahkemelerinde FETÖ terör örgütünün arkasında duran iktidarsınız. (CHP sıralarından alkışlar)

Adalet ve Kalkınma Partisinin adaletini Türkiye'de yok ettiniz, kalkınmasıysa şu anda çukurun dibindedir.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Sen hayal görüyorsun, hayal.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) - Siz kendinize “AK” dediniz ama Türkiye'de “kara” sıfatına layık en önemli siyasi partisiniz. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Hadi oradan! Hadi oradan!

BAŞKAN – Sayın Adalet Bakanının bir söz talebi var.

Sayın Bakan, buyurun.

Sayın Gül, kürsüden lütfen.

Sayın Gül, söz talebiniz yok mu...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, benim de söz talebim var.

BAŞKAN – Pardon.

Peki, Sayın Beştaş, buyurun.

(Uğultular)

BAŞKAN - Arkadaşlar, müsaade edin lütfen.

Buyurun.

13.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde yürüme adına yaptığı konuşmasında HDP'ye sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; evet, Adalet Bakanını dinledik. Doğrusu, evrensel hukuk ilkelerini, demokrasiyi, yargının tarafsız ve bağımsızlığının ne kadar önemli olduğunu anlattı. Hatta dinlerken hakikaten bir hukukçu olarak “Bu ilkelerin tümünü biz de savunuyoruz.” dedim. Burada hatırlatmak açısından şu noktaları belirtmek istiyorum: Demokrasinin temelinde, hukuk devletinin temelinde yargı vardır. Yargı, bir denetim erkidir tıpkı basın gibi, iktidarları denetler. Tarafsız ve bağımsız olmaması hâlinde iktidarların önünde hiçbir engel yoktur. Anayasa Mahkemesinin rolü tam da budur. Anayasa Mahkemesi, yasamanın Anayasa'ya aykırı faaliyet yapmasını, yasa çıkarmasını önler.

Peki, bizde durum nasıl? Yani uzun uzun anlatamıyorum, sürem yok. Bizde şu anda hâlihazırda Anayasa Mahkemesi kararları uygulanmıyor. Yerel mahkeme çıkıp diyor ki: “Ben dinlemiyorum seni.” Reddediyor. Hâlbuki hukukta bu, bir içtihatır, kimse reddedemez, Yargıtay kararını kimse reddedemez, yerel mahkeme. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Anayasa 90'a göre, daha da önceliklidir iç hukuktan; o da uygulanmıyor, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları da uygulanmıyor. Direnen -tırnak içinde söylüyorum- hâkim ve savcılar var ama neye direniyor biliyor musunuz? Hukuka, adalete, demokrasiye,

hukuk devleti ilkelerine direniyor. Ha, diyeceksiniz ki: “Kendi kendilerine mi direniyorlar?” Hayır, burada iktidarın yargı üzerinde tamamen bir denetimi var, bağımlı ve taraflı bir yargı yaratmak için uzun yıllardır yasalarla, uygulamayla yürütülen aktif bir faaliyet var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Hiç unutmuyorum, iki hafta önce Cumhurbaşkanı bir konuşma yaptı; şöyle, elinde Anayasa vardı, dedi ki muhalefete: “Anayasa 138’e göre, siz yargıya etki ediyorsunuz.” Hâlbuki o konuşması, yargıya müdahaleydi. Ben hatta basına -röportaj istediler- dedim ki: “Danışmanlarını değiştirsin. O konuşma, yargıya müdahale.”

Şimdi, nedir? Cezasızlık politikası devam ediyor. Kadına yönelik şiddet cezasız kalıyor. Cinayetler... Kürtlerin öldürüldüğü bütün davalarda -Sayın Bakan, önemle söylüyorum, size 100 tane ezbere sayarım- tek bir gün ceza verilmedi; Roboski’den Kemal Kurkut’a, Kemal Kurkut’an Osman Şiban’a, Osman Şiban’dan Ceylan Önkol’a. Bu nedir? Bu, taraflılık ve bağımlılıktır işte. Şimdi, biz, bu dönemde, ilk defa gezici yargı gördük. Akın Gürlek diye bir hâkim, sabah sulh ceza hâkimi, öğleden sonra ağır ceza mahkemesi üyesi; birinde tanık dinliyor, diğesinde tanığın delil olduğu dosyada tutuklama kararı veriyor. İşte, Sayın Adalet Bakanına, huzurunda söylüyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son cümlelerinizi alayım, tamamlayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Şu anda söylediği, Bakanın tarif ettiği bir yargı yok, tarafsız ve bağımsız bir yargı yok, hatta yargı yok. Yargı, kendisini tamamen bağımlı hissediyor ve bunun dışında karar veremiyor. Bunu ben değil, onlar söylüyor. Defalarca karşılaşmalarımızda “Biz, bu kararı verirsek ne yapalım?” diyorlar, “HDP’lilerle ilgili dosyalarda bir şey yapamayız.” diyorlar, “Belediye Başkanlarında bir şey yapamayız.” diyorlar. Bu konuda cesaretleri yok çünkü binlerce hâkim, savcı atıldı ve cezaevinde.

Bu sebeple, hani bu reform söylemi var ya, uygulamada her şey değişebilir. Şu anda Türkiye’deki yasalar çok korkunç yasalar değil, bir hukukçu olarak söylüyorum: Uygulanırsa, gerçekten uygulanırsa, aslında iyi uygulayıcının elinde lehe dönüşebilir. Kadına yönelik şiddette de, cinayette de, bütün işkencede de ama bugün işkence cezasız. İşkenceyi, biz, burada ispatladık ama tek bir gün ceza almadılar. Bunu da Sayın Bakanın takdirine sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan ,Sayın Gül, kürsüden size iki dakika söz vereceğim. İki artı bir, üç dakikanız var. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

14.- Adalet Bakanı Abdulhamit Gül’ün, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç ve Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın sataşma nedeniyle yaptıkları konuşmalarında Hükûmete ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa Mahkemesi kararları, Anayasa’ya göre bağlayıcıdır; tüm kurumları bağlar, mahkemeleri bağlar. Bu konudaki tutumunuzu, yaklaşımınızı, biz, defalarca söyledik. Kaldı ki bireysel başvuru hakkını getiren de AK PARTİ’nin kendisidir; vatandaşlarımız, bu anlamda Anayasa Mahkemesine müracaat edebilsin diye. Burada yargısal bir süreçle ilgili verilen bir karar da, siz, Adalet Bakanın çüppe giyerek ağır ceza mahkemesi başkanını kaldırıp “O çüppeyi ben giyeceğim, ben karar vereceğim.” demesini mi bekliyorsunuz? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yargı bağımsızdır, bu kararı veren bir yargı mensubudur ve elbette Anayasa Mahkemesi kararının bağlayıcı olduğunu, bu anlamda yürüyen bir davayla ilgili hâkime talimat, tavsiyede bulunarak “Bunu, bu şekilde karar ver.” demeyi siz belki düşünüyor olabilirsiniz -burada “siz” derken kimseyi ifade etmiyorum, sataşma da yapmıyorum- ama

bizim anlayışımızda kararları hâkim ve savcılar kendileri verirler. Ve özellikle yargı anlamında da elbette Türkiye’de hukuk sistemi vardır ve kendi içerisinde yargısal süreç devam edecektir. Bu konuda hak arama yolları, itiraz yolları da bellidir, bu konuda ilgili kişiler başvuracaktır. Nitekim “Anayasa Mahkemesi kararlarını uygulamayan varsa bunlar terfi etmesin. Herkes Anayasa Mahkemesi kararına uysun. Bu konudaki uygulamadaki eksiklik ya da yanlışlıklar düzeltilsin.” diye bu düzenlemeyi biz getirdik, ondan bahsediyoruz ama kalkıp da biz o cübbeyi giyerek yargı yerine geçip karar veremeyiz. Coğrafi teminatı bu yüzden getirmeyi planlıyoruz, bu yüzden düşünüyoruz hâkimler, savcılar bu anlamda psikolojik olarak daha rahat destek olsun diye.

Yine, bu konuda, elbette yürüyen safahatlarla ilgili, ben bir hukukçu olarak yürüyen davayla ilgili bir görüşte bulunamam, beyanda bulunamam. Yine, burada söylendi “Biz, şunu yaparsak başımıza bu gelir.” Onu diyen kişi bir defa hâkim olamaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ADALET BAKANİ ABDULHAMİT GÜL (Devamla) - Hâkim dediğiniz “Şu ne der, bu ne der.” değil, dosyadaki deliller ne der diye ona bakar, ona göre karar verir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Eğer “Şu kişi ne der.” diyorsa kusura bakmayın, o kişi hâkim değildir, savcı değildir, yargı mensubu değildir. Bu anlayışı kim söylüyorsa bu konuda savcılıklara suç duyurusunda bulunmanızı da sizlere tavsiye ediyorum; öyle bir hâkim olmaz, öyle bir savcı olmaz. (HDP sıralarından gürültüler)

“Binlerce hâkim, savcı cezaevinde.” diyorsunuz, binlerce hâkim cezaevinde değil, FETÖ’cü teröristler cezaevinde, FETÖ’cüler cezaevinde. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) PKK’yla omuz omuza çalışan FETÖ terör örgütü ile PKK terör örgütünün mensupları cezaevinde. Bizim onurlu hâkimimize “Cezaevinde.” diyemezsiniz çünkü o Anayasa’ya bakar, Kandil’e bakmaz, Pensilvanya’ya bakmaz! (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Yürütme adına ikinci söz talebi Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Lütfi Elvan’ın.

Buyurun Sayın Elvan...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Grup Başkan Vekilleri, yürütme, bütün bakanlarımız konuşmalarını tamamlamadan arada söz vermeyeceğim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, ben 60’a göre söz istiyorum.

BAŞKAN – 60’a göre söz haklarını kullandık, artık söz vermiyorum.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sadece bir şey söyleyeceğim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Elvan, siz buyurun lütfen. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, kayıtlara geçmesi için söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Elvan, siz devam edin, buyurun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bakın, ben Sayın Bakandan şunu rica ettim. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, yanlış yapıyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin, siz karışmayın rica ediyorum.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Bakan, 14. Ağır Ceza Mahkemesi Başkanının neden 37. Ağır Cezadan geldiğini açıklamadı; bunu açıklaması lazım. Bu bir idari karar; nasıl oraya geldi, onu açıklasın, onu açıklasın Başkan.

BAŞKAN – Sözleriniz kayıtlara geçti.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230) (Devam)

2.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 231) (Devam)

A) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

1) Adalet Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) YARGITAY (Devam)

1) Yargıtay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yargıtay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DANIŞTAY (Devam)

1) Danıştay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Danıştay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)

1) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Adalet Akademisi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Adalet Akademisi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU (Devam)

1) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Devam)

1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) KAMU İHALE KURUMU (Devam)

1) Kamu İhale Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu İhale Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Devam)

1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)

1) Türkiye İstatistik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İstatistik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) SERMAYE PİYASASI KURULU (Devam)

1) Sermaye Piyasası Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sermaye Piyasası Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

1) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

O) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN - Sayın Bakan, buyurun siz.

Süreniz yeniden başladı.

HAZİNE VE MALİYE BAKANI LÜTFİ ELVAN – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, bizleri izleyen kıymetli vatandaşlarımız; bugün Hazine ve Maliye Bakanlığı ile bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarımızın 2021 yılı bütçesini ve 2019 yılı kesin hesabını yüce Meclisimize arz edeceğiz. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Öncelikli olarak, Hazine ve Maliye Bakanlığımız üzerinde görüş beyan eden, yapıcı eleştirilerde bulunan tüm milletvekillerimize huzurlarınızda çok teşekkür etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, dünyamız çok farklı bir dönemden geçiyor. Bu yıl karşı karşıya kaldığımız Covid-19 pandemisi küresel ekonomi üzerinde yıkıcı etkiler yaptı. İstihdam, üretim, ticaret, turizm ve borçluluk gibi pek çok alanı etkileyen bir süreçte ülkeler kapsamlı ve zorunlu bir mücadele içerisine girdi. Yaşanan olağanüstü şartlar normal zamanlarda görülmedik tedbirlerin gündeme gelmesine neden oldu. Hükümetler çalışma hayatını koruyan, firmaları ayakta tutan, arz ve talebin çökmesini önleyen tedbirleri uygulamaya başladı. Ayrıca merkez bankaları da genişletici para politikaları yoluyla ekonomik aktiviteyi destekledi. Tüm bunlara ek olarak uluslararası kuruluşlar teknik ve finansman imkânları sağlayarak hükümetlerin yanında oldu. Verilen bu mücadeleye rağmen daha önce tecrübe edilmemiş bir küresel sağlık krizi yaşanırken belirsizlik hâlen devam ediyor. Küresel gelir ve ticaretle

sert bir daralma, 100 milyonları bulan istihdam kayıpları ve tırmanan küresel borçlulukla karşı karşıya kalmış bulunuyoruz. Aşırı haberleriyle birlikte tünelin ucunda ışık görünse de önümüzdeki dönem, üst düzeyde hassasiyet gerektirmeye devam ediyor.

Uluslararası Çalışma Örgütü verilerine göre hâlihazırda 400 milyondan fazla tam zamanlı iş gücü kaybı yaşanmış durumda. Uluslararası Finans Enstitüsünün analizleri küresel borçluluğun küresel hasılanın 3,5 katına ulaştığını gösteriyor. Bunu biraz daha somutlaştırmak istiyorum: Değerli arkadaşlar, ülkelerin toplam borçları millî gelirlerine oranla hangi seviyelere ulaşmış? Buna da kısaca değinmek istiyorum. Japonya'da bu oran yüzde 632 değerli arkadaşlar -yani borçlarının gayrisafi yurt içi hasılasına oranı- İngiltere'de yüzde 500, Amerika Birleşik Devletleri'nde yüzde 383, Çin'de yüzde 337, Almanya'da yüzde 268, Türkiye'de ise bu oran yüzde 167'dir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Peki, küresel düzeyde son bir yılda borçluluk oranı ne kadar artmıştır? Küresel düzeyde borçluluk oranı, dünyada yüzde 43 oranında artmıştır. Gelişmiş ülkelerin borcu, yine son bir yılda yüzde 52 oranında artmıştır. Gelişmekte olan ülkelerde ise bu yüzde 26'dır. Türkiye'de ise son bir yılda borçluluğumuzdaki artış oranı yüzde 30'dur. Dolayısıyla dünya ortalamasının oldukça altında bir borçluluk oranına sahibiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kapanma tedbirlerinin hafiflemesi ve destekleyici politikaların etkisiyle mayıs ayından itibaren küresel ekonomik aktivite toparlanma eğilimine girdi ancak yılın son çeyreğinde yaşanan yeni dalgayla birlikte pek çok hükümet bazı tedbirleri tekrar hayata geçirmeye başladı. Ülkelerin farklılaşan finansal ve konjonktürel durumları, krizin etkileri ve alınan tedbirlerin farklılık göstermesine sebep oldu. Kapsamlı kapanma önlemleri alan gelişmiş ekonomilerde daralmanın boyutunun çok daha derin olması bekleniyor. Birinci dalgadan daha güçlü seyreden ikinci dalga karşısında ülkeler, destekleyici politikalara devam ediyor. Özellikle gelişmiş ülkelerin genişletici para politikaları, küresel likiditenin de artmasına neden oluyor.

Diğer taraftan, aşırı konusunda son dönemdeki gelişmeleri de umut verici olarak görüyoruz. Coronavirüse karşı yaygın kullanımı olan bir aşırı ya da tedavinin hayata geçmesiyle küresel aktivitede hızlı bir toparlanma yaşanacağına inanıyoruz. Buradan hareketle 2021 yılının aşılanmanın da başlamasıyla birlikte küresel gelirden, ticarettten ve istihdamda 2020 yılının telafi edildiği bir dönem olması bekleniyor. Bununla birlikte, küresel arz zincirlerinin güvenliği, istihdam piyasalarının dezavantajlı gruplar aleyhine hızla bozulması, teknoloji altyapısının artan önemi, sektörel bağımlılıkların oluşturduğu kırılmalıklar gibi hususlar salgın sonrası dönemin, küresel ekonomi gündeminin en üst sıralarında yer almaya devam edeceğini gösteriyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Covid-19 salgınının hem ekonomik hem de sosyal hayatı olumsuz etkilediği bir ortamda bütçemizi hazırladık. Hükümetlerimiz döneminde ekonomimiz, maruz kaldığı şokları elde edilen kazanımlar sayesinde her defasında başarılı bir şekilde atlattı. Ekonomimizi daha dayanıklı kılmaya ve sürdürülebilir büyümeyi temin etmeye yönelik makroekonomik politikaları hayata geçirmeye devam ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, Türkiye ekonomisi rekabete dayalı piyasa ekonomisi geleneğine sahiptir. Ekonomi politikalarımızı bu anlayışı merkeze alarak oluşturuyoruz. Önümüzdeki dönemde sürdürülebilir ve kaliteli bir büyümeyle istihdamı artırmayı ve vatandaşlarımızın refah seviyesini yükseltmeyi amaçlıyoruz. Makroekonomik istikrarı korumak suretiyle enflasyonla mücadeleyi kararlılıkla sürdüreceğiz, salgının küresel çapta getirdiği belirsizliklere rağmen ekonomik aktivitenin sürekliliğini sağlayacak, yatırım ortamını güçlendirecek, şeffaf, öngörülebilir ve hesap verebilir bir yapı içinde yeni reformlarımıza hız kazandıracaktır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Geçmişte birçok kez gösterdiğimiz gibi ülkemizin dünyanın zor şartlarından en az etkilenerek çıkmasını sağlayacağız. Yatırım ortamının daha fazla iyileştirilmesi noktasında yargı reformuna Hükümet olarak büyük önem attığımızı vurgulamak istiyorum. Nitekim, hukuku ekonomiden ayrı düşünmek mümkün değildir. İyi işleyen bir ekonomik yapının olmazsa olmazı güvenidir. Bu güvenin en önemli teminatı hiç kuşkusuz

hukuktur değerli arkadaşlar. Bu itibarla Sayın Adalet Bakanımızla birlikte aynı amaç doğrultusunda çok verimli çalışmalara başladık. Hukuk reformlarını, ekonomik güven iklimini de tahkim edecek şekilde ve paydaşlarımızla yakın işbirliği içinde hızlandırarak şekillendireceğiz. Ekonomimizi daha güçlü ve daha üretken kılmak için tüm tarafların görüşlerine de büyük önem veriyoruz. Bu kapsamda TOBB, TÜSİAD, MÜSİAD temsilcileriyle yaptığımız görüşmelerin son derece yararlı geçtiğini burada belirtmek isterim. Önümüzdeki günlerde esnaf ve iş dünyası başta olmak üzere diğer taraflarla da bir araya geleceğimizi buradan ifade etmek istiyorum. Ekonomimizi şüphesiz ki toplumun tüm kesimleriyle birlikte ileriye taşıyacağız. Bu çerçevede esnafın, çiftçinin, sanayicinin, akademisyenin yani toplumun her bir ferдинin görüşleri bizim için son derece değerli ve kıymetlidir. İnsan odaklı bir anlayış içinde vatandaşlarımızın refahını ve sosyal adaleti hiçbir zaman ihmal etmeyeceğiz. Devletin düzenleyici rolüne odaklanarak ekonomi politikalarımızı kapsayıcı, gerçekçi ve rasyonel bir anlayış çerçevesinde oluşturacağız. Son bir ayda attığımız adımlar geleceğe ilişkin bakış açımızı da ortaya koyuyor. Merkez Bankası tarafından ortaya konan parasal sıkılaştırma adımını, zorunlu karşılık uygulamasının sadeleştirilmesi takip etti. Böylece tüm fonlamanın temel politika aracı olan bir hafta vadeli repo faiz oranı üzerinden yapılmasına ve zorunlu karşılıklarda faiz, nema oranlarının tüm sektörler için aynı oranlar üzerinden uygulanmasına geçildi. Bu adımları müteakiben aktif rasyosu uygulamasının bu yıl sonu itibarıyla yürürlükten kaldırılması kararı verildi. Ardından bankaların yurt dışı yerleşiklerle yaptıkları vadede TL satım yönünde gerçekleştirecekleri türev limitleri artırıldı. BDDK valör uygulamasına son verildi. Sermaye yeterlilik rasyosu hesaplamasında baz alınacak kura ilişkin kolaylık sağlandı ve uluslararası norm ve standartlara yakınsayan bir yaklaşım benimsendi.

Burada şunu özellikle ifade etmek istiyorum: Sayın Yılmaz, özellikle bugün BDDK tarafından açıklanan kararın geçtiğimiz bir ay içerisinde açıklanan kararlarla tezat teşkil ettiğini ifade etti. Zannedersen sermaye yeterlilik rasyosunun nasıl hesaplandığına yönelik yanlış bir algı içerisinde çünkü şöyle bir ifade kullandı: Sermaye yeterlilik rasyosunda kullanılacak kurun, 2020 yılı için kullanılacak kurun 31/12/2020 tarihindeki kur olarak kullanılacağını ifade etti. Hâlbuki geçmiş uygulamalar yani dünya kadarki uygulama şu idi değerli arkadaşlar: 2020 yılı bankaların sermaye yeterlilik rasyosu hesabında 31/12/2019 kuru alınıyordu, bunun yerine BDDK'nin bugünkü kararıyla iki yüz elli iki günlük 2020 yılı ortalaması alınacak. Dolayısıyla uluslararası standartlara bir yakınsama söz konusu, bu da sermaye yeterlilik oranını daha da yukarı çeken bir yaklaşım değil, sermaye yeterlilik oranını biraz daha aşağı çeken bir yaklaşımdır. Dolayısıyla bunu özellikle ifade etmek istiyorum çünkü kamuoyunda da bunun yanlış anlaşılması gerektiğini düşünüyorum.

Diğer taraftan, takipteki alacaklar ve ayrılan karşılıkların riskte olduğuna dair bir ifade kullanıldı. Değerli arkadaşlar, çok açık ve şeffaf bir şekilde sizlerle bugün paylaşıyorum. Takipteki alacakların miktarı, "üçüncü grup" dediğimiz takipteki alacakların miktarı 151 milyar liradır. 151 milyar liraya karşılık bankalarımız 113 milyar lira karşılık ayırmıştır. Peki, bu oran nedir? Bu oran yüzde 75'e tekabül etmektedir. Peki, bu oran Avrupa genelinde nedir? Buna baktığımızda, Avrupa genelindeki oran yüzde 45 seviyesindedir yani şunu ifade etmek istiyorum: Takipteki alacaklar hesabı için aşağı yukarı Avrupa'nın ayırmış olduğu karşılığın 2 katına yakın bir karşılık Türk bankaları tarafından ayrılmaktadır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, diğer bir husus; yakın izleme oranına yönelik, yani "ikinci grup" yakın izlemede olan hesaplara yönelik yine, risk taşıdığına yönelik bir açıklamada bulunuldu. Bunu da açıklıyorum: Yakın izlemede olan toplam miktar 382 milyar liradır. "İkinci grup" olarak nitelediğimiz yakın izleme grubundakiler 382 milyar liradır. Peki, 382 milyar liraya karşılık ne kadarlık bir karşılık ayrılmıştır? Ayrılan karşılık 58 milyar liradır. Peki, oran nedir? Oran yüzde 15'tir. Peki, Avrupa standartlarındaki bu oran nedir? İkinci grup için söylüyorum, yüzde 6'dır değerli arkadaşlar. Dolayısıyla, kısaca şunu ifade etmek istiyorum: Bankalarımız son derece güvenilir, güvendedir ve sağlıklıdır; bunun takibini yakinen de BDDK Başkanlığımız yapıyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, diğer bir husus, pandemi nedeniyle, takipteki alacaklar grubuna alınma süresini doksan gündün yüz seksen güne çıkardık. Pandemi nedeniyle de bunu haziran sonuna kadar uzattık. Bu son derece mütevazı bir yaklaşım. Diğer gelişmiş ülkelere baktığımızda, Avrupa'ya, Amerika'ya baktığımızda; onların almış olduğu, bankalara yönelik almış olduğu önlemlerle karşılaştığımızda, bizim aldığımız önlem son derece mütevazı bir önlemdir. Şöyle ifade edeyim: Avrupa ve... Bakınız, değerli arkadaşlar, şöyle söyleyeyim: Avrupa Merkez Bankası, bankalara şunu söyledi: "Ödenmesi gereken, Merkez Bankamıza ödemeniz gereken yükümlülüğünüzü yüzde sıfır faizle bir yıl ötelıyorum." Diğer taraftan, bankalar, müşterilerine "Sizin yükümlülüklerinizi de ben bir yıl ötelıyorum." dedi. Dolayısıyla, Avrupa'nın ve gelişmiş ülkelerin almış olduğu tedbirler ile bizim bankacılık sektöründe almış olduğumuz tedbirleri kıyasladığımızda son derece mütevazı bir yaklaşım içerisinde olduğumuz net bir şekilde ortaya çıkıyor.

Bir başka husus değerli arkadaşlar, bankacılık sektörümüzün pozisyon açığıyla ilgili yine, risk olduğuna dair ifadeler kullanıldı. Bankacılık sektörümüzün şu an itibarıyla döviz pozisyon açığı yoktur değerli arkadaşlar ve 3,3 milyar dolar artıdır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bunu özellikle ifade edeyim. Kamu bankalarımızın 2,7 milyar dolar, evet, üç kamu bankamızın pozisyon açığı vardır ancak açığın öz kaynağa oranı yüzde 20'yi geçmemelidir. Burada üç bankamızın oranlarını söylüyorum: Bir kamu bankamızın oranı yüzde 12, diğer bankamızın oranı yüzde 10, üçüncü bankamızın oranı da yüzde 9'dur yani yüzde 20'lik kriterin oldukça altındadır. Özel sektöre ait bankaların döviz pozisyonlarına baktığımızda da toplam 6 milyar dolar fazlaları olduğunu görüyoruz değerli arkadaşlar. Dolayısıyla bankacılık sektörüne yönelik bugüne kadar BDDK tarafından alınan kararların son derece rasyonel ve piyasaya olumlu etkisi olan kararlar olduğunu özellikle ifade etmek istiyorum. Bugün BDDK'nin almış olduğu karar da daha önce alınmış kararlarla hiçbir şekilde tezat teşkil etmiyor sevgili kardeşlerim.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sayın Bakan, nerede bu ülke?

HAZİNE VE MALİYE BAKANI LÜTFİ ELVAN (Devamla) – Tüm bu gelişmelerin akabinde finansal piyasa göstergelerimizde de iyileşmeleri gözlemledik. Döviz kuru ve ülke risk primimiz düşerken hisse senetleri ve tahvillerimize güçlü bir talep görmeye başladık. Kasım ayında Türkiye uluslararası portföy akımlarını çekme konusunda pek çok gelişmekte olan ülkeyi geride bıraktı. Biz bu toparlanmayı daimî hâle getirmeyi amaçlıyoruz. Finansal alanda attığımız adımları kamu maliyesindeki ihtiyatlı duruşla destekleyip makroekonomik istikrarı kalıcı bir şekilde tesis edeceğiz.

Burada altını özellikle çizmek istediğim bir husus var: Tüm vatandaşlarımızın gönlü müsterih olsun, bize güvensinler. İstikrar içerisinde büyüyecek, büyümenin nimetlerini tüm toplum kesimleriyle adil bir şekilde paylaşacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bizim büyüme anlayışımız istihdam dostu bir büyüme anlayışıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Covid-19 salgınıyla mücadele kapsamında ülkemiz ihtiyaç hissedilen tüm alanlara yönelik etkili ve hızlı bir şekilde destek ve teşvik uygulamalarını hepinizin bildiği gibi hayata geçirdi. Genişleyici mali politikalar ve salgının oluşturduğu ilave maliyetlerin etkisiyle bütçe açığımız geçici olarak arttı. Bu dönemde bir yandan vatandaşlarımıza ve reel kesime destekler sağlarken diğer yandan da mali disiplini kararlılıkla uygulamaya devam edeceğimizi bir kez daha ifade etmek istiyorum. Bu çerçevede merkezî yönetim bütçe açığının gayrisafi yurt içi hasılaya oranı 2020 yılı yıl sonu için hedeflediğimiz yüzde 4,9'un da oldukça altında gerçekleşeceğini buradan ifade etmek istiyorum. Mali disiplini koruyarak gerçekçi bir risk yönetimiyle kamu finansmanının kalitesini de artıracğız.

Değerli arkadaşlar, Türkiye genel yönetim borç stoku açısından da en az borçlu gelişmekte olan ülkeler arasında yer alıyor. Pandeminin etkilerini yönetmede en önemli avantajlarımızdan biri bu olmuştur. Pandemi sonrası dönemde hızlı toparlanma ve fırsatları değerlendirme sürecinde de bu konumuz büyük destek sağlayacaktır. 2020 yılı sonunda yüzde 41,1 olarak tahmin edilen bu

oranın 2023 yılı sonunda ise yüzde 41,8 seviyesinde gerçekleşmesini bekliyoruz. Peki, Avrupa Birliği ortalaması nedir diye baktığımızda, Avrupa Birliği ortalaması ise yüzde 88'dir yani bizim 2 kat borçlanmamızdan daha fazla bir borç oranına sahip bir Avrupa Birliği var değerli arkadaşlar.

Covid salgınının ekonomik etkileriyle finansman ihtiyacı, ileride yine salgın sebebiyle oluşabilecek muhtemel riskleri bertaraf etmeyi teminen güçlü bir nakit rezerv tutma yönündeki yaklaşım neticesinde önceki yıllara göre nakit durumumuz daha iyi durumda, bunu özellikle ifade etmek istiyorum. Bu kapsamda, 2020 yılında Ocak-Ekim döneminde yapılan net borçlanma 244,5 milyar lira oldu. Bununla birlikte, bu yılı 16 Ekim 2020 tarihinde yapılan borçlanma limiti artışıyla tespit edilen yeni borçlanma limiti olan 308,2 milyar liranın oldukça altında, 260 milyar lira seviyesinde net borçlanmayla kapatmayı hedefliyoruz. 2020 yılında karşılaştığımız elverişsiz koşullara rağmen sabit getirili iç borçlanmanın yıllık bileşik maliyeti önemli miktarda azalarak tek haneli seviyelere indi. 2019 yılında yüzde 18,3 olan sabit getirili iç borçlanmanın ortalama maliyeti Ocak-Kasım 2020 döneminde yüzde 10,3 olarak gerçekleşti. İç borçlanma maliyetinde kaydedilen düşüşün katkısıyla 2020 yılında faiz harcamalarının başlangıç ödeneğinin altında kalmasını bekliyoruz.

2021 yılında kamu finansmanında ihtiyatlı yaklaşımımızı güçlendirerek etkin risk yönetimiyle finansman kalitesini artırmayı hedefliyoruz. Bu alandaki öngörülebilirliği artırarak yabancı yatırımcıların devlet iç borçlanma senetlerimize ilgisini yeniden canlandırmayı hedefliyoruz. Gelecek sene yabancı para cinsinden iç borcun payını azaltıp iç borç çevirme oranımızı bütçe açığının ima ettiği seviyenin altında yüzde 120 dolaylarında gerçekleştirmeyi öngörüyoruz. Alacağımız ilave tedbirle bu oranı daha da azaltmak temel politikalarımızdan biri olacak.

Diğer taraftan, Hazine garantileri ve borç üstlenim taahhütleri nedeniyle oluşabilecek koşullu yükümlülük kaynaklı risklerimizi de sınırlandırıyoruz. Bu çerçevede 2021 yılında hem Hazine garantili imkân ve dış borcun ikrazı limitini hem de borç üstlenim taahhüt limitini 45 milyar dolar olarak belirledik.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizler on sekiz yıldır milletimiz için gecemizi gündüzümüze katarak, dur durak bilmeden ülkemize yeni eserler kazandırarak bugünlere kadar geldik. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde sayısız hizmete imza attık. Aziz milletimizin değerlerini baş tacı ederek yolumuza devam ettik. Rotamızı hep milletimiz çizdi ve bu güzergâhtan hiç sapmadık. On sekiz yılda birçok badireyi, birçok zorluğu hep milletimizle ve milletimizin güçlü desteğiyle aştık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi Sayın Bakanım.

HAZİNE VE MALİYE BAKANI LÜTFİ ELVAN (Devamla) – Gerçekçi ve reformcu bir anlayışla, değişen şartlara göre politikalarımızı sürekli olarak güncelledik.

Son bir yıldır bütün dünyayı esir alan Covid-19 ülkemizde de kendini gösterdi. Tüm dünyayla birlikte zor bir süreci yaşıyoruz. Bu virüsle hem sağlık anlamında hem de ekonomik anlamda inanılmaz bir mücadele veriliyor. Bu zorlu günlerde de inşallah, milletimizle birlikte yine bu süreçten güçlenerek çıkacağız. Allah'ın izniyle, altından kalkamayacağımız hiçbir yük yoktur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Milletimizi iyi gününde de kötü gününde de unutmadık ve asla unutmayacağız. Her alanda yaşanan sorunları ve sıkıntıları biliyoruz, milletimiz müsterih olsun. Bu aziz millet bugüne kadar bizleri hiç yalnız bırakmadı, bizler de milletimizi hiçbir zaman yalnız bırakmayacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

HAZİNE VE MALİYE BAKANI LÜTFİ ELVAN (Devamla) – Tamamlıyorum efendim, son cümlelerim.

BAŞKAN – Buyurun.

HAZİNE VE MALİYE BAKANI LÜTFİ ELVAN (Devamla) – 2002 yılından bugüne kadar popülist olmadık ve bundan sonraki süreçte de asla popülist olmayacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Pandemi sonrası yeniden şekillenecek dünya ekonomisinde hak ettiğimiz yeri alacağız, fırsatları değerlendirerek yeni atılımlar yapacağız.

Değerli arkadaşlar, çok daha fazla uzatmak istemiyorum, vaktinizi de almak istemiyorum, sürem de doldu ama ben burada sözlerime son verirken bir kez daha, Bakanlığımızla ilgili olarak görüşlerini beyan eden, yapıcı eleştirilerde bulunan tüm arkadaşlarımıza çok teşekkür ediyorum ve bu bütçe sürecinde emeği geçen Hazine ve Maliye Bakanlığımıza, Bakan Yardımcılarımıza, tüm genel müdürlerimize, tüm bürokrat arkadaşlarımıza huzurlarınızda çok teşekkür ediyor; hepinizi saygıyla, sevgiyle, muhabbetle selamlıyorum efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, konuşmaların sonrasında, tamamının bitiminde söz vereceğimi söyledim demin.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkanım, o, maddelerle ilgili görüşmeler yapılrkendii. Sayın Bakanların yaptığı konuşmalardan sonra hemen Bakanın cevap vermesi açısından, hem de bizim, Bakanı kendi bilgilerimizle doğru bilgilendirmemiz açısından şu anda cevap vermemiz doğrudur.

Ben 60'a göre söz istiyorum.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Özkoç "Sayın Bakanı doğru bilgilendirmek" dediğiniz zaman, yani bu Sayın Bakanın alanı.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Şimdi, Sayın Başkan...

BAŞKAN – Size yerinizden bir dakika, 60'a göre söz vereyim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Şimdi, siz bize akıl vermeyin, benim ne demek istediğimi Bakan anlıyor.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Özkoç.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkan, ben de söz istiyorum.

BAŞKAN – Olur, tabii ki...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

4.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan'a yeni görevinde başarılar dilediğine, bu bütçeyi savunması gerekenin Berat Albayrak olduğuna, Hazine ve Maliye Bakanının Türk lirasının arkasında durması gerektiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, Değerli Bakanım; öncelikle görevinizde başarılar diliyorum.

Bu bütçeyi burada sunması gereken siz değil. İki yıldan beri bu bütçeyi kimliksiz bütçe hâline getiren Berat Albayrak'ın burada bu bütçeyi anlatması ve savunması gerekiyordu, siz değil. (CHP sıralarından alkışlar)

İkincisi: Sayın Bakanım, on sekiz yıl içerisinde bir tek fabrika açılmadı, umut ediyorum ki siz üretime dayalı bir anlayışla -Türkiye Cumhuriyeti 1924'ten itibaren on beş yıl içerisinde 33 fabrika açtı- on sekiz yılda bir fabrika açmayan AKP iktidarına bir fabrika açtırtırsınız. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ŞAHİN TİN (Denizli) – Yüzlerce fabrika açılıyor ya!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Şeffaflığa karşı bir politika yürütülüyordu, umut ederim ki siz böyle davranmazsınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Bakanım, şu anda Türkiye’de sadece günlük ödenen faiz tutarı 57,8 milyondur, umut ediyorum ki bu Berat Albayrak’ın bizi ve Türkiye’yi getirdiği bu durumdan Türkiye’yi şeffaf bir şekilde yöneterek bundan kurtulma azmini gösterirsiniz.

Sayın Bakanım, başınız sıkıştıkça 2 milyon nüfuslu Katar’a perde arkasında, örtülü ihalelerle umut ediyorum ki Türkiye’yi vermezsiniz.

Siz doları yüceltmeyin Sayın Bakanım, Türk lirasının değeri dünyaya bedeldir, siz Türk lirasının arkasında durun. 5 iş birlikçi müteahhede, müteahhitlere dolarla para yağdırmayın; siz milletinize, Covid’le yıkılan yoksula, esnafa o paraları geri iade edin. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkoç, teşekkür ediyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Bakanım, son olarak... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Ama yani Sayın Özkoç...

Arkadaşlar, müsaade edin.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Bakanım, son olarak söylüyorum: AKP iktidarında, biz, iki yıldan beri bu ülkenin yetiştirdiği çok nitelikli insanlar var, bu ülkeyi yönetebilirler, yeter ki yüzlerini saraya dönmeler diyorduk; siz yüzünüzü saraya dönenlerden olmayın, millete dönün yüzünüzü. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkoç, arkadaşlarınız seksen dakika konuşarak bütçeler üzerindeki görüşlerini belirttiler ama her bakanın konuşmasından sonra söylediklerinin gerçek olmadığını söyleyerek bu konuşmaları yapmayı doğru bulmuyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Neden bulmuyorsunuz Sayın Başkan?

BAŞKAN – Doğru değil çünkü doğru olmadığını siz de biliyorsunuz. (AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

Arkadaşlar, müsaade edin lütfen.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, bir dakika, kayıtlara geçsin diye söz istiyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu sizin doğrularınıza göre hareket etmez, milletin doğrularına göre hareket eder.

BAŞKAN – Bu doğru benim doğrum değil, İç Tüzük’ün ve Meclisin genel çalışma kurallarından bahsediyorum ben.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, bize oradan akıl öğretmeyin, bizim aklımız bize yeter. Bizim muhatabımız Bakandır, Bakan cevap versin. (CHP sıralarından alkışlar)

HAZİNE VE MALİYE BAKANI LÜTFÜ ELVAN – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Size söz vereceğim.

Evet, Sayın Elvan, buyurun.

Süreniz üç dakikadır, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VI.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

15.- Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan’ın, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un yaptığı açıklamasında Hükûmete satışması nedeniyle konuşması

HAZİNE VE MALİYE BAKANI LÜTFÜ ELVAN – Sayın Başkan, değerli milletvekillerimiz; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikli olarak, konuşmamda 4,5 milyar dolar yerine 45 milyar dolar gibi bir ifade kullanmışım, aslında bizim limit olarak özellikle ikraz anlaşmalarında 2021 için uygulayacağımız limit 4,5 milyar dolardır, onu özellikle ifade edeyim.

Sayın Grup Başkan Vekilinin ifade ettiği hususlara gelince, değerli arkadaşlar, tüm milletimiz biliyor ki 2002-2020 döneminde Türkiye, gerçekten çok önemli gelişmeler sağladı.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Önce “Hayırlı olsun.” dedim Sayın Bakan.

HAZİNE VE MALİYE BAKANI LÜTFÜ ELVAN (Devamla) – Sadece şu kadarını söyleyeyim: Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerimizdeki organize sanayi bölgelerinde neredeyse bir tane dumanı tüten fabrikamız yoktu; bugün Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerimizdeki organize sanayi bölgeleri, hemen hemen tamamıyla doludur, Diyarbakır’a gidin doludur, Mardin’e gidin doludur, Şanlıurfa’ya gidin doludur. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – İflas ettiler!

HAZİNE VE MALİYE BAKANI LÜTFÜ ELVAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, ihracatımız 36 milyar dolardan 180 milyar dolara ulaşmıştır. Biz, evet, otomobil satıyoruz, makine teçhizat satıyoruz ve 81 ilimizdeki fabrikalar, o bacası tüten fabrikalar artık ihracat yapmaya başladı. Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerimizin ihracatına baksak, inanılmaz bir artış olduğunu görürsünüz.

Dolayısıyla, Türkiye’de çok önemli gelişmeler oldu. Elbette beklentiler çok daha yüksek olabilir, elbette, evet, bizler de sorunlar yaşadık, bir darbe girişimiyle karşı karşıya kaldık, çok ciddi problemler yaşadık, Covid problemiyle karşı karşıya kaldık ki tüm dünyanın yaşadığı sorunlar var, biz bunları inkâr etmiyoruz, elbette bizim de sorunlarımız var ama bu gelişmeleri de her birimiz görmeliyiz, her birimiz yaşamalıyız. Yıllarca bu ülkenin millî geliri 2 bin dolarlar civarında seyretti, biz 12 bin dolara ulaştık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

HAZİNE VE MALİYE BAKANI LÜTFÜ ELVAN (Devamla) – Evet bugün, bu son birkaç yılda yaşamış olduğumuz sıkıttan dolayı evet bir miktar düşüş söz konusu oldu; 8 bin dolarlar civarında bir millî gelir ama nereden bakarsanız bakın, en azından geçmiş dönemlerin 3-4 katı kişi başı gelire sahibiz.

Diğer taraftan, satın alma paritesine göre Türkiye, dünyanın 13’üncü güçlü ekonomisi konumuna geldi değerli arkadaşlar.

Ben teşekkür ediyor hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yok, öyle bir şey yok, 19’uncu sıradayız.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230) (Devam)

2.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 231) (Devam)

A) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

1) Adalet Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) YARGITAY (Devam)

1) Yargıtay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yargıtay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

*C) DANIŞTAY (Devam)**1) Danıştay 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Danıştay 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**Ç) CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)**1) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)**1) Türkiye Adalet Akademisi 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Türkiye Adalet Akademisi 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**E) HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU (Devam)**1) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**F) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)**1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**G) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)**1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**Ğ) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Devam)**1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**H) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**İ) KAMU İHALE KURUMU (Devam)**1) Kamu İhale Kurumu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Kamu İhale Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**İ) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**J) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Devam)**1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**K) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)**1) Türkiye İstatistik Kurumu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Türkiye İstatistik Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**L) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)**1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı*

M) SERMAYE PİYASASI KURULU (Devam)

1) Sermaye Piyasası Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sermaye Piyasası Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) SIGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

1) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

O) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Yürütme adına son söz talebi Millî Savunma Bakanı Sayın Hulusi Akar'ın.

Buyurun Sayın Akar. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Gazi Meclisin çatısı altında sizleri ve ekranları başında bizleri izleyen çok değerli vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, bu sabahтан beri yapılan çalışmalar sırasında görüşleriyle, önerileriyle, sorularıyla çalışmalarımıza katkı sağlayan bütün arkadaşlarıma da başlangıçta teşekkür ediyorum.

Bugün burada sizlere Bakanlığımızın faaliyetleri ve 2021 yılı bütçesi hakkında özet bilgi sunacağım: Malumunuz olduğu üzere, küresel ve bölgesel düzeyde İslam karşıtlığı ve yabancı düşmanlığı dâhil her türlü risk ve tehdidin arttığı bir dönemden geçiyoruz. Bu noktada, özellikle, dün akşam meydana gelen yabancı düşmanlığına da burada zikretmek istiyorum. Her türlü İslam karşıtlığı ve yabancı düşmanlığına da şiddetle kınıyoruz. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Türk Silahlı Kuvvetleri olarak Kore Harbi ve Kıbrıs Barış Harekâtı'ndan sonra en kapsamlı ve yoğun mücadeleyi verdiğimiz bu dönemde yeni yapısıyla Millî Savunma Bakanlığı olarak tüm birlik ve kurumlarıyla başta FETÖ, PKK, YPG, DEAŞ gibi terör örgütleri olmak üzere her türlü tehdit ve tehlikeye karşı asil milletimizin sevgisi, güveni ve duasından aldığı ilhamla “ölürsem şehit, kalırsam gazi” anlayışı içerisinde azim ve kararlılıkla mücadelemizi sürdürmekteyiz.

Terör örgütleriyle mücadelemiz en son terörist etkisiz hâle getirilinceye kadar devam edecektir. Yıllardır ülkemizin enerjisini tüketen terörü bitirmekte, hiçbir ayırım yapmaksızın 83 milyon vatandaşımızı, asil milletimizi terör belasından kurtarmakta kararlıyız. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Bu çerçevede verdiğimiz mücadeleyi ve sınırlarımızın hemen yanı başında yaşanan küresel güçlerin de dâhil olduğu karmaşık süreci kısaca bilgilerimize sunmak istiyorum.

Irak'ın kuzeyinde varlığını sürdürmeye çalışan PKK'ya karşı mücadelemiz, operasyonlarımız artan bir şiddet ve tempoda aralıksız devam etmektedir. Son bir ay içerisinde 7'si büyük, 21'i orta çaplı olmak üzere toplam 28 operasyon başarıyla icra edilmiştir. Şunu özellikle belirtmek isterim ki Irak'ın dış güçlerin çatışma sahası olmaktan çıkıp, toprak bütünlüğü ve siyasi birliği içinde istikrar ve refaha kavuşması bizim en samimi arzumuzdur. Bu bakımdan Iraklı kardeşlerimizle yakın temasımızı sürdürürken özellikle terörle mücadelede daha yakın iş birliği yapılması yönünde gerekli girişimlerde bulunmaktadır.

Yine, terörle mücadele kapsamında Suriye'nin kuzeyinde PKK, YPG ve DEAŞ'ın varlığını sonlandırmak; böylelikle hudutlarımızın, halkımızın huzur ve güvenliğini sağlamak için bildiğiniz gibi Fırat Kalkanı Harekâtı, Zeytin Dalı, Barış Pınarı ve Barış Kalkanı Harekâtları başarıyla icra edilmiş ve teröristlerin kurmaya çalıştıkları, hayal ettikleri koridor parçalanmıştır. Burada bir noktayı vurgulamak istiyorum: DEAŞ'la mücadelemiz konusunda gerçekten Türk Silahlı Kuvvetleri diğer koalisyon ülkelerinin yapmadığı kadar yoğun bir şekilde ve göğüs göğüse DEAŞ'la mücadele eden, çarpışan tek ordudur. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Suriye'nin kuzeyinde yaptığımız çalışmalar ve operasyonlar sonucunda yaklaşık 450 bini İdlib bölgesinde olmak üzere 1 milyondan fazla Suriyeli kardeşimiz güvenli, gönüllü ve saygın bir şekilde evlerine ve topraklarına dönebilmişlerdir. Yapılan mutabakatlar doğrultusunda bölgede kalıcı barışın sağlanması için Rusya Federasyonu ve Amerika Birleşik Devletleri'yle iş birliği ve koordinasyon faaliyetlerimiz de sürdürülmektedir. Ancak sınırlarımızda terör örgütü ve destekçileri tarafından oluşturulmaya çalışılan terör koridoru icra ettiğimiz başarılı operasyonlarla engellenmeseydi bugün çok daha farklı tehdit ve tehlikelerle karşı karşıya kalmamız kaçınılmaz olurdu. Aynı zamanda bu hareketlerle bölgede yaşayan Kürtler, Araplar, Asuriler, Keldaniler, Aramiler, Hristiyanlar ve Ezidiler gibi dinî ve etnik grupların güvenliği de sağlanmış oldu.

Sağduyulu herkesin bildiği gibi, bizim mücadelemiz yüzyıllardır aynı coğrafyayı, aynı ekmeği paylaştığımız Kürt kardeşlerimize karşı asla değildir. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Terörle mücadele yapıyoruz, teröristlerdir bizim hedefimiz. Türk-Kürt kardeşdir. DEAŞ nasıl Müslümanları temsil etmiyorsa PKK, YPG terör örgütü de Kürt kardeşlerimizin temsilcisi değildir, olamaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; her zaman tüm ilişkilerimizde barış, dostluk, diyalog, iş birliği ve siyasi çözümlerden yana olduğumuz bilinmelidir. Ancak Yunanistan, Akdeniz'e 1.870 kilometre kıyısı olan Türkiye'yi kendi kıyılarına hapsedmeye çalışmaktadır. Türk kıyılarına 1.950 metre mesafede bulunan ve 10 kilometrekare büyüklüğünde olan Meis adası için 40 bin kilometrekarelik deniz yetki alanı talep etmektedir. Yunanistan, Türkiye'yle görüşerek siyasi çözümler üretmek yerine bizce bazı oldubittiler peşinde koşmaktadır. Ayrıca, binlerce kilometreden gelerek gücünü ve boyunu aşan roller peşinde koşan bazı muhterisler de kendi halklarının zararına olsa da bu sürece dâhil olmak için IRINI Harekâtı gibi hukuksuz yollara başvurmaktadır.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararında ilgili hükümetle istişare ve izin zorunlu olmasına rağmen IRINI Harekâtı Millî Mütabakat Hükümeti'yle, Libya'yla istişare edilmeden ve izinsiz olarak Avrupa Birliği tarafından Mart 2020'de başlatılmıştır.

IRINI Harekâtı, Hafter güçlerine verilmekte olan açık desteği görmezden gelen, yanlı, meşruiyeti tartışmalı ve hukuksuz bir faaliyettir ve istikrarsızlığa sebebiyet vermektedir. Bu kapsamda, 22 Kasım 2020 tarihinde, açık denizde bir ticari gemimize hukuksuz bir çıkarma yapılmıştır. Bu harekâtın başından beri vurguladığımız tartışmalı yönleri en açık şekilde bu ortaya koymuştur. Bu konuda her hakkımız saklıdır ve konu yakından takip edilmektedir.

Akdeniz'de gerilimi tırmandırmak isteyen Yunanistan'dır, biz ise gerilimi azaltmak için istikşafî ve güveni artırıcı toplantılar ile NATO Genel Sekreterinin ilave toplantı girişimlerine en başından beri destek verdik, vermeye devam ediyoruz. İyi komşuluk çerçevesinde çözüme, barışa uzanan elimiz, maalesef, hep havada bırakılmıştır. Biz, ön koşulsuz olarak Ege ve Doğu Akdeniz'deki tüm sorunları görüşmeye hazırız; çünkü güçlüyüz, çünkü haklıyız. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Sondaj ve sismik araştırma gemilerimiz de kendi deniz yetki alanlarımız ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin yetki verdiği alanlarda, deniz ve hava kuvvetleri unsurlarımızın refakatinde teknik ve bilimsel araştırma faaliyetlerine devam etmektedir, edecektir. Kimsenin hakkında gözümüz olmadığı gibi kimseye de hakkımızı çiğnetmeyiz; şehit oluruz, gazi oluruz ancak hiçbir oldubittiye de göz yummayız. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Kıbrıs dâhil Ege ve Akdeniz'deki hak, alaka ve menfaatlerimizi korumakta azimli, kararlı ve buna muktediriz. Kıbrıs'taki çözümün önündeki yegâne engel Yunanistan ile Rum tarafının 1968'den beri süregelen toplantılardaki uzlaşmaz, hak hukuk tanımaz, şımarık yaklaşımlarıdır. Kıbrıs meselesine adil, kapsamlı ve kalıcı bir çözüm ancak Kıbrıs Türk halkının adanın ortak sahibi olduğu gerçeğinin

kabul edilmesiyle mümkündür. Avrupa Birliği başta olmak üzere tüm kurumları ve müdahil devletleri Kıbrıs'ta, Akdeniz'de ülkemizin ve Kıbrıslı kardeşlerimizin hakkına ve hukukuna saygılı olmaya davet ediyor, makul, mantıklı, objektif davranmalarını bekliyoruz.

1974'ten bu yana Maraş için kullanılan "Kapalı" ifadesi artık kalkmıştır. Maraş'ın açılması uluslararası hukuka uygundur, meşrudur ve tasarrufu da Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne aittir. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Türkiye, garantör olarak daima Kıbrıs Türkünün yanındadır, 1974'teki duruşumuz o gün neyse bugün de aynıdır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Libya'nın Birleşmiş Milletler tarafından tanınan meşru Millî Mutabakat Hükûmeti, darbeci Hafter'e bağlı unsurların yaptığı saldırılar ve katliamlar karşısında yardım çağrısında bulunmuş ve buna somut cevap veren tek ülke ülkemiz Türkiye olmuştur. Amacımız "Libya Libyalılarındır." anlayışıyla toprak bütünlüğünü ve siyasi birliğini sağlamış, barış, huzur ve istikrar içerisinde yaşayan bir Libya'nın oluşumuna katkıda bulunmaktır. Birçok ülkenin özellikle ateşkesten sonra rol kapmaya çalıştığı Libya'da birliklerimiz tarafından Libyalı kardeşlerimize askerî eğitim, mayın, el yapımı patlayıcı temizliği, sağlık, insani yardım ve diğer konularda, askerî konularda danışmanlık desteği verilmektedir. Bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da Libyalı kardeşlerimizin haklı davasını desteklemeye devam edeceğiz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Ermenistan, kardeş Azerbaycan topraklarının yüzde 20'sine denk gelen Dağlık Karabağ ve 7 rayonu, bölgeyi yaklaşık otuz yıldır haksız, hukuksuz işgal etmiştir. 1 milyondan fazla Azerbaycanlı Türk yerlerinden edilmiş ve 20 binden fazla kardeşimiz şehit edilmiştir. Başta Hocalı olmak üzere yapılan katliamlar ve Ermenistan'ın yaptığı vahşet hâlâ hafızalardadır. Ermenistan'ın, sivil yerleşim yerlerini hedef alan 27 Eylüldeki saldırıları bardağı taşıran son damla olmuştur. Azerbaycan, Ermenistan tarafından gerçekleştirilen saldırıları durdurmak ve topraklarını işgalden kurtarmak için "Artık yeter." diyerek harekete geçmiştir, Tek Vatan Harekât Planı'nı uygulamaya başlamıştır. Kırk dört gün devam eden ancak, muhtemelen kırk dört yıl ve sonrasında konuşulacak bir zaferle sonuçlanan harekâtle Azerbaycan'ın öz toprakları Ermenistan işgalinden kurtarılmış ve 10 Kasım'da ateşkes yürürlüğe girmiştir. Sayın Cumhurbaşkanımız da Sayın Putin'le ateşkesin şartları ve kalıcı olması konusunda görüşmeler yaparak ateşkes anlaşmasına gerekli katkıyı sağlamışlardır.

Bu çerçevede, 11 Kasım'da bölgedeki ateşkesin kontrolü ve denetimi için oluşturulacak Türk-Rus ortak merkezine ilişkin mutabakat zaptı iki ülke Savunma Bakanları tarafından imzalanmıştır. Müteakiben, Azerbaycan'a asker gönderilmesine yönelik tezkereyi kabul eden Türkiye Büyük Millet Meclisine yani sizlere de şükranlarımızı sunuyoruz. Ortak merkezin bina inşası ve faaliyetlerinin başlaması için Türkiye-Azerbaycan-Rusya arasında çalışmalar devam etmektedir.

Bildiğiniz üzere, Azerbaycan, Atatürk'ün vefat ettiği 10 Kasım yerine Şuşa zaferinin kazanıldığı 8 Kasım "Millî Bayram Günü" olarak ilan etmiştir. Bu hassasiyetlerinden dolayı, başta Azerbaycan Cumhurbaşkanı Sayın İlham Aliyev olmak üzere, tüm Azerbaycanlı kardeşlerimize şükranlarımızı sunuyoruz. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Böylece, Azerbaycan "iki devlet, tek millet" anlayışıyla kederde ve kıvançta bir ve beraber olduğumuzu bir kez daha göstermiştir. Türkiye, bundan sonra da tüm imkânlarıyla Azerbaycanlı kardeşlerinin yanında olmaya devam edecektir. Bu vesileyle, şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar, Azerbaycanlı kardeşlerimize de başsağlığı ve sabırlar diliyoruz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; NATO'nun altmış sekiz yıllık bir üyesi ve 2'nci büyük ordusu olarak Türkiye, NATO'nun güvenliğinin merkezinde yer almaktadır. Türkiye, NATO misyon, operasyon ve karargâhlarına yaklaşık 3 bin personelle iştirak etmekte olup sıralamada ilk 5 ülke arasındadır. Külfet paylaşımı bakımından ise gayrisafi millî hasılanın yaklaşık yüzde 2'lik oranıyla ilk 8 ülke arasında yer almaktadır.

Son zamanlarda bazı NATO üyeleri tarafından münferiden, ülkemize karşı, müttefiklik ruhuyla bağdaşmayan tutum ve davranışlar sergilenmiş olsa da NATO makamlarıyla uyumlu bir şekilde çalışmaya ve gelişmeleri yakından takip etmeye devam ediyoruz.

Barışı destekleme ve koruma faaliyetlerine gelince; Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde uluslararası ilişkilerde artık bir özne hâline gelen Türkiye'nin etki ve ilgi alanı her geçen gün genişlemekte, doğal olarak görev ve sorumluluklarımız da artmaktadır. Bu kapsamda, asil milletimizin bağrından çıkan, mazisi şan ve şerefle dolu Türk Silahlı Kuvvetleri, sadece ülkemizin ve asil milletimizin değil, aynı zamanda dost, kardeş, mazlum ve mağdur ülkelerin de huzuru ve güvenliği için mücadele etmekte, Birleşmiş Milletler, NATO, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı ve ikili antlaşmalar kapsamında Libya'da, Kosova'da, Afganistan'da, Bosna'da, Katar'da, Somali'de, Sudan'da ve daha birçok coğrafyada dünya ve bölge barışına katkı sağlamak için üstün bir gayretle görev yapmaktadır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; FETÖ'yle mücadeleye kararlılıkla devam edilmektedir. 15 Temmuz 2016 tarihinden itibaren FETÖ bağlantısı nedeniyle Türk Silahlı Kuvvetlerinden toplam 20.610 personel, kişi ihraç edilmiştir. Kahraman ordumuzun bu hain örgütten temizlendikçe güçlendiğinin en açık göstergesi, hain darbe girişiminden çok kısa bir süre sonra başarıyla icra edilen operasyonlarla sayısı ve kapsamı giderek artan başarılı tatbikatlardır. Türk Silahlı Kuvvetlerinin şanlı üniformasını bir tek hainin dahi taşıyamaması için, FETÖ bağlantılı son kişi de içimizden temizleninceye kadar bu mücadele kararlılıkla devam edecektir.

Bugün itibarıyla Millî Savunma Bakanlığında toplam 436 bin personel görev yapmaktadır. Millî Savunma Üniversitesinde ise 24 ülkeden 1.007 misafir askerî öğrenci dâhil toplam 15.900 öğrenci öğrenim görmektedir. Şunu özellikle belirtmek isterim ki: Türk Silahlı Kuvvetlerinin kahraman ve fedakâr personeli tüm dünyayı etkileyen salgın döneminde dahi görev ve sorumluluklarını mesai kavramı gözetmeden başarıyla sürdürmektedir. Türk Silahlı Kuvvetleri personeli çoğu zaman sevdiklerinden uzakta, aylarca operasyon bölgesinde veya denizde, gemilerde kalmaktadır kimi zamansa yaralanmasına rağmen görevine dönmek istemektedir. Personelimizin bu yüksek ruh hâlini gösteren öyle örnekler var ki onlarla gurur duyuyoruz. Bu vesileyle vatan ve millet aşkıyla, yüksek bir görev bilinciyle çalışan tüm silah ve mesai arkadaşlarımızın her birini alından öpüyorum. Kahraman ve fedakâr personelimiz için ne yapılırsa azdır. Bu kapsamda yapılacak yasal düzenlemelere katkı ve desteklerinizi bekliyoruz ve şimdiden teşekkür ediyoruz.

Jeostratejik önemi son derece yüksek bu coğrafyada var olabilmek için etkin, caydırıcı ve saygın bir orduya sahip olmak zorundayız. Bu nedenle, disiplinli, istekli ve yetenekli personelimizi yerli ve millî savunma sanayi ürünleriyle teçhiz ederek kahraman ordumuzun niteliklerini daha da artırmanın gayreti içindeyiz. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliği, teşviki ve desteğiyle savunma sanayisinde yerlilik ve millîlik oranı, hepimizin bildiği gibi, yüzde 70'ler seviyesine ulaşmıştır ancak daha katetmemiz gereken mesafeler olduğunun da bilincindeyiz. Geçmişte piyade tüfeğimizi dahi yurt dışından tedarik ederken bugün millî piyade tüfeklerimizi, kendi savaş gemilerimizi, fırkateynlerimizi, İHA ve SİHA'larımızı, FIRTINA obüslerimizi, ATAK helikopterlerimizi tasarlayıp inşa, imal ve ihraç seviyesine gelmiş bulunuyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bunlara ilaveten radar ve elektronik harp sistemlerimiz, füze, roket ve mühimmatlarımız yurt içinde ve sınır ötesindeki operasyonlarımızda kahraman ordumuza daha da güç katmaktadır. Ayrıca, millî muharip SİPER Hava Savunma Sistemi, ANADOLU Amfibi Hücum Gemisi ile tank ve diğer silah araç ve gereçlerle ilgili, mühimmatla ilgili çalışmalarımız da yoğun bir şekilde devam etmektedir.

Diğer taraftan, yurt dışına bağımlılığın ortadan kaldırılması, tedarik risklerinin azaltılması ve kaynakların doğru kullanımının sağlanması amacıyla stratejik iş birliği anlaşmaları ve onaylı tedarikçi uygulamalarını başarıyla sürdürmekteyiz; yani özel sektör dinamizminden azami istifade etmeye çalışmaktayız. Bu çerçevede tanklara palet yapmak üzere 1973'te kurulan yaklaşık 250 milyon dolar değerinde olan Tank Palet Fabrikasının, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle Mayıs 2019'da mülkiyeti ve 116 personeliyle denetimi Millî Savunma Bakanlığında kalmak koşuluyla yirmi beş yılına BMC Savunma Anonim Şirketine sadece işletme hakkı devredilmiştir.

ENGİN ÖZKOÇ (İstanbul) – Kaç paraya?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR (Devamla) – Yetenek kazandırma ve geliştirmeye yatırımla, işçi özlük haklarında herhangi bir kayıp olmadan, fabrikadaki askeri personel başka birimlere nakledilerek bakım, onarım ve üretim faaliyetlerine devam edecektir. 2020’de 146.764 kalem bakım, onarım ve imalat faaliyeti yapılmış, 2021’de bu sayı 423.394 olarak planlanmıştır. Ayrıca, Ocak 2021’de 3 adet FIRTINA obüsü de teslim edilecektir. Bu devir hakkında Danıştayda 4 dava açılmış ve bunlar reddedilmiştir. Danıştaya açılan temyizde Danıştay İdari Dava Daireler Kurulunun kararıyla devir işlemi kesinleşmiştir. Dolayısıyla, Arifiye, geçmişte olduğu gibi gelecekte de modernize edilmiş hâliyle Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçlarını karşılamaya devam edecektir.

S-400 Uzun Menzilli Bölge Hava Ve Füze Savunma Sistemi bizim için bir tercih değil zorunluluktur. Sistemin yani S-400’ün tedariki deneme ve sistem kontrolleri Türkiye için NATO’dan uzaklaşmak anlamına gelmemektedir. Her savunma tedarik programında deneme ve sistem kontrolleri yer almaktadır. Bu usuller tedarik programının bir parçasıdır ve tamamıyla teknik bir faaliyettir. S-400 tedarik süreci siyasi, askerî, ekonomik ve teknolojik boyutları dikkate alınarak takip edilmekte, sistemin kontrol ve hazırlıklarına planlandığı şekilde devam edilmektedir. Ortağı olduğumuz F-35 projesiyle ilgili olarak Amerika Birleşik Devletleri’nin teknik anlamda S-400 ve F-35’lerin uyumluluğu konusundaki herhangi bir kaygısını ele almaya, tartışmaya hazırız. Bu kapsamda NATO dâhil ortak çalışma grubu teklifimiz hâlen masadadır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; vatanımız, mavi vatanımız, semalarımız ve 83 milyon vatandaşımız bugün huzur ve güven içerisinde; şüphesiz bunda en büyük pay şehitlerimize ve gazilerimize aittir. Ne yaparsak yapalım aziz şehitlerimize, kahraman gazilerimize ve onların kıymetli ailelerine olan minnet borcumuzu tam manasıyla ödeyemeyiz. Bakanlığımız, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve devletimizin tüm kurumları bu bilinçle hareket etmekte, şehitlerimizin değerli aileleri ve gazilerimize sağlanan hakların sürekli geliştirilmesi için azami gayret gösterilmektedir.

Coronavirüsle mücadelemizi de başarıyla sürdürüyoruz. Özellikle belirtmek isterim ki bu konuda dünyada en başarılı ordulardan biriyiz. Başta operasyon bölgeleri olmak üzere karada, denizde ve havada tüm birlik ve kurumlarımızdaki faaliyetler salgından etkilenmeden ve hiçbir aksaklığa meydan vermeden planlandığı şekilde devam etmektedir. Aynı zamanda, Bakanlık bünyesindeki askerî fabrikalar ve Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumuyla, salgınla mücadele için çeşitli sağlık malzemelerinin üretilmesi yönünde de katkı sağlanmaktadır. Yurt dışında 156 dost ve müttefik ülkeye maske, teçhizat ve malzeme desteği yapılmıştır. 25 ülkeye yapılan yardımlar askerî uçaklarla gönderilmiştir. Bu vesileyle, salgında hayatını kaybedenlere Allah’tan rahmet, hastalarımıza da acil şifalar diliyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; savunma ve güvenlikle ilgili hususların devletimiz ve milletimizin bekası açısından vazgeçilmez olduğu, günlük tartışmaların dışında tutulması gerektiği yüksek malumlarımızdır. Zira, bu coğrafyada var olabilmek, barış ve huzur içinde yaşayabilmek için Türk Silahlı Kuvvetlerinin üstün niteliklerinin korunması ve geliştirilmesi bir mecburiyettir. Bu kapsamda, asil milletimizin temsilcileri olan sizlerin, Gazi Meclisimizin, Millî Savunma Bakanlığı 2021 Yılı Bütçe Teklifi’ni uygun yaklaşımla mütalaa edeceklerine inanıyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu vesileyle Sultan Alparslan’dan Gazi Mustafa Kemal Atatürk’e kadar bin yıldır bize vatan olan bu topraklarda bugünlere, bu seviyelere gelmemizde emeği geçen, katkı sağlayan bütün devlet büyüklerimizi ve komutanlarımızı saygıyla anıyorum. Aziz şehitlerimizi, ebediyete intikal eden kahraman gazilerimizi bir kez daha rahmet ve minnetle yâd ediyor; hayatta olan kahraman gazilerimize, şehit ve gazilerimizin kıymetli ailelerine saygı ve şükranlarımı sunuyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Peygamber ocağı olarak da bilinen Türk Silahlı Kuvvetleri binlerce yıllık şanlı tarihinden aldığı, süzülüp gelen millî, manevi, mesleki değerleriyle, aklın ve bilimin ışığında, Anayasa çerçevesinde, yasalar ve Sayın Cumhurbaşkanımızın direktifleri doğrultusunda, sıralı amir ve komutanların emir ve komutasında milletin emrinde, görevinin başındadır; bundan kimsenin şüphesi olmasın. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Bu çerçevede, şu anda dahi yurt içinde ve yurt dışında karada, denizde, havada, zorlu iklim ve arazi koşullarında kahramanlık ve fedakârlıkla görev yapan değerli silah ve mesai arkadaşlarıma da kazasız, belasız, hayırlı, başarılı görevler diliyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Gazi Meclisimizi, yüksek heyetinizi ve ekranları başında bizleri izleyen değerli vatandaşlarımızı bir kez daha saygıyla selamlıyor, dikkat ve sabrınız için teşekkür ediyorum. (AK PARTİ, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

Yürütme adına söz talepleri karşılanmıştır, tamamlanmıştır.

Şimdi, isteyen Grup Başkan Vekillerimize yerlerinden ikişer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Özkoç, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

5.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, nokta atışı yapan FIRTINA obüslerinin Sakarya ilindeki Tank Palet Fabrikasında üretildiğine, neden bu fabrikanın değerinin 250 milyon dolar olarak açıklandığına ve bu fabrikanın sağladığı üretimin yirmi beş yılına Katar'a verildiğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Bakan, açıklamalarınız için teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, çok üzüldüğüm bir konuyu size burada ifade etmek istiyorum. Siz, bizim Millî Savunma Bakanımızsınız, bu ordunun Genelkurmay Başkanlığını yaptınız. Arifiye'deki Tank Palet Fabrikası benim yetiştiğim -Sakarya Milletvekiliyim- yerin bir fabrikasıdır.

(Uğultular)

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Orası, 2 milyon metrekare arazisinde, Kıbrıs savaşında emperyalist ülkelerin bize ambargo koyduğu bir dönemde milletimizin de katkısıyla oluşturulmuştur. Şunu anlamakta zorluk çekiyorum: Bana göre, değeri, Avrupa'da en büyük kapasitesi olan tank palet üretim tesisidir. Burada FIRTINA obüsleri yapılmıştır ve ordumuza teslim edilmiştir. Bu FIRTINA obüsleri, nokta atışı yapan, dünyadaki en nadir obüslerimizden bir tanesidir. Bunu yapan bizim ordumuzun mensupları, bizim mühendislerimiz, bizim askerlerimizdir. Bu fabrikamıza dünya 20 milyar dolarlarda değer biçerken biz neden ısrarla 250 milyon dolar diye açıklamada bulunuyoruz? Siz de biliyorsunuz ki sadece orada Tank Paletin bir üretim tesisinin değeri bunun çok daha üzerindedir.

Sayın Bakan, şimdi siz diyorsunuz ki: "Burayı satmadık." Elbette ki ben sizi hedef alarak söylemiyorum; bunun nereden geldiğini, saraydan geldiğini de ifade ederek söylüyorum. Diyorsunuz ki: "Biz burayı satmadık." Satmadınız, satsaydınız Türk ordusuna ait fabrikanın bedeli karşılığında bir para alırdınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kiralamadınız, kiralsaydınız kira bedeli karşılığında bir para alırdınız. Diyorsunuz ki: "İşletme hakkını devrettik yirmi beş yılına." Yirmi beş yıl, Sayın Bakan; benim ordumun, askerimin, mühendisimin üretim yaptığı ve orduma maliyetine sağladığı bu üretimi yirmi beş yılına 2 milyonluk Katar ordusuna biz peşkeş çekiyoruz. Neden?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Doğru değil.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – “50 milyon lira” diyorsunuz. Sadece 50 milyon lira, bu, Türkiye’nin bir günde ödediği faiz tutarıdır, sadece bir günde ödediği faiz tutarıdır. Siz, Türkiye’nin bir günde ödediği faiz tutarının karşılığında bizim yegâne Tank Palet Fabrikamızı neden Katar ordusuna verdiğinizi söyleyin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – “İşletme devri...” İşletme devri dahi olsa buradan herhangi bir iş adamına, buradan da herhangi bir iş adamına vermeyeceğinize göre, vermediğinize göre, neden, biz, hiçbir tank üretimi yapmamış “BMC fabrikasını kuruyorum.” dediğinde kendisine 2 milyonluk araziyi bedavaya verdiğiniz, Türkiye’nin en büyük teşvikini verdiğiniz Ethem Sancak’a, Katar’ın ordusuyla birlikte, kendi fabrikamızı onlara teslim ediyoruz?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Çok önemli bir şey daha söylediniz -ben mi yanlış duydum, bilmiyorum- “Ocak ayı içerisinde 3 tane FIRTINA obüsü teslim edilecektir.” dediniz.

Sayın Bakanım, samimiyetle soruyorum, Türkiye Cumhuriyeti’nin vatanını ve milletini seven bir vekili olarak soruyorum: FIRTINA obüsleri için Ethem Sancak 16 Aralık 2019’da Habertürk canlı yayınında aynen şöyle dedi: “FIRTINA obüsleri adrese teslim verilmedi, ihale yapılacaktır.” Şimdi, ben de buradan soruyorum: FIRTINA obüsleriyle ilgili ihale yapıldı mı? İhalelere kim katıldı? Ne kadar teklif verildi? Kim kazandı? Hangi koşulda, ne kadar sürede buna anlaştınız?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Şimdi, benim Tank Palet Fabrikasında, benim ordumun mensupları tank üretecek vaziyette, obüs üretecek vaziyette.

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Şimdi, neden Katar ordusu bunları üretilip kârı üstüne koyup benim orduma satacak, bunun cevabını verin. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkoç, teşekkür ediyorum. Artık, lütfen...

Sayın Akçay, buyurun.

6.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, Adalet Bakanı, Hazine ve Maliye Bakanı ile Millî Savunma Bakanına yaptıkları açıklamalar için teşekkür ettiğine, Cumhuriyet İttifakı olarak ekonomi, demokrasi ve hukuk alanlarında sağduyulu hamlelerle muhteşem bir kalkışın yaşanacağını düşündüklerine, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin Türk milletinin geleceğinin mimarı olacağına, görüşülen bütçelerin hayırlı olmasını dilediğine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün 3 Bakanlığımızın bütçesinin görüşmelerini tamamladık, biraz sonra da oylamalarını gerçekleştireceğiz. Öncelikle 3 Sayın Bakana; Sayın Adalet Bakanına, Sayın Hazine ve Maliye Bakanına ve Sayın Millî Savunma Bakanına yaptıkları açıklamalar için ayrıca teşekkür ediyoruz ve başarılar diliyoruz.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak şunları ifade etmek isterim ki, biz, Cumhuriyet İttifakı olarak, ekonomide, demokrasi ve hukuk alanlarında kuvveden fiile geçecek sağlam ve sağduyulu hamlelerle muhteşem bir kalkışın yaşanacağını düşünüyoruz. Bu irade bizde vardır, Cumhuriyet İttifakı’nda vardır ve bu irfan da bizde vardır. Gereken ve planlanan diğer reformların birbirlerine eklenerek ifa ve icrası Türkiye’nin hızına hız katacaktır. Bizim demokrasi kültürümüz engindir, erdemlidir, enerjiktir. İhtiyaç duyulan hukuk, adalet, ekonomi, sosyal ve diğer tüm reformlar Cumhuriyet İttifakı’nın ortak iradesidir.

Bizim ittifakımız milletin ittifakıdır, tarihin ittifakıdır, millî ülkelerin ittifakıdır, ezcümle Kızıllemanın kutlu yarınlarnın ittifakıdır. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Cumhur İttifakı reformları birbirini ardına hayata geçirecektir ve Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi Türk milletinin geleceğinin de mimarı olacaktır. Bu vesileyle bu görüşlerimizi de ifade ettim.

Tekrar bütün bakanlıkların bütçesinin de hayırlı uğurlu olmasını ve büyük başarılarla bezenmesini diliyorum, saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Başka söz talebi olan var mı?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun.

7.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Adalet Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Millî Savunma Bakanlığı hakkındaki eleştirilerini kayda geçirdiklerine, ülkenin dış politikasının diplomasinin arka plana itildiği, diyalogun yok edildiği bir anlayış üzerine şekillendirildiğini düşündüklerine, Birleşmiş Milletlerin Suriye ve Doğu Akdeniz’le ilgili raporlarına bakıldığında verilen pembe tablodan farklı raporlar olduğunu çok net gördüklerine, bölgedeki terör örgütlerinin Türkiye toplumu için ciddi sorunlar yaratacağını düşündüklerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; bugün 3 Bakanlık konuştuk, Adalet Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı hakkındaki eleştirilerimizi kayıtlara geçirdik, Millî Savunma Bakanlığı hakkındaki birkaç noktaya değinmek istiyorum kayıtlara geçmesi açısından. Elbette ki Türk Silahlı Kuvvetleri bu ülkenin dış politikasını şekillendiren kurum değildir; sorumluluk siyasi iradededir, iktidardadır. Dolayısıyla, eleştirilerimiz siyasi iradeye, iktidara dönük eleştirilerdir. Biz, bu politikanın, son dönemde Türkiye'nin hem bulunduğu bölgede hem Orta Doğu hem Akdeniz havzasından Kuzey Afrika'ya kadar yayılan bölgede ve Ege'de savaş, çatışma ve gerilim üzerine kurulu bir siyaset anlayışı üzerinden şekillendiğini düşünüyoruz; diplomasinin arka plana itildiği, müzakerelerin, diyalogun yok edildiği bir dış politika üzerine şekillendirildiğini düşünüyoruz ve bunu eleştiriyoruz, yanlış buluyoruz, her fırsatta da bunu söylüyoruz. Bu söylediğimiz alanlarda, sözünü ettiğimiz alanlarda elbette ki sadece Türkiye yok; hem bölge ülkeleri, devletleri hem de küresel güçler var ve aynı zamanda, bu alanlarla ilgili uluslararası kuruluşların da Türkiye'nin de üye olduğu uluslararası kuruluşların da düzenlediği çeşitli çalışmalar var. Bunlardan bir tanesi Birleşmiş Milletlerdir. Birleşmiş Milletlerin çeşitli bölümlerinin hazırlamış olduğu raporlara baktığımızda, hem Suriye hem de Doğu Akdeniz'le ilgili raporlara bakmış olduğumuzda, ne yazık ki, Sayın Bakanın burada verdiği verilerden ve çizdiği pembe tablodan farklı raporların olduğunu çok net olarak görüyoruz. İnsan hakları ihlalleri, çeşitli etnik ve demografik değişim adımları bunların içinde sayılabilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Tamamlıyorum.

Özellikle de El Kaide ve IŞİD türevi örgütlerle, adı ister “Özgür Suriye Ordusu” olsun ister “Millî Suriye Ordusu” olsun -ne dersek diyelim- isterse “HTŞ” olsun bu örgütlerle Türkiye'nin kurmuş olduğu ilişkilerin de gelecek açısından baktığımızda Türkiye toplumu için çok ciddi sorunlar yaratacağını -hem uluslararası alan açısından hem de Türkiye'nin iç politikası açısından- söylüyoruz, görüyoruz ve

biliyoruz. Dolayısıyla, bu konudaki eleştirilerimiz bakidir ve bunların da kayıtlara girmesini istiyorduk, o nedenle bunları dillendirdik.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, buyurun kürsüye. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VI.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

16.- Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar'ın, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptıkları açıklamalarında Hükûmete sataşması nedeniyle konuşması

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSİ AKAR – Efendim, şimdi, birincisi, bu işletme devriyle alakalı olarak muhatap, protokol muhatabı BMC Savunma ve Ticaret Anonim Şirketi. Bu şirketin de Yönetim Kurulu üyelerinin tamamı Türk, burada Katar vesaire yok. Fakat bunun bir üst şirketi var, BMC Otomotiv, o ayrı, onun yüzde 49'u Katarlılara ait. Birinci husus bu.

İkinci husus: BMC Savunma Şirketi, Yönetim Kurulunun üyeleri tamamen Türk olan bu şirketle yapılan bir protokol var, işletme devri var biraz önceki bahsettiğim şartlar çerçevesinde ve bu çerçevede de bugüne kadar oraya sivil, asker, büyük, küçük ne bir Katarlı geldi ne bir Katarlı gitti.

Bir diğer husus da -bu fırsattan istifade cevap olarak vereceğim- oradaki fabrika idaresinde, fabrika çalışanları arasında hiçbir askerî personel kalmadı, Millî Savunma Bakanlığı personeli kalmadı. Bizim ASFAT AŞ ile bu BMC Savunma Şirketi arasında bir mutabakat var, bir protokol var, o protokol çerçevesinde; birinci husus.

Bir de bu “peşkeş” kelimesi bence çok yanlış oluyor, bence hiç uygun değil. Gerçekten, bu Silahlı Kuvvetlere, bizlere, işte kime dersenez deyin -herhangi bir şekilde ben olayı abartmak istemiyorum- uygun bir kelime değil. Çünkü yapılan faaliyet açık, şeffaf değil diyoruz ama açık. Burada bir protokol var, AFSAT diye bizim bir şirketimiz var, bu şirketin bu BMC Savunma AŞ'yle yaptığı bir protokol var, bütün fayda buna göre gidiyor; iki.

Ayrıca, sizler tarafından veyahut da diğer bazı... Siz dâhil efendim, Sayın Özkoç. Danıştaya müracaat edildi, dava açıldı. Bu davalar reddedildi. Daha sonra Davalar Yüksek Kurulu tarafından da Danıştayda bu satış veyahut da bu işlem devri kesinleşti yani şimdi buradaki tartışma, tabii bu şey oluyor, iş uzuyor. Katar ordusunun burada herhangi bir şekilde adı sanı geçmiyor. Yani oradaki yapılan belgelerde, bilgilerde, konuşmada, görüşmede, önünde, arkasında Katar ordusu diye bir şey yok. Katar var, Katar sermayesi var. Katar sermayesi dediğimiz zaman da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açalım mikrofonu, tamamlayın sözlerinizi.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSİ AKAR (Devamla) – Hemen tamamlıyorum.

Biraz önce bir vesileyle bazı arkadaşlarımız da söylediler. Hani burada ben şirketlerin isimleri söylendi, söylenmedi onu söylemeyeceğim, isimlerini söyleyemim. “Efendim, filanca şirketin yüzde 49 İngiliz, filanca şirketin yüzde 48 Çin, filanca şirketin...” Savunma sanayi şirketleri. Dolayısıyla, burada bir şekilde ticari bir faaliyet var, ekonomik bir faaliyet var, bunu görmemiz lazım.

Bir de sizin Sakaryalı olmanız nedeniyle bir gün buluşalım orada. Yani arazi... Efendim, şimdi, arazi konusunda biz arkadaşlarla beraber burada yapılan bu hesaba yaparken oradaki belediyenin, Millî Emlakin verdikleri fiyatı 2'ye katlayarak koyduk araziyi, artı, binalar -siz çok iyi biliyorsunuz- otuz bir yıllık, otuz iki yıllık, efendim, tezgâhlar otuz dört yıllık. Yani dolayısıyla, orası herhangi bir şekilde yenileştirilmeden çalışmaz, çalışmaz, çalıştırılmaz. Dolayısıyla, bu fiyatlandırma konusunda siz ne zaman müsait olursanız ben görüşmeye hazırım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – FIRTINA obüsleri?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR (Devamla) – Şimdi, FIRTINA’larla ilgili... Tabii, bunlar böyle, hani, peynirden gemi yapmıyoruz. İşte oradaki obüsler sırasında bizim milli olarak, ülke olarak, sizin de hissettiğiniz şekilde sıkıntılarımız var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açalım mikrofonu, tamamlayın sözlerinizi.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR (Devamla) – Yani burada, işte MTO motoru vermiyor, öbürü bilmem işte şanzımanı vermiyor, öbürü işte... Dolayısıyla, bu ekonomik faaliyet devam ediyor ve planlandığı şekilde bunlar gerçekleşmeyebiliyor ama herkes bu istikamette, bu ana mihver istikametinde, bu niyet plan doğrultusunda çalışmalarını sürdürüyorlar. Motorlar temin edildi, motorlar gelmeye başladı ve bu motorlar takılmaya başladığı zamanda seri şekilde...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – İhale yapıldı mı Sayın Bakan? İhale yapıldı mı FIRTINA obüsleriyle ilgili?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR (Devamla) – FIRTINA’ları arz ediyorum, evet.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – İhale yapıldı mı ihale? Yani BMC’yle...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR (Devamla) – Devir işlemi yapıldı ya, devir işlemi. İşletme şeyinin içinde bu. İşletme devir...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ethem Sancak “Yok.” dedi efendim.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR (Devamla) – Onları daha teferruatlı konuşalım, öyle yapalım, peki. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sakarya’da devam edelim buna.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR (Devamla) – Bir de hemen kısaca, Millî Savunma Bakanlığının, başında bulunduğum Bakanlığın dolaylı, dolaysız, içinden, sağından, solundan, önünden, arkasından hiçbir şekilde El Kaide’yle, DEAŞ’la alakası yoktur. Bu, birtakım emperyalist güçlerin Türk Silahlı Kuvvetlerine, Türkiye’ye bulaştırmaya çalıştıkları bir çamurdur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Efendim Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bir cevap hakkı doğdu.

BAŞKAN – Size cevap hakkı doğuracak bir şey söylemedi Sayın Bakan.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – “Emperyalistlerin oyunudur.” dedi, ne alakası var?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, on üç saattir çalışıyoruz.

Rica ediyorum, lütfen...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Biz de buradayız, biz de çalışıyoruz, sadece siz çalışmıyorsunuz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230) (Devam)

2.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uyumluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 231) (Devam)

A) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Adalet Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) YARGITAY (Devam)

- 1) Yargıtay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Yargıtay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DANIŞTAY (Devam)

- 1) Danıştay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Danıştay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)

- 1) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

- 1) Türkiye Adalet Akademisi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Adalet Akademisi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU (Devam)

- 1) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

- 1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) KAMU İHALE KURUMU (Devam)

- 1) Kamu İhale Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kamu İhale Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Devam)

- 1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Hesabı

K) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)

1) Türkiye İstatistik Kurumu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İstatistik Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

L) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

M) SERMAYE PİYASASI KURULU (Devam)

1) Sermaye Piyasası Kurulu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Sermaye Piyasası Kurulu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

N) SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

1) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

O) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi şahsı adına aleyhte Sayın Musa Piroğlu.

Buyurun Sayın Piroğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

MUSA PİROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, ben Adalet Bakanına şöyle bir öneride bulunacağım: Mesleği bıraktığında kitap yazsın, çocuk masalları yazabilir, gayet yetenekli, Eflatun Cem Güney’le bile rakip olabilir ama diğer 2 Bakana bunu önermeyeceğim, onları Eflatun Cem Güney’le kıyaslamak ünlü masalcıya hakaret olur çünkü o kadar boş konuştular.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Senin kapasiten müsait değil! Sen boş konuşuyorsun.

MUSA PİROĞLU (Devamla) – Adalet Bakanını, hapishanelerin ağzına kadar dolduğu, tutsakların ölümüne orada bırakıldığı, cenazelerinin çıktığı, engelli tutsakların ölümüne terk edildiği, hamile kadınların doğum yaptığı, çocukların anneleriyle büyüdüğü bir hapishane sisteminde hiçbir şey yokmuş gibi savunmanızı onaylamıyoruz, desteklemiyoruz.

Cübbe giydirdiğiniz cübbeli yüksek mahkeme hâkimlerinin reisin önünde cübbelerini iliklediği adalet sisteminizi onaylamıyoruz. Bir tek adamın iki dudağına hapsettiğiniz ve onun emirleriyle çalışan mahkemelerinizin kararlarını, onlara verilen bütçeyi onaylamıyoruz. Halka karşı bir terör örgütüne dönderdiğiniz adalet sisteminizi onaylamıyoruz, desteklemiyoruz ve bütün bu sorunlar ortada dururken bu ülkede...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – O zaman bu ülkede ne işin var, niye buradasın?

MUSA PİROĞLU (Devamla) – ...Çorlu’da çocuklarını kaybedenlerden, Aladağ’da çocukları yananlara, katledilen kadınlara, Cumartesi Annelerine herkesin adalet aradığı bu ülkede hiçbir şey yokmuş gibi konuşmanızı onaylamıyoruz ve Sayın Savunma Bakanı... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Turan, duymuyor musunuz?

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Diyarbakır Annelerini duymuyor musunuz?

MUSA PİROĞLU (Devamla) – Kürt halkına karşı bir savaş siyaseti yürüten, Kürt düşmanlığı üzerinden yan yana gelen, annesine çocuğunun kemiklerini postayla gönderen, çocuğunun cenazesi buzdolabında saklatılan Kürt halkına karşı kardeşlik hislerinizi kabul etmiyoruz, onaylamıyoruz. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Bizim derdimiz teröristlerle.

MUSA PİROĞLU (Devamla) – Suriye’de, Karabağ’da, Libya’da Selefi çetelerle kurduğunuz iş birliğini, katil çetelerle kurduğunuz iş birliğini desteklemiyor, onaylamıyoruz.

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Biz de sizi onaylamıyoruz.

MUSA PİROĞLU (Devamla) – Halkın, yoksul halkın parasını savaşa, Selefi çetelere aktaran, halk yoksulluk ve salgınla boğuşurken savaş bütçelerini karşımıza diken bütçenize destek vermiyoruz, onaylamıyoruz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, rica ediyorum, lütfen...

YAVUZ SUBAŞI (Balıkesir) – Niye devletten maaş alıyorsunuz?

MUSA PİROĞLU (Devamla) – Zengin çocuklarının, özellikle de burada bağırانların çocuklarının paralı askerlik yaptığı bir dönemde çocukların savaşa sürülmesini, yoksul çocukların ölmesini onaylamıyoruz, desteklemiyoruz.

YAVUZ SUBAŞI (Balıkesir) – Yalan!

ŞAHİN TİN (Denizli) – Saçma sapan konuşuyorsun, kafayı yemişsin sen!

MUSA PİROĞLU (Devamla) – Yedi düvele, bütün komşulara düşman ettiğiniz bu ülkede kardeşlikten, barıştan ve adaletten yanayız. Bu noktada, Ekonomi Bakanının, halk salgından kınılırken, esnaf iflasın ortasında gezerken, insanlar yoksulluktan gece yarınları sokaklarda bağırırken biz pembe düşler kurmasını kabul etmiyoruz, onaylamıyoruz. Ülkenin servetini bir avuç çapulcuya peşkeş çeken, ülkenin gelirini Selefilere, Selefi çetelere peşkeş çeken, saraya peşkeş çeken, sarayın yandaşlarına peşkeş çeken ekonomi politikalarınızı onaylamıyoruz, bu halk da onaylamıyor.

YAVUZ SUBAŞI (Balıkesir) – Yalan! On dokuz yıldan beri halk onaylıyor.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Hayal aleminde yaşıyorsun, hayal!

MUSA PİROĞLU (Devamla) – Ve bilin ve duyun, bu bütçenin, 19’uncu bütçe diye övündüğünüz bütçenin on dokuz yıllık hesabını bu halk sizden soracak. Öfke birikiyor, öfkenin sesi de geliyor; madenciden geliyor, köydeki kadından geliyor, çocuğu katledilen Kürt anasından geliyor. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Kahrolsun PKK desene!

MUSA PİROĞLU (Devamla) – Ve biz, bu iktidarınızı, bu bağıriş çağırışlarımızla boğmaya çalıştığınız sefaletinizi, çökmüşlüğünüzü, çürümüşlüğünüzü deşifre etmeye devam edeceğiz. Benim önerim, çok basit bir önerim, Sayıştayı kapatın(!) Çünkü Sayıştay sizin bütün rezilliğinizi ortaya çıkardı, Sayıştay bütün yolsuzluklarınızı ortaya çıkardı. Tepeden tırnağa yolsuzluğa batmış bir iktidarsınız! (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Ve bu halk şunu bilmek zorunda: İşçinin “Korkmuyoruz!” çığığı Kürt annesinin “Barış!” çığığıyla buluştuğu gün sizin sonunuz gelecek.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Diyarbakır Anneleri nerede?

MUSA PİROĞLU (Devamla) – Sonunuzu halklar getirecek ve biz o sonunuz geldiği gün, adalet isteklerinizi, bu kürsüden adaletin ne kadar güzel bir şey olduğunu anlatarak size tekrar döndüreceğiz. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ŞAHİN TİN (Denizli) – “Kahrolsun PKK!” diyebiliyor musun? Diyemezsin. Terörist seni!

MUSA PİROĞLU (İstanbul) – Sen, sarayın halkın parasını yediğini söyle, ondan sonra konuş. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YAVUZ SUBAŞI (Balıkesir) - Devam et, devam et.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hadi git!

BAŞKAN – Sayın Turan, satışmadan dolayı size kürsüden söz hakkı vereceğim.

İç Tüzük 60’a göre söz taleplerini karşıladım, bitti.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VI.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

17.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu'nun 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde şahsı adına yaptığı konuşmasında AK PARTİ'ye sataşması nedeniyle konuşması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisimizi gecenin bu saatinde bu konuyla ilgili yormak istemezdim. Hepinizi saygıyla selamlıyorum öncelikle.

Bir defa, böyle bir üsluba cevap vermek zorunda kalmak gerçekten zül biçim için. Biz sabahtan beri tartışıyoruz, hem HDP'nin vekilleriyle hem AK PARTİ'nin vekilleriyle birçok tartışma yaptık. Ama bugün, farkındasınızdır, çok saygın bir üslupla bunu yaptık, bağırmadık, kavga etmedik, dengeli bir şekilde bunu yaptık. Ancak bu on üç saatlik çalışmanın sonucunda, kürsüye son konuşmacı olarak çıkan hatibin bilerek bilmeyerek bu tarz bir üslupla konuşuyor olmasını milletimizin takdirine sunuyorum. İnsanın üslubu kimliğindedir, üslup medeniyettir ama bundan yoksunsa bir insan kürsü ne yapsın, Meclis ne yapsın! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Kalpte ne varsa dilde o olur. Gecenin bu saatinde bu millete muhabbetle bir öneri getirmek yerine, ülkesini, vekillerini, Meclisini bu kadar hırpalayan bir yaklaşımın muhalefet dili olmadığı kanaatindeyim. Muhalefet etmek başka bir şey, başımızın tacı ancak “Selefi çetelerle ortaklık yapan devlet” dediğiniz zaman kime çalıştığınızı tüm dünya görmüş olacak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bugün uzun uzun tartıştık, Türkiye'nin yapısal sorunlarını nasıl aşarız diye konuştuk, 3 kıymetli ve 3 önemli Bakanlık bu konuyla ilgili kanaatlerini aktardı. Şöyle bir şey olamaz mıydı, “Sayın Bakan, şu konularda eksikleriniz var, şunu öneriyoruz.” deseniz olmaz mıydı? Bedelli askerlik varmış da biz ona gitmişiz. Arkadaşlar, bedelli askerliği bu Meclis bu ülkenin tüm evlatları için bir imkân olarak sundu. Buna başvuran HDP'li de var, MHP'li de var, AK PARTİ'li de var. Bu ayıp bir şey mi? Nasıl olur da siz, bedelli askerliği yapmaktan kaynaklı bir itham konusu olarak ifade edebilirsiniz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – O ayıp değil. Vatan sevdası, vatan millet edebiyatı yapan...

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi, lütfen.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, görüştüğümüz herhangi bir kanun değil; bu ülkenin 2021 yılında hangi şartlarda bütçesini değerlendireceği kanun, en özel kanun, en önemli kanun. Bizim de bir iktidar partisi vekili olarak, daha ötesi, bu milletin bir evladı olarak sağduyulu bir muhalefete, saygın bir üsluba, adam gibi eleştiriye hakkımız var diye düşünüyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesi, alkışlar)

Biz, sabahtan beri alttan alarak naif bir şekilde “Aman gecikmeyelim, aman bütçe sıkıntıya girmesin.” diye birçok haddi aşan ifadeyi bile görmezlikten, duymazlıktan geldik ancak az önceki konuşmacının, bu konuşmayı kendi evlatlarına karşı bile yapamayacağını düşünüyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, hatibimize ağır sataşma oldu. Medeniyet yoksunu... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin. (AK PARTİ sıralarından “Ne oldu, ne oldu?” sesi, gürültüler)

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Sataşma yok.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Niye bağıriyorsunuz?

BAŞKAN – E, canım sataştı. Şimdi şey yapmayın yani. “Adam gibi konuşun.” deyip adam olmamakla itham etti. Bundan daha başka sataşma mı olur?

Buyurun Sayın Piroğlu.

(Uğultular)

18.- İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu'nun, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MUSA PİROĞLU (İstanbul) – Sondan başlayayım. Milyonların yoksulluk içinde gezdiği bir ülkede sadece parası olanların bedelli askerlik yapması ayıptır! En büyük vatan sevdası edebiyatı yapanların, çocukları ölüme yollayanların, bedelli askerliğe çocuklarını yollaması ayıptır!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Çocukları dağa göndermek ayıptır!

MUSA PİROĞLU (Devamla) – Yoksulların kanı üzerinden edebiyat yapmak ayıptır! (AK PARTİ sıralarından “Ağır ol!” sesi, gürültüler)

Ve benim üslubuma gelince, siz, ülkenin servetini, halkın vergilerinden toplanan hazineyi bir avuç çapulcuya peşeş çekeceksiniz, bir de sessiz sedasız onaylamamı bekleyeceksiniz. (HDP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Hadi oradan!

ŞAHİN TİN (Denizli) – Adam değilsin!

MUSA PİROĞLU (Devamla) – Nazım'ın bir şiiriyle size cevap vereyim, öfkeleniyorum. Bana çok kızıyorlar niye öfkeleniyorsun diye.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Haksızsın!

MUSA PİROĞLU (Devamla) – Bu kürsüye her çıktığımda öfkeleniyorum çünkü “Nasıl öfkelenmem düşündükçe memleketimi / Çırpıyor ayakları altında bir avuç hergelenin.” (HDP sıralarından alkışlar)

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ne hergelesi ya! Hergele sensin ya!

MUSA PİROĞLU (Devamla) – Üstünüze alınmanıza gerek yok, alınması gereken alınır.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Şerefsiz!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elazığ) – Tosuna bak, konuşmaya bak! Tosuna bak!

ŞAHİN TİN (Denizli) – Hakaret ediyor ya!

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Başkanım, bakın, söz verdiniz ne oldu ya.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin lütfen.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bazen susmak, bağırmaktan çok daha etkilidir. Bizim bu tarz bir yaklaşıma cevap verecek tek kelimeyiz yok Sayın Başkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230) (Devam)

2.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile

2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 231) (Devam)

A) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Adalet Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) YARGITAY (Devam)

- 1) Yargıtay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Yargıtay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DANIŞTAY (Devam)

- 1) Danıştay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Danıştay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)

- 1) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

- 1) Türkiye Adalet Akademisi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Adalet Akademisi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU (Devam)

- 1) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

- 1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) KAMU İHALE KURUMU (Devam)

- 1) Kamu İhale Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kamu İhale Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Devam)

1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)

1) Türkiye İstatistik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İstatistik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) SERMAYE PİYASASI KURULU (Devam)

1) Sermaye Piyasası Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sermaye Piyasası Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

1) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

O) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, ikinci turdaki konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi soru-cevap işlemine geçiyorum ve tekrar hatırlatıyorum: Soru sorma sürelerini kırk saniyeyle sınırladım, daha fazla arkadaşımız on dakika içinde soru sorabilsin diye, kırkıncı saniyede mikrofonlar kesilecek.

Sayın Yılmaz, buyurun.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hazine ve Maliye Bakanımız Sayın Elvan'a sormak istiyorum: Esnafımıza uygulanan vergi ve SGK yapılandırılması esnaflarımızı ziyadesiyle memnun etmiştir. Ancak Covid-19 salgınıyla uğraşan çiftçi kesiminin Tarım Kredi Kooperatiflerine ve bankalara olan zirai kredilerine yönelik bir yapılandırma yapılmamıştır. Girdi fiyatlarındaki yükselme ve artan işçilik maliyetleri çiftçilerimizin Tarım Kredi Kooperatiflerine ve bankalara olan zirai kredi borçlarını ödemedede zorluk yaşamalarına neden olmuştur. Çiftçimizin bu borçlarını yapılandırmayı düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Taşkın.

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, görüşülmekte olan Adalet Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Yargıtay, Danıştay, Millî Savunma Bakanlığı ile bağlı kuruluşların 2021 yılı bütçelerinin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Sorularım Sayın Adalet Bakanımıza olacak: Sayın Bakanım avukatlar için hazırlanan “ELSE” uygulamasının faydaları hakkında bilgi verir misiniz?

İstanbul Havalimanı'nda kurulmuş olan Gaziosmanpaşa Adliyesi biriminin yargılamalara somut katkısı ne olmuştur?

Salgın sürecinde adalet hizmetleri nasıl yürütülmüştür?

Seri mahkeme, basit yargılama usullerinin sisteme katkısı ne yönde olmuştur? Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Belediyelerde ve özellikle seçim bölgem Mersin Büyükşehir Belediyesinde haksız ve hukuksuz bir şekilde ideolojik gerekçelerle binlerce belediye personeli işten çıkartılmış, dava açıp mahkemeyi kazanmalarına rağmen işe iadeleri sağlanmamıştır. Bu konuda yasal bir düzenleme yapılması ve işte sürekliliğin sağlanması yapılacak mıdır?

İnfaz koruma memurları ve cezaevi personeli pandemi sürecinde cezaevinde göreve başlamadan önceki on beş günlük izolasyon sürecinde, daha sonra da on beş günlük mesai sırasında evlerine gitmemekte ve bu sebepten ötürü bir ay boyunca ailelerini görmemektedir. Personel...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Fendoğlu...

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sorum, Hazine ve Maliye Bakanlığına yeni atanan Sayın Lütfi Elvan'a; Allah hayırlı uğurlu eylesin öncelikle.

Salgınla mücadele kapsamında alınan tedbirlerle çoğu iş yeri ve esnafımız devletimizin almış olduğu kararlara uyarak çalışma sistemlerini ve saatlerini kurallara uyacak şekilde düzenlemiştir. Hükümetimiz, esnaflarımız ve sanatkarlarımıza bu kapsamda desteğini her zaman sürdürecektir. Esnaflarımızın bu mücadele süresi içinde Bakanlığımızdan ilave talepleri vardır; kredilerinin, vergi ve SSK ile BAĞKUR primlerinin, kredi kartları ödemesinin en az üç ay ertelenmesi, icra ve haciz işlemlerinin salgın sonuna kadar ertelenmesi, sicil affının getirilmesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sorum Sayın Adalet Bakanına. 2002 yılından bu yana AK PARTİ iktidarları döneminde kaç kişi hâkim, savcı olarak alınmıştır? FETÖ'den dolayı kaç hâkim, savcı meslekten ihraç edilmiştir? Ayrıca Adıyaman cezaevini ne zaman yapacaksınız?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bağımsızlık için ekonomi, ekonomi için güven ve güvenlik, güvenlik için adalet lazımdır.

Sorularım; E-Duruşma uygulaması hakkında bilgi verir misiniz?

Ceza muhakemesinde uzlaşma usulünün uygulanmasıyla ilgili verileri paylaşabilir misiniz?

Yargı reformu stratejisinin uygulama durumu hakkında bilgi verir misiniz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Baltacı...

HASAN BALTACI (Kastamonu) – ...Adaleti biz getirdik.” dediniz. Peki Ünal Aydın, Oğuzhan Mete, Mehmet Öner, Hüseyin Erdoğan ve daha yüzlercesi; bu isimler size tanıdık geliyor mu Sayın Bakan? Kimi hâkimlik ve savcılık sınavını 7 kez kazandı, kimi bu sınavda 18 bin kişi arasında 13'üncü, kimi 96'ncı oldu ama her biri bir dakikayı bulmayan mülakatlarda elendi. Aynı sınavda 2.647'nci sırada olan başka bir aday mülakata geçerek akademide yer aldı. Sizin “Getirdik.” dediğiniz adalet işte bu Sayın Bakan. Bu yargı AKP'nin yargısıdır.

BAŞKAN – Sayın Önal...

AHMET ÖNAL (Kırıkkale) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Benim sorum Sayın Millî Savunma Bakanımıza: Sayın Bakanım, bundan tam bir yıl önce Plan ve Bütçe Komisyonu toplantısında size bir soru sormuştum, demiştim ki: 2018 yılında çıkarılan bir kanun hükmünde kararnameyle, Kırıkkale Makine Kimya Kurumunda çalışan taşeron işçilere kadro sözü verildiğini, aradan geçen bunca zamana rağmen kadro işlemlerinin hâlen başlatılmadığını, bu

konuda bir çalışmanın olup olmadığını sormuştum. Siz de bana bu yönde çalışmaların devam ettiğini söylemişsiniz. Sayın Bakanım, bu nasıl bir çalışmadır ki üç yıldır tamamlanamadı. MKE'nin taşeron işçilerine kadro vermek bu kadar zor mu? Yoksa MKE'de alınının teriyle çalışan taşeron işçilere kadro vermekten vaz mı geçtiniz?

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Salgın sonrası dönem birçok fırsatı da beraberinde getirecektir. Önümüzdeki dönemde küresel ekonomide muhtemelen yeni üretim lokasyonları ortaya çıkacak ve üretimin ağırlık merkezi dünya geneline daha dengeli yayılacaktır. Bu fırsatı en iyi şekilde değerlendirebilen piyasalar normale döndüğü an oluşacak talepleri karşılayabilecek kapasite ve donanımına sahip olan ülkeler rakiplerini geride bırakma şansına erişecekler ve ekonomilerini hızla büyütebilecekler.

Sorum, Hazine ve Maliye Bakanımız Sayın Lütfi Elvan'adır. Ülkemize yatırımcı çekmek, yatırım ortamını iyileştirmek için neler yapmayı düşünüyorsunuz?

Ben bu vesileyle de yeni görevini tebrik ediyorum Sayın Bakanımızın.

BAŞKAN – Sayın Süleyman Bülbül...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Bakan, 14 Mayıs 2019'da FETÖ sanığı Erkan Karaarslan'a, CHP'li belediye başkanları Özlem Çerçioğlu ve Ekrem İmamoğlu hakkında asılsız beyanlarda bulunması için baskı yapıldığı iddiaları gündeme gelmişti. Şimdiyse sanık Karaarslan'ın avukatının davet üzerine İzmir'de bir toplantıya katıldığı, burada Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin de bulunduğu toplantıda sanık Karaarslan'ın belediye başkanlarımız aleyhinde asılsız ifade vermesi için yeniden baskı yapıldığı iddiaları vardır. Bu iddialar için soruşturma açılmış mıdır?

Bakanlık alımlarında 2018 KPSS puanlarının yanmaması için bir çalışmanız var mıdır?

BAŞKAN – Sayın Ali Şeker...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sayın Lütfi Elvan; lokantalar, restoranlar, kafe barlar, oteller kapalı; çalışanlar işsiz; aşçılar, garsonlar aç.

Devraldığımız tarihte net olarak Merkez Bankasının döviz rezervi swap hariç kaç milyar dolardır? Enkaz mı devraldınız?

Japonya 700 milyar dolarlık bir destek paketi açıkladı. Siz bu bütçeyi sanki salgın yokmuş gibi hazırlamış durumdasınız. Japonya çalışanına, işçisine, işletmesine 5 trilyon 500 milyar lira destek verirken biz ne kadar destek vereceğiz?

BAŞKAN – Sayın Şirin Ünal...

Sayın Ünal, vaz mı geçtiniz? Vazgeçti.

Sayın Kaya...

AHMET KAYA (Trabzon) – Sayın Bakan, tecil yaşının 22 yaşın altına düşürülmesi çok sayıda gencimize büyük mağduriyetler yaşatmıştır. Bu düzenlemeden haberi olmadığı için asker kaçağı durumuna düşen gençlerimiz tecil haklarını, bedelli haklarını ve üniversiteye giriş haklarını kaybetmiştir. Bu gençlerimizin bazıları çalışıyor, bazıları ailesine bakıyor, okuyor, yeni evli, kredi borcu var. Gençlerimizin durumlarını ve bedelli affı taleplerini Komisyon görüşmelerinde size iletmiştim. O günden bugüne binlerce gencimizden mesajlar alıyorum, hepsi “Bedelli affı çıkacak mı?” diye soruyorlar. Ben de o gençlerimiz adına size soruyorum: Bedelli affı çıkacak mı?

BAŞKAN – Sayın Aydın...

İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ülkemiz salgınla mücadele tedbirlerini hızlı bir şekilde uygulamıştır. Güçlü sağlık sistemimiz, Ekonomik İstikrar Kalkanı Paketi başta olmak üzere, salgına yönelik alınan hızlı ve etkili tedbirler ile hane halkına, esnafa, firmalara ve toplumun çeşitli kesimlerine sağlanan destekler sayesinde üretim

faaliyetleri sürdürülmüş; ülkemiz salgının şok dalgasından küresel ölçekte en az hasarla çıkan ülkeler arasında yer almıştır. Covid-19'la mücadelede alınan mali tedbirler 560 milyar lirayı aşmıştır.

Sorum, Hazine ve Maliye Bakanımız Sayın Lütfi Elvan'adır: 2021 yılı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Antmen... Alpay Bey sormuyor.

Sayın Sümer...

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sorum, Adalet Bakanına: Ceza infaz memurlarına 3600 ek gösterge verilmesi planlanmakta mıdır?

Ceza infaz müdürlüklerinde toplam döner sermayenin tüm personele dağıtılma çalışması var mıdır?

İnfaz koruma memurlarının emniyet hizmetleri sınıfına geçirilmesi planlanmakta mıdır?

Ayrıca, ceza infaz tutuk evlerinde mart ayından bugüne kadar toplam kaç Covid vakası tespit edilmiştir, kaç vefat yaşanmıştır?

Son iki sene içerisinde kaç vatandaşımıza haciz işlemi uygulanmıştır? Son iki sene içerisinde kaç adet icra dosyası işleme konmuştur?

BAŞKAN – Sayın Erdem...

ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İstanbul Küçükçekmece'de bulunan Zahide Özay Semt Konağı bundan önce Gezi olaylarında vandallara direnen Zahide hemşireye verilmişti ancak daha sonra yapılan değişiklikle birlikte ismi "Kadın Eşitlik Merkezi" olarak değiştirilmiştir. Zahide Özay, bu arada vandallara direndiğinde "Ben vatanımı kolay bulmadım, kolay da vermem." deyip Gezi'de bu direnişi göstermiştir, Gezi olaylarında. Burada tabii ki önemli olan, Semt Konağı'nın adının tekrar "Zahide Özay Konağı" olarak değiştirilmesi. Bununla ilgili bir girişiminiz olacak mıdır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Girgin...

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Hazine ve Maliye Bakanlığına: Hazine ve Maliye Bakanlığında, MASAK'ta Başkan Yardımcısı görevinde bulunmakta iken bazı firmaların ithalata dayalı haklı döviz talepleri konusunda şüpheli işlem bildirimini kaydıyla işlem yaptırıp döviz havalelerini engellediği iddia edilen Soner Korkmaz'ın bilahare eski Bakan tarafından ödüllendirilerek Bakanlıktaki risk değerlendirme genel müdürlüğüne atandığı, adı geçen burda da risk değerlendirme çalışmaları adı altında vergi kaçırdığı iddiasıyla bazı firmaların seçilerek vergi incelemesine alınmasını sağladığı yönündeki iddialar doğru mudur?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, cevap kısmına geçiyoruz.

Adalet Bakanımız Sayın Abdulhamit Gül, buyurun.

ADALET BAKANİ ABDULHAMİT GÜL – Sayın Başkanım, öncelikle soru ve katkıları için çok teşekkür ediyorum. Hepsinden çok istifade ettik ve bunların değerlendirmesini yapacağız. Yetişmeyen cevaplarımı -bazı teknik sorular var- yazılı olarak tüm milletvekillerimize ulaştıracağım en kısa zamanda.

Sayın Tanrıkulu bir hâkimin isminden bahsederek "Bu hâkim niye buradan bu mahkemeye geldi?" diye sordu. Değerli arkadaşlar, HSK ilgili dairesi bu tür atamaları yapar. Bahsedilen isimlerin hiçbirisiyle ilgili Bakan olarak benim ne bir yetkim ne bilgim vardır. Bu, Anayasa ve kanundan kaynaklanan bir durumdur. Eğer bu konu bilinmiyorsa Genel Kurulun huzurunda ilgili arkadaşına bunun bilgisini ifade

etmek isterim. Bu konuda Bakanlık olarak bizim tasarrufumuz ve yetkimiz yoktur, bahsedilen isim ve tasarruflarla ilgili bir değerlendirme, bilgi imkânımız yoktur; kanuna göre, mevzuata göre ilgili daire yapmaktadır.

Sayın Gergerlioğlu yine bana atfen, aslında hiçbir şekilde kullanmadığım ifadeleri burada söyledi. Öyle ifadeler her gün geliyor ki... “Hamile” diyor, bakıyorsunuz rapora, hamile değil; “Hamile kadın şöyle olmuş, çocuğuyla kalmış.” Çocuğu olmuyor, çocuğu yok. Söylediği bir sürü iddianın asılsız olduğu çıkıyor. Öyle ki biz bu yalanlara cevap... Bu konuda başa çıkamıyoruz gerçekten ama şu bir gerçek: Bir vaka bile olsa bunun üzerine titizlikle gidiyoruz. Cezaevlerindeki tüm vatandaşlarımız devlete emanettir ve bu uygulamalar -AK PARTİ işkenceye sıfır tolerans uygulamasını getirdi, zaman aşımını kaldırdı- Meclisimiz dâhil olmak üzere uluslararası kurumlara açıktır, cezaevlerimiz bu anlamda her türlü şeffaf denetime açıktır. Öyle yalanlar var ki, buradan sıralasak Sayın Gergerlioğlu'nun yalanları arka arkaya Pensilvanya'ya kadar yol olur, bunu da söyleyeyim. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Sayın Taşkın'ın söylemiş olduğu CELSE programı çok önemli bir program, özellikle avukatlarımız bunu çok yaygın bir şekilde kullanıyor. 5 Nisan 2018'de bunu yürürlüğe koyduk, sürekli geliştirmeye çalışıyoruz.

İstanbul Havalimanı, yine, vatandaşlarımıza yönelik çok önemli bir katkı sağlamış oldu ve Gaziosmanpaşa Adliyesine bağlı olarak bu hizmetleri veriyoruz. Bu konuda da vatandaşlarımızın büyük memnuniyeti var, önümüzdeki dönemde bunu yaygınlaştırmaya çalışacağız.

Seri basit yargılama... Vaktim olmadığı için yazılı olarak...

İKM, Sayın Kılavuz'un... Tüm personelimizle ilgili özlük haklarını iyileştirdik, AK PARTİ hükümetleriyle Cumhurbaşkanımız liderliğinde çok önemli adımlar attık ama bundan sonraki adımlarımız da... Çok fedakârca çalışıyorlar, hepsine buradan selamlarımı sunuyorum, yedi gün yirmi dört saat çalışıyor personelimiz; daha fazla iyileştirme için Hazine Bakanımızın desteğiyle bu konuda da çalışmalarımızı yine sürdüreceğiz.

Sayın İmran Kılıç, e-Duruşmayla ilgili yaygınlaştırmaya en kısa zamanda devam edeceğiz.

Yargı Reformu Strateji Belgesi'nin hedeflerinde 256 faaliyetin 122'si hayata geçmiştir. Önümüzdeki süreçte de bunlara hız vererek ve kanun gereken konuları da yine Meclisimizin takdiriyle gerçekleştirmeye çalışacağız.

Sayın Bülbül, iddialardan, savcılıkla ilgili konularda... Ben savcı ya da mahkeme önündeki dosyayla ilgili Anayasa 138 gereği yorumda bulunamam, bilgi sahibi olamam, savcının soruşturduğu bir konu hakkında yorum yapamam. Dolayısıyla, yargı kendi süreci içerisinde bu değerlendirmeleri yapacaktır.

Diğer hususlarla ilgili, cezaevindeki durumlarla alakalı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğümüz ve başsavcılıklarımız kamuoyunu ve ilgili aileleri bilgilendirmektedir.

Tekrar Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Elvan, buyurun.

HAZİNE VE MALİYE BAKANİ LÜTFİ ELVAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Tarımsal üreticilerin desteklenmesi amacıyla 2020 yılında Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından kullanılan Hazine destekli kredilerin geri ödemeleri altı ay süreyle ertelenmiştir. Tarım Satış Kooperatifleri Birliklerinin DFİF kaynaklı kredi borçlarının 2020 yılı taksitleri faizsiz olarak 2021 yılına yine ertelenmiştir. Tarımsal üretimleri zarar gören üreticilerimizin gördükleri hasara bağlı olarak kredi taksitlerinin Ziraat Bankası yetkisinde ertelemelerinin ya da taksitlendirilmelerinin önü açılmıştır. Tüm bu önlemlerin yanı sıra, salgın süreci nedeniyle Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından tarımsal destek ödemeleri önden yapılmıştır. Ayrıca, 2017 ve 2019 yıllarında istihsal edilmiş olan ve çiftçilerin borçlarının yeniden yapılandırılarak 5 taksitte ödenmesini sağlayan kanunlardan faydalanan çiftçilerimizin ödemeleriye devam etmektedir.

Yine, son yapılandırma kanunuyla, Tarım ve Orman Bakanlığı bütçesinden kooperatiflere daha önce kullanılan faiz dâhil 840 milyon liralık kredinin yapılandırılması imkânı getirilmiştir.

Diğer taraftan, özellikle pandemi sürecinde yaşanan tedarik zincirindeki kopuşlar, zannederseniz Sayın Durmuşoğlu'nun sorusu idi, önemli kopukluklar yaşanmıştır. Özellikle Uzak Doğu pazarında yaşanan kopukluklar neticesinde Türkiye başta olmak üzere birçok ülke çok daha cazip bir konuma gelmiştir. Bunu da bir fırsat olarak değerlendirip önümüzdeki dönemde özellikle yatırımların, yabancı sermaye yatırımları başta olmak üzere yatırımların artırılması yönünde yoğun bir çaba içerisindeyiz. Başta Adalet Bakanlığımız olmak üzere Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız, Ticaret Bakanlığımız ve Çalışma Bakanlıklarımızla çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Diğer taraftan, biliyorsunuz pandeminin başlamasıyla birlikte almış olduğumuz önlemlere devam ediyoruz. Bunların haziran ayına kadar uzatılması yönünde kararlar alındı. Dolayısıyla kısa çalışma ödeneği başta olmak üzere gerekli destekleri vermeye devam edeceğiz.

Son olarak şunu ifade edeyim: Özellikle bir personel, Hazine ve Maliye Bakanlığı personeliyle ilgili bir ifade kullanıldı. Buradan çok açıklıkla ifade etmeliyim ki hiçbir personel, hiçbir devlet memuru, kamu görevlisi hukuk dışı herhangi bir eylem ve işlemde bulunamaz. Bununla ilgili elinizde somut deliller olması hâlinde biz de gereğini yaparız. Bunu da açıklıkla ifade etmek istiyorum.

Merkez Bankasına gelince; Merkez Bankası Başkanımız önümüzdeki günlerde Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığımıza bir sunuş gerçekleştirecektir. Burada da detaylı olarak, özellikle aklında sorusu bulunan arkadaşlarımızın bu toplantıya katılmasını, Merkez Bankası Başkanımızın da bu sorulara cevap vermesini temenni ediyorum ki aslında Merkez Bankası Başkanımızın kendisiyle de görüştüm, bir an evvel Plan ve Bütçe Komisyonuna gelip kendisinin sunuş yapacağını da ifade etti.

Çok teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – Sayın Akar, buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Evet Sayın Başkanım, sayın milletvekillerim; birincisi, bizim bu mücadelemizle ilgili, Türk Silahlı Kuvvetlerinin yaptığı faaliyetlerle ilgili kesinlikle Kürtler söz konusu değil; herhangi bir etnik grup, dini grup söz konusu değil. Biz sadece ve sadece teröristlerle mücadele ediyoruz ve bizim içimizde hiçbir şekilde Millî Savunma Bakanlığı bünyesinde Türk Silahlı Kuvvetleri mensubu dışında kimse yok, onlarla bizim hiçbir ilişkimiz yok. Bunun bilinmesini ve dolayısıyla Kürtlerin bizim kardeşimiz olduğunu -hiçbir şekilde, ne içimizde ne dışarıda- 83 milyonu bir kabul ettiğimizi herkesin bilmesini özellikle altını çizerek ifade etmek istiyorum yeniden.

Diğer taraftan, bu bedelli askerlikle alakalı çalışmalar... Bildiğiniz gibi yeni bir kanun yapıldı, 1927'de çıkarılan kanun delik deşik olmuştu. Bir bütünlük olsun, bir adalet olsun, bir eşitlik olsun diye tüm partilerimizi de ziyaret etmek suretiyle teferruatlı bir çalışmadan sonra bir kanun gerçekleşti. Bu kanun haziran ayında çıktı ve kasım ayına kadar da bedelli gençlerimizin müracaatı söz konusuydu; etmediler, şimdi "af" diyorlar. Dolayısıyla sistemin üzerindeki bu giriş ve çıkışlar... Çok talepler var; dolayısıyla, yeni baştan tekrar, 1920'den beri yönetilemez hâle gelen Askerlik Kanunu'nda benzer bir duruma düşmemek için şu anda bizim bir af çalışmamız yok, durumu takip ediyoruz.

Diğer taraftan, Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumuyla alakalı, bu kadro meselesiyle alakalı biz kendi içimizde Bakanlık olarak, Makine ve Kimya olarak çalışmalarımızı sürdürdük, belli bir aşamaya getirdik fakat bunun herhangi bir şekilde bizim tarafımızdan sadece Makine ve Kimya olarak uygulamaya konulduğu takdirde diğer benzer kurum ve kuruluşlara da emsal olacağı cihetle, yeni birtakım problemler çıkmasın diye şu anda bakanlıklar arası bir çalışma başlatıldı. Bu çalışmaya bizim çalışmamız hazır, diğer bakanlıkların çalışmasının tamamlanmasını müteakip bir eşitlik, adalet, eşit işe eşit hak çerçevesinde bu da sonuçlanacaktır önümüzdeki dönemde.

Bunun dışında bir konu daha vardı; efendim, bu ölümler konusu vardı, arada geçti. Bizim Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde, Millî Savunma Bakanlığı bünyesinde bir ölünün, herhangi bir ölüm vakası olduğunda -kim olursa olsun, ne olursa olsun; efendim, yahut da bir çatışma, bir operasyon sırasında- bunun herhangi bir şekilde saklanması, efendim gösterilmemesi gibi hiçbir şey yok, böyle bir şey yok. Tamamen, yüzde 100 idari tahkikat yapılır, ardından da adli tahkikat yapılır. Bunun dışında hiçbir şekilde bir işlem söz konusu değildir, böyle bir şey akıldan dahi geçmez, bütün dünya bir araya gelse bunu yapamaz. Bunun dışında diğer faaliyetlerimiz de benzer şekilde devam ediyor.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, şimdi sırasıyla ikinci turda yer alan kamu idarelerinin bütçeleriyle kesin hesaplarına geçilmesi hususunu ve bütçeleriyle kesin hesaplarını ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

Adalet Bakanlığının 2021 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

ADALET BAKANLIĞI

1) Adalet Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	23.973.052.000
--------------	----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Adalet Bakanlığının 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Adalet Bakanlığının 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	21.118.000.451,50
---------------	-------------------

Bütçe Gideri	21.005.499.979,07
--------------	-------------------

Ödenek Üstü Gider	12.641.300,28
-------------------	---------------

İptal Edilen Ödenek	125.141.772,71
---------------------	----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Adalet Bakanlığının 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Yargıtay Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

YARGITAY BAŞKANLIĞI

1) Yargıtay Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	1.446.440.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yargıtay Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Yargıtay Başkanlığının 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Yargıtay Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	331.052.282,34
Bütçe Gideri	288.460.948,28
İptal Edilen Ödenek	42.591.334,06

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yargıtay Başkanlığının 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Danıştay Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

DANIŞTAY BAŞKANLIĞI

1) *Danıştay Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM 235.675.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Danıştay Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Danıştay Başkanlığının 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Danıştay Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	190.426.000,00
Bütçe Gideri	188.918.030,46
İptal Edilen Ödenek	1.507.969,54

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Danıştay Başkanlığının 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun 2021 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU

1) *Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM 2.817.504.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	2.807.504.000
--------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	4.381.831.534,00
Bütçe Gideri	4.008.951.819,04
İptal Edilen Ödenek	372.879.714,96

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	986.824.000,00
Tahsilat	4.630.777.359,13
Ret ve İadeler	2.692.595,07
Net Tahsilat	4.628.084.764,06

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye Adalet Akademisinin 2021 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ

1) *Türkiye Adalet Akademisi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	24.774.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	24.574.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Adalet Akademisinin 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türkiye Adalet Akademisinin 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Türkiye Adalet Akademisi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	14.770.600,00
Bütçe Gideri	5.002.689,01
İptal Edilen Ödenek	9.767.910,99

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Gelir Tahmini	0
Tahsilat	16.124.417,36
Ret ve İadeler	322,53
Net Tahsilat	16.124.094,83

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Adalet Akademisinin 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabı kabul edilmiştir.

Hâkimler ve Savcılar Kurulunun 2021 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU

1) *Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM 103.209.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hâkimler ve Savcılar Kurulunun 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Hâkimler ve Savcılar Kurulunun 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	80.990.000,00
Bütçe Gideri	80.376.099,51
İptal Edilen Ödenek	613.900,49

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hâkimler ve Savcılar Kurulunun 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun 2021 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU

1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	22.230.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	21.230.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	16.750.596,70
---------------	---------------

Bütçe Gideri	12.800.481,59
--------------	---------------

İptal Edilen Ödenek	3.950.115,11
---------------------	--------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	12.972.000,00
----------------------	---------------

Tahsilat	13.278.623,24
----------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Kişisel Verileri Koruma Kurumunun 2021 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU**1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	58.980.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	58.980.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kişisel Verileri Koruma Kurumunun 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Kişisel Verileri Koruma Kurumunun 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	36.360.000,00
---------------	---------------

Bütçe Gideri	29.696.383,41
--------------	---------------

İptal Edilen Ödenek	6.663.616,59
---------------------	--------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	33.770.000,00
----------------------	---------------

Tahsilat	35.221.589,24
----------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kişisel Verileri Koruma Kurumunun 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığının 2021 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI**1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	570.220.929.000
--------------	-----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığının 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığının 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	415.571.162.481,39
Bütçe Gideri	394.945.632.397,70
İptal Edilen Ödenek	20.625.530.083,69
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	1.224.610.109,80

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığının 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	4.446.012.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığının 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	4.004.985.311,18
Bütçe Gideri	3.832.584.667,36
İptal Edilen Ödenek	172.400.643,82
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	616.030,80

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığının 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Kamu İhale Kurumunun 2021 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*KAMU İHALE KURUMU**1) Kamu İhale Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	150.000.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	150.000.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kamu İhale Kurumunun 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Kamu İhale Kurumunun 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Kamu İhale Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	150.000.000,00
---------------	----------------

Bütçe Gideri	121.328.891,82
--------------	----------------

İptal Edilen Ödenek	28.671.108,18
---------------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	150.000.000,00
----------------------	----------------

Tahsilat	124.226.368,37
----------	----------------

Ret ve İadeler	1.720.120,69
----------------	--------------

Net Tahsilat	122.506.247,68
--------------	----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kamu İhale Kurumunun 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI**1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	44.321.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	44.321.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	41.733.000,00
Bütçe Gideri	36.772.565,88
İptal Edilen Ödenek	4.960.434,12

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	36.739.000,00
Tahsilat	38.730.724,96
Ret ve İadeler	55,43
Net Tahsilat	38.730.669,53

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun 2021 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU

1) *Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	55.988.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	55.988.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	43.499.000,00
Bütçe Gideri	29.396.110,24
İptal Edilen Ödenek	14.102.889,76

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	43.499.000,00
Tahsilat	25.206.140,29
Ret ve İadeler	52.865,42
Net Tahsilat	25.153.274,87

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye İstatistik Kurumunun 2021 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU

1) *Türkiye İstatistik Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM 500.954.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye İstatistik Kurumunun 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türkiye İstatistik Kurumunun 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Türkiye İstatistik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	409.383.684,00
Bütçe Gideri	390.448.223,70
İptal Edilen Ödenek	18.935.460,30

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye İstatistik Kurumunun 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun 2021 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU

1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	924.000.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	924.000.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	730.000.000,00
---------------	----------------

Bütçe Gideri	296.524.195,01
--------------	----------------

İptal Edilen Ödenek	433.475.804,99
---------------------	----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	730.000.000,00
----------------------	----------------

Tahsilat	724.094.052,26
----------	----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Sermaye Piyasası Kurulunun 2021 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*SERMAYE PİYASASI KURULU**1) Sermaye Piyasası Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	408.650.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	408.650.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sermaye Piyasası Kurulunun 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Sermaye Piyasası Kurulunun 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Sermaye Piyasası Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	285.100.000,00
---------------	----------------

Bütçe Gideri	277.662.544,89
--------------	----------------

İptal Edilen Ödenek	7.437.455,11
---------------------	--------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	285.100.000,00
----------------------	----------------

Tahsilat	359.962.332,81
----------	----------------

Ret ve İadeler	878.976,19
----------------	------------

Net Tahsilat	359.083.356,62
--------------	----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sermaye Piyasası Kurulunun 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunun 2021 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU**1) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	69.303.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM

69.303.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunun 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Millî Savunma Bakanlığının 2021 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI

1) Millî Savunma Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM

61.484.939.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Millî Savunma Bakanlığının 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Millî Savunma Bakanlığının 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Millî Savunma Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek

65.543.821.530,33

Bütçe Gideri

50.501.917.131,85

Ödenek Üstü Gider

3.168.011,21

İptal Edilen Ödenek

14.806.160.293,61

Ertesi Yıla Devredilen Ödenek

14.985.216.983,65

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Millî Savunma Bakanlığının 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

BAŞKAN – Böylece ikinci turda yer alan kamu idarelerinin bütçeleri ve kesin hesapları kabul edilmiştir. Hayırlı olmalarını temenni ederim.

Sayın milletvekilleri, ikinci tur görüşmeleri tamamlanmıştır.

Programa göre kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesaplarını sırasıyla görüşmek için 10 Aralık 2020 Perşembe günü saat 11.00'de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 00.39

VII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, Meclis Başkanı'nın ikamet ettiği konuta ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/36778)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Şentop tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 18.11.2020

Ali Haydar HAKVERDİ
CHP Ankara Milletvekili

Ülkemiz ekonomik olarak büyük bir kriz içerisinde. Daha önceleri "İtibardan tasarruf olmaz" diyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, bugünlerde "Gerekirse acı reçete de uygulanacak" diyerek krizin geldiği boyutu gözler önüne sermiştir. Görünen o ki, bu reçete de zaten zor şartlar altında yaşam mücadelesi veren vatandaşlarımıza yazılacaktır. Sabır ve kemer sıkma vatandaşa düşerken, israf ekonomisi devam etmekte ve iktidar itibardan asla tasarruf etmemektedir. Özellikle kamu kurumlarında yaşanan israf, toplumun vicdanını derinden yaralamaktadır.

Bu çerçevede;

1- Milyonlarca lira harcanarak 2014 yılında Meclis Başkanları için yapılmış bir konut varken burayı kullanmayıp, Başbakanlık konutuna geçtiğiniz doğru mudur? Doğru ise ne zaman ve hangi ihtiyaca karşılık bu konuta geçtiniz?

2- Başbakanlık konutuna geçerken herhangi bir tadilat yaptırdınız mı? Yaptırdı iseniz bu tadilatın tutarı nedir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : 43452547-120.07- 751991
Konu : Soru Önergesi

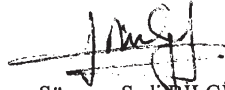
09.12.2020

Sayın Ali Haydar HAKVERDİ
Ankara Milletvekili

İlgi : 18.11.2020 tarihli ve 7/36778 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM Başkanlık Konutu'na ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularımız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Süreyya Sadi BİLGİÇ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

CEVAPLAR:

Cevap 1.- Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçildikten sonra kullanılmayan Eski Başbakanlık Konutu, resmi kabul ve toplantıların yapılabileceği daha uygun mekânlara ve çalışma ofislerine sahip olması sebebiyle, 24.12.2019 tarihinde TBMM Başkanlığı'na tahsis edilmiştir.

Cevap 2.- Eski Başbakanlık Konutu'na geçilirken hiçbir tadilat yapılmamıştır.

2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Bitlis ili için ayrılan ödenek miktarına,

Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Bingöl ili için ayrılan ödenek miktarına,

Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Erzurum ili için ayrılan ödenek miktarına,

Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Diyarbakır ili için ayrılan ödenek miktarına,

Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Bayburt ili için ayrılan ödenek miktarına,

Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Batman ili için ayrılan ödenek miktarına,

Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Ardahan ili için ayrılan ödenek miktarına,

Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Aksaray ili için ayrılan ödenek miktarına,

Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Erzincan ili için ayrılan ödenek miktarına,

Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Ağrı ili için ayrılan ödenek miktarına,

Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Bolu ili için ayrılan ödenek miktarına,

Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Çankırı ili için ayrılan ödenek miktarına,

Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Düzce ili için ayrılan ödenek miktarına,

İlişkin soruları ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın cevabı (7/37062), (7/37063), (7/37064), (7/37065), (7/37066), (7/37067), (7/37068), (7/37069), (7/37070), (7/37071), (7/37072), (7/37073), (7/37074)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı **Sayın Ruhsar PEKCAN** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

1. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Bitlis** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardı?
2. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Bitlis** ili için ayrılan ödenek haricinde ek ödenek talebinde bulunulmuş mudur? Anılan en ödenek toplam kaç TL'dir?
3. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşlardan **Bitlis** ili için ayrılan ödenekler Türkiye ortalamasında kaçınıcı sıradadır?
4. 2021 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Bitlis** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı **Sayın Ruhsar PEKCAN** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

1. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Bingöl** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardır?
2. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Bingöl** ili için ayrılan ödenek haricinde ek ödenek talebinde bulunulmuş mudur? Anılan en ödenek toplam kaç TL'dir?
3. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşlardan **Bingöl** ili için ayrılan ödenekler Türkiye ortalamasında kaçınıcı sıradadır?
4. 2021 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Bingöl** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı **Sayın Ruhsar PEKCAN** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

1. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Erzurum** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardı?
2. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Erzurum** ili için ayrılan ödenek haricinde ek ödenek talebinde bulunulmuş mudur? Anılan en ödenek toplam kaç TL'dir?
3. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşlardan **Erzurum** ili için ayrılan ödenekler Türkiye ortalamasında kaçınıcı sıradadır?
4. 2021 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Erzurum** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı **Sayın Ruhsar PEKCAN** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

1. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Diyarbakır** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardır?
2. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Diyarbakır** ili için ayrılan ödenek haricinde ek ödenek talebinde bulunulmuş mudur? Anılan en ödenek toplam kaç TL'dir?
3. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşlardan **Diyarbakır** ili için ayrılan ödenekler Türkiye ortalamasında kaçınıcı sıradadır?
4. 2021 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Diyarbakır** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı **Sayın Ruhsar PEKCAN** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

1. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Bayburt** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardır?
2. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Bayburt** ili için ayrılan ödenek haricinde ek ödenek talebinde bulunulmuş mudur? Anılan en ödenek toplam kaç TL'dir?
3. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşlardan **Bayburt** ili için ayrılan ödenekler Türkiye ortalamasında kaçınıcı sıradadır?
4. 2021 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Bayburt** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı **Sayın Ruhsar PEKCAN** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

1. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Batman** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardır?
2. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Batman** ili için ayrılan ödenek haricinde ek ödenek talebinde bulunulmuş mudur? Anılan en ödenek toplam kaç TL'dir?
3. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşlardan **Batman** ili için ayrılan ödenekler Türkiye ortalamasında kaçınıcı sıradadır?
4. 2021 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Batman** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı **Sayın Ruhsar PEKCAN** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

1. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Ardahan** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardı?
2. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Ardahan** ili için ayrılan ödenek haricinde ek ödenek talebinde bulunulmuş mudur? Anılan en ödenek toplam kaç TL'dir?
3. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşlardan **Ardahan** ili için ayrılan ödenekler Türkiye ortalamasında kaçınıcı sıradadır?
4. 2021 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Ardahan** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı **Sayın Ruhsar PEKCAN** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

1. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Aksaray** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardır?
2. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Aksaray** ili için ayrılan ödenek haricinde ek ödenek talebinde bulunulmuş mudur? Anılan en ödenek toplam kaç TL'dir?
3. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşlardan **Aksaray** ili için ayrılan ödenekler Türkiye ortalamasında kaçınıcı sıradadır?
4. 2021 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Aksaray** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı **Sayın Ruhsar PEKCAN** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

1. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Erzincan** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardı?
2. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Erzincan** ili için ayrılan ödenek haricinde ek ödenek talebinde bulunulmuş mudur? Anılan en ödenek toplam kaç TL'dir?
3. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşlardan **Erzincan** ili için ayrılan ödenekler Türkiye ortalamasında kaçinci sıradadır?
4. 2021 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Erzincan** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı **Sayın Ruhsar PEKCAN** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

1. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Ağrı** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardı?
2. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Ağrı** ili için ayrılan ödenek haricinde ek ödenek talebinde bulunulmuş mudur? Anılan en ödenek toplam kaç TL'dir?
3. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşlardan **Ağrı** ili için ayrılan ödenekler Türkiye ortalamasında kaçınıcı sıradadır?
4. 2021 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Ağrı** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı **Sayın Ruhsar PEKCAN** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

1. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Bolu** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardı?
2. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Bolu** ili için ayrılan ödenek haricinde ek ödenek talebinde bulunulmuş mudur? Anılan en ödenek toplam kaç TL'dir?
3. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşlardan **Bolu** ili için ayrılan ödenekler Türkiye ortalamasında kaçinci sıradadır?
4. 2021 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Bolu** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı **Sayın Ruhsar PEKCAN** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

1. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Çankırı** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardır?
2. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Çankırı** ili için ayrılan ödenek haricinde ek ödenek talebinde bulunulmuş mudur? Anılan en ödenek toplam kaç TL'dir?
3. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşlardan **Çankırı** ili için ayrılan ödenekler Türkiye ortalamasında kaçınıcı sıradadır?
4. 2021 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Çankırı** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı **Sayın Ruhsar PEKCAN** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

1. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Düzce** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardı?
2. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Düzce** ili için ayrılan ödenek haricinde ek ödenek talebinde bulunulmuş mudur? Anılan en ödenek toplam kaç TL'dir?
3. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşlardan **Düzce** ili için ayrılan ödenekler Türkiye ortalamasında kaçınıcı sıradadır?
4. 2021 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Düzce** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardır?

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : E-69602026-610

Konu : Soru Önergesi
(7/37062,7/37063,7/37064,7/37065,
7/37066,7/37067,7/37068,7/37069,7/
/37070,7/37071,7/37072,7/37073,7/
37074)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi :27.11.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E-745372 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, İstanbul Milletvekili Sayın Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU tarafından verilen 7/37062, 7/37063, 7/37064, 7/37065, 7/37066, 7/37067, 7/37068, 7/37069, 7/37070, 7/37071, 7/37072, 7/37073, 7/37074 sayılı yazılı soru önergelerinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Ruhsar PEKCAN
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

İstanbul Milletvekili Sayın Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU'na ait 7/37062, 7/37063, 7/37064, 7/37065, 7/37066, 7/37067, 7/37068, 7/37069, 7/37070, 7/37071, 7/37072, 7/37073, 7/37074 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımızı aşağıda yer verilmiştir.

Bakanlığımıza bağlı kurum ve kuruluş bulunmamaktadır.

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 4

26'NCI BİRLEŞİM
9 ARALIK 2020 ÇARŞAMBA
SAAT: 11.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifinin Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7 Aralık 2020 Pazartesi günü Gündeminin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmının 1'inci ve 2'nci sıralarında yer alması, bütçe görüşmelerine 7 Aralık 2020 Pazartesi günü saat 12.00'de başlanması; Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin görüşmelerinin bitimine kadar, resmî tatil günleri dâhil, her gün saat 11.00'den günlük programın tamamlanmasına kadar çalışmalarına devam olunması,

Görüşmelerin on iki günde tamamlanması, bütçe görüşmelerinin son günü olan 18 Aralık 2020 Cuma günü görüşmelere saat 14.00'te başlanması ve bu Birleşimde Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin görüşmelerinin bitimine kadar çalışmalarına devam olunması,

Başlangıçta bütçenin tümü üzerindeki görüşmelerde Yürütme adına yapılacak sunuş konuşmasının süreye tabi tutulmaksızın yapılması, siyasi parti grupları ve İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince, istemi hâlinde, görüşlerini bildirmek üzere Yürütme'ye de altmışar dakika söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) kişisel konuşmaların ise onar dakikayla sınırlandırılması,

Kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesapları üzerindeki görüşmelerin 8 turda tamamlanması, kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesaplarının görüşülme günlerini belirten programın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca bastırılarak duyurulması, turların bitiminden sonra Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin maddelerinin oylanması,

Birinci turda; istemi hâlinde, TBMM Başkanlığı ile İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince görüşlerini bildirmek üzere Yürütme adına yapılacak konuşmaların 70 dakika, bu turda siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların 70'er dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir); siyasi parti grupları ve İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi hâlinde görüşlerini bildirmek üzere Yürütme adına yapılacak konuşmaların ikinci turda 80'er dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir), altıncı turda 60'ar dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) diğer turlarda ise 70'er dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir), kişisel konuşmaların beşer dakika olması, kişisel konuşmalarda her turda İçtüzük'ün 61'inci maddesine göre biri lehte, biri aleyhte olmak üzere 2 üyeye söz verilmesi ve 1 üyenin sadece bütçenin tümü üzerinde veya sonundaki görüşmelerde ya da bir turda söz kaydı yaptırmaması,

Bütçe görüşmelerinde soruların gereksiz olarak yerinden sorulması ve her tur için soru-cevap işleminin on dakika soru, on dakika cevap olarak sınırlandırılması,

Bütçe görüşmelerinin sonunda siyasi parti gruplarına ve İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi hâlinde görüşlerini bildirmek üzere Yürütme'ye altmışar dakika süreyle söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) İçtüzük'ün 86'nci maddesine göre yapılacak kişisel konuşmaların ise onar dakika olması, önerilmiştir.

(Genel Kurulun 02.12.2020 tarihli 22'nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

* **Deprem Araştırma Komisyonu**
09.12.2020 Çarşamba - Saat 13.00
11.12.2020 Cuma- Saat 14.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

26'NCI BİRLEŞİM

9 ARALIK 2020 ÇARŞAMBA

SAAT: 11.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

1.- (S. Sayısı: 230) 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtım tarihi: 04.12.2020) (X)

2.- (S. Sayısı: 231) 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtım tarihi: 04.12.2020) (X)

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 – KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

BUGÜNKÜ PROGRAM

3'üncü Gün

9.12.2020 ÇARŞAMBA

Saat : 11.00 – Program bitimine kadar

II. TUR

- 19-. ADALET BAKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)
- 20-. YARGITAY (Bütçe+ Kesin Hesap)
- 21-. DANIŞTAY (Bütçe+ Kesin Hesap)
- 22-. CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)
- 23-. TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)
- 24-. HAKİMLER VE SAVCILAR KURULU (Bütçe+ Kesin Hesap)
- 25-. TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)
- 26-. KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Düz. ve Den. Kur. Büt.) (Bütçe + Kesin Hesap)
- 27-. HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)
- 28-. GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)
- 29-. KAMU İHALE KURUMU (Düz. ve Den. Kur. Büt.) (Bütçe + Kesin Hesap)
- 30-. ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesin Hesap)
- 31-. KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Düz. ve Den. Kur. Büt.) (Bütçe + Kesin Hesap)
- 32-. TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Bütçe + Kesin Hesap)
- 33-. BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Düz. ve Den. Kur. Büt.) (Bütçe + Kesin Hesap)
- 34-. SERMAYE PİYASASI KURULU (Düz. ve Den. Kur. Büt.) (Bütçe + Kesin Hesap)
- 35-. SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Düz. ve Den. Kur. Büt.) (Bütçe)
- 36-. MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI (Bütçe + Kesin Hesap)

(CHP, AK PARTİ, İYİ PARTİ, MHP, HDP)

(Siyasi parti grupları ve istemi hâlinde Yürütme adına yapılacak konuşma süresi: 80'er dakika)

(Kişisel konuşmaların süresi biri lehte ve biri aleyhte olmak üzere: 5'er dakika)

(Soru – Cevap işlemi: 10 dakika soru - 10 dakika cevap)

